PARACELSUS

Viaţa şi învăţătura



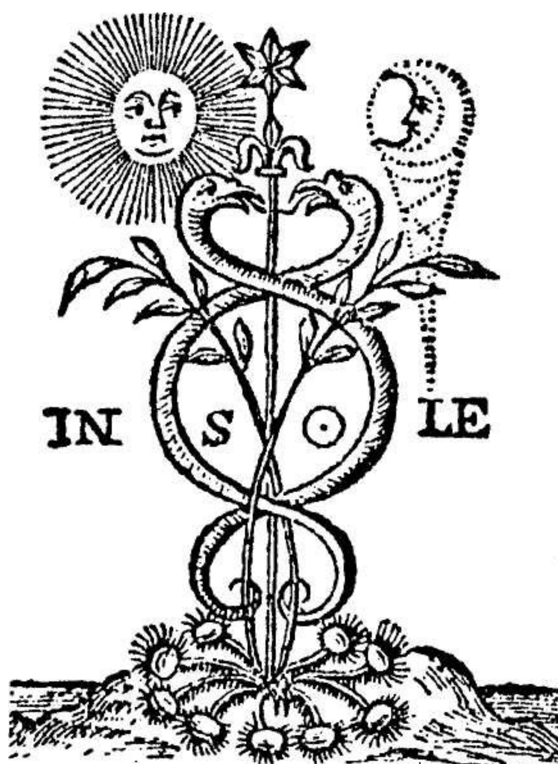
FRANZ HARTMANN

FRANZ HARTMANN

Viața lui Philippus Theophrastus Bombast de Hohenheim, cunoscut sub numele de

PARACELSUS

şi esența învățăturilor sale despre
Cosmologie, Antropologie, Pneumatologie,
Magie şi Vrăjitorie, Medicină, Alchimie şi
Astrologie, Filozofie şi Teozofie



Traducere din limba engleză:

Ilie Iliescu

Cuprins

I. Viaţa lui Paracelsus

Începutul secolului al şaisprezecelea a însemnat nu doar semnul trezirii gândirii din lunga amorţeală a Evului Mediu, ci şi iniţierea dureroasului şi îndelungatului proces de reformare a Bisericii. Adevărul ce fusese atâta vreme trunchiat, disimulat, şi adesea tăinuit, a reuşit până la urmă să destrame vălurile sectarismului întunecat, iar fanatismul clerical, superstiţia şi bigotismul au început să se risipească.

Gândirea liberală şi cercetarea neîngrădită au luat locul credulităţii oarbe; raţiunea a ieşit învingătoare din lupta ei cu supunerea oarbă în faţa autorităţii ecleziastice. Minţile, condamnate altădată la amorţeală şi încătuşare, s-au simţit dintr-o dată eliberate, şi au început să-şi regăsească condiţia firească de exprimare. Adevărurile care fuseseră pecetluite timp îndelungat de către sacerdoţi au devenit proprietatea comună a tuturor celor care s-au dovedit capabili să le pătrundă înţelesurile.

O asemenea aprigă luptă pentru libertate în domeniul gândirii religioase n-ar fi putut avea loc fără tulburări şi în celelalte domenii ale activităţii intelectuale. În ştiinţă se înfruntau raţiunea şi gândirea speculativă, noile adevăruri şi erorile ce căpătaseră marca respectabilităţii. Logica se împotrivea încrederii în ideile rigide ale autorităţilor instituite. Nume noi s-au ivit pe tărâmul cugetării: Luther a înlăturat bariera ierarhiei ecleziastice;

Melancthon şi Erasmus din Rotterdam au eliberat cuvântul din tiparele sale, Cardanus a arătat că mişcarea sistemului planetar are loc pe orbite raţionale, totul producându-se prin înţelepciunea Fiinţei Supreme.

Dar poate că mintea cea mai cuprinzătoare a acelei epoci a fost Philippus Aureolus Theophrastus Bombast de Hohenheim. El s-a născut în anul 1493, în apropierea localităţii Maria-Einsiedeln[1], un sat aflat la o depărtare de două ore de mers pe jos de oraşul Zurich. Tatăl lui, William Bombast de Hohenheim, era unul din descendenţii vechii şi renumitei familii Bombast li s-au spus Hohenheim după vechea lor reşedinţă, cunoscută ca Hohenheim, un castel din apropierea satului Plinningen, lângă Stuttgart, în Wurtemberg. Se înrudea cu Marele Maestru al Ordinului Cavalerilor Sfântului Ioan din acele timpuri, al cărui nume era George Bombast de Hohenheim. S-a stabilit în calitate de medic în apropiere de Maria-Einsiedeln, s-a căsătorit în anul 1492 cu infirmiera-şefă de la spitalul care aparţinea mănăstirii acelui loc, şi din căsătoria lor a rezultat Theophrastus, singurul lor copil. Se cuvine să menţionăm că Paracelsus, în ohoarea locului unde s-a născut, şi-a adăugat şi numele de Helvetius Eremita; şi, în afară de aceasta, îl găsim uneori sub numele de Germanus, Suevus şi Arpinus.

Aşa cum spune o veche tradiţie, Paracelsus a fost castrat în copilărie în

[1] în prezent este loc de pelerinaj.

urma unui accident, sau din pricina unui soldat beat, însă lucrul acesta n-a putut fi stabilit. Se ştie însă, în mod sigur, că pe faţă nu i-a crescut barbă, iar craniul său seamănă mai mult cu al unei femei, decât cu al unui bărbat. În nici o pictură nu apare cu barbă. Portretul său în mărime naturală poate fi văzut la Salzburg, pictat pe unul din pereţii locuinţei sale (Linzer Street, no. 365, peste drum de biserica Sfântului Andrei). Alte portrete ale lui Paracelsus se găsesc în ediţia Hauser a lucrării sale şi în primul volum din *Bibliotheca Magica* a aceluiaşi. Crupul lui Paracelsus, pictat de Kaulbach în celebrul lui tablou aflat în muzeul din Berlin numit „Era Reformei", este idealizat şi seamănă foarte puţin cu originalul.

În copilărie Paracelsus a căpătat cunoştinţe ştiinţifice de la tatăl său, care i-a predat primele noţiuni de alchimie, chirurgie şi medicină. El i-a purtat părintelui său un respect deosebit şi a vorbit întotdeauna în termeni elogioşi despre acesta, care i-a fost nu numai tată, dar de asemenea prieten şi învăţător. Şi-a continuat apoi studiile luând lecţii de la călugării mănăstirii Sfântul Andrei din valea Savonului, sub îndrumarea iluştrilor episcopi Eberhardt Baumgartner, Mathias Schaydt de Rottgach şi Nathias Schacht de Freisingen.

La vârsta de şaisprezece ani a fost trimis să studieze la Universitatea din Basel. A fost instruit apoi de celebrul Johann Trithemius de Spanheim, abatele mănăstirii Sfântul Jacob din Wurzburg (1461–1516), unul dintre cei mai renumiţi maeştri în magie, alchimie şi astrologie, şi, sub îndrumarea acestui profesor, au fost cultivate îndeosebi înclinaţiile sale pentru ştiinţele şi practicile oculte. Îşi continuă lucrul în laboratorul bogătaşului Sigismund Fugger, la Schwatz, în Tyrol.

Mai târziu, Paracelsus a călătorit foarte mult. A vizitat Germania, Italia, Franţa, Ţările de Jos, Danemarca, Suedia şi Rusia; se spune că a ajuns şi în India. Într-una din aceste expediţii, a fost luat prizonier de către tătari şi dus la Han, al cărui fiu l-a însoţit după aceea la Constantinopol. În perioada cât a stat captiv la tătari, Paracelsus fost iniţiat în învăţăturile secrete ale Orientului, căci asemănările celor două sisteme de gândire sunt izbitoare. Datele lui Paracelsus referitoare la cele şapte principii ale omului, la proprietăţile corpului astral sau la elementarii pământului erau total necunoscute pe vremea aceea în Apus; aceste informaţii sunt aproape identice cu cele pe care le găsim în *Isis Dezvăluită,* în *Buddhismul esoteric* şi în alte cărţi publicate ulterior şi considerate a fi inspirate de unii Iniţiaţi din Orient.

De altfel, Paracelsus a scris mult despre Elementali sau spirite ale Naturii, dar, în descrierea acestora, el a înlocuit termenii răsăriteni cu unii mai apropiaţi de mitologia germană, pentru ca astfel să fie mai uşor înţeles de către compatrioţii săi. Este posibil ca Paracelsus să fi stat printre tătari între anii 1513 şi 1521, deoarece, potrivit calculelor lui Van Helmont, el a venit la Constantinopol în ultimul an[2] şi a primit acolo Piatra filozofală. Iniţiatul de la care Paracelsus a primit această piatră a fost, potrivit unei *aureum vellus* (tipărită la Roschach, în 1598), un oarecare Solomon Trismosinus (sau Pfeiffer),

[2] Van Helmont, *Tartari Historia,* # 3.

un compatriot al lui Paracelsus. Se povesteşte că acest Trismosinus era în posesia panaceului universal, şi, lucru uimitor, un călător francez îl văzuse încă în viaţă la sfârşitul sec. al XVII-lea.

Paracelsus a călătorit prin ţările situate de-a lungul Dunării, şi după ce a mers în Italia, unde s-a înrolat în calitate de chirurg militar în armata imperială, a participat la multe expediţii de război din acele timpuri. Cu aceste ocazii, el a cules foarte multe date utile, rm numai de la medici, chirurgi şi alchimişti, dar şi din contactele pe care le-a avut cu călăii, bărbierii, ciobanii, evreii, ţiganii, moaşele şi ghicitoarele. A adunat informaţii preţioase, atât din mediile cele mai înalte ale societăţii, cât şi din cele de jos, de la cei învăţaţi, ca şi de la cei neştiutori, şi nu era ceva neobişnuit ca el să fie văzut adesea printre căruţaşi şi vagabonzi, pe şosele şi prin hanuri, situaţie care i-a determinat pe duşmanii lui înguşti la minte să-i reproşeze purtarea, şi să-l defăimeze. După ce timp de zece ani a călătorit – practicând uneori profesia de chirurg, sau învăţându-i pe alţii, sau studiind alchimia şi magia[3] potrivit obiceiului acelor timpuri – la vârsta de treizeci şi doi de ani el s-a întors din nou în Germania, unde a devenit repede celebru datorită tratamentelor reuşite pe care le-a aplicat.

În 1525 Paracelsus s-a dus la Basel, iar în anul 1527, la recomandarea lui Oxcolampadius, a fost numit de către Consiliul Orăşenesc profesor de medicină şi chirurgie, primind un salariu foarte mare. Prelegerile sale nu constituiau, ca acelea ale colegilor lui, doar repetarea ideilor lui Galen, Hipocrat şi Avicenna, lucru obişnuit în medicina din acele timpuri. Concepţiile de la baza cursurilor sale erau strict personale, şi le preda independent de opiniile celorlalţi, culegând aplauzele studenţilor şi şocându-i pe colegii săi ortodocşi prin nerespectarea regulii de a preda doar ceea ce fusese acceptat ca valabil de vechile autorităţi în materie, indiferent dacă învăţătura era compatibilă cu raţiunea şi adevărul.

El a deţinut în acelaşi timp şi funcţia de medic-şef al oraşului. În această calitate a prezentat consiliului din Basel propunerea ca farmaciştii să fie puşi sub autoritatea sa, pentru a-i supraveghea în exercitarea corectă a profesiei şi a-i verifica dacă foloseau doar substanţe pure şi originale, evitându-se astfel ca ei să pretindă sume exagerate pentru medicamente.

Urmarea acestei măsuri a fost, aşa cum era de aşteptat, că Paracelsus şi-a atras întreaga ură a farmaciştilor şi a vânzătorilor de medicamente. In acelaşi timp, mai mulţi medici şi profesori, invidioşi din pricina succesului pe care el îl repurta în predarea cursurilor şi în tratarea bolilor, s-au alăturat celor care-l defăimau, susţinând că numirea lui ca profesor la universitate fusese făcută fără asentimentul lor, şi că Paracelsus era un străin despre care „nimeni nu ştia de unde vine”; mai mult, nu se ştia dacă el este sau nu „un doctor adevărat”.

Poate că toate aceste neadevăruri şi răutăţi nu ar fi avut consecinţe serioase dacă Paracelsus nu şi-ar fi făcut duşmani în rândul membrilor Consiliului orăşenesc, atunci când a criticat aspru o hotărâre considerată de el nedreaptă. Această decizie îl favoriza pe un anume Canonicus Cornelius de

---

[3] Conrad Gesner, *Epist. Medic,* lib. I, fol I.

Lichtenfels, pe care Paracelsus îl salvase de la moarte, după ce alți medici încercaseră zadarnic să-l vindece, şi care s-a arătat nerecunoscător față de el. Consecința acestei acțiuni a fost părăsirea în grabă, şi în cea mai mare taină, a Baselului, în luna iulie a anului 1528, pentru a evita neplăcutele complicații[4] ce s-ar fi putut ivi.

După această întâmplare, Paracelsus şi-a reluat viața hoinară, rătăcind – aşa cum făcea în tinerețe – prin toată țara, trăind în tavernele satelor şi în hanuri, călătorind tot timpul dintr-un loc în altul. Numeroşi discipoli l-au urmat, fie din dorința de a învăța lucruri noi, fie ca să-şi însuşească măiestria profesiei pentru a o aplica la rândul lor. Cel mai faimos dintre cei ce l-au urmat a fost Johannes Oporinus, care, timp de trei ani, i-a fost secretar şi asistent, devenind apoi profesor de limbă greacă şi un cunoscut editor, librar şi tipograf în Basel. Paracelsus a fost extrem de reținut în legătură cu secretele sale, şi din acest motiv Oporinus l-a vorbit de rău, încurajându-i în felul acesta pe duşmanii maestrului său. Dar, după moartea lui Paracelsus, Oporinus s-a căit pentru nedreptatea săvârşită, acordându-i de atunci tot respectul cuvenit.

Paracelsus s-a dus la Colmar, în anul 1528, şi apoi la Esslingen şi Nurenberg în anii 1529 şi 1530. „Medicii atestați” din Nurenberg l-au considerat un vraci, un şarlatan şi un impostor. Ca să dovedească netemeinicia acuzațiilor ce i-au fost aduse, a cerut consiliului orăşenesc să-i permită să trateze doar pacienții declarați irecuperabili. Medicii i-au trimis spre tratament câțiva bolnavi de elefantiasis, pe care el i-a vindecat într-un timp foarte scurt şi fără să pretindă vreun onorariu. Documente care se referă la acest caz pot fi găsite în arhivele oraşului Nurenberg.

Dar acest succes nu i-a schimbat soarta lui Paracelsus, care era condamnat să ducă o viață de pribeag, în 1530 îl găsim la Noerdlingen, Munchen, Amberg, Regensburg şi Meran; în anul 1531 era în St. Gali, iar în 1535, la Zurich. A mai fost apoi la Maehren, Kaernthen, Krain şi Hongary, şi, în cele din urmă, a ajuns la Salzburg, unde fusese invitat de prințul palatin, ducele Ernst de Bavaria, care era un mare iubitor de ştiințe oculte. Aici Paracelsus a cules roadele îndelungatelor sale eforturi şi faima lui a început să fie cunoscută în tot mai multe locuri.

Dar nu i-a fost dat să se bucure prea mult timp de odihna meritată, căci la 24 septembrie 1541 a murit, după o scurtă suferință, la vârsta de patruzeci şi opt de ani şi trei zile, într-o cămăruță a hanului „Calul Alb”, iar trupul i-a fost îngropat în cimitirul Sfântul Sebastian.

în legătură cu moartea lui pluteşte un mister, însă cercetările recente par să confirme afirmațiile contemporanilor săi, anume că Paracelsus a fost atacat mişeleşte în timpul unui banchet de nişte oameni plătiți de duşmanii săi, şi că, în urma unei căzături, s-a produs o fractură la cap, de la care i s-a tras şi moartea la câteva zile după aceea. Un medic german, pe nume Th. von Soemmering, a examinat craniul lui Paracelsus şi a observat o fractură în osul

---

[4] Urtstisius, *Baseler Chronik,* cartea VII, cap. XIX, p. 1527.

temporal care, din cauza vârstei, s-a tot lărgit. El crede că o asemenea fractură s-a produs în timpul vieții lui Paracelsus, fiindcă oasele unui craniu bătrân şi deshidratat nu s-ar fi putut separa în felul acesta.

Osemintele lui Paracelsus au fost exhumate în anul 1572, atunci când biserica a fost reparată, şi îngropate din nou în partea din spate a zidului ce îngrădeşte spațiul din fața capelei Sfântului Filippi Neri, o aripă a bisericii Sfântului Sebastian, unde monumentul lui poate fi văzut şi acum.

La mijlocul unei piramide din marmură albă, se poate observa o cavitate în care se află un desen care-l reprezintă, şi, deasupra acestuia, următoarea inscripție în latină:

Philippi Theophrasti Paracelsi qui tantam orbis famam ex auro chymico est effigies ei ossa donec rursus circumdabitur pelle sua.

Dedesubtul portretului sunt inscripționate următoarele cuvinte:

Sub reparatione ecclesiae MDCCLXXII. Ex sepulchrali tabe eruta heic locata sunt.

La baza monumentului se află următoarea inscripție:

Conditur hic Philippus Theophrastus insignis Medicinae Doctor qui dira illa vulnera Lepram Podagram Hydropsin aliaque insanabilia corporis contagia mirifica arte sustulit et bona sua in paupers distribuenda locandaque honoravit. Anno MDXXXXI. Die xxiv. Septembris vitam morte mutavit.

Dedesubtul acestei inscripții poate fi văzut blazonul lui Paracelsus, reprezentând o bară de argint pe care sunt aşezate trei sfere negre, şi mai jos se află inscripția:

Pax vivis requies aeterna sepultis

O traducere în limba germană a inscripției amintite poate fi văzută pe o tablă aflată în partea stângă a monumentului. Cele două inscripții recente au fost luate, evident, de pe monumentul original, iar aceea din apropierea portretului a fost adăugată în anul 1572.

Aşa a fost rezolvată problema rămăşițelor pământeşti ale lui Paracelsus; însă o veche tradiție spune – şi aceia care o cunosc confirmă istorisirea – că, încă din timpul vieții sale fizice, corpul lui astral devenise independent de forma fizică. Chiar şi astăzi el influențează, invizibil şi totuşi într-un mod real, mințile discipolilor săi, înfățişându-se uneori chiar şi vederii lor.

Paracelsus a lăsat o modestă avere la moartea sa, dar moştenirea a constituit-o numărul mare de scrieri. Acest om extraordinar, unul dintre cei mai renumiți oameni ai tuturor timpurilor, a fost urmat de mulți discipoli devotați, dar numărul celor care-l invidiau şi-l urau era încă şi mai mare. El avea mulți duşmani deoarece combătuse şi înlăturase mentalitatea învechită a medicilor ortodocşi şi a filozofilor speculativi din acele timpuri; a venit cu idei noi, care nu au fost bine primite, şi şi-a apărat modul de gândire într-o manieră mai degrabă dură decât elegantă.

Intelectualitatea părtinitoare nu putea să vadă în Paracelsus nimic altceva

decât un zănatec, un fanatic, un om care face mult zgomot în jurul lui; pe de altă parte, entuziaştii lui discipoli îl priveau ca pe un zeu, domn peste toate misterele şi rege al spiritelor. Aceasta i-a fost soarta: să fie judecat greşit, atât de prieteni cât şi de adversari, şi toţi căutau să-i exagereze însuşirile – unii virtuţile, ceilalţi greşelile. A fost acuzat public şi defăimat de un grup de ignoranţi, în timp ce un alt grup îl ridica în slăvi, şi cele două tabere se agitau frenetic prin elogiile lor excesive sau denunţurile lor josnice.

Istoricii care au criticat cu atâta severitate caracterul lui Paracelsus, au uitat obiceiurile şi felul de a vedea lucrurile din epoca în care a trăit el, şi nu au ţinut seama de atmosfera caracteristică mediilor pe care le frecventa, ca şi de viaţa de pribeag pe care a dus-o. Astăzi, când lupta pentru idei nu mai este atât de aprigă, putem să judecăm trecutul cu calm şi imparţial, şi după studierea operei lui şi a scrierilor criticilor şi biografilor lui, vom ajunge la concluzia că a fost una din cele mai remarcabile personalităţi ale tuturor timpurilor. Operele lui constituie o sursă inepuizabilă de cunoştinţe şi de idei în germene, din care se pot dezvolta mari adevăruri dacă ele vor fi cultivate de oameni competenţi; foarte multe idei care, în prezent, sunt neînţelese şi înlăturate, vor fi scoase la lumină şi gravate pe tablele de piatră din Templul spiritual al înţelepciunii.

Scrierile lui Paracelsus se disting mai ales prin maniera concisă şi totodată cuprinzătoare în care sunt expuse ideile. Din acest punct de vedere, ele pot fi comparate cu lucrările lui Tales, Heraclit, Pitagora, Anaxagora şi Hipocrat. În exprimarea lui nu există nici o ambiguitate şi dacă vom urma căile pe care ni le-a arătat, avansând în acelaşi timp în domeniul ştiinţei fizice, vom descoperi cele mai însemnate comori îngropate în locurile pe care ni le-a indicat cu ajutorul baghetei lui magice.

Paracelsus a fost un creştin în adevăratul sens al cuvântului şi a căutat întotdeauna să-şi susţină concepţiile cu ajutorul citatelor din Biblie. El întreba:

> „Ce este oare o filozofie care nu-i sprijinită de revelaţia spirituală? Moise nu a încercat să-şi expună doctrina într-un stil direct, material, ci el a scris folosind un stil teologic special, pentru a se putea adresa simţirii şi pentru a trezi credinţa în sufletul oamenilor simpli. Omul de ştiinţă, spre deosebire de teolog, nu se încrede în simţuri, ci doar în experienţele sale, deoarece ştiinţa fizică se ocupă de fenomene şi nu de credinţă. Evreii, de altfel, nu au prea multe cunoştinţe despre ştiinţele naturale, şi, ca popor, ei au fost întotdeauna mai ignoranţi decât alţii din acest punct de vedere.
>
> Credinţa este o stea luminoasă care îl ajută pe cercetător să dezlege misterele naturii. Trebuie să căutaţi centrul vostru de greutate în Dumnezeu şi să vă bazaţi încrederea pe o credinţă divină, sinceră, curată şi puternică, şi să-i rămâneţi credincioşi cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată simţirea şi cu tot cugetul. Dacă veţi avea o asemenea credinţă, Dumnezeu (înţelepciunea) nu vă va ascunde adevărul Lui, ci vă va dezvălui operele sale într-un mod credibil, vizibil şi consolator. Tot ce se întâmplă (pe lume) se produce din voinţa lui Dumnezeu. Conştiinţa este facultatea pe care am primit-o de la Dumnezeu, şi în care noi trebuie să vedem propriul

nostru chip. De aceea se cuvine să facem doar ce ne învață conştiința, nimic altceva.

Cel care nu se va aprinde el însuşi nu va fi luminat de Dumnezeu, căci Dumnezeu l-a înzestrat cu o conştiință în care să aibă o încredere absolută. A învăța de la alții, a accepta ideile altora, a acționa într-un anumit fel doar pentru că şi alții procedează astfel, este o ispită. Aşadar, credința în lucrurile pământeşti trebuie să se sprijine pe Sfânta scriptură şi pe învățăturile lui Christos, şi atunci ea va sta pe baze trainice. De aceea va trebui să punem temelia şi piatra unghiulară a înțelepciunii noastre pe puncte de sprijin solide. Primul punct este *Rugăciunea* sau dorința puternică şi aspirația spre tot ce este bine. Este necesar să cercetăm şi să batem, şi în felul acesta să ne adresăm cererea Celui Atotputernic din noi, şi să-I amintim de promisiunile Sale, păstrându-le treze. Dacă vom face acest lucru în chip potrivit şi cu o inimă sinceră şi curată, vom căpăta ceea ce am cerut, şi vom afla ceea ce am căutat. Porțile Celui Veşnic, care au fost închise înaintea noastră, se vor deschide, şi tot ce a fost ascuns înaintea privirii noastre va ieşi la lumină. Următorul punct este *Credința:* nu simpla credință în ceva care poate fi sau nu adevărat, ci o credință bazată pe o cunoaştere şi o încredere nestrămutată, o credință care poate să mute munții din loc şi să-i arunce în mare, o credință care poate să facă totul, aşa cum Christos însuşi a mărturisit. Cel de-al treilea punct este *Imaginația;* dacă puterea aceasta ia naştere în sufletele noastre, nu vom avea nici o dificultate în a o armoniza cu credința noastră. O persoană, care e cufundată adânc în gânduri, şi, ca să spunem aşa, retrasă în propriul său suflet, se aseamănă cu cineva care şi-a pierdut mințile, iar lumea se uită la el ca la un nebun. Dar, în conştiința Celui Atotputernic, el este un înțelept; este, cu alte cuvinte, prietenul intim al lui Dumnezeu, şi el cunoaşte mult mai multe taine ale lui Dumnezeu decât toți aceia care primesc învățătura lor superficială pe căile simțurilor, căci el poate ajunge la Dumnezeu prin sufletul lui, la Christos prin credință, şi atrage la sine Duhul Sfânt printr-o imaginație înflăcărată, în felul acesta noi putem deveni asemeni Apostolilor şi nu ne-am mai teme nici de moarte, nici de închisoare şi nu vom mai suferi din cauza torturii, nici de oboseală, nici de foame şi nici de nimic altceva.

Dar, cu toată cucernicia sa, Paracelsus n-a fost un bigot. S-a arătat întotdeauna un adversar al ipocriziei, al slujirii ceremoniale şi al cucerniciei afişate ostentativ.

„Cărui scop serveşte rugăciunea făcută în public? Socot că nu este decât începutul şi cauza idolatriei, şi de aceea a fost interzisă de Christos".

În timpul Reformei, când atmosfera generală era extrem de agitată, când fiecare se situa, fie de partea lui Luther, fie de partea Papei, Paracelsus s-a arătat mai presus de taberele aflate în conflict, respingând orice sectarism:

„Dintre toate sectele, nu este nici una care, din punct de vedere intelectual, să fie posesoarea adevăratei religii. Noi trebuie să citim Biblia mai mult cu

inima decât cu creierul, până când adevărata religie va apărea în lume".

Totuşi, simpatiile lui se îndreptau spre protestanţii liberali, iar în legătură cu acţiunea lui Luther, se exprima astfel:

„Duşmanii lui Luther se compun, în mare măsură, din fanatici, bigoţi şi haimanale. De ce îmi spuneţi «medicul Luther»? Fără îndoială, nu aveţi de gând să mă onoraţi dându-mi acest nume, fiindcă voi îl dispreţuiţi pe Luther. Eu nu cunosc alţi adversari ai lui Luther decât pe acei ale căror interese personale vin în conflict cu reformele lui. Cei cărora el le provoacă pierderi în buzunare îi sunt duşmani. Îi las lui Luther sarcina de a susţine şi justifica ceea ce spune, iar eu, la rândul meu, voi răspunde pentru tot ce voi spune. Oricine este duşmanul lui Luther va fi demn de dispreţul meu. Ceea ce îi doriţi lui Luther, îmi doriţi şi mie: voi doriţi să ne ardeţi pe amândoi pe rug".

Iată care erau adevăratele trăsături de caracter ale acestui om deosebit. Acuzaţiile ce i-au fost aduse de adversari pentru greşelile lui sunt atât de grosolan exagerate, încât chiar absurditatea acuzelor ne demonstrează că învinuirile ce i se aduceau dovedeau nevinovăţia lui, neputând fi crezute.

A fost prezentat ca un beţivan, acuzaţie bazată pe un text extras dintr-o scrisoare pe care el o adresase unor studenţi de la Universitatea din Zurich, în care li se adresa ca un *combibones optim.* Se pare, totuşi, şi e mai probabil să fie aşa, că asocierea la băutură la care se face aluzie în această expunere a fost gândită ca referindu-se mai degrabă la „vinul" înţelepciunii decât la oricare alt lichid material; mai mult chiar, conţinutul acestei scrisori e solemn şi patetic, nu are nimic frivol, şi nu incită la desfrâu.

S-a constatat, de asemenea, că Paracelsus nu a băut alcool până la vârsta de douăzeci de ani, şi chiar dacă după aceea a băut vârtos, faptul poate fi uşor de explicat prin obiceiul acelor timpuri, când chiar şi cea mai onorabilă şi respectabilă persoană (inclusiv Luther) obişnuia să bea „în sănătatea celorlalţi". Dacă, în plus, ţinem seama de cantitatea şi calitatea lucrărilor sale, scrise pe o perioadă ce acoperă cincisprezece ani, putem să concluzionăm că el n-ar fi putut să-şi ducă la bun sfârşit opera în starea de continuă beţie în care, potrivit afirmaţiilor duşmanilor săi, s-ar fi aflat. „Aşadar" – spune Arnold în lucrarea *Istoria Bisericilor şi a ereticilor* (voi. II, cap. XXII) – „acuzaţiile i-au fost retrase, căci un om lacom şi beţiv n-ar fi putut poseda asemenea daruri divine".

Paracelsus a fost acuzat de vanitate şi lăudăroşenie, şi adevărul este că el era mândru de calităţile şi realizările sale; dar el nu-şi ridica în slăvi propria persoană, ci doar duhul care-i înflăcăra sufletul. Văzându-se înconjurat de atâta ignoranţă, judecat greşit şi calomniat, dar, conştient de puterea sa, el şi-a revendicat drepturile. A susţinut că valoarea adevărurilor pe care le-a propovăduit va fi apreciată la timpul potrivit, şi profeţia lui s-a dovedit adevărată. Conştient de puterea lui remarcabilă, şi-a permis să exclame:

„Eu ştiu că domnia (minţii) îmi va aparţine, că a mea va fi onoarea. Nu eu mă laud, ci Natura mă laudă pe mine, căci m-am născut din sânul Naturii

şi o urmez. Ea mă cunoaşte şi eu o cunosc”.*(Libr.Paramirum,* prefaţă)

Acesta nu e limbajul unui lăudăros, ci mai degrabă al unui general, care, ştiind că va fi victorios, scrie:

„Urmaţi-mă, o, voi, Avicenna, Galenus, Montagnana, Rhases, şi ceilalţi! Urmaţi-mă voi pe mine, nu eu pe voi; urmaţi-mă, voi cei din Paris, Montpellier, Maissen, Suevia şi Cologne, voi cei din Viena şi toţi cei care veniţi din ţările aflate de-a lungul Dunării şi Rhinului şi din insulele oceanului! Tu Italie, tu Dalmaţie, tu Sarmaţie, Atena, Grecie, Arabie, urmaţi-mă! Nu se cade ca eu să vă urmez, pentru că domnia îmi aparţine. Ieşiţi din noaptea minţii! Va veni o vreme când nici unul dintre voi nu va mai rămâne în colţul lui întunecat, un obiect al nepăsării lumii, căci eu voi fi suveranul, iar domnia va fi a mea”. *(Libr. Paragranum,* prefaţă)

Acesta nu este limbajul vanităţii şi al amorului propriu; este mai degrabă limbajul inspiraţiei sau al nebuniei, fiindcă extremele se aseamănă. Paracelsus a fost mândru de duhul care vorbea prin el dar, ca persoană, era modest şi plin de abnegaţie. El ştia foarte bine că. un om este nefolositor dacă nu-i adumbrit de duhul Celui Preaînalt. El spunea:

„Amintiţi-vă că Dumnezeu a pus un stigmat pe noi, acela al defectelor şi al bolilor, ca să ne arate că nu avem nimic pentru care ne-am putea lăuda noi înşine, că nimic nu ajunge la nivelul unei depline şi perfecte înţelegeri, că suntem încă foarte departe de cunoaşterea adevărului absolut, şi că propria noastră putere şi cunoaştere a înaintat, într-adevăr, prea puţin”.

Vanitatea personală şi ostentaţia nu erau elementele caracteristice ale medicilor din epoca aceea. Este un fapt comun, că oricine scoate la iveală şi condamnă greşelile altora, poate apărea observatorului superficial drept unul care se laudă cu propria-i superioritate, cu toate că nu are nici un motiv care să-i îndreptăţească purtarea. Şi întrucât Paracelsus nu înceta să critice ignoranţa „învăţaţilor”, s-a presupus că el îi dispreţuia, şi se considera mai învăţat decât toţi ceilalţi confraţi.

Ca medic, el era totuşi mult superior colegilor săi de breaslă, şi a obţinut vindecări miraculoase cu pacienţi ce fuseseră declaraţi incurabili de către doctori cu renume – fapt dovedit de Erasmus din Rotterdam, un învăţat renumit şi un martor scrupulos. Printre asemenea pacienţi s-au numărat nu mai puţin de optsprezece prinţi, cărora cei mai vestiţi medici le-au aplicat tratamente rămase fără rezultat. La vârsta de treizeci şi trei de ani, Paracelsus era deja obiectul admiraţiei profanilor şi al invidiei celor din breasla medicală. Şi-a atras mânia doctorilor fiindcă trata fără plată pe mulţi din clasele sărmane, în timp ce alţi medici pretindeau onorarii exagerat de mari.

Răsplata pentru munca depusă a fost nerecunoştinţa, şi aceasta şi-a câştigat-o pretutindeni, nu numai de la cei cu stare materială modestă, dar chiar şi de la cei bogaţi. De exemplu, în cazul contelui Philippus de Baden, pe care medicii renunţaseră să-l mai trateze, socotindu-l incurabil, Paracelsus l-a vindecat într-un timp scurt; acesta, în schimb, s-a arătat strâns la pungă şi

nerecunoscător. Mai mult chiar, ingratitudinea acestui nobil a constituit un motiv de bucurie pentru duşmanii lui Paracelsus şi un binevenit prilej pentru a-l ridiculiza şi batjocori mai abitir decât în trecut.

Acuzaţii de tot felul i-au fost aduse în legătură cu stilul scrierilor sale, care nu întotdeauna era şlefuit şi cuviincios. Ar trebui totuşi amintit că un asemenea stil în vorbire şi scris era folosit curent în acele timpuri, iar expresiile mai dure abundau chiar şi la scriitorii consacraţi. Nu făcea excepţie nici Luther, marele reformator, care, în ciuda geniului său, era un muritor ca oricare altul. Paracelsus era un mare admirator al lui Luther şi adesea jl depăşea în entuziasmul cu care îmbrăţişa ideile de libertate religioasă şi intelectuală. I se părea că Luther e prea conservator. El era încredinţat că o adevărată revoluţie în domeniul ideilor nu putea fi înfăptuită cu blândeţe şi bunăvoinţă, ci era nevoie de o atitudine fermă şi de o voinţă inflexibilă. Paracelsus spunea despre sine:

„Ştiu că sunt un om care nu spune cuiva doar ceea ce i-ar face acestuia plăcere, şi nu obişnuiesc să dau răspunsuri politicoase la întrebări arogante. Eu îmi cunosc comportamentul şi nu doresc să-l schimb; nici n-aş putea să-mi schimb firea. Sunt un om aspru, născut pe meleaguri aspre, am crescut în păduri de pini şi poate de la ei am moştenit şi nodurile. Ceea ce pentru mine pare cuviincios şi prietenos, altuia îi poate părea nepoliticos, şi ceea ce pare mătase ochilor mei poate fi văzut de altul ca o ţesătură aspră”.

Paracelsus a fost împroşcat cu invective de către duşmanii săi din pricina modului de viaţă agitat pe care îl ducea şi pentru neîncetata sa pribegie. El nu a dobândit cunoştinţe stând confortabil şi studiind, aşa cum fac cei mai mulţi oameni de ştiinţă, ci a cutreierat toată ţara pe jos, mergând oriunde se aştepta să găsească ceva folositor. El scrie:

„Am plecat în căutarea artei mele punându-mi adeseori viaţa în pericol. Nu mi-a fost ruşine să învăţ ceea ce mi s-a părut folositor chiar de la vagabonzi, călăi şi bărbieri. Noi ştim că un îndrăgostit va străbate o cale lungă pentru a întâlni femeia adorată; cu atât mai mare va fi dorinţa îndrăgostitului de înţelepciune de a pleca în căutarea divinei sale iubite!” *(Paragramim:* Prefaţă).

În altă parte, el adaugă:

„Cunoaşterea pe care suntem îndreptăţiţi să o căpătăm nu este limitată la hotarele ţării noastre şi nu vine după noi, ci aşteaptă să pornim noi înşine în căutarea ei. Nimeni nu devine un maestru al practicării profesiunii sale în propria-i casă, şi nici nu va găsi un profesor într-ale secretelor Naturii în colţurile camerei sale. Trebuie să căutăm cunoaşterea acolo unde este de aşteptat s-o găsim; atunci de ce ar trebui dispreţuit omul care pleacă în căutarea ei? Cei care rămân acasă poate că vor duce o viaţă mai uşoară şi vor ajunge la o stare materială mai bună decât acei care călătoresc dintr-un loc într-altul, dar eu niciodată nu voi dori să trăiesc confortabil şi nici să

mă îmbogățesc. Fericirea este mai bună decât bogăția şi fericit e acela care umblă de colo colo, neavând asupra lui nimic căruia să-i poarte de grijă.

Cel care doreşte să studieze cartea Naturii trebuie să calce cu propriile-i picioare paginile ei. Studiem cărțile privind literele din care sunt alcătuite; Natura o studiem cercetându-i conținutul prețios în fiecare țară. Fiecare parte a lumii constituie o pagină din cartea Naturii, şi toate paginile la un loc alcătuiesc cartea ce conține marile ei revelații".

Paracelsus nu a citit şi nici nu a scris prea mult. Spunea că timp de zece ani n-a citit nici o carte, iar discipolii lui au confirmat că el le dicta lucrările, fără să folosească notițe sau cursuri. La inventarierea averii rămase după moartea sa, au fost găsite o Biblie, o Concordanță Biblică, un Comentariu al Bibliei, şi o carte despre medicină. Acestea au fost toate cărțile găsite în proprietatea lui. Înaintea lui Luther, el arsese în public o bulă papală şi, o dată cu ea, scrierile lui Galennus şi Avicenna. El spunea:

„Cititul nu te poate face niciodată medic. Medicina este o artă şi ea necesită practică. Dacă ar fi de ajuns să vorbim latina, greaca şi ebraica pentru a deveni un medic bun, atunci oricine ar putea să-l citească pe Livius pentru a ajunge un mare comandant de oşti. Am început să-mi desăvârşesc arta imaginându-mi că nu există nici un profesor în toată lumea capabil să mă învețe, şi că a trebuit să capăt eu însumi cunoştințele în acest scop. Cartea pe care am studiat-o a fost cartea Naturii scrisă de degetul lui Dumnezeu, şi nicidecum pe cea a scribălăilor, căci aceştia aştern pe hârtie fleacurile din capul lor, şi cine poate să deosebească adevărul de neadevăr? Cei care mă acuză se plâng că n-am intrat în templul cunoaşterii pe «uşa oficială». Dar care este adevărata uşă oficială: Galenus, Avicenna sau Natura? Eu am intrat pe uşa Naturii: lumina ei, şi nu lampa unei farmacii mi-a luminat calea".



Duşmanii lui Paracelsus au fost scandalizați de faptul că cele mai multe dintre cărțile lui au fost scrise în germană, şi nu în limba latină, aşa cum se obişnuia atunci. Şi tot în limba germană îşi preda şi cursul. Acest fapt a

constituit unul din actele sale cele mai importante, căci, predând în felul acesta, a introdus în ştiinţă o reformă asemănătoare cu cea introdusă de Luther în Biserică. El a dat la o parte limba latină, folosită de secole, fiindcă era încredinţat că un adevăr poate fi exprimat la fel de bine şi în limba ţării în care trăia. Acest act îndrăzneţ a reprezentat începutul gândirii libere în ştiinţă, iar vechea încredere în autorităti a început să slăbească. Probabil că Paracelsus n-ar fi putut dobândi atâtea cunoştinţe dacă ar fi lăsat ca mintea să-i fie încătuşată de formalităţile inutile ale educaţiei ştiinţifice din acea epocă.

Într-adevăr, este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să înţelegem corect scrierile lui Paracelsus, dacă nu suntem bine familiarizaţi cu propria-i terminologie. El tratează multe subiecte pentru care limba noastră

El tratează multe subiecte pentru care limba noastră modernă nu are concepte potrivite.[5] De aceea el a inventat un mare număr de cuvinte care să le explica înţelesul, şi doar câţiva dintre termenii săi au căpătat drept de cetăţenie în limbajul nostru.

Pentru a facilita studiul lucrărilor lui Paracelsus, discipolii lui (Gerhard Dorn, Bernhard Thurneyssen şi Martin Rulând) au alcătuit dicţionare pentru a explica semnificaţia unor asemenea cuvinte curioase. Unul din aceste dicţionare compilat de Rulând, intitulat *Lexicon Alchemicum,* apărut la Praga în 1612, este cel mai complet. Guilhelmus Johnson a publicat acelaşi dicţionar, sub propriul său nume, la Londra, în 1660; ulterior, a fost încorporat de către J. T. Mangets în cea mai mare colecţie de scrieri din domeniul alchimiei, *Bibliotheca Chymica Curiosa* (Geneva, 1702). Un alt *Dictionarium Paracelsicum* a fost redactat de un oarecare Bailiff şi inclus în publicaţiile Genevei.

Întrucât toate aceste cărţi au devenit foarte rare şi pot fi obţinute cu greutate şi cu multă cheltuială, vom adăuga în cele ce urmează o listă completă a terminologiei paracelsiene.

SCRIERILE LUI PARACELSUS

Paracelsus nu a scris prea mult. În mod obişnuit, el dicta ceea ce dorea să-i înveţe pe discipolii săi şi astfel cea mai mare parte a lucrărilor lui a ajuns în posesia lor; numai câteva au fost publicate în timpul vieţii sale. Cărţile tipărite, în număr de şapte, au alcătuit *De*

Gmndibus et Compositionibus Receptorum et Naturalium, Basel, 1526, şi *Chirurgia Magna,* apărută la Ulm în 1536. Celelalte scrieri au devenit cunoscute publicului numai după moartea lui Paracelsus, şi este regretabil că discipolii şi urmaşii lui[6] le-au predat tipografiei de-a valma, fără să fi fost rânduite cu grijă,

[5] Termenii corespunzători subiectelor la care se referă el pot fi găsiţi în limbile orientale, în special în cea sanskrită.

[6] Adam von Bodenstein, Alexander von Suchten, Gerhard Dorn, Leonhard Thurneyssen, Peter Severinus, Oswald Craii, Melchior Schennemann.

având destule pagini lipsă, ceea ce a făcut foarte dificilă pregătirea lor pentru tipar.

Alte ediții ale lucrărilor lui Paracelsus au fost publicate de Hieronymus Feierabend în Frankfurt, de Arnold Byrkmann în Colonia, şi de Peter Bârna la Basel. Simultan, un număr mare de tipărituri şi scrieri contrafăcute, atribuite în mod eronat lui Paracelsus, au fost puse în circulație, aşa cum reiese dintr-o notă a lui Antiprassus Siloranus, care spune că Paracelsus a scris 35 de cărți despre medicină, 235 despre filozofie, 12 despre politică, 7 despre matematică şi 66 despre necromanție. Dacă ținem seama că Paracelsus s-a dedicat scrisului numai cincisprezece ani, este clar că Siloranus, în nota sa, se referea la toate cărțile şi însemnările puse în circulație şi atribuite lui Paracelsus.

La cererea arhiepiscopului şi prințului Ernst de Colonia, un doctor în medicină din Grossglogan, pe nume J. Huser, a întreprins o examinare critică a acestor lucrări. El a adunat cu multă greutate toate scrierile autografe ale lui Paracelsus şi manuscrisele originale ale discipolilor săi, aşa cum au putut fi găsite; le-a pus în ordine, le-a revizuit şi le-a publicat la Colonia, într-o ediție generală, între anii 1589 şi 1590. Iată conținutul acestei colecții:

I. Lucrări de medicină

1. Paramirum de Quince Entibus Omnium Morborum (Paramirum al celor cinci cauze ale bolii – *autograf al lui Paracelsus).*

2. Opus Paramirum Secundum (A doua carte Paramirum – *autograf)*

3. Liber de Generatione Hominis (Carte despre facerea omului).

4. Liber Paragranum *(autograf)*

5. Liber Paragranum (Paragranum, a doua carte *(autograf).*

6. Chronica des Landes Kaernthen (Cronica ținutului Kaernthen).

7. Defensiones und Verantwortung wegen etlicher Verunglimfung seiner Misgoenner (Apărarea şi răs punsul în legătură cu relatarea inexactă făcută de adversarii săi).

8. Labyrinthus medicorum errantium (Labirintul medicului rătăcitor).

9. Das Buch vom Tartaro, das ist vom Ursprung des Sands und Steins (Cartea tătarilor, şi despre originea prundişului şi a pietrelor).

10. Epistel der Landschaft Kaernthen an Theophrastus (Scrisoarea ținutului Kaernthen către Theophrastus).

11. De viribus membrorum (Despre puterile organice).

12. De primis tribus essentiis (Despre primele trei elemente).

13. Vom Urspung und Heilung der natuerlichen Pestilenz (Despre cauza şi tratamentul epidemiilor obiş nuite – *din manuscrisele originale ale dr. Johannes Montanus din Hirschfeid).*

14. Ein Buecher vom Ursprung und Ursach der Pest (Schiță despre cauza

şi originea epidemiei din oraşul Sterzingen Hischfeld – *MS. Montanus).*

15. Zwei Buecher vom Ursprung und Ursach der Pest (Două cărți despre cauza şi originea epidemiei – *MS. Montanus)*

16. Drei andere Buecher von der pestilenz (Alte trei cărți despre epidemie – *MS. Montanus).*

17. Eltiche Collectanea de Peste (Culegere de însemnări despre epidemie – *autograf – MS. Montanus).*

18. De Morbis ex Tartaro oriundis (Despre bolile aduse de tătari – MS. *Montanus).*

19.Theophrasti Epistola ad Erasmum Rotterdamum (Scrisoarea Iui Theophrastus către Erasmus din Rotterdam – *MS. Montanus).*

20. Erasmi Rotterdami Responsio (Răspunsul lui Erasm din Rotterdam – *MS. Montanus).*

21. Liber de Teteriis (Cartea despre hepatită – *MS. Montanus).*

22. Liber quatuor paragraphorum (Cartea celor patru sprezece paragrafe – *autograf).*

23. Von den tartarischen Krankheiten (Despre bolile tătarilor – *autograf)*

24. Von den Krankheiten die den Menschen der Vernunft herauben (Despre bolile care provoacă nebunia – *autograf).*

25. Von Krummen und lahmen Gliedern (Despre membre deformate şi paralizate – *autograf).*

26. Von den astralischen Krankheiten (Boli provocate de influențe astrale – *autograf).*

27. Vom Podagra (Despre podagră – *autograf).*

28. Andere zwei Buecher vom Podagra (Alte două cărți despre podagră – *publicată).*

29. Vom Ursprung, Ursach und Heilung des Morbi Caduci und Epilepsy (Despre cauza, originea şi tratamentul bolilor nervoase şi al epilepsiei – *MS.).*

30. De Caduco matricis (Deplasările uterului – *MS.)*

31. Von den Bergkrankheiten (Despre bolile din regiu nile muntoase – MS.).

32. Theorica Schemata seu Typi (Despre tipurile de boli).

33. Practicae particularis seu Curationis morborum Tartareorum (Tratamentul bolilor aduse de tătari – *fragment).*

34. Etliche Consilia Medica (Unele consultații scrise – *MS.).*

35. Etliche Fragmenta Medica (Câteva fragmente medi cale – *MS.).*

36. De Sanitate et Aegritudine (Sănătate şi boală – *man. autograf).*

37. De Stercore et Aegritudinibus en hoc oreundis (Ma teriile fecale şi bolile provocate de ele – *autograf).*

38. De anatomia oculorum et eorum affectionibus (Ochiul, anatomia şi bolile lui – *autograf).*

39. Auslegung primae sectionis Aphorismorum Hippocrates (Explicarea primelor secțiuni ale aforismelor lui Hipocrat).

40. De modo phlebotomadi (Cum se ia sânge).

41. De urinis et pulsibus (Diagnostic din urină şi puls).

42. De modo pharmacandi (Farmaceutică – *MS.)*

43. Archidoxorum Libri X (Cartea lui Arhidorex – *man. autograf).*

44. De renovatione (Refacerea – *autograf).*

45. De Vita longa (Viața lungă – *în germana).*

46. De Vita longa (Viața lungă – *în latină)*

47. Fragmente în limba germană.

48. De praepararioriibus libri duo (Pregătirea celei de-a doua cărți – *MS.).*

49. Process den Spiritum Vitrioli zu machen (Cum se prepară acidul sulfuric – *MS.).*

50. De natura rerum (Natura esențială a lucrurilor – *man. MS.).*

II. Lucrări de alchimie

51. De Tinctura Physica (Tinctură curativă – *MS.).*

52. Liber Vexationum (Tulburări – *MS.).*

53. Thesaurus Alchemistrarum (Comorile alchimiei – *MS.).*

54. De Cementis (Lianți – *autograf).*

55. Cementum super Venerem et Marte (Un liant pentru Venus şi Marte – *autograf).*

56. Das Manuale de Lapide Philosophorum (Manual de piatră filozofală – *MS.).*

57. Ratio extrahendi ex omnibus metallis Mercurium, Sulphur, et Cromum (Cum se extrag mercurul, sulful şi cromul din toate metalele – *MS.).*

III. Lucrări cu tematică diversă

58. Intimation Theophrasti (Sfaturile lui Theophrast – *MS. lui Aporinus).*

59. De gradibus rerum naturalium (Despre diferitele categorii de lucruri – *MS. lui Aporinus).*

60. Herbarius (Despre plante – *autograf).*

61. Von den fuenf natuerlichen Dingen (Despre cele cinci lucruri naturale – *autograf).*

62. Zwei Tractate vom Terpenthin und Honig (Două broşuri despre

terebentină şi miere – *MS. lui Montanus).*

63. Von Ebenholz, von Bruechen und Praeparation der Mumie (Lemn de abanos, fracturi şi pregătirea mumiei – *MS. lui Montanus).*

64. De virtutibus herbarum (Calitățile plantelor – *MS. lui Aporinus).*

65. Liber Principiorum (Cărțile începuturilor – *MS. lui Montanus).*

66. De Thermis (Izvoare de ape minerale – *MS. lui Aporinus).*

67. Von Bade Pfeffers (Băi cu piper – *MS. lui Montanus).*

68. De gradibus et compositionibus (Clasificări şi com poziții – *MS. lui Montanus).*

69. Scholia in libros de gradibus (Comentarii asupra clasificărilor – *MS. lui Montanus).*

70. Fragmenta (Fragmente – *autograf).*

71. Fragmenta aliquod de re Herbaria (Fragmente care tratează despre plante – *autograf).*

IV. Lucrări despre ştiințe ale naturii şi filozofie

72. Philosophia ad Athenienses (Scrisori către Atenieni – *publicată).*

73. Opus anatomicum (Anatomie – *autograf).*

74. Philosophia degenerationibus et fractibus quatuor elementarum (Doctrina produselor şi fructelor celor patru elemente – *publicată).*

75. Philosophia de generatione hominis (Despre apariția omului – *publicată).*

76. De meteoris (Meteoriți – *autograf).*

77. Aliud opusculum de meteoris (Mai multe despre meteoriți – *autograf).*

78. Liber meteorum tertius (A treia carte despre mete oriți – *MS. lui Montanus).*

79. De generatio metallorum (Apariția metalelor).

80. Von den natuerlichen Waessern (Despre izvoarele naturale).

V. Lucrări de magie

81. De divinibus operibus et secretis naturae (Operele divine şi secretele Naturii – *autograf).*

82. De sagis aerumque operibus (Vrăjitorii, vracii, şi meşteşugul lor – *autograf).*

83. De Daemonicis et Obsessis (Demoni şi obsesii – *man. autograf).*

84. De somniis (Vise – *autograf).*

85. De sanguine ultra mortem (Starea sângelui după moarte – *autograf).*

86. De animalium hominum post mortem apparentibus (Sufletele oamenilor care apar după moarte – *man. autograf).*

87. De virtute imaginativa (Despre calităţile imaginaţiei – *autograf).*

88. De characteribus (Caractere – *autograf).*

89. De Homunculis et Monstris (Homunculi şi monştri – *autograf).*

90. De Philosophia occulta (Filozofia ocultă – *MS. lui Montanus).*

91. De Imaginationibus (Imaginaţii – *MS. lui Montanus).*

92. Philosophia Paracelsi (Filozofia lui Paracelsus).

93. Von Fundamente und Ursprung der Weisheit und Kuenste (Punerea bazelor şi originea înţelepciunii şi artelor.

94. Fragmenta (Fragmente).

95. Philosophia sagax (Filozofia critică).

96. Erklaerung der ganzen Astronomie (Explicarea astronomiei – *MS. lui Montanus).*

97. Practica un Scienciam Divinationis (Instrucţiuni *n* ştiinţa prezicerii – *autograf).*

98. Erklaerung der natuerlicht en Astronomia (Astro nomia Naturii – *autograf).*

99. Fragmenta (Fragmente).

100. Das Buch Azoth seu de liquor Vitae (Cartea Azoth, sau arborele vieţii).

101. Archidoxea Magicae (Doctrinele de bază ale magiei – *şapte cărţi).*

102. Auslegung von 30 magischen Figuren (Explicaţii pentru treizeci de figuri magice – *autograf).*

103. Prognostication zukuenftager Geschichten auf 24 Jahre (Profeţii pentru douăzeci şi patru de ani – *publicată).*

104. Vaticiium Theophrasti (Prezicerile lui Theofrast – *MS. lui Montanus).*

105. Verbesserte Auslegung Theophrasti (Explicaţii – *MS. lui Montanus).*

106. Fasciculus Prognosticatiorum Astrologicarum (Predicţii astrologice).

II. Terminologia folosită de Paracelsus

[„Încă din epoca medievală, câţiva bărbaţi au avut curajul să înfrunte persecuţiile vremii în care trăiau şi să aştearnă pe hârtie doctrinele lor secrete. Aceşti îndrăzneţi, puţini la număr, nu au scris pentru public, ci doar pentru cei care posedau cheia limbajului specific. Cei mai mulţi oameni, neînţelegând însemnătatea învăţăturilor, s-au obişnuit să-i considere escroci sau visători" – H.P.Blavatsky: *Isis dezvăluită.*]

A

ABESSI, sau REBIS – Reziduu; materie moartă, materii fecale.

ADECH – Omul interior (spiritual); domnul gândirii şi al imaginaţiei, care *„formează" în* mod subiectiv toate lucrurile în mintea lui, şi pe care omul exterior (material) le poate reproduce obiectiv. Fiecare dintre aceştia doi acţionează potrivit naturii proprii – cel invizibil în invizibil şi cel vizibil într-o manieră vizibil. Omul exterior pune în act ceea ce gândeşte omul interior, însă gândirea înseamnă a acţiona în sfera ideilor, iar produsele gândirii sunt substanţiale în planul transcendental, chiar dacă ele nu sunt proiectate pe planul material. Omul interior este şi face ceea ce doreşte şi gândeşte. Dacă ideile şi intenţiile sale, bune sau rele, îşi găsesc sau nu expresia în plan material, acest lucru este mai puţin important pentru propria-i dezvoltare spirituală, decât pentru alţii, care pot fi afectaţi de actele lui, dar mai puţin de gândurile sale.

ADMISURAL – Pământ (în sens literal şi alegoric).

ADROP, AZANE sau AZAR – „Piatra filozofală". Aceasta nu este o piatră în sensul obişnuit al acestui termen, ci o expresie alegorică, însemnând principiul înţelepciunii pe care filozoful, care a căpătat-o prin experienţă practică (nu cea care reprezintă doar speculaţie teoretică asupra ei) se poate sprijini cu încredere, aşa cum s-ar sprijini pe valoarea unei pietre preţioase, sau ca şi cum ar avea încredere într-o stâncă trainică, pe care şi-ar aşeza temelia casei lui (spirituale).

ACTHNA – Un foc subpământean invizibil, matricea din care iau naştere substanţele bituminoase, şi care produce uneori erupţii vulcanice. Este o anumită stare a „sufletului" pământului, un amestec de elemente astrale şi materiale, sau poate al unei proprietăţi electrice sau magnetice.

ACTHNICI – Spirite elementale ale focului; spirite ale Naturii. Ele pot să apară sub diferite forme, ca limbi de foc, globuri de foc etc; ele pot fi

văzute câteodată la „şedinţele de spiritism”.[7]

A'KÂSA – Un termen răsăritean. Substanţă vie primordială, corespunzând concepţiei unei anume forme a eterului cosmic ce umple sistemul solar. Tot ce-i vizibil este, ca să spunem aşa, A'KÂSA condensată, care devine vizibilă prin schimbarea stării sale supra-eterice într-o formă concentrată şi tangibilă. De aceea totul în natură poate fi descompus din nou în A'kâsa şi făcut invizibil prin schimbarea forţei de atracţie ce a ţinut atomii la un loc. Însă la atomii care au constituit odată o formă, există tendinţa de a irumpe împreună ca să ajungă din nou în aceeaşi stare de dinainte, şi să producă aceeaşi formă; de aceea, o formă poate fi distrusă şi apoi reprodusă, folosind această lege. Această tendinţă rămâne valabilă şi pentru forma conservată în lumina astrală.

ALCAHEST – Un element ce dizolvă toate metalele, şi prin care toate corpurile terestre pot fi reduse la starea lor de *Ens primiim,* sau materie primară (A'kâsa), din care sunt formate. Este o forţă ce acţionează asupra formelor astrale (sau suflete) ale tuturor lucrurilor, în stare să schimbe polaritatea moleculelor lor şi, în acest fel, să le dizolve. Puterea Voinţei constituie aspectul cel mai important al veritabilului Alcahest. În aspectul său cel mai puţin important el apare ca un fluid vizibil, încă necunoscut alchimiei moderne, capabil să dizolve toate lucrurile.

ALCHIMIE – Ştiinţa cu ajutorul căreia lucrurile pot fi nu numai descompuse şi recompuse (aşa cum se face în chimie), ci prin care natura lor esenţială poate fi schimbată şi înălţată, sau transmutată în oricare alta. Chimia operează numai în materia moartă, în timp ce alchimia foloseşte viaţa ca element de lucru. Toate lucrurile au o natură întreită, a cărei formă materială şi obiectivă constituie manifestarea ei inferioară. Există, de exemplu, aur spiritual (imaterial), aur astral (ca un fluid eteric şi invizibil), şi aur pământesc (material, solid şi vizibil). Primele două naturi sunt, ca să spunem aşa, spiritul şi sufletul celei din urmă. Cu ajutorul puterilor spirituale ale sufletului putem induce schimbări în ele, în aşa fel ca acestea să poată deveni vizibile în starea obiectivă. Anumite operaţii exterioare pot ajuta puterile sufletului în lucrarea lor, dar dacă nu dispunem de aceste puteri sufleteşti, celelalte operaţii vor fi zadarnice. De aceea, toate operaţiile specifice alchimiei pot fi efectuate cu succes numai de cel care este alchimist prin naştere sau prin educaţie. Orice lucru fiind de natură întreită, există şi un aspect întreit al alchimiei. În aspectul cel mai înalt, ea ne învaţă regenerarea omului spiritual, purificarea minţii, a cugetării şi a voinţei, ca şi înnobilarea tuturor facultăţilor sufletului. În aspectul cel mai de jos, ea se ocupă de substanţele fizice; întrucât părăseşte domeniul sufletului viu şi păşeşte în jos spre materia moartă, ea

[7] în India, ei sunt devaşii focului, cărora li se sacrificau uneori tauri.

ajunge în cele din urmă să opereze în domeniul ştiinţei chimice din zilele noastre.

ALCOOL – Substanţa unui corp liber de orice materie pământească; forma ei eterică sau astrală.

ALUECH – Corpul spiritual pur (Atma).

ANIADUS – Activitatea spirituală a lucrurilor.

ANIADUM – Omul spiritual (născut din nou); activitatea spiritului omului în trupul său muritor; sediul Conştiinţei Spirituale.

ANIADA – Activităţile provocate de influenţele astrale, puterile cereşti; activitatea imaginaţiei şi a fanteziei.

ANYODEI – Viaţa spirituală; starea subiectivă în care intră esenţa superioară a sufletului la moarte, după ce îşi va fi pierdut părţile mai dense în Kama-loka. Corespunde ideii de Devachan.

AQUASTOR – O fiinţă creată prin puterea imaginaţiei – adică printr-o concentrare a gândirii asupra A'kâsa, prin care poate fi creată o formă eterică (Elementali, Sucubi şi Incubi, Vampiri etc). Asemenea forme imaginare, şi totuşi reale, pot căpăta viaţă de Ia persoanele prin a căror imaginaţie au fost create; în anumite condiţii, ele pot deveni vizibile şi tangibile.

ARCHATES, sau ARCHALLES – Element al regnului mineral.

ARCHAEUS – Puterea formatoare a naturii, care divide elementele şi le grupează în părţi organice. Ea este principiul de viaţă, puterea care conţine esenţa vieţii şi proprietăţile tuturor lucrurilor.

ARES – Principiul spiritual; cauza caracterului specific al oricărui lucru.

ASTRALĂ (Lumină astrală) – Element eteric universal şi viu, mai eteric şi mai bine organizat decât A'kâsa. Lumina astrală este universală, A'kâsa este doar un element cosmic – adică aparţine sistemului nostru solar. În acelaşi timp, este un element şi o putere ce conţine caracteristicile tuturor lucrurilor. Este depozitul memoriei lumii mari (Macrocosm), al cărei conţinut poate fi reîntrupat şi reîncarnat în forme obiective; este depozitul memoriei mici (Microcosmul omului) din care se pot extrage amintiri despre evenimentele din trecut. Ea există, uniform distribuită, pretutindeni în spaţiile interplanetare, deşi este mai densă şi mai activă în apropierea unor obiecte din cauza activităţilor lor moleculare, în special în apropierea creierului şi a măduvei spinării fiinţelor omeneşti, care sunt înconjurate de lumina astrală ca de o aură de lumină. Este acea aură din jurul celulelor şi canalelor nervoase prin care un om este în stare să capteze impresii acumulate în aura astrală a cosmosului şi, în felul acesta, să „citească în Lumina astrală". Ea formează mediul pentru transmisia gândurilor, căci, în lipsa unui asemenea mediu, nici un gând nu ar putea fi trimis la distanţă. Ea poate fi văzută de un clarvăzător, şi întrucât fiecare

persoană are o aură astrală proprie, caracterul unui om poate fi citit în lumina lui astrală de cei capabili să o perceapă. În cazul unui copil, (acolo unde anumite caracteristici nu s-au format pe deplin), aura are o culoare alb lăptos. La un adult, peste culoarea fundamentală se va suprapune întotdeauna o altă culoare: albastru, verde, galben, roşu închis şi chiar negru. Orice nerv viu îşi are aura sa astrală, orice mineral, orice plantă sau animal, şi orice are viață; până şi corpul de slavă al spiritului este făcut să strălucească prin lumina sa.

ASTRUM – Acest termen este folosit frecvent de Paracelsus şi are aceeaşi semnificație ca şi lumina astrală. Este o sferă specială a minții, aparținând oricărui individ, şi care conferă fiecărui lucru calitățile specifice proprii şi constituind, ca să spunem aşa, lumea lui.

AVITCHI – Un termen oriental. O stare ideală de rău spiritual, o condiție subiectivă, anti-tipul Devachanului sau Anyodei.

AZOTH – Principiul creator în Natură; panaceul universal sau aerul dătător de viață spirituală. El reprezintă lumina astrală în aspectul ei de vehicul al esenței universale de viață; în aspectul lui cel mai de jos, este puterea care electrizează atmosfera: ozon, oxigen *etc.*

B

BERYLLUS – O oglindă magică sau un cristal în ale căror aure astrale un clarvăzător poate vedea diferite apariții. *Berillistica ars:* arta divinației cu ajutorul privirii în cristale, în oglinda magică, în apă curgătoare, în ceşti, în pietre etc; toate aceste metode sunt concepute ca să plaseze mintea într-o stare de pasivitate, devenind astfel capabilă să recepționeze impresiile pe care lumina astrală le transferă sferei mentale a unui individ, prin abaterea atenției de la lucrurile exterioare, senzuale. Astfel, omul dinăuntrul devine conştient şi receptiv la impresiile sale subiective.

BRUTA – Forță astrală care se manifestă în animale; a doua vedere din animale; puterea animalelor de a descoperi instinctiv remediile otrăvitoare sau vindecătoare etc.

CABALLI, CABALES, LEMURES - Corpurile astrale ale oamenilor morți prematur, adică cei care au fost ucişi sau şi-au luat singuri viața, înainte ca viața lor să se fi sfârşit la termenul normal. Ei pot fi mai mult sau mai puțin conştienți şi inteligenți, în funcție de circumstanțele în care au trăit şi murit. Sunt suflete ale celor decedați, legate de pământ, suferinde, rătăcind în sfera atracției terestre (Kama-loka) până când soseşte timpul când ar fi trebuit să se producă moartea potrivit legii naturale, atunci când se produce separarea principiilor lor înalte de cele inferioare. Ei îşi închipuie că săvârşesc acțiuni cu trupul, când, de fapt, ei nu mai au trupuri fizice, ci acționează doar în gândurile lor. Aceste corpuri lor le apar tot aşa de reale cum ne apar

nouă corpurile noastre. În anumite condiții, ei pot să comunice cu oamenii fie prin intermediul unor „mediumi”, fie direct printr-o structură mediumică proprie omului.

CHAOMANTIA – Prezicere prin viziuni aeriene, clarvedere; a doua vedere.

CHERIO – „Chintesență”. Esența celui de al cincilea principiu al unui lucru; ceea ce constituie calitățile lui esențiale, eliberate de orice impurități şi nimicuri.

CLISSUS – Puterea specifică, tainică, din toate lucrurile; forța vitală care, în vegetale, urcă de la rădăcini la tulpină, frunze, flori şi semințe, şi care face ca acestea din urmă să dea naştere unui nou organism.

CORPUS INVISIBILE – Corpul invizibil; sufletul animal (Kama-rupa); ceea ce se află între formele materiale şi principiul spiritual; un lucru real, eteric, dar care, în circumstanțe obişnuite, este invizibil; forma astrală inferioară.

CORPORA SUPERCOELESTIA – Forme care pot fi văzute doar de cea mai înaltă percepție spirituală; ele nu sunt forme astrale obişnuite, ci elementele purificate şi inteligente ale aceloraşi lucruri.

D

DERSES – O exhalare ocultă a pământului, cu ajutorul căreia plantele pot să se dezvolte. Vehiculele ei sunt gazele de acid carbonic etc.

DEVACHAN – O stare subiectivă de fericire la nivelul celor mai înalte principii ale sufletului, după ce a avut loc moartea trupului. (A se vedea ANYODEI.) Corespunde ideii de Rai, unde fiecare monadă individuală trăieşte într-o lume pe care ea însăşi şi-a creat-o prin propriile gânduri, şi unde produsul propriei sale ideații spirituale îi apare în mod substanțial şi obiectiv.

DIVINATIO – Actul de a prevedea întâmplări viitoare cu ajutorul luminii profetice a sufletului.

DIVERTELLUM – Matricea[8] din care apar elementele.

DURDALES – Ființe substanțiale, dar invizibile, care sălăşluiesc în arbori (Dryades); spirite elementale ale naturii.

E

EDELPHUS – Persoană care prezice viitorul folosindu-se de elementele

[8] De exemplu, fiecare metal îşi are matricea elementară în care acesta se dezvoltă. Minele de aur, de argint etc. se epuizează pe măsură ce sunt exploatate, dar mii de ani se constată că ele posedă iarăşi din belşug metalele prețioase; în acelaşi fel, solul unui ținut, după ce şi–a pierdut fertilitatea prin cultivare, va deveni iarăşi fertil după un răstimp de odihnă. În ambele cazuri, se produce o descompunere a elementelor inferioare şi o trecere la o stare superioară.

aerului, pământului, apei sau focului.

ELECTRUM MAGICUM – O compoziție de şapte metale, combinate potrivit unor anumite reguli şi influențe planetare; un preparat cu o mare putere magică din care se pot confecționa inele magice, oglinzi şi multe alte lucruri.

ELEMENTALI – Spirite ale naturii. Ființe reale dar (pentru noi) invizibile, de natură eterică, care trăiesc în elementele aerului, apei, pământului, sau focului. Sunt create din substanța sufletului şi au diferite grade de inteligență. Caracterele lor sunt foarte diferite. În natura lor, ele reprezintă toate categoriile de senzații. Unii sunt de natură benefică, alții de natură malefică.

ELEMENTARI – Cadavrele astrale ale celor morți; dublul eteric al unei persoane care a trăit cândva, şi care se descompune în elementele sale astrale, aşa cum trupul fizic se desface în elementele care l-au alcătuit. În condiții normale, aceşti elementari nu sunt conştienți de existența lor, dar ei pot căpăta viață de la o persoană cu facultăți mediumice; în acest fel, ei sunt readuşi la viață – ca să spunem aşa – pentru câteva minute şi la o stare (artificială) de conştientă, când pot vorbi şi acționa şi, după cât se pare, îşi pot aminti lucruri pe care le-au făcut în timpul vieții. Adesea, ei pun stăpânire pe Elementali şi îi folosesc drept măşti pentru a-i reprezenta pe cei decedați, spre inducerea în eroare a celor creduli. Elementarii persoanelor bune au moleculele slab legate între ele şi se destramă foarte repede; cei ai persoanelor rele pot exista un timp îndelungat; cei ai sinucigaşilor etc. au viață şi sunt conştienți câtă vreme nu se produce destrămarea principiilor.[9] Aceştia sunt cei mai periculoşi.

ELEMENTUM – Elementul invizibil sau principiul fundamental al tuturor substanțelor existente în stare solidă (pământească), lichidă (acvatică), gazoasă (aeriană), sau eterică (de *foc).* Nu ne referim la aşa zisele corpuri simple sau „elemente” din chimie, ci la o substanță fundamentală invizibilă din care sunt formate acestea.

EVESTRUM – Corpul astral al omului; partea sa eterică, conştientă, care veghează asupra lui şi îl avertizează în legătură cu apropierea morții sau a altor pericole. Cu cât corpul fizic este mai activ şi mai conştient de lucrurile din afara lui, cu atât este mai amețit corpul astral; starea de somn a trupului este starea de trezie a Evestrumului. Pe durata acestei stări, el poate lua legătura cu Evestrumurile altor persoane, sau ale celor decedați. El se poate deplasa temporar la anumite distanțe de trupul fizic, dar dacă legătura cu trupul fizic este ruptă, acesta din urmă moare.

---

[9] Descompunerea se produce ca urmare a forțelor de respingere dintre materie şi spirit.Ulterior, corpul astral se destramă în elementele care–l alcătuiesc, iar spiritul ajunge într–o stare spirituală

ERODINIUM – O reprezentare grafică sau alegorică a unor evenimente viitoare; viziuni şi vise simbolice, care se pot produce în diferite feluri. Există trei clase de vise, din care pot apărea alte patru stări amestecate de vise. Cele trei clase pure sunt: 1. Vise care apar în urma unor stări fiziologice; 2. Vise care rezultă din anumite condiţii psihologice şi influenţe astrale; 3. Vise cauzate de influenţe spirituale. Numai această ultimă categorie prezintă un interes major, deşi prima poate indica uneori schimbări importante în planurile de care aparţin – de exemplu, un vis despre un cui îndreptat spre cap, poate prezice apoplexia etc.

F

FIRMAMENT – Sfera sufletului Macrocosmosului, respectiv sfera Microcosmosului.

FLAGAE – Spirite care cunosc secretele omului; spirite familiare; spirite ce pot fi văzute în oglinzi, şi care dezvăluie lucruri tainice.

GAMATHEI sau GAMAHEU – Pietre cu inscripţii şi însuşiri magice, care posedă puteri de natură astrală. Ele pot fi prelucrate manual, sau se găsesc în stare naturală. Amulete, talismane.

GIGANTES – Elementali având o înfăţişare umană, dar de dimensiuni supraomeneşti. Ei trăiesc asemenea oamenilor şi sunt muritori, deşi, în condiţii obişnuite, rămân invizibili.

GNOMI, PYGMAEI, CUBITALI – Mici Elementaii având forme umane şi puterea de a-şi extinde forma. Ei trăiesc în elementul pământ, în interiorul suprafeţei pământului, în case şi locuinţe clădite de ei înşişi.

H

HOMUNCULI – Fiinţe umane create artificial, concepute din spermă, fără ajutorul organismului femeiesc (Magie neagră).

HOMUNCULI IMAGUNCULAE – Figurine făcute din ceară, argilă, lemn etc, folosite în practica magiei negre şi a vrăjitoriei pentru a stimula imaginaţia şi a face rău unui duşman, sau pentru a-şi manifesta influenţa pe cale ocultă asupra unei persoane aflate la distanţă.

I

ILECH PRIMUM, ILEIAS, ILEADUS – Primul început; puterea primordială; cauzalitate.

ILECH SUPERNATURALE – Unirea influenţelor astrale superioare cu cele inferioare.

ILECH MAGNUM – Puterea de vindecare specifică medicinii.

ILECH CRUDUM – Compunerea unui corp în afara celor trei principii constitutive ale sale, reprezentate de sare, sulf şi mercur, sau corp, suflet şi spirit; respectiv, elementele pământului, apei şi focului.

ILEIADES – Elementele aerului; principiul vital.

ILIASTER – Puterea tainică a Naturii cu ajutorul căreia toate lucrurile se dezvoltă şi se înmulțesc; matrice primordială; materia primă; A'kâsha. *Iliaster primus: viață;* balsamul Naturii *Iliaster secundus:* puterea de viață inerentă materiei. *Iliaster tertius:* puterea astrală a omului. *Iliaster quartus:* perfecțiunea; puterea dobândită prin procesul mistic al cuadraturii cercului.

IMAGINATIO – Puterea plastică a sufletului, produsă de conştiința activă, de dorință şi de voință.

IMPRESSIONES – Efecte ale imaginației pasive, care pot da naştere diferitelor afecțiuni ale trupului, boli, malformații, stigmate, monştri (buze de iepure, acefalie etc), alunițe, semne etc.

INCUBUS şi SUCCUBUS – 1. Entități parazite masculine sau feminine, care apar din elementele astrale ale unui bărbat sau ale unei femei, ca urmare a unei imaginații lascive. 2. Forme astrale ale unor persoane decedate (Elementali), atrase în mod conştient sau instinctiv de astfel de persoane; îşi manifestă prezența în forme tangibile, şi pot întreține relații sexuale cu victimele lor. 3. Corpuri astrale ale vracilor şi vrăjitorilor care îi vizitează pe bărbați sau pe femei în scopul satisfacerii unor pofte carnale. Incubii sunt masculi, iar Sucubii femele.

K

KAMA-LOKA – Regiunea dorinței; sfera sufletului pământului (cel de-al treilea şi al patrulea principiu) – nu neapărat la suprafața pământului – acolo unde resturile astrale ale celor decedați putrezesc şi se descompun. În această regiune, sufletele impure ale celor decedați trăiesc (conştient sau într-o stare de toropeală) până când corpurile lor de dorință (Kama–rupa) suferă o a doua moarte; după ce ele s-au dezintegrat, are loc trecerea la principii superioare. Principiile inferioare fiind depăşite, sufletul – cu sentimentele sale purificate, şi cu puterile pe care le-a putut dobândi în timpul existenței sale pământeşti – intră din nou într-o stare Devachanică. Kama-loka este regiunea corespunzătoare Hadesului la greci şi Purgatoriului la credincioşii Bisericii romano-catolice.

LEFFAS – Corpurile astrale ale plantelor. Acestea pot fi făcute vizibile din cenuşa plantelor, după ce acestea au fost arse.

LEMURES – Elementali ai aerului; Elementari ai celor decedați; „spirite

perturbatoare” ce produc manifestări fizice.

LIMBUS *(Magnus)* – Lumea ca întreg; matricea spirituală a universului; Haos, în care este conținut acela din care este creată lumea.

M

MAGIE – înțelepciune; ştiința şi arta de a folosi conştient puterile spirituale invizibile pentru a da produce efecte vizibile. Voința, iubirea şi imaginația sunt puteri magice pe care le posedă fiecare, iar acela care ştie cum să le dezvolte şi să le folosească în mod eficace, este un magician. Cel care le foloseşte în scopuri benefice, practică magia albă. Cel care face uz de ele în scopuri egoiste sau ca să facă rău, este un magician negru.[10] Paracelsus foloseşte termenul „Magie” pentru a sublinia că aceasta reprezintă puterea cea mai mare a spiritului omului de a controla toate influențele inferioare în scopuri benefice. Acțiunea de a folosi puteri invizibile în scopuri malefice, el o numeşte Necromanție, deoarece Elementarii celor decedați sunt folosiți adesea ca mediumi pentru a transmite influențe dăunătoare. Vrăjitoria nu este Magie; vrăjitoria se află în acelaşi raport cu Magia ca întunericul cu lumina. Vrăjitoria foloseşte forțele sufletului uman şi animal, în timp ce Magia apelează la puterea cea mai înaltă a spiritului.

MAGISTERIUM – Proprietățile medicinale ale substanțelor medicale conținute într-un dizolvant.

MANGONARIA – Putere magică prin care corpurile grele pot fi ridicate, fără ca să depunem vreun efort mare în plan fizic; suspendare magică; levitație. În mod obişnuit, este realizată prin schimbarea polarității forței de atracție a pământului.

MATRICES – Vehiculele lucrurilor; bazele elementare.

MELOSINAE – Spirite elemehtale ale apei, care apar de obicei sub înfățişarea unor femei, sau care pot să ia forme de peşti sau de şerpi. Ele au suflete, dar nu şi un principiu spiritual, însă îl pot obține intrând în legătură cu omul (cel de al patrulea principiu unit cu cel de-al cincilea). Înfățişarea omenească este adevărata lor formă; formele lor animale sunt doar presupuse. Ele mai sunt numite şi Ondine.

MACROCOSMOS – Universul; lumea cea mare care include toate lucrurile vizibile şi invizibile.

MICROCOSMOS – Lumea cea mică. În mod obişnuit, se referă la om. O lume mai mică este un microcosmos în comparație cu una mai mare. Sistemul nostru solar este un microcosmos în comparație cu Universul, şi un macrocosmos în comparație cu Pământul. Omul este un Microcosmos în comparație cu Pământul, şi un Macrocosmos dacă

[10] A se vedea White and Black Magic or the Science of Finite and Infinite Life de Dr. Franz Hartmann

îl comparăm cu un atom. Un atom este un Microcosmos, deoarece în el există toate premisele dezvoltării unui Macrocosmos – dacă împrejurările sunt favorabile. Orice lucru conținut într-un Macrocosmos în stare dezvoltată, este conținut în Microcosmos în germene.

MONSTRA – Ființe nenaturale, de obicei invizibile, care pot apărea în procesul de putrefacție sau dintr-o legătură sexuală nenaturală, din putrezirea (astrală) a spermei, sau ca efect al unei imaginații morbide. Toate lucrurile pot trece dintr-o stare exclusiv subiectivă într-o stare obiectivă, deoarece „obiectiv" şi „subiectiv" sunt termeni relativi, depinzând mai degrabă de capacitatea noastră de a le percepe decât de calitățile lor esențiale. Ceea ce poate să-i pară doar subiectiv unei persoane într-o stare de existență, poate să-i pară pe deplin obiectiv altcuiva, într-o altă stare de existență: de exemplu, în cazuri de *delirium tremens,* de nebunie, halucinațiile subiective îi apar pacientului ca fiind obiective.

MUMIA – Esența vieții conținută într-un anumit vehicul (Jiva, Vitalitate, ataşare de o anumită substanță materială). Părți ale corpurilor umane, animale sau vegetale, care, dacă sunt separate de organism, îşi păstrează puterea vitală şi acțiunea lor specifică pentru un timp, aşa cum se constată în transplantul de piele, în cazul vaccinărilor, al otrăvirilor provocate de infecțiile de la cadavre şi disecții sau de infecții produse de răni etc. Bacteriile sunt astfel de vehicule de viață. Sângele, excrementele etc. eliminate de organism pot conține vitalitate un timp oarecare; acolo poate să mai existe o oarecare atracție între asemenea substanțe şi vitalitatea organismului. Acționând asupra substanței, poate fi afectată vitalitatea.[11]

MYSTERIUM MAGNUM – Materie originară; materia tuturor lucrurilor; esența ultimă; esența naturii interioare; calitatea specifică părții semi-materiale a lucrurilor. Toate formele provin, la origine, din Mysterium magnum, şi toate se întorc acolo la sfârşit; Parabrahm al vedantinilor.

N

NECROCOSMICA. – Viziuni în văzduh ale unor evenimente viitoare.

NECROMANTIA – Vrăjitorie; farmece; arta de a folosi Elementarii inconştienți

---

[11] Sunt cunoscute cazuri în care unele persoane au simțit durere provocată de apăsarea unei pietre asupra unui picior amputat de curând, fără ca ei să ştie că acesta fusese îngropat, şi că durerea a încetat îndată ce piatra a fost înlăturată. Această simpatie existentă între starea conştientă a omului şi trupul său este cauza care face ca forma astrală a unei persoane decedate să poată simți puternic orice rană provocată cadavrului său. „Spiritul" unui sinucigaş poate simți efectele unei disecții post–mortem, tot atât de dureros, ca şi cum el ar fi fost tăiat când era în viață.

ai celor decedați, insuflându-le viață în scopuri malefice.

NECTROMANTIA – Percepția interiorului (sufletului) lucrurilor; psihometrie; clarviziune.

NENUFARENI – Elementali ai aerului. Silfi.

NYMPHAE – Elementali ai plantelor acvatice.

O

OCULTISM – Ştiință având ca obiect de cercetare lucrurile ce depăşesc puterea de percepție a simțurilor. Ea vizează în special efectele ce nu pot fi explicate de legile universal recunoscute ale Naturii, şi ale căror cauze constituie încă un mister pentru cei ce nu au pătruns îndeajuns de adânc în tainele Naturii. Ceea ce poate fi ocult pentru o persoană, poate fi înțeles cu uşurință de o alta. Cu cât spiritualitatea şi inteligența omului se dezvoltă, şi cu cât se eliberează de atracția simțurilor, cu atât mai mult va creşte şi se va extinde puterea lui de percepție, şi cu atât mai puțin îi vor apărea drept oculte procesele din Natură.

P

PENATES sau PENNATES, LARES HERCH, MEILICHII, ESTES – Spirite ale elementelor focului, ca şi spiriduşii, drăcuşorii etc, legate de anumite locuri, cum sunt casele bântuite etc. Ele pot produce zgomote, „manifestări fizice", aruncări cu pietre etc.

PENTACULA – Plăcuțe de metal pe care sunt scrise sau gravate simboluri magice. Sunt folosite ca talismane, amulete etc, împotriva bolilor provocate de influențe astrale malefice.

PHANTASMATA – Plăsmuiri ale gândurilor; „spirite" care trăiesc în locuri izolate (ele pot fi create de imaginația oamenilor şi sunt în stare să comunice cu ei); halucinații.

PRAESIGIUM – Augur; semne ale evenimentelor viitoare.

PYGMAEI – Spirite ale elementului pământ; sunt produse ale activității organice ce continuă în elementul prin care asemenea forme pot fi generate. Sunt pitici şi ființe microscopice, aflate în permanent război cu Gnomii.

R

RUPA – Termen oriental. Formă. Kama-rupa este forma ivită în urma unei dorințe; Mayavi-rupa este forma iluzorie provocată de voința şi imaginația unei persoane, care, în mod conştient, îşi proiectează propria-i imagine astrală.

S

SAGANI – Elementali sau spirite ale Naturii.

SALAMANDRI – Salamandre; spirite care trăiesc în elementul foc.

SCAIOLAE – Puteri spirituale, calități, virtuți ce depind de calitatea şi cantitatea elementelor *care* le produc. Asemenea puteri sunt gândirea, iubirea, ura, imaginația, speranța, teama etc.

SOMNIA – 1. Vise. 2. Influențele astrale invizibile pe care o persoană le poate exercita în vis asupra altei persoane. O persoană poate face ca o altă persoană să viseze ceea ce ea doreşte; sau corpul astral al unei persoane care doarme poate conversa cu cel al altei persoane; sau corpurile astrale ale unor persoane în viață pot fi influențate şi făcute să promită că vor face anumite lucruri după ce se vor trezi, iar ele îşi vor ține promisiunile la deşteptare.

SPIRIT – Acest termen este folosit fără discernământ din care cauză se pot produce foarte multe confuzii. În adevăratul său înțeles, spiritul este o unitate, o unică putere vitală universală, sursa întregii vieți; însă cuvântul spirit este folosit foarte des şi pentru a desemna lucruri invizibile, dar reale: forme, vedenii, elementali şi elementari, fantome, năluci, apariții, îngeri şi diavoli.

SPIRITUS VITAE – Forța vitală; principiu extras din elementele oricărui lucru ce poate servi drept hrană, sau care poate fi acordat prin „magnetism”.

SPIRITUS ANIMALUS – Putere astrală, prin care voința celor mai înalte principii din om se manifestă în planul materiei şi al simțurilor; instincte.

SYLPHES – Elementali care locuiesc în regiunile muntoase (nu în aer).

SYLVESTRES – Elementali care sălăşluiesc în păduri; Duşii despre care vorbeşte Sfântul Augustin; fauni.

SYRENES – Elementali care cântă. Melosinae atrase de ape şi care adesea adastă în ape; pe jumătate femei, pe jumătate peşti.

THEOSOPHIA – înțelepciune supremă dobândită prin experiență practică, şi care se deosebeşte total de filozofia speculativă.

TRARAMES – Putere invizibilă, care poate să comunice cu omul prin sunete, voci, dangăte de clopot, zgomote etc.

U

UMBRATILES – Fantome; apariții astrale ce devin vizibile şi uneori tangibile. Năluca, sau dublul unei persoane. Ele pot deveni vizibile prin atragerea elementelor materiale eterice din trupul unui medium sau din orice altă persoană la care coeziunea dintre elementele sale inferioare este slabă ca urmare a unor boli, sau din cauza unor

particularități moștenite cu privire la modul de organizare al acestor elemente; sau ele le pot atrage din atmosfera înconjurătoare. Viața lor este împrumutată de la medium, şi dacă ar fi împiedicate să părăsească mediumul, acesta ar paraliza sau ar muri.

V

VAMPIRES – Forme astrale ce trăiesc pe seama persoanelor de la care îşi extrag vitalitate şi forță. Ele pot fi corpurile astrale ale unor persoane în viață, sau ale unora care, deşi sunt moare, rămân ataşate de corpurile lor fizice îngropate în morminte şi încearcă să le furnizeze hrană vitală, căutând astfel să le prelungească existența.

X

XENI NEPHIDEI – Spirite elementale care oferă oamenilor puteri oculte asupra materiei vizibile şi apoi le întrețin în creierele lor, ducând în felul acesta la nebunie.[12] Mulți mediumi au înnebunit.

Y

YLIASTER – Materia primordială din care a fost format universul la începutul timpurilor.

[12] Ele îi ajută pe mediumi să ridice obiecte materiale, fără ajutorul vreunui mijloc vizibil

III. Cosmologie

Dumnezeu este Puterea prin a cărei lucrare a fost făurită lumea. Dumnezeu este Cauza Supremă şi Esenţa tuturor lucrurilor, fiind nu numai Tată al Fiului, ci şi al tuturor lucrurilor create care au fost, care sunt, sau care vor fi; este Yliaster, Cauza primordială şi originară a întregii existenţe. Această Putere este, a fost şi va fi veşnicul Ziditor al lumii, Dulgherul universului, Sculptorul formelor. Creaţia a avut loc prin Voinţa acestei Puteri Creatoare, fiind exprimată prin „Cuvânt”[13] sau *Fiat* (gândire activă şi lucrătoare), întocmai cum o casă ar fi putut să apară dintr-o suflare.[14] Cauza începutului creaţiei a fost lucrarea veşnică, inerentă Esenţei imateriale, şi toate lucrurile au fost cuprinse invizibil şi potenţial în Cauza Primă sau Dumnezeu.

Când a avut loc creaţia, Yliaster s-a divizat el însuşi; mai bine zis, s-a topit, s-a dizolvat, şi a emanat din sine Ideos-ul sau Haosul (Mysterium magnum, Iliados, Limbus major, sau Materia Primordială). Această Esenţă Primordială este de natură monistă şi se manifestă nu doar ca activitate vitală, ca forţă spirituală, ca putere invizibilă, de neînţeles şi de nedescris, ci şi ca materie vitală din care este alcătuită substanţa fiinţelor vii.[15]

În Limbus-ul sau Ideos-ul materiei primordiale – învestit cu puterea originară a vieţii fără formă şi fără alte calităţi imaginabile – este conţinută matricea tuturor lucrurilor create, substanţa tuturor lucrurilor. Este descris de cei din vechime ca Haos şi a fost comparat cu un receptacul plin cu seminţe, din care îşi face mai întâi apariţia Macrocosmul şi, după *aceea,* prin diviziune şi evoluţie în Mysteria specialia[16], vine la existenţă fiecare fiinţă individuală. Toate

[13] Logos.

[14] Prin respiraţia lui Brahma.

[15] Aceasta înseamnă că Viaţa este cauza materiei şi a forţei. Forţa şi materia sunt identice la început; există doar două moduri diferite ale uneia şi aceleiaşi cauze sau substanţe numită Viaţă, şi care este, ea însăşi, un atribut sau o funcţie a cauzei supreme a întregii existenţe. Descoperirile recente caută să demonstreze unitatea sau identitatea materiei şi a energiei. Cercetările recente în domeniul chimiei şi compararea domeniilor de frecvenţe ale substanţelor chimice, ale muzicii şi culorilor par să indice că diferenţa dintre corpurile simple neomogene nu este determinată de diferenţa esenţială a substanţelor din care sunt alcătuite, ci numai din diferenţa numărului lor de vibraţii atomice.

[16] „Misterium" este orice lucru din care se poate dezvolta ceva, şi care este conţinut în el numai embrionar. O sămânţă este „misterium–ul" unei plante, oul este misterium–ul unei păsări vii etc. Dacă mitologia orientală spune că universul a apărut dinrr–un ou, pus în apă de Brahma, aceasta are acelaşi înţeles ca şi Misterium–ul magnum al lui Paracelsus, deoarece oul reprezintă misterium–ul, apa reprezintă viaţa, iar spiritul scoate pui din Brahma, Dumnezeul Creator,

lucrurile şi toate substanţele elementare erau conţinute în el *in potentia*[17], dar nu *in actu,* aşa cum într-o bucată de lemn se află o figură ce poate fi scoasă la lumină de către un sculptor, sau aşa cum căldura este conţinută într-o piatră ce îşi poate manifesta esenţa prin scânteia ivită atunci când piatra este lovită cu o bară de oţel.[18]

Magnus Limbus este pepiniera din care s-au dezvoltat toate făpturile, în acelaşi fel în care un *copac* poate să apară şi să crească dintr-o mică sămânţă, cu deosebirea că marele Limbus îşi trage originea din Cuvântul lui Dumnezeu, în timp ce Limbus minor (sămânţa sau sperma terestră) îşi are originea în pământ. Marele Limbus este sămânţa din care au apărut toate fiinţele, iar micul Limbus este fiecare ultimă fiinţă ce îşi reproduce forma, şi care, la rândul ei, a fost produsă de marele Limbus.

Micul Limbus prezintă aceleaşi atribute cu ale marelui Limbus, în acelaşi sens în care un fiu are o alcătuire similară cu cea a tatălui său. „Cum sunt cele de sus, aşa sunt şi cele de jos”[19].

Întrucât creaţia a avut loc şi Yliaster s-a dizolvat, Ares, puterea divizoare, diferenţiatoare şi individualizatoare a Cauzei Supreme a început să acţioneze. Tot ceea ce s-a înfăptuit a fost urmarea separării. Din Idaos au fost create elementele: Focul, Apa, Aerul şi Pământul, a căror naştere nu s-a produs, totuşi, în plan material sau prin simplă separare, ci pe cale spirituală şi dinamică, aşa cum focul poate să apară dintr-o piatră, sau un copac dintr-o sămânţă, deşi, la început, nu exista foc în piatră sau copac în sămânţă.

> „Spiritul este Viaţă şi Viaţa este Spirit, Viaţa şi Spiritul dau naştere tuturor lucrurilor, dar lucrurile, în esenţa lor, sunt una. Limba vorbeşte şi, totuşi, nu ea vorbeşte, căci Spiritul este cel care vorbeşte prin mijlocirea limbii, iar fără Spirit limba ar rămâne tăcută, deoarece carnea singură nu poate vorbi”.
>
> Elementele, de asemenea, au fiecare propriul lor Yliaster, deoarece întreaga activitate a materiei, în orice formă, nu este decât emanaţia aceleiaşi surse. Dar, după cum din sămânţă cresc mai întâi rădăcinile cu fibrele lor, apoi tulpina cu ramurile şi frunzele ei, şi, la urmă, florile şi seminţele, în mod asemănător toate lucrurile s-au născut din elemente şi sunt alcătuite din substanţe elementare, din care pot să apară alte forme, purtând caracteristicile părinţilor lor. Elementele, în calitate de mame ale tuturor făpturilor, sunt de natură spirituală invizibilă şi au suflete. Ele toate izvorăsc din Mysterium magnum, care este viaţa veşnică şi, prin urmare, elementele spirituale şi fiinţele care au fost create din astfel de elemente trebuie să fie eterne – la fel cum o floare constă din elemente similare celei

---

[17] Se pare că Paracelsus a anticipat descoperirea modernă a „potenţialităţii materiei".

[18] Yliaster–ul lui Paracelsus corespunde epocii lui Pitagora şi Empedocle; primul care a vorbit despre formă *in potentia,* înainte ca aceasta să fi apărut *in actu* a fost Aristotel, prima fiind numită de el „absenta materiei".

[19] Hermes Mercurius Trismegistus, *Tabula Smaragdina.*

ale plantei pe care creşte.

„Natura fiind Universul, este *una,* şi originea ei poate fi numai o eternă Unitate. Este un organism în care toate lucrurile naturale se armonizează şi se atrag reciproc. Este Macrocosmul. Orice lucru este produsul efortului creator universal. Macrocosmul şi omul (Microcosmul) sunt una. Ambele sunt o singură constelaţie, o singură influenţă, *o* singură respiraţie, o singură armonie, un singur timp, un singur metal, un singur fruct.” *(Philosophia ad Atenienses)*[20]

În Natură nu există nimic lipsit de viaţă. Orice lucru este organic şi viu şi, prin urmare, întreaga lume apare ca fiind un organism viu.

„Nu există ceva material care să nu aibă suflet ascuns în el. Nu există nimic în care să nu fie un principiu de viaţă ascuns în el. Nu numai lucrurile care se mişcă – aşa cum sunt oamenii şi animalele, viermii pământului, păsările cerului şi peştii apelor – dar toate lucrurile materiale şi substanţiale au viaţă”.

În Natură nu există moarte, iar moartea fiinţelor constă în întoarcerea lor în trupul mamelor care le-au dat naştere; aceasta este, ca să zicem aşa, atenuarea până la dispariţie a unei forme de existenţă şi activitate, şi renaşterea aceluiaşi lucru într-o lume mai profundă, într-o formă nouă, înzestrată cu noi calităţi adaptate condiţiilor impuse de mediul în care se manifestă.

„În fiecare lucru pot fi percepuţi doi factori: Corpul (forma) lui şi Activitatea (calităţile) lui. Ultima nu este altceva decât o emanaţie a Cauzei Supreme, întrucât orice lucru există la început în Dumnezeu, (acelaşi Dumnezeu) în a cărui stare nemanifestată toate lucrurile se vor întoarce la sfârşit, şi din a cărui putere toate lucrurile îşi primesc calităţile şi orice altceva potrivit capacităţii lor de a le recepta sau atrage”.

Viaţa este un principiu omniprezent şi nimic nu este lipsit de viaţă. În unele forme viaţa acţionează lent ca, de exemplu, în pietre. În alte (fiinţe organizate), ea acţionează repede. Fiecare element îşi are propria-i viaţă care îi aparţine în exclusivitate.[21] Asemenea vieţi sau fiinţe care trăiesc ca elemente invizibile sunt spiritele elementale ale Naturii. Ele sunt fiinţe ale *Mysteria specialia,* suflete-forme care se vor întoarce în haosul lor, nefiind capabile să manifeste vreo activitate spirituală superioară, deoarece ele nu posedă o

---

[20] Această descriere a atracţiei care există între Om şi Natura Veşnică ne aminteşte de Hippocrat şi mai ales de tratatele *Timaios* al lui Platon şi *Emerides* al lui Plotin, în care opera întregii Naturi este reprezentată ca o fiinţă vie şi raţională, care s–a născut prin voinţa Cauzei Supreme. Corpul omului este reprezentat aici ca fiind o imitaţie a constituţiei periferice a lumii. Baza filozofiei naturale a lui Paracelsus este, în mod clar, corespondenţa, corelaţia şi armonia existente între constituţia omului şi constituţia lumii astrelor, inclusiv toate lucrurile terestre; şi această filozofie este aproape identică celei a lui Platon, care vorbeşte despre formarea tuturor lucrurilor în lumea interioară, în conformitate cu tiparele eterne existente în planul Ideilor pure.

[21] De exemplu, peştii în apă, corpusculele sângerii în aer, animalicu–lele în fluidele în descompunere, bacteriile în aerul impur etc. etc.

constituție adecvată lucrărilor cu caracter spiritual. De altfel, ele trăiesc ca animale sau chiar ca ființe umane, şi îşi dezvoltă specia. Prin cunoaşterea eterului (A'kâsa), noi putem lua legătura cu asemenea ființe, şi printre ele există unele care cunosc toate misterele elementelor.[22]

„Materia este, ca să spunem aşa, fum coagulat, şi se află în legătură cu spiritul prin intermediul unui principiu pe care îl primeşte de la Spirit. Această legătură intermediară dintre materie şi spirit aparține celor trei regnuri ale Naturii. În regnul mineral, ea este numită Stannar sau Trughat[23], în regnul vegetal se numeşte Leffas[24], şi ea formează, împreună cu forța vitală a regnului vegetal, *Primum Ens* care posedă cele mai însemnate proprietăți medicale.[25] Acest corp eteric invizibil poate fi reanimat şi făcut vizibil, prin metode alchimice, din cenuşa plantelor şi animalelor. Forma trupului inițial poate fi făcută să apară sau să dispară în felul acesta.[26] în regnul animal, acest trup semi-material este numit Evestrum, iar cel al ființelor umane este numit Omul Sideral. Fiecare ființă vie este conectată la Macrocosm şi Microcosm prin intermediul acestui element sau Suflet, care aparține acelui Mysterium magnum de unde a fost primit, şi a cărui formă şi calități sunt determinate de calitatea şi cantitatea elementelor spirituale şi materiale".

Întrucât toate lucrurile provin din aceeaşi sursă ce conține substanța primordială a tuturor lucrurilor, ele sunt legate intim unele de altele şi conectate între ele, şi constituie esențial şi fundamental o unitate. Diferența pe care o constatăm între două lucruri este doar diferența dintre formele în care esența primordială îşi manifestă activitatea. O asemenea diferență apare din cauza nivelurilor diferite pe care le-au atins aceste forme în evoluția şi dezvoltarea lor.

---

[22] Fiecare Elemental cunoaşte toate misterele elementului căruia îi aparține.

[23] Corpul astral *(Lingă sharira)* al mineralelor, plantelor şi animalelor

[24] Protoplasma Astrală.

[25] Poate că aşa se explică şi efectele medicinii homeopate.

[26] A se vedea *Anexa.*

[Notă – Se poate observa marea asemănare a sistemului cosmogonic al lui Paracelsus cu cel oriental. Conform doctrinelor hinduse, există o activitate neîntreruptă, ce continuă pe toată durata stării Pralaya (noaptea lui Brahma) în acea eternă şi incomprehensibilă *Cauză* Primă, care poate fi considerată în unul din multiplele ei aspecte ca fiind Materie, Mişcare şi Spaţiu în sens absolut, şi care depăşeşte puterea de înţelegere a minţii noastre relative. Mişcarea ei este viaţa latentă, inconştientă, inerentă ei. Este Yliaster-ul lui Paracelsus, „rădăcina Materiei" sau Mulaprakriti a vedantinilor, din care Prakriti (Materia) şi Purusha (Spiritul) încep să se manifeste ca trup şi formă. În aceasta, Absolutul, Infinitul şi Necondiţionatul, fiind agregarea nesfârşită a oricărui lucru condiţionat şi finit, sunt conţinute germenul sau potenţialităţile tuturor lucrurilor. El este acel *Limbus Haos* al lui Paracelsus, iar germenii conţinuţi în el se dezvoltă sub acţiunea Minţii Universale şi puterii înţelepciunii.

Astfel, despre Univers se poate spune că este un produs al Ideaţiei cosmice şi al Energiei Cosmice, care acţionează, nu întâmplător sau arbitrar ci conform unei anumite ordini determinate de cauze anterioare, care, la rândul lor, sunt ele însele efectele altor cauze ce constituie Legea. La această lege inevitabilă şi imuabilă se referă frecvent Paracelsus. De exemplu, în cartea *De Origine Morborum Invisibilium* el afirmă: „Nu ne spune Scriptura că Dumnezeu a zis: «Nu sunt Eu Dumnezeul care l-a creat pe mut şi pe surd, pe orb şi pe văzător?» Ce altceva poate să însemna aceasta, decât că El este Creatorul tuturor lucrurilor, al celor bune ca şi al celor rele?"

Scrierile buddhiste conţin o doctrină asemănătoare, potrivit căreia există doar Puterea Una, *Srabhăvat.* Ea nu poate acţiona altfel decât în acord cu legea cauzei şi a efectului, care face ca atât copacul folositor cât şi piatra nefolositoare din vezica urinară să se dezvolte potrivit cauzelor produse de efectele anterioare. Fiecare acţiune, ca şi fiecare gând, are o cauză, iar cauza cauzei este Legea.]

Omul este ființa cea mai evoluată; în el, Natura a atins culmea eforturilor sale evolutive. În om sunt conținute toate puterile şi toate substanțele care există în lume, şi el constituie o lume în sine. În el, înțelepciunea începe să se manifeste, iar puterile sufletului său – atât cele bune, cât şi cele rele – pot atinge un grad înalt de dezvoltare.

> „În el sunt conținute toată Coelestia, Terrestria, Undosa şi Aeria (adică, toate forțele, ființele şi formele care pot fi găsite în cele patru elemente din care este alcătuit Universul. Omul este Microcosmul conținând în sine tipurile tuturor creaturilor care există în lume) şi există un mare adevăr, de care ar trebui să ținem seama foarte serios, că nu există nimic în cer sau pe pământ care să nu existe şi în Om, iar Dumnezeu din cer este de asemenea şi în om, şi că cei doi nu sunt decât Unu”.



Orice om, în calitatea lui de parte a marelui organism al lumii, poate fi cunoscut cu adevărat numai dacă îl analizăm în raporturile lui cu Natura universală, şi nu ca o ființă separată, izolată de Natură. Omul depinde în existența Iui de Natură, iar starea Naturii depinde de condiția speciei umane luată ca un tot. Dacă vom cunoaşte Natura, vom cunoaşte Omul, şi dacă vom cunoaşte Omul, vom cunoaşte Natura.

> „Oricine doreşte să fie un filozof practic s-ar cuveni să fie capabil să arate raiul şi iadul în Microcosm, şi să găsească în Om orice lucru care există în cer şi pe pământ, astfel ca lucrurile corespunzătoare unuia sau altuia să-i apară doar ca unul singur, separate prin nimic altceva decât prin formă. El trebuie să fie capabil să întoarne exteriorul spre interior; această artă, însă, el nu o poate dobândi decât prin experiență şi prin lumina Naturii ce străluceşte înaintea ochilor oricărui om[27], dar care este văzută de puțini dintre aceştia”.

Ştiința ce are ca obiect comparația Microcosmului cu Macrocosmul, în scopul elucidării naturii celor două (care, în realitate, sunt una), şi pentru a face să fie înțeles principiul rațional ce guvernează activitatea lor, este numită de

[27] Un asemenea om, fn care Suprema înțelepciune sau Dumnezeu se manifestă total, este un adevărat zeu, iar puterea pe care el o poate exercita va spori pe măsura puterii manifestată prin el. Un om va deveni o întruchipare a binelui sau a răului, în funcție de gradul în care binele şi răul existente în Univers se manifestă prin el. Dar, după cum nimeni nu poate deveni Christos doar prin înțelegerea învățăturilor lui Christos, fără a le pune în practică, tot astfel, nimeni nu–şi poate însuşi cunoştințe practice doar prin acceptarea unui crez sau a unei convingeri în ideile ştiințifice ale altora, fără a le experimenta el însuşi.

Paracelsus „Astronomia”, termen care nu trebuie confundat cu astronomia fizică modernă, cu ştiinţa mişcării de revoluţie a sorilor şi planetelor în spaţiul cosmic, şi nici cu acela referitor la ştiinţa astrologică matematică din secolul al XVI-lea. Astronomia lui Paracelsus înseamnă înţelepciune, sau cunoaşterea directă a adevărului, la care se ajunge printr-o apreciere corectă şi o înţelegere a relaţiei existente între Macrocosm şi Microcosm:

„Natura omului poate fi cunoscută prin înţelegerea sferei de sus a lumii celei mari, sau prin cercetarea sferei de jos a lumii celei mici, ca şi cum ele ar fi aparent un singur Firmament[28], o singură stea, o singură Fiinţă, deşi apar vremelnic în forme şi înfăţişări diferite”.[29]

Sfera Minţii Universale este firmamentul de sus, iar sfera minţii individuale este firmamentul de jos, dar ambele sunt intim legate între ele, şi sunt esenţial una.

„Cunoaşterea firmamentului de sus este aceea care ne permite să cunoaştem firmamentul de jos din om, şi care ne învaţă în ce fel cel dintâi acţionează neîncetat asupra ultimului şi se pune în legătură cu acesta”.

Adevărata ştiinţă astrologică se bazează pe această cunoaştere. Totuşi, atât Macrocosmosul *cât* şi Microcosmosul trebuie considerate ca având o existenţă separată şi independentă unul de celălalt, în virtutea propriilor lor puteri inerente, chiar dacă ambele au aceeaşi origine şi aceeaşi viaţă, fiindcă o singură putere primordială s-a diferenţiat în forme distincte, iar acţiunea sa omogenă de la începuturi a suferit modificări din cauza însuşirilor specifice căpătate de formele în care ea se manifestă.

„După cum cerul cu stelele sale nu este deloc separat de *Totul,* ci include *Totul,* tot aşa «firmamentul» Omului nu este separat de Om, şi după cum Mintea Universală nu este condusă de nici o existenţă din afară, tot aşa şi firmamentul din Om (sfera individuală a minţii) nu se supune nici unei reguli impuse de vreo creatură, ci este un întreg independent şi puternic”.[30]

O parte a astronomiei este numită Magie, o ştiinţă care, prin investigarea părţilor unui întreg, conduce la compararea relaţiilor şi legăturilor lor ideale şi, prin urmare, la recunoaşterea naturii lor interne.

„Lucrurile ascunse (ale sufletului), care nu pot fi sesizate de simţurile din

---

[28] O lume.

[29] *Liber Pammirum,* cap. 2. Aceasta este învăţătura fundamentală a lui Paracelsus. Macrocosmul şi Microcosmul pot fi nu numai „comparate împreună", dar ele, sub aspectul esenţei, sunt una, despărţite doar prin formă, aşa cum afirmă şi doctrina vedantină

[30] Acest adevăr fundamental este simbolizat de două triunghiuri care se întrepătrund. Acela care reuşeşte să–şi aducă mintea individuaiă în perfectă armonie cu Mintea Universală, reuşeşte să unească sfera interioară cu cea exterioară, de care ea s–a separat prin interpretarea eronată a adevărului. Cel care descoperă semnificaţia acestui simbol, devine una cu tatăl; el devine de fapt un iniţiat, fiindcă a reuşit să realizeze cuadratura cercului şi inversul ei. Toate acestea dovedesc că seva ideilor lui Paracelsus trebuie căutată în Orient

planul fizic, pot fi descoperite de corpul sideral, prin intermediul căruia noi putem privi înspre Natură în acelaşi fel în care lumina soarelui poate trece printr-un geam. Prin urmare, natura interioară a oricărui lucru poate fi cunoscută, în general, cu ajutorul Magiei şi prin puterile vederii[31] interioare.

Acestea sunt puterile prin care toate secretele Naturii pot fi descoperite; de aceea e necesar ca un medic să fie stăpân pe profesia lui, pentru a putea să cunoască cât mai multe despre boaîa unui pacient, mai degrabă prin percepţia sa interioară decât punând întrebări bolnavului, întrucât această vedere interioară este Astronomia Medicinii şi, în calitate de anatomie fizică, ea descoperă toate părţile interioare ale trupului ce nu pot fi văzute prin piele; o astfel de percepţie magică ne arată nu numai toate cauzele care provoacă boala, dar ea descoperă şi elementele din substanţele medicinale unde rezidă puterile vindecătoare. Cel care conferă puteri tămăduitoare unui medicament este „Spiritus” (o esenţă eterică sau principiu), şi el poate fi perceput numai de simţurile omului sideral.

Rezultă, aşadar, că Magia este un adevărat maestru al medicinii, mult mai bun decât toate cărţile de specialitate. Numai puterea Magiei (care nu poate fi oferită de universităţi şi nici de diplome, dar care vine de la Dumnezeu) este adevăratul învăţător, instructor şi pedagog care ne învaţă arta de a-i vindeca pe bolnavi. Aşa cum formele şi culorile obiectelor, sau' aşa cum literele unei cărţi pot fi văzute cu ochii fizici/tot astfel esenţa şi caracteristicile tuturor lucrurilor pot fi recunoscute şi devin cunoscute prin simţul interior al sufletului.[32]

Am reflectat îndelung asupra puterii magice a sufletului omenesc şi am descoperit multe taine ale Naturii, şi vă spun că un adevărat medic poate fi doar acela care şi-a însuşit această putere. Dacă medicii ar poseda această putere, cărţile lor de specialitate ar putea fi arse, iar medicamentele aruncate în mare. În acest caz, lumea întreagă ar avea foarte mult de câştigat. Descoperirea pe cale magică găseşte pretutindeni ceea ce îi este necesar, şi chiar mai mult decât atât. Sufletul nu percepe alcătuirea fizică externă sau internă a ierburilor sau a rădăcinilor, dar el percepe intuitiv

---

[31] *Dacă* mintea individuală este una cu Mintea Universală, şi dacă posesorul minţii individuale doreşte să descopere unele secrete ale Naturii, el nu trebuie să le caute în afara sferei minţii lui, ci în el însuşi, deoarece tot ce există în Natură (ca manifestare a Naturii Universale) există în el, şi este reflectat în el însuşi, iar ideea că ar exista două minţi este doar o iluzie – cele două sunt una singură.

[32] Von Eckartehausen ne dă descrierea acestui simţ interior: „El este centrul tuturor simţurilor, sau facultatea interioară a omului,prin care el poate să simtă impresiile produse de simţurile exterioare. Este imaginaţia formatoare a omului, graţie căreia diferitele impresii, care sunt recepţionate prin simţurile exterioare, devin identice şi sunt transferate în câmpul interior al conştiinţei. Este facultatea prin care spiritul interpretează pentru suflet limbajul Naturii. El schimbă senzaţiile trupului în percepţii spirituale, iar impresiile trecătoare în imagini care dăinuie. Toate simţurile omului îşi au obârşia într–un singur simţ, care este senzaţia".

puterile şi virtuțile acestora, şi recunoaşte imediat *signatum-ul* lor. Acest signatum e o activitate organică vitală, ce conferă fiecărui obiect natural (în opoziție cu obiectele realizate artificial) o oarecare asemănare cu o anumită condiție produsă de boală, şi prin care sănătatea poate fi refăcută în zonele afectate de boală. Acest signatum este deseori manifestat chiar şi în forma exterioară a lucrurilor; prin observarea acestei forme, vom putea învăța ceva referitor la caracteristicile lor interioare, chiar şi arunci când nu facem apel la vederea noastră interioară. Putem observa că trăsătura interioară al omului se exprimă adesea în înfățişarea lui exterioară, chiar şi în felul cum merge şi în sunetul vocii sale. Tot astfel, caracterul ascuns al lucrurilor este, într-o anumită măsură, exprimat în formele lor exterioare. Atât timp cât omul rămâne într-o stare naturală, el recunoaşte amprentele lucrurilor şi cunoaşte adevăratul lor caracter, dar cu cât se abate mai mult de la cărarea Naturii, şi cu cât mintea sa este mai puternic atrasă de înfățişările exterioare iluzorii, cu atât mai mult îi slăbeşte această putere. Un om care aparține în întregime lui însuşi nu poate aparține altcuiva. Omul este înzestrat cu putere de autocontrol, şi nici o influență din afară nu îl poate stăpâni, dacă el îşi exercită această putere. Influențele Macrocosmului nu se pot imprima atât de uşor într-un om rațional, înțelept şi lipsit de patimi, aşa cum se întâmplă cu animalele, vegetalele şi mineralele, pe care influențele (exterioare) le controlează într-o asemenea măsură încât caracterele lor pot fi văzute în forme, culori, şi pot fi percepute după mirosul şi gustul lor. Unele din aceste semne exterioare sunt universal cunoscute; de exemplu, vârsta unui cerb poate fi cunoscută după numărul şi forma coarnelor lui; alte simboluri necesită studii speciale, pentru a interpreta în mod corect".

Această ştiință, care rezultă din compararea aspectului exterior al unui lucru şi adevăratul său caracter, este numită de Paracelsus „anatomie". Chiar şi astăzi, multe plante medicinale se folosesc pe scară largă în tratamente. Acțiunea lor nu e cunoscută, iar în privința modului de folosire n-a fost dată nici o altă explicație, decât că formele exterioare ale acestor plante corespund, într-o mare măsură, formelor organelor asupra cărora se presupune că acționează benefic, iar experiența a întreținut o asemenea aserțiune.[33]

„Fiecare plantă se află într-o relație de afecțiune, dacă putem spune aşa, cu Macrocosmul şi, în consecință, şi cu Microcosmul, sau, cu alte cuvinte, cu Constelația şi Organismul[34] (căci activitatea organismului uman este

[33] în lucrarea *Principles of Light and Color* Ch. Babbitt demonstrează că fiecare rază de culoare are o anumită influență terapeutică asupra organismului uman: albastrul calmează circulația sângelui; roşul stimulează; galbenul acționează ca un purgativ etc. El dă unele exemple interesante privind corespondențele dintre culori şi proprietățile medicinale ale unor flori, plante, narcotice etc

[34] Această idee este imposibil de înțeles dacă nu se face apel la intuiție. Învățătura poartă amprenta spiritului lui Paracelsus, şi cei care doresc să–i pătrundă pe de–a–ntregul semnificația, trebuie sâ fie capabili să înțeleagă modul lui de a gândi.

rezultatul acțiunilor constelației interioare a stelelor care există în lumea lui interioară), iar fiecare plantă poate fi considerată o stea terestră.

Fiecare stea din marele firmament şi din firmamentul omului are influența ei specifică, aşa cum are şi fiecare plantă, şi cele două corespund. Dacă am şti cu precizie care sunt relațiile dintre plante şi stele, am putea spune: această stea este «Stella Rosismarini», planta aceea este «Stella Absynthii», şi aşa mai departe. În felul acesta ar putea fi alcătuit un *herbarium spirituale sidereum,* pe care orice medic inteligent, care înțelege relația dintre materie şi minte, ar trebui să-l posede[35], deoarece nimeni nu va putea să folosească în mod rațional aceste remedii fără să cunoască proprietățile lor, şi nu va putea să cunoască proprietățile plantelor dacă nu ştie să interpreteze signatumurile lor.

Nu este de nici un folos ca un medic să studieze cărțile lui Dioscoride şi Măcar, şi să învețe din auzite părerile altora, care ar putea să-i fie inferioare în înțelepciune. S-ar cuveni ca medicii să vadă cu proprii lor ochi ce stă scris în cartea Naturii, şi să fie în stare s-o înțeleagă; dar pentru a reuşi să facă acest lucru, e nevoie de mai mult decât de o simplă speculație, este nevoie de o înțelegere temeinică. Şi fără această artă nu poate fi realizat ceva folositor".

Această armonie existentă între formă şi însuşiri este remarcabilă în anumite condiții, şi adeseori are pentru medic o însemnătate mai mare decât formele exterioare.

„Dacă medicul înțelege proprietățile medicamentelor şi natura bolilor, va descoperi că între ele există o concordanță, între Macrocosm şi Microcosm există nu numai o relație generală, ci şi o intimă interacțiune şi interrelație între părțile lor separate, fiecare parte a marelui organism acționând asupra părții corespunzătoare a micului organism, în acelaşi sens în care diferitele organe ale corpului omenesc sunt strâns legate între ele şi se influențează reciproc, manifestând o puternică atracție între ele chiar şi. după ce aceste organe au fost separate de trunchi".

Există o mare afinitate între stomac şi creier, între mamele şi uter, între plămâni şi inimă.[36] Există, în afară de aceasta, o mare atracție între planete şi stele pe de o parte, şi organele trupului omenesc, pe de altă parte. O asemenea atracție există între stele şi plante, între stele şi stele, între plante şi plante, şi între plante şi organele corpului uman. Ca o consecință a acestor relații, fiecare corp poate produce anumite schimbări în activitatea vitală a unui alt corp față de care el manifestă o atracție. În acest fel poate fi explicată acțiunea unui anumit medicament asupra unor boli. După cum o bară de oțel magnetizată poate induce magnetism în altă bară de oțel, dar nu are nici o influență asupra

---

[35] Eckhartshausen a întocmit un asemenea *herbarium;* el dă numele plantelor medicinale şi numele planetelor cu care aceste plante sunt în legătură afectivă.

[36] Dr. J. R. Buchanan, în lucrarea *Therapeutic Sarcognomy,* se foloseşte de această relație de afinitate existentă între diferitele părți ale corpului omenesc

unei bare de cupru sau de alamă, tot astfel o anumită plantă ce posedă unele puteri poate să inducă anumite puteri vitale asemănătoare, care să acţioneze asupra anumitor organe, dacă planta şi organul corespunzător sunt puse în raport cu aceeaşi „stea". Mai mult chiar, unele plante acţionează ca antidot în anumite boli, în acelaşi fel în care focul mistuie toate lucrurile care nu au puterea să-i reziste.

Neutralizarea, distrugerea sau eliminarea oricăror elemente specifice, care provoacă boli, ca şi schimbarea acţiunii nesănătoase şi anormale a principiului vital într-o stare normală şi sănătoasă, constituie baza sistemului terapeutic al lui Paracelsus. Scopul urmărit de el a fost restabilirea în organismul bolnav a echilibrului necesar, şi refacerea vitalităţii pierdute prin atragerea principiilor vitale din obiectele şi puterile care au viaţă. Remediile care posedă calitatea corespunzătoare a acelui principiu în cea mai mare măsură, au fost cele mai potrivite pentru recuperarea puterilor pierdute şi restabilirea sănătăţii.

Organismele – sau, altfel spus, formele materiale ale principiilor invizibile – îşi au originea în sufletul lumii, simbolizat de „apă". Această doctrină a lui Paracelsus este foarte asemănătoare cu antica doctrină a lui Tales, şi cu vechea învăţătură brahmană din India, potrivit căreia lumea s-a ivit dintr-un ou (vorbind alegoric), ouat în apă (sufletul) de către Brahm (înţelepciunea). Se susţine că prin descompunerea acestei esenţe s-a format o „vâscozitate" care conţinea germenii *vieţii,* din care, prin *generatio aequivoca,* s-au format mai întâi organismele inferioare, şi apoi cele superioare.

Vedem aşadar că doctrina lui Paracelsus seamănă mult cu cea susţinută de Haeckel şi Darwin, cu diferenţa, totuşi, că Paracelsus consideră formele, care evoluează continuu, ca vehicule necesare unui principiu spiritual viu, care evoluează continuu în căutarea unor moduri superioare de manifestare. Din contra, mulţi dintre filozofii speculativi moderni consideră principiul inteligent al vieţii ca neexistând şi viaţa ca fiind doar o manifestare a activităţii chimice şi fizice a materiei moarte, aflată într-o stare de dezvoltare incomprehensibilă şi lipsită de cauze.

> „Potrivit relatării biblice, Dumnezeu a creat animalele mai înainte de a-l crea pe om. Elementele animale, instinctele şi dorinţele au existat înainte ca Duhul Sfânt să le lumineze şi să le confere omului. Sufletul animal al omului derivă din elementele cosmice animale, iar regnul animal este aşadar tatăl omului animal. Dacă omul este asemenea tatălui său animal, el seamănă cu un animal; dacă el este asemenea Duhului Sfânt, care îi poate lumina elementele animale, el este asemenea unui zeu. Dacă raţiunea lui este absorbită de instinctele sale animalice, aceasta devine raţiune animală; dacă raţiunea se ridică deasupra dorinţelor lui animale, devine angelică.
>
> Dacă un om se hrăneşte cu carnea unui animal, carnea animalului devine carne de om; dacă un animal se hrăneşte cu carne de om, aceasta din urmă devine carne de animal. Omul a cărui raţiune este absorbită de dorinţele sale animalice, este un animal, iar dacă raţiunea lui animalică se

contopeşte cu înțelepciunea, el devine înger.

Omul animal este fiul elementelor animalice din care s-a născut sufletul lui, iar animalele sunt oglinzile omului. Toate elementele animalice care se află în lume există şi în sufletul omului, şi de aceea caracterul unui om poate fi asemănător celui al unei vulpi, ai unui câine, al unui şarpe, al unui papagal etc.

Prin urmare, omul nu trebuie să fie surprins că animalele posedă instincte animalice asemănătoare cu ale lui; mai degrabă s-ar putea ca animalele să fie surprinse, văzând că fiul lor (omul animal) seamănă atât de mult cu ele. Animalele îşi urmează instinctele lor animalice şi, procedând astfel, ele acționează şi se situează la un nivel atât de înalt în Natură pe cât le este permis, şi în felul acesta nu coboară din poziția la care se află; numai omul animal este acela care poate coborî sub nivelul brutei. Animalele pot iubi şi urî în funcție de atracția sau repulsia exercitată asupra elementelor lor animalice; câinele iubeşte un alt câine şi urăşte pisica, iar bărbații şi femeile sunt atraşi unii către ceilalți datorită instinctelor lor animalice, şi îşi iubesc copiii din aceleaşi motive pentru care animalele îşi iubesc puii - dar o asemenea iubire este o iubire animalică, ea îşi are scopurile şi recompensele ei, dar moare atunci când elementele animalice mor şi ele.

Aşadar, un om poate acționa ca un câine, dar un câine nu poate acționa ca un om. Omul poate învăța de la animale pentru că acestea sunt părinții lui, dar animalele nu pot învăța nimic folositor de la oameni. Păianjenul țese o pânză mai fină decât omul, iar albinele clădesc case mai frumoase; omul poate învăța să alerge de la cal, să înoate de la peşte, şi să zboare de la vultur. Lumea animală învață de la Natură şi este împărțită în mai multe clase şi specii, pentru a putea să învețe toate lucrurile naturale.

Fiecare specie are forme care diferă de cele ale altor specii, aşa încât ea poate învăța acea lucrare pentru care este adaptată de natură, dar Omul, luat ca un întreg, posedă doar o singură formă şi nu este împărțit în mai multe. Prin urmare, sufletul animalic al Omului nu este nici el divizat; în schimb, în el sunt combinate toate elementele animalice din care rațiunea Omului alege ce doreşte. Omul căruia îi place să ducă o viață animalică, este un animal condus de instinctul său animalic interior. Aceleaşi (influențe) ale stelelor care îl fac pe lup să omoare, pe câine să fure, pe pisică să ucidă, pe pasăre să cânte etc. Îl fac pe om un cântăreț, un mâncăcios, un vorbăreț, un îndrăgostit, un criminal, un tâlhar, sau un hoț. Acestea sunt atribute animalice, şi ele mor odată cu elementele animalice de care aparțin; însă principiul divin din om – care face din el o ființă umană, şi prin care el se deosebeşte cu totul de animale – nu este un produs al pământului, şi nici nu este generat de regnul animal, ci vine de la Dumnezeu; este Dumnezeu, şi este nemuritor, căci, provenind dintr-o sursă divină, el nu poate fi altfel decât divin.

Aşadar, omul ar trebui să trăiască în armonie cu părintele său, şi nu cu elementele animalice ale sufletului său. Omul are un Tată veşnic, care îl

trimite să trăiască şi să câştige experiență în principiile animalice, dar nu pentru a fi absorbit de ele, pentru că atunci omul ar deveni un animal, în timp ce principiul animalic nu ar avea nimic de câştigat, şi astfel se va îndrepta individual spre o anihilare rapidă.” *(De Fundamenta Sapientiae)*

IV. Antropologie

GENEZA OMULUI

Omul este o ființă alcătuită din trei elemente sau forțe distincte: Spirit, Suflet şi Materie. Fiecare element (din acestea trei) este vizibil şi tangibil ființelor care trăiesc exclusiv în el, sau în a căror componență respectivul element predomină.[37] Spiritul este perceptibil existențelor spirituale, iar gândurile muritorilor apar *vizibile* şi materiale spiritelor. Esența sufletului, cu formele şi curenții ei, poate fi văzută şi simțită de Elementali şi de ființele care trăiesc în sfera sufletului; ei sunt de asemenea capabili să citească gândurile mai puțin subtile şi spirituale, şi percep stările de spirit ale oamenilor provocate de culori, ca şi efectele lor în aura ființelor umane. Ei nu pot, totuşi, să perceapă lucrurile divine şi spirituale. Materia, în starea în care noi o cunoaştem, este văzută şi simțită cu ajutorul simțurilor fizice, însă ființelor care nu posedă asemenea simțuri, lucrurile materiale le sunt tot atât de invizibile şi intangibile cum sunt lucrurile spirituale pentru cei ce nu şi-au dezvoltat puterea percepției spirituale.

Esența spirituală a omului provine din prima emanație a lui Dumnezeu. Ea este înzestrată cu înțelepciune şi putere divină, şi dacă elementele din care este constituit omul normal devin conştiente că posedă asemenea daruri, şi înțeleg care sunt puterile lor şi cum să le folosească, atunci cel care le posedă va fi, ca să spunem aşa, un supraom, şi, pe bună dreptate, va fi numit Ființă divină, sau Fiu al Atotputernicului.

Ori de câte ori este conceput un copil, un cuvânt purcede de la Dumnezeu asemenea unei raze şi înzestrează viitoare făptură cu Spirit. Totuşi, acest Spirit nu este absorbit imediat de copilul nou născut, ci se încarnează treptat, pe măsură ce ființa omenească creşte şi îşi dezvoltă rațiunea şi inteligența.[38] Mulți oameni trăiesc, se căsătoresc şi mor fără a ajunge vreodată să intre pe deplin în posesia acestei raze divine de înțelepciune (sau fără să stabilească o legătură strânsă cu ea) care, doar ea, îi poate transforma în ființe omeneşti nemuritoare. Deşi puterile şi esențele, care urmează să pregătească sufletele acestora, pot fi

---

[37] Astfel Gnomii pot vedea tot ce se întâmplă în interiorul scoarței pământului *care* înconjoară planeta noastră, scoarța aceasta fiind pentru ei asemenea aerului. Ondinelor le prieşte lumea apelor în care respiră, Silfilor, aerul iar Salamandrelor, focul. Persoana în a cărei organizare sufletească predomină elementul pământ va fi atrasă de minerit, pentru care manifestă înclinații; omul în al cărui suflet predomină elementul apă, şi spre care se simte atras, va fi un bun marinar, etc.

[38] Acest lucru nu trebuie înțeles ca şi cum un spirit în formă omenească ar aştepta să intre în trupul copilului pe măsură ce acesta creşte, ci că elementul spiritual se dezvoltă treptat şi devine activ în copil, în măsura în care instrumentul uman prin care ei doreşte să acționeze îi permite să–şi manifeste această activitate. Spiritul pur nu are formă

mai rezistente, în formele lor, decât trupurile lor fizice, totuşi aceste puteri vor slăbi, iar aceste esenţe se vor descompune la timpul potrivit în elementele care le compun, căci nimic nu durează la nesfârşit în afară de Spiritul lui Dumnezeu, care începe să se manifeste în om prin asimilarea esenţelor mai subtile ale sufletului.

Dacă o asemenea asimilare nu se produce – altfel spus, dacă individul, în timpul vieţii sale, nu devine înţelept, bun şi iluminat spiritual – raza divină se întoarce, odată cu moartea persoanei, la sursa de unde a venit, iar personalitatea[39] individului va rămâne doar ca o urmă în lumina astrală.

În om există două feluri de inteligenţă: inteligenţa umană şi inteligenţa animală. Numai inteligenţa umană se poate uni cu spiritul. Raţiunea inferioară sau animală – oricât de mult ar cunoaşte în privinţa aspectelor exterioare ale lucrurilor, şi oricât de versată ar fi în logică şi filozofie – este complet neputincioasă, fiindcă va fi respinsă de spiritul adevărului; iar acela care păstrează formele nealterate, prevenind destrămarea şi întoarcerea lor în haos, este doar spiritul de viaţă.

Spiritul pur n-are personalitate, ci există impersonal în Dumnezeu şi ca Dumnezeu, şi fiecare naştere face să apară o nouă persoană, dar nu şi o nouă rază spirituală. Spiritul impersonal supravieţuieşte, dar personalitatea omului se poate pierde. Numai elementele din personalitatea lui care vor fi absorbite de spirit vor putea supravieţui. Cimentul care uneşte sufletul cu spiritul este iubirea, şi de aceea iubirea înflăcărată pentru divinitate este cel mai înălţător bun pe care îl poate realiza un om muritor.

Esenţa sufletului omenesc este alcătuită din influenţele eterice sau astrale care provin din sufletele lumii, planetelor şi stelelor, în special din sufletul planetei pe care locuieşte. Sufletul oricărui om şi al oricărui animal are caracteristici proprii, care îl deosebesc de celelalte suflete; la fel, „sufletul” fiecărei planete, al fiecărui soare, al fiecărei lumi are caracteristici proprii, şi el emite influenţe benefice sau distructive pe care le răspândeşte în spaţiul cosmic, acţionând astfel asupra Microcosmului omului şi producând, în cele din urmă, rezultate vizibile.

Aceste elemente astrale sunt organizatoarele sufletului uman. Ele sunt constructorii templului în care locuieşte spiritul, iar sufletul omenesc, fiind stimulat de ele, atrage prin intermediul unor procese fiziologice elemente ale pământului, şi formează ţesuturi, muşchi şi oase, şi devine vizibil şi tangibil pentru fiinţele alcătuite asemănător trupului material sau animal al omului.[40]

Din acest motiv omul poate fi considerat ca fiind o fiinţă dublă – un om

---

[39] Există o diferenţă între individualitate şi personalitate, personalitatea fiind o mască schimbătoare pe care o poartă individul.

[40] Anatomiştii, fiziologii şi alţi oameni de ştiinţă care pretind că ştiu torul despre constituţia omului doar pentru că au studiat organizarea trupului, şi care neagă existenţa sufletului şi a spiritului, cunosc doar o parte – şi de fapt cea mai puţin importantă – a constituţiei esenţiale a omului.

vizibil şi un om invizibil uniți prin suflet. Omul vizibil constă din acele elemente inițial invizibile care devin vizibile în forma sa, omul invizibil fiind constituit din sentimente şi gânduri a căror origine se află în Macrocosm, iar lumina lor se reflectă şi se imprimă în materie.

Omul este, aşadar, chintesența tuturor elementelor şi un fiu al universului sau o copie în miniatură a Sufletului său, şi orice există sau se întâmplă în univers, există şi se întâmplă în alcătuirea omului. Mulțimea forțelor şi esențelor ce acționează pentru a constitui ceea ce numim „omul” este aceeaşi ca şi mulțimea forțelor şi puterilor a ceea ce, la o scară infinit mai mare, se numeşte Univers, şi orice lucru din Univers se reflectă în om şi poate intra în conştiința acestuia. Această circumstanță permite omului care se cunoaşte pe sine însuşi să cunoască Universul, şi să perceapă nu numai ceea ce există invizibil în Univers, dar să prevadă şi să prezică întâmplări viitoare. De relația strânsă dintre Univers şi Om depinde armonia datorită căreia Infinitul se leagă strâns de Finit, şi imensitatea de tot ce este mic. Este lanțul de aur al lui Homer, sau inelul lui Platon[41].

Scopul existenței omului este restabilirea armoniei de la începuturi, care a existat între Dumnezeu şi Om înainte de producerea separării ce a tulburat echilibrul şi a făcut ca prima emanație a esenței divine să fie atrasă de cea de-a treia emanație materială şi să se scufunde în materie. Pentru a restabili această armonie, Omul poate face ca voința lui Dumnezeu să-şi găsească expresia perfectă în Natură, şi de aceea Natura se va spiritualiza şi Macrocosmul se va apropia de perfecțiune.

Calitățile şi temperamentele oamenilor pot fi dezvoltate, într-o anumită măsură, independent de mediul înconjurător, prin puterea lui *Ens seminis* (forța formatoare a materiei). Adam şi Eva (esența spirituală duală masculină şi feminină) şi-au primit trupurile prin „creaturi” (esențe elementale sau astrale), prin Ens seminis; prin acest ajutor neîncetat, bărbații şi femeile vor exista până la sfârşitul lumii. Chiar dacă n-ar fi existat planete, nici stele, şi dacă nimic n-ar fi căpătat vreodată existență, totuşi copiii lui Adam şi ai Evei s-ar fi născut, şi ar fi avut temperamente specifice: unul ar fi fost melancolic, altul coleric, al treilea sangvin sau irascibil etc. Asemenea calități ale oamenilor provin de la *Ens proprietatis,* şi nu de la nişte influențe astrale, fiindcă temperamentele, gusturile, înclinațiile şi talentele nu sunt o parte a corpului; altfel spus, ele nu îi dau acestuia nici înfățişare, nici culoare şi nici formă – acestea sunt atribute ale lui

---

[41] Această doctrină a lui Paracelsus seamănă cu cea propovăduită de brahmanii şi yoghinii din Orient, dar poate că nu ar trebui s–o considerăm ca derivată din aceasta din urmă, fiindcă un adevăr veşnic poate fi recunoscut de un vizionar fie el din Orient, sau din Occident, iar două sau mai multe persoane luminate spiritual pot percepe acelaşi adevăr, independent una de cealaltă, şi să–l descrie fiecare în felul său. Termenii Microcosm şi Macrocosm sunt identici în înțelesul lor cu termenii Microprosop şi Macro–prosop sau „Față Scurtă" şi „Față Lungă" din Kabbala (A se vedea şi Papus, *Kabbala, doctrina secretă a Occidentului,* trad.rom. Radu Duma, Editura Herald, Bucureşti, 2003).

Ens proprietatis.[42]

Deşi Microcosmul şi Macrocosmul se află într-o relaţie reciprocă, asemenea relaţiei dintre puiul din ou şi albuşul care îl înconjoară, totuşi acţiunea Macrocosmului asupra Microcosmului este doar o condiţie externă de viaţă, numită de Paracelsus, Digest. Nici un om sau nici o fiinţă muritoare nu poate exista fără influenţa astrelor, dar nu-şi capătă existenţă prin ele. O sământă aruncată în pământ poate creşte şi da naştere unei plante, dar acest lucru nu ar fi fost posibil dacă soarele nu ar acţiona asupra ei, şi nici solul n-ar putea să creeze o sământă de la sine, oricât de mult ar fi strălucit soarele asupra lui. Paracelsus explică originea calităţilor condiţiilor exterioare de viaţă, susţinând că ele au apărut în urma atracţiilor reciproce şi interacţiunilor dintre Macrocosmos şi Microcosmos şi prin armonia ambelor sfere (firmamentul inferior şi cel superior), fiecare fiind formată în funcţie de cealaltă. Baza comună a ambelor sfere – care este, ca să spunem aşa, receptacolul comun al germenilor – se numeşte *Limbus.*

> „Omul fiind format din Limbus – iar Limbusul fiind universal şi, prin urmare, mama tuturor lucrurilor – rezultă că toate lucrurile, inclusiv omul, au aceeaşi origine, şi fiecare lucru este atras către originea sa, în virtutea acestei relaţii mutuale.
>
> Dacă omul n-ar fi format astfel, adică din întreg şi din toate părţile sale, şi dacă fiecare om ar fi făcut dintr-o singură parte separată de lume şi esenţial distinctă de celelalte (părţi ale lumii), el nu ar mai fi capabil să primească influenţele care rezidă în întreg. Dar sufletul lumii celei mari are aceleaşi diviziuni, proporţii şi părţi ca şi sufletul omenesc, iar trupul material al omului primeşte trupul material al Naturii, în acelaşi sens în care fiul primeşte «sângele» tatălui său”.
>
> O relaţie asemănătoare celei existente între Macrocosm şi Microcosm există între bărbat şi femeie, între femeie şi uter, între uter şi fetus.

„Întregul Microcosm este potenţial conţinut în *Liquor Vitae,* un fluid nervos comparabil cu substanţa cerebrală fluidică şi în care sunt conţinute natura, calitatea, caracterul şi esenţa fiinţelor. Acest fluid eteric vital din om poate fi considerat un om invizibil sau ascuns – cu alte cuvinte, dublura eterică sau reflexia sa.” *{De Generaţia otninis)*

Şi Paracelsus continuă să explice:

> „Din această aură a nervilor sau liquor vitae, în procesul de creare a omului, *semen-ul* (sământa) se separă într-un mod comparabil cu separarea spumei de lichidul care fermentează, sau asemenea chintesenţei (cel de-al cincilea principiu) tuturor lucrurilor care se separă de elementele inferioare. Acest semen nu este, totuşi, sperma sau fluidul seminal vizibil al omului, ci, mai degrabă, un principiu semi-material conţinut în spermă,

[42] Ce altceva înseamnă „Ens proprietatis" decât monada spirituală care se reîncarnează, şi continuă să posede toate gusturile, înclinaţiile, talentele şi temperamentul acumulate în timpul existenţelor ei anterioare ca fiinţă individuală

sau *aura seminalis,* căreia sperma îi serveşte drept vehicul. Sperma fizică este o secreție a organelor fizice, în timp ce *aura seminalis* este un produs (sau emanație) al liquor vitae. Ea se dezvoltă (cu ajutorul acestuia din urmă) în acelaşi fel în care focul apare din lemn, în care, într-adevăr, nu există foc, dar din care pot să apară căldura şi focul. Această emanație (sau separare) se produce printr-un fel de mistuire datorată căldurii interioare, care, pe toată perioada virilității, se poate produce în bărbat la apropierea de o femeie, fie cu gândurile îndreptate spre ea, sau în contact direct cu ea, în acelaşi mod în care o bucată de lemn expusă la un fascicul de raze solare concentrate poate fi făcută să se aprindă.

Toate organele sistemului uman, ca şi toate puterile şi eforturile lui contribuie în acelaşi fel la producerea semenului, iar esențele tuturor sunt conținute în *liquor vitae,* a cărui chintesență este *aura seminalis,* şi aceste organe şi activități fiziologice sunt reproduse în fetus, din această licoare. Aşadar, ele sunt conținute germinai în fluidul seminal, care este necesar pentru reproducerea organismului uman. Semenul este, cu alte cuvinte, esența trupului omenesc, conținând toate organele acestuia din urmă într-o formă ideală".

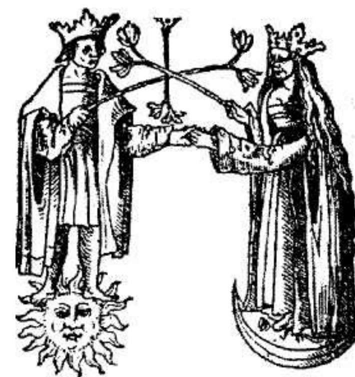
De altfel Paracelsus face o distincție între *Sperma cagastricum* şi *Sperma iliastricum,* prima fiind produsul imaginației (gândul), iar ultima un extract direct din *Misterium magnum.*

„Femeia fiind, totuşi, mai apropiată de Natură, asigură solul în care sămânța bărbatului găseşte condiții corespunzătoare pentru a se dezvolta. Ea hrăneşte, dezvoltă şi face să se coacă sămânța, fără ca ea însăşi să producă vreo sămânță. Bărbatul, deşi se naşte din femeie, nu derivă niciodată din femeie, ci întotdeauna din bărbat. Cauza interacțiunii mutuale a celor două sexe este atracția lor reciprocă. Tendințele bărbatului îl determină să gândească şi să facă speculații, speculațiile dau naştere dorinței, dorința devine pasiune, pasiunea acționează asupra imaginației, iar imaginația lui creează semenul. De aceea Dumnezeu a pus semenul în imaginația bărbatului, şi a plantat în femeie dorința de a fi atrasă de bărbat. Matricea conține o puternică forță de atracție pentru semen, asemănătoare puterii magnetului care atrage oțelul.

Relația existentă între Macrocosm şi Microcosm îşi află asemănarea în relația dintre trupul femeii şi uter. Acesta din urmă poate fi considerat ca un Microcosm într-un Microcosm. După cum semenul bărbatului conține potențial toate organele trupului părintelui, tot astfel în uter sunt conținute potențial toate atributele trupului femeii, întregul trup al bărbatului este conținut potențial în semen, şi întregul trup al mamei este solul în care viitorul om este făcut spre desăvârşire, fiindcă toate esențele şi forțele trupului ei sunt concentrate în uter, şi acolo, în special, puterea imaginației ei este mai activă. Astfel, Omul este produsul unui fluid secundar, în timp ce Macrocosmul este produsul unui fluid primordial, şi aşa cum la începutul creației Spiritul lui Dumnezeu se mişca peste suprafața apelor

(sufletul), tot astfel spiritul omului, răspândit în întregul organism al omului, se mişcă peste fluidul (seminal) din care se dezvoltă forma umană. Spiritul lui Dumnezeu este elementul care dă viață şi spiritualizează procesul de procreație. Însă fetusul uman trece în uter printr-o existență asemănătoare animalului, şi el primeşte spiritul ceva mai târziu."

Faptul că semenul este format din toate părțile trupului în proporție egală, explică de ce unele persoane se pot naşte fără anumite organe. Dacă, din anumite cauze, o parte sau alta a organismului uman nu participă la formarea semenului, esența acelei părți va lipsi la constituirea fluidului seminal şi nu va putea reproduce partea corespunzătoare în matrice.[43] Dacă, din alte cauze, o parte din organismul tatălui produce o cantitate dublă de semen, copilul s-ar putea naşte cu un număr mai mare de membre.



După cum imaginația bărbatului contribuie la procesul de producere a semenului, tot astfel imaginația mamei exercită o mare influență asupra dezvoltării fetusului, şi pe acest fapt se bazează asemănarea dintre copii şi părinți.[44]

Naşterea gemenilor sau naşterile multiple se produc atunci când uterul atrage semenul cu mai mult decât o singură sorbitură. Puterea de atracție pe care uterul o exercită asupra aurei seminale este atât de mare, încât, la contactul cu fluidul spermatic al animalelor, ea îl poate absorbi şi astfel pot să se nască monştri.[45]

„Se poate spune că imaginația tatălui declanşează puterea creatoare necesară pentru a da naştere unei ființe umane, iar imaginația mamei procură

---

[43] S–ar putea obiecta că, dacă acest lucru ar fi adevărat, un om care şi–a pierdut piciorul, ar putea da naştere numai la copii cu un singur picior, dar un asemenea raționament superficial s–ar datora neînțelegerii adevăratei naturi a omului. Omul invizibil este omul esențial, trupul fizic fiind doar expresia lui exterioară. Dacă trupului fizic îi lipseşte un membru, nu înseamnă că acest membru îi lipseşte şi trupului–suflet. Dar dacă este vorba de o malformație congenitală, ca de exemplu, un număr mai mare de degete la mână sau la picior, ele se găsesc în forma astrală ca şi în trupul fizic, iar asemenea malformații se pot reproduce în copil.

[44] Această putere creatoare şi formatoare a imaginației poate fi folosită avantajos în scopul de a produce după dorință descendenți de parte bărbătească sau femeiască. Dacă dorința sau pasiunea, şi, în consecință, imaginația femeii este mai puternică decât cea a bărbatului, în urma concepției se va naşte un exemplar de sex masculin. Dacă, în asemenea situații, imaginația bărbatului este mai puternică decât cea a femelei, se va naşte un exemplar de sex feminin.

[45] Poate va fi dificil să dăm un exemplu care să confirme această afirmație, dar nici un exemplu care s–o contrazică. Trebuie să ținem seama că Paracelsus nu se ocupa doar de trupurile materiale, vizibile şi tangibile, ci şi cu esența sufletului, care poate să apară sau nu într–o formă tangibilă.

materialul pentru formarea şi dezvoltarea ei[46], dar nici tatăl şi nici mama nu sunt părinţii omului spiritual, căci germenul acestuia provine din Mysterium magnum, şi Dumnezeu este tatăl lui. Părinţii nu-i înzestrează pe copii cu raţiune, cu toate că ei pot înzestra copilul cu un trup în care principiul raţiunii poate fi capabil sau nu să acţioneze.[47] Raţiunea este dreptul natural înnăscut al fiecărei fiinţe umane; ea este eternă şi perfectă şi nu are nevoie să fie educată în copil, dar ea poate fi învinsă şi eliminată de dogmatism.

Acumulările intelectuale sunt perisabile, iar memoria trebuie educată, căci adesea ea se pierde mai repede la bătrâneţe, sau în urma unor boli cerebrale, decât se dezvoltă în tinereţe.1 Copiii pot moşteni de la părinţii lor puterea de a-şi folosi raţiunea, dar ei nu moştenesc raţiunea însăşi, fiindcă raţiunea este un atribut al Spiritului Sfânt. Omul nu-şi pierde raţiunea, dar el poate fi pierdut de ea, fiindcă raţiunea este un principiu universal ce nu poate fi stăpânit sau monopolizat de nici un om".

CONSTITUŢIA OMULUI

Potrivit lui Paracelsus, omul este alcătuit din şapte principii, sau, pentru a ne exprima mai corect, din şapte modificări ale unicei esenţe primordiale. Acestor modificări, pe care le reproducem mai jos, le alăturăm şi termenii orientali pentru o mai bună înţelegere.

1. Corpul Elementar (Corpul Fizic – Sthula Sharira);

2. Archeus (Mumia – Forţa Vitală – Jiva);

3. Corpul Sideral (Corpul Astral – Linga Sharira);

4. Sufletul Animal (Corpul Elementar – Kama Rupa, Suckshma Sharira);

5. Sufletul Raţional (Sufletul uman – Karana Sharira – Manas);

6. Sufletul Spiritual (Sufletul spiritual – Buddhi);

7. Omul noului Olimp (Spiritul – Divinul; Atma – Divinitatea personală).

În tratatele *Philosophia Sagax* şi *Explicatio Astronomia,* Paracelsus descrie

---

[46] Efectele imaginaţiei mamei asupra dezvoltării fetusului sunt cunoscute de oameni. Buzele de iepure, acefaliile, aluniţele etc., pot apărea ca efecte ale unei imaginaţii bolnăvicioase.

[47] Dacă un copil, aşa cum se întâmplă adesea, manifestă aceleaşi gusturi, talente şi înclinaţii ca acelea ale tatălui sau ale altor membri ai familiei, nu înseamnă neapărat că aceste gusturi etc. au fost moştenite de la părinţii lui, şi adesea se întâmplă contrariul. O asemănare a gusturilor etc. Între copil şi părinţii lui ne va arăta mai degrabă că monada, care şi–a dezvoltat aceste tendinţe într–o încarnare anterioară, a fost atrasă de o anumită familie pe baza unei asemănări existente deja între gusturile proprii cu cele ale viitorilor părinţi. Sunt cunoscute numeroase cazuri în care persoane foarte bine înzestrate intelectual ajung la bătrâneţe să nu mai ştie aproape nimic din cele învăţate; alţii, ca urmare a unei boli, şi–au pierdut întreaga memorie, şi au fost nevoiţi să înveţe să citească din nou, începând cu alfabetul.

pe larg aceste şapte principii:

„Viața omului este un *efluvium* astral sau amprentă balsamică, un foc ceresc nevăzut, o esență închisă, sau un spirit. Nu avem termeni mai potriviți pentru a o putea descrie. Moartea omului nu este altceva decât retragerea serului vital, dispariția balsamului vital, stingerea luminii naturale, o reintrare în matricea mamei. Omul natural posedă elementele Pământului, şi Pământul îi este mamă, iar el intră din nou în ea şi îşi pierde trupul de carne; însă omul real va renaşte iarăşi în ziua învierii lui într-un alt trup spiritual şi glorificat *(De Natura Rerum)*.[48]

Iar în altă parte adaugă:

„Omul exterior nu este omul real, căci omul real este sufletul aflat în legătură cu Spiritul Divin. Sufletul este umbra trupului iluminat de spirit, şi care se aseamănă omului. El nu este nici material, nici imaterial, dar se împărtăşeşte din natura fiecăruia.

Omul interior (sideral) este alcătuit din acelaşi Limbus ca şi Macrocosmul, şi de aceea el poate să se împărtăşească din întreaga înțelepciune şi din cunoştințele existente în Macrocosm. El poate căpăta cunoştințe de la toate creaturile, îngerii şi spiritele, şi învață să le înțeleagă atributele. El poate învăța de la Macrocosm semnificația simbolurilor (formele) de care este înconjurat, în acelaşi fel în care îşi însuşeşte limba părinților săi; sufletul fiecărui om este chintesența tuturor lucrurilor din creație şi este conectat afectiv cu întreaga Natură; prin urmare, fiecare schimbare produsă în Macrocosm poate fi percepută de esența eterică ce îi înconjoară spiritul, şi poate ajunge la cunoştința şi înțelegerea omului.

Omul este un spirit şi are două corpuri strâns legate între ele: un corp elementar şi unul sideral. Aceste două corpuri împreună formează omul. Când omul moare, corpul său elementar se întoarce la elementele Pământului; Pământul absoarbe în totalitate cele trei principii inferioare ale omului, şi din forma corpului nu mai rămâne nimic. Părțile mai materiale ale trupului sideral sunt supuse unei descompuneri asemănătoare. Acest trup este alcătuit din elemente astrale şi nu depinde de substanțele fizice. El este supus influențelor planetare şi, după cum corpul elementar se descompune în elementele din care a fost alcătuit, tot aşa forma astrală se va descompune, la timpul potrivit, în elementele siderale aparținând substanței sale. Corpul sideral rămâne în apropierea corpului fizic, ce se descompune, până când se va descompune şi el sub acțiunea influențelor astrale. Cele două corpuri au fost asociate în timpul vieții lor, şi vor fi despărțite doar de moarte. De aceea ele rămân natural apropiate – imul în groapă, celălalt în aer – încă o vreme după ce a survenit moartea, până

[48] Vorbind despre ziua învierii, Paracelsus face aluzie la marele mister din *Apocalipsa* lui Ioan. Expresia „natural" este înşelătoare, fiindcă, dintr–un anumit punct de vedere, tot ce există este natural, însă Paracelsus foloseşte acest termen pentru a indica o stare ce aparține Naturii în aspectul ei inferior, în sensul că aceasta nu este cu torul dincolo de înțelegerea noastră.

când îşi pierd elementele ce le alcătuiesc.

Descompunerea corpului elementar necesită un oarecare timp, în funcție de caracteristicile lui şi de caracteristicile mediului înconjurător; în mod asemănător, corpul sideral se va descompune mai încet sau mai repede, în funcție de coeziunea particulelor lui, şi de calitatea şi intensitatea influențelor astrale ce acționează asupra sa. Corpul elementar este material; corpul sideral este invizibil şi intangibil pentru noi, dar vizibil şi tangibil pentru acele ființe care au o natură asemănătoare acestuia. Corpul elementar nu se poate mişca de la sine din locul unde a fost depus după moarte, însă corpul sideral se poate deplasa spre locurile unde este puternic atras de dorințele sale. Dacă nu există lucruri care să-l atragă, el va rămâne alături de corpul elementar; dar dacă se simte atras spre alte locuri, el va fi predispus să frecventeze locuința pe care a ocupat-o în timpul vieții, fiind atras acolo de obiceiurile şi modul de viață de atunci. Fiind lipsit de rațiune şi de judecată, el nu are discernământ în astfel de lucruri şi urmează orbeşte atracțiile din trecut. Corpul sideral devine vizibil în anumite condiții (mediumice), putând fi zărit, de pildă, în locurile unde patimile sale anterioare (invidia, avariția, căința, răzbunarea, egoismul, pofta carnală etc.) îl atrag, şi poate să rămână în asemenea locuri până când se descompune şi piere. Dacă cineva afirmă că a văzut duhul unei persoane decedate, putem considera că el a văzut trupul sideral al unei astfel de persoane, dar este greşit să credem că s este omul real, fiindcă o vedenie nu este altceva c cadavrul sideral ce se iveşte în anumite împrejurări. Asemenea cadavre pot fi văzute ca imaginea omului reflectată într-o oglindă, până când ele dispar, iar forma unuia poate să dureze mai mult decât a altuia.[49] , Practica numită Nigromantia ne învață cum să ne comportăm față de asemenea forme. Ea ne arată care sunt obiceiurile şi instinctele, atributele şi particularitățile lor, pentru ca noi să putem afla cu ajutorul lor secretele persoanelor cărora aceste umbre le-au aparținut. După cum imaginea unui om într-o oglindă ni-l înfățişează aşa cum este, şi îi imită toate mişcările şi gesturile, tot astfel, prin observarea trupului sideral al unei persoane decedate, noi putem obține informații în legătură cu înfățişarea de odinioară, ca şi cu faptele şi modul ei de comportare, şi putem afla cine a fost persoana respectivă, şi unde a locuit ea”. *(Philosaphia Sagax.* lib. I; *Probativ in Scientiam Nigroman ticam)*[50]

Paracelsus îi ridiculizează pe exorcişti, precum şi pe cei ce se roagă şi fac slujbe pentru cei morți, deoarece, spune el:

„Aceştia vor să silească un cadavru sideral să vorbească, atunci când, de

[49] Ultimele gânduri şi dorințe ale unui muribund, precum şi inten sitatea lor, pot în mare măsură să determine locul unde va fi atras un asemenea corp sideral.

[50] Rezultă că fenomenul „spiritismului modern" nu e o descoperire recentă, căci a fost cunoscut şi explicat cu mult timp înainte.

fapt, nici un cadavru nu poate vorbi; în cel mai bun caz, ei pot obţine (de la acest cadavru) o informaţie care, în realitate, nu este decât reflectarea propriilor lor gânduri. Ei socotesc în chip smintit că pot aduce, prin cucernicia lor, un trup neînsufleţit într-o stare de existenţă cerească".

Despre cei care invocă spiritele, Paracelsus spune:

„Ei încearcă să invoce trupurile siderale, dar ei nu ştiu că încearcă imposibilul, fiindcă asemenea corpuri nu posedă simţuri şi nu pot fi invocate. Consecinţa este că diavolii pun stăpânire pe asemenea corpuri siderale şi le joacă feste invocatorilor. Asemenea diavoli pot pune stăpânire şi pe o persoană în viaţă, mai uşor influenţabilă, manipulând-o după bunul lor plac, şi făcând-o să comită tot felul de nebunii şi de crime. Dacă ei reuşesc să facă acest lucru cu sufletul unui om în viaţă, cu atât mai uşor le va fi să pună stăpânire pe sufletul unui decedat, care nu mai are puterea spirituală de a se împotrivi. Aşadar, aceşti invocatori de spirite nu au de-a face în realitate cu spiritele celor morţi, ci cu puterile răului şi cu părinţii minciunii."[51]

Elementarii sunt fiinţe care pot produce aşa zisele „manifestări fizice", sau pot face să apară şi să dispară obiecte, sau să arunce cu pietre etc. Într-un fragment intitulat *De sagis et earum operibus* („Despre vrăjitori şi practicile lor", cap.VIII) el spune:

„În legătură cu astfel de lucruri (vrăjile), s-ar cuveni să ştiţi că ele sunt naturale şi că nimeni nu ar putea, pe drept cuvânt, să spună altfel, ci doar că Natura le produce, căci, dacă un trandafir înflorit este adus în miezul iernii într-o ţară în care nu sunt trandafiri, omul obişnuit ar putea gândi că un astfel de lucru contrazice legile Naturii; dar Magus (înţeleptul), care cunoaşte procesul ce dă naştere unui asemenea fenomen, ştie că acesta se produce în conformitate cu legile Naturii, fiindcă o astfel de floare a fost adusă dintr-o ţară caldă unde floarea a crescut în condiţii naturale. Tot astfel, gheaţa şi zăpada pot fi aduse foarte uşor, în toiul verii, într-o ţară caldă dintr-o altă ţară unde, atunci, era iarnă.

Ignoranţii ar trebui să ştie că magicienii nu creează nici trandafiri, nici zăpadă, dar ei le pot primi din locurile unde lucrurile acestea există deja."[52]

---

[51] Textul ar putea fi interpretat ca o discreditare a practicilor spiritualiştilor moderni, dar nu toate practicile spiritualiştilor au legătură cu trupurile siderale ale celor morţi. Asemenea practici nu merită numele de spiritualism, ci s–ar cuveni să fie considerate spiritism. Spiritualismul înseamnă a lua legătura cu inteligenţele spirituale; spiritismul, a avea de–a face cu formele invizibile lipsite de inteligenţă sau semi–inteligente. Un spiritualist intră în sfera spiritului, sau, cu alte cuvinte, *stabileşte un raport* cu o anumită inteligenţă, şi scrie sau vorbeşte în spiritul acesteia din urmă, făcându–se el însuşi un medium prin intermediul căruia puterea intelectuală a minţii contactate să se poată manifesta. Spiritistul aşteaptă ca o entitate invizibilă să intre în forma lui fizică şi să–şi predea corpul voinţei străinului nevăzut.

[52] Faptul că asemenea obiecte materiale sunt aduse câteodată de puterile invizibile, este cunoscut de toţi cei care au studiat fenomenele spiritismului modern. Se poate observa

Strâns legate de corpul sideral sunt Evestrum şi Trarames. În privința acestora, Paracelsus spune în lucrarea *Philosophia ad Athenienses:*

„Vorbind despre Evestrum în aspectele lui muritoare şi nemuritoare, putem spune că orice lucru are un Evestrum, care este asemenea unei umbre proiectate pe un perete. Evestrum se iveşte şi se dezvoltă o dată cu trupul şi rămâne cu acesta câtă vreme mai există o particulă de materie din care este alcătuit trupul material. Evestrum apare simultan cu prima naştere a fiecărei forme individuale, şi orice lucru – fie că este vizibil sau invizibil, fie că aparține domeniului materiei sau al sufletului[53] – îşi are Evestrumul său.

Trarames este o putere nevăzută, care începe să se manifeste atunci când simțurile percepției interioare s-au dezvoltat corespunzător. Evestrum ne arată evenimentele viitoare cu ajutorul viziunilor şi aparițiilor pe care le provoacă, în timp ce Trarames provoacă o ascuțire a simțurilor. Numai cei înzestrați cu o înțelepciune adâncă pot înțelege adevărata natură a Evestrumului şi a Trarameşului. Evestrum influențează simțul vederii, Trarames simțul auzului. Evestrum provoacă vise ce prezic evenimente viitoare; Trarames comunică cu omul, creând voci pentru a vorbi, muzică pentru a fi auzită de urechea interioară, clopote invizibile care să sune etc. Ori de câte ori se naşte un copil, odată cu el se naşte şi un Evestrum, care este astfel alcătuit încât să fie capabil să indice dinainte toate faptele viitoare şi evenimentele din viața individului căruia îi aparține. Când individul se apropie de moarte, Evestrumul său poate să indice apropierea morții prin ciocănituri sau lovituri mai puternice, ce pot fi auzite de toți, sau prin alte zgomote neobişnuite, prin mişcări ale mobilei, prin oprirea ceasurilor, prin ruperea tablourilor, prin căderea oglinzilor, sau prin orice alte semne de rău augur. De cele mai multe ori, aceste preziceri nefaste nu sunt luate în seamă şi nici înțelese. Trarames produce manifestări cu un caracter mai subiectiv şi poate vorbi unui om într-un mod în care să fie auzit numai de acesta, fără a fi auzit şi de alte persoane.

Evestrumul unui om se naşte odată cu el, iar după moartea omului rămâne în sfera pământului; acolo continuă să se păstreze o legătură afectivă între Evestrum şi partea nemuritoare a omului, şi el poate indica o stare de fericire sau de nenorocire în care se află sufletul persoanei căreia îi aparține. Asemenea Evestru-muri nu sunt sufletele morților care rătăcesc pe pământ, ci dublurile eterice ale persoanelor cărora le-au aparținut şi care dăinuie până când şi ultima particulă de materie (din care au fost alcătuite trupurile celor decedați) a pierit.

Toate Evestrumurile provin din *Turba magna* sau activitatea colectivă a

---

totodată că învățăturile teozofice seamănă mult cu cele ale lui Paracelsus.

[53] Potrivit filozofiei orientale, fiecare din cele şapte principii ale omului pot fi divizate încă odată în şapte, şi, prin urmare, fiecare suflet are o alcătuire înşeptită.

universului.[54] *Evestra prophetica* provin direct din Turba magna, *Evestra adumbrata* apar atunci când vin pe lume formele cărora aparțin. *Evestra prophetica*[55] sunt prevestitorii marilor evenimente din istoria lumii. Dacă un asemenea eveniment important este pe cale să se producă, ei vor vesti acest lucru, pentru ca lumea să fie pregătită să-l preîntâmpine; persoana care înțelege adevărata natură a unui astfel de Evestrum, este un profet şi un vizionar.

Chiar şi cea mai înaltă divinitate îşi are Evestrumul său de nepătruns, prin care existența şi atributele sale pot fi recunoscute, prin care orice lucru bun poate fi cunoscut, şi care poate ilumina orice minte. În mod asemănător, toate puterile răului, de la cea mai mică până la cea mai puternică, îşi au Evestrumurile lor tainice, care prezic răul ce va veni şi îşi împrăştie influența lor asupra întregii lumi. Există Evestrumuri în toate lucrurile, şi toate sunt spirite prezicătoare, fie că trupurile cărora le aparțin sunt raționale sau iraționale, sensibile sau insensibile. Aceste Evestrumuri îi învață astronomia (ştiința naturală) pe aceia care nu au capacitatea să înțeleagă ce spun ele. Caracteristicile fiecărui lucru pot fi cunoscute prin Evestrumul lor, fără a fi nevoie să facem diagrame astrologice, calcule horoscopice, şi să prezicem pe baza lor, ci doar privindu-l cu atenție, în acelaşi fel în care privim imaginea într-o oglindă sau umbra unui corp pe suprafața apei sau pe pământ.

Ercs-ul (cauza veşnică şi caracteristica unui lucru) este reflectat în Evestrumul lui. Forma acestuia din urmă dispare, dar spiritul rămâne. Numărul şi varietatea Eves-trumurilor sunt la fel de greu de evaluat ca şi formele vizibile şi invizibile cărora le aparțin. Evestrumurile ființelor umane cunosc gândurile oamenilor, le călăuzesc instinctele, le veghează somnul, le atrage atenția asupra pericolelor, şi prezic anumite evenimente. Sibilele din trecut citeau viitorul în Evestrumuri, iar Evestrumurile i-au determinat pe vechii profeți să vorbească în timp ce visau". *(Philos. ad Athenienses)*

In alte scrieri, înrudite sub aspectul caracterului cu cea amintită mai sus, Paracelsus aduce completări:

„Lumea Evestrumurilor este o lume în sine[56], deşi este strâns întrepătrunsă şi conectată la lumea noastră. Ea are propriile stări ale materiei şi obiecte care pot fi văzute sau rămân invizibile pentru locuitorii ei, şi care corespund, într-o oarecare măsură, cu ale noastre. Totuşi, ea este o lume alcătuită diferit de lumea noastră, şi locuitorii ei ştiu tot atât de puțin despre existența noastră, ca şi noi despre a lor. Firmamentul universului[57] este cvadruplu în existența lui, şi împărțit în patru planuri. Unul aparține Materiei (Pământului), altul Apei, unul Aerului, şi altul Focului, însă Firmamentul în care rezidă Evestrumul este

[54] Sufletul Universului, potrivit lui Jacob Boehme, este viața lumii interioare, care, trezindu–se, perturbă Natura.

[55] Emanații directe ale Minții Universale.

[56] Planul Astral.

[57] Sfera Minții Universale

dispersat. Acesta nu e firmamentul ce conține stelele vizibile, ci sfera în care trăiesc Nimfele, Ondinele, Salamandrele, Silfii etc.

Aceste ființe nu sunt dependente de sfera noastră de existență, căci ele au propriul lor Firmament; ele au condiții proprii, locuri unde sălăşluiesc stele şi planete. După cum în lumea noastră există apă şi foc, armonii şi contraste, corpuri vizibile şi esențe invizibile, tot astfel ființele acestea sunt diferit alcătuite şi prezintă particularități pe care ființele umane nu le înțeleg. Totuşi, cele două lumi se întrepătrund şi îşi aruncă umbre una celeilalte, şi această împrejurare provoacă viziuni înşelătoare, apariții şi semne, care se amestecă ciudat cu cele două influențe ce provin din Evestra Prophetica, şi doar o inteligență luminată de înțelepciune poate să deosebească ce este adevărat de ce este fals".[58]

Viața astrală este mai activă în om când corpul lui fizic este adormit. Atunci omul sideral este treaz şi acționează prin Evestrum, provocând din când în când vise profetice, pe care cel ce visează şi le va aminti după trezire, şi cărora le va acorda întreaga atenție. Asemenea vise pot fi provocate şi de alte influențe, şi au un caracter amăgitor. Aşadar, s-ar cuveni ca omul să nu respingă, dar nici să accepte toate visele fără discernământ, ci totdeauna să le treacă prin examenul rațiunii pentru a le deosebi pe cele adevărate de cele false.

„Mai multă încredere trebuie acordată acestor vise decât revelațiilor căpătate prin practica necromanției, fiindcă acestea din urmă sunt de regulă false şi amăgitoare. Deşi Elementalii, care folosesc trupurile astrale ale morților drept măşti, vor da, cu această ocazie, răspunsuri corecte la întrebări, şi deşi adesea îşi întăresc afirmațiile cu jurăminte, nu se poate pune bază fără rezerve pe vorbele lor, fiindcă ei nu doresc să spună adevărul, şi nici nu sunt în stare să-l spună.

Patriarhii, profeții şi sfinții au preferat viziunile şi visele oricărui alt mod de prezicere. Balaam cunoştea atât de bine practica de a recurge la vise profetice, încât le putea visa ori de câte ori dorea. El a fost acuzat pe nedrept de vrăjitorie, căci Scripturile nu fac nici o deosebire în asemenea situații, ci numesc vrăjitor pe oricine are asemenea puteri şi le foloseşte pentru a căpăta informații, independent de faptul că puteau fi primite în acelaşi mod prin sfinți recunoscuți.

Există două feluri de vise: unele naturale şi altele care vin de la spirit. Nu este necesar să spunem mai multe despre primele, fiindcă acestea sunt cunoscute de toată lumea. Ele pot fi provocate de bucurie sau de tristețe, de alterarea sângelui, de cauze exterioare sau interne. Un jucător poate visa despre cărțile de joc, un soldat despre lupte, un bețiv despre vin, un hoț despre furat. Toate visele de acest fel sunt provocate de principiile inferioare ale unor astfel de persoane, care îşi pun în joc imaginația, îşi înfierbântă sângele, şi îşi stimulează fantezia. Există însă şi vise supranaturale, şi acestea pot fi mesaje de la Dumnezeu, trimise nouă la

[58] Scrierile lui Paracelsus privind descrierea lumii astrale, aşa cum au fost culese şi păstrate, sunt încâlcite şi scrise într–un stil care le fac aproape de neînțeles.

apropierea unui mare pericol. Un astfel de vis a fost trimis Magilor de la Răsărit, atunci când Irod a vrut să ucidă pruncii; Iosif a avut un asemenea vis, şi, la fel, Iacob, arunci când a pornit spre Egipt. Anania, Corneliu şi mulți alții au avut viziuni asemănătoare. Vise supranaturale au fost constatate şi la unele persoane din zilele noastre, dar numai înțelepții le-au acordat atenție, ceilalți tratându-le cu dispreț, deşi asemenea vise sunt adevărate şi nu amăgitoare. Există persoane a căror spiritualitate este atât de puternică, şi sufletele lor sunt atât de înflăcărate, încât se pot apropia de cea mai înaltă sferă spirituală atunci când trupurile lor sunt adormite. Aceste persoane au văzut slava lui Dumnezeu, au trăit fericirea răscumpărării, şi au luat cunoştință de chinurile la care sunt supuşi cei păcătoşi. Ei nu îşi uită visele la deşteptare, ci îşi amintesc ceea ce au văzut până la sfârşitul zilelor lor. Aşa ceva este posibil, şi cele mai adânci taine sunt dezvăluite înțelegerii minții lor.

Dacă dorim sincer asemenea daruri, şi ne rugăm neîncetat şi cu credință puterii Celui Preaînalt (care sălăşluieşte în noi înşine) pentru a ni le dărui şi nouă, vom putea vedea *Mysteria Dei,* şi le vom înțelege tot aşa de bine ca Moise, Isaia şi Ioan".

În *De Caducis,* Paracelsus susține că facultatea discernământului nu trebuie să lipsească din raporturile omului cu un Evestrum:

„Se poate întâmpla ca Evestrumurile persoanelor care au murit în urmă cu cincizeci sau o sută ce ani să ne apară în vis, şi dacă un asemenea Evestrum vine la noi în vis şi ne vorbeşte, va trebui să fim atenți la ce ne spune, fiindcă o asemenea viziune nu este o halucinație sau o amăgire. Este posibil ca un om să poată raționa, în timp ce trupul lui este adormit, la fel ca atunci când este *treaz,* şi dacă în asemenea situație apare un Evestrum, şi el îi pune acestuia întrebări, va auzi apoi lucruri adevărate.[59] Prin Evestrumuri putem căpăta un mare număr de cunoştințe referitoare la lucruri bune sau rele – dacă le cerem să ni le descopere. Mulți oameni le-au adresat asemenea rugăminți. Unii bolnavi au căpătat informații în somn despre ce trebuie să facă, şi la ce medicamente să apeleze pentru a se vindeca; după ce au urmat tratamentul indicat pe această cale, ei s-au vindecat. Asemenea situații au fost semnalate nu numai la creştini, dar şi la necredincioşi, la evrei, sarazini, mameluci, perşi şi la egipteni, la oameni buni, ca şi la cei răi. De aceea eu nu cred că asemenea revelații provin direct de la divinitate, fiindcă, existând doar un singur Dumnezeu, toate acele persoane nu pot avea zei personali;[60] dar eu cred că lumina universală a Naturii i-a luminat pe acei discipoli, şi întrucât această lumină nu posedă organe de vorbire, ea se foloseşte de Evestrumurile din sferele astrale ale

[59] Întrucât s–a arătat că Evestrumul dispare o dată cu descompunerea totală a trupului, pare posibil ca Paracelsus să se refere, în acest pasaj, la un nivel mai înalt al acestui principiu decât acela numit, de obicei, corpul astral.

[60] Adică aceste „spirite" nu pot fi *considerate individualități separate,* ci sunt, toate, părți ale Esenței Supreme Unice.

oamenilor în timpul somnului acestora.”

Când oamenii dorm, corpurile lor sunt asemenea corpurilor animalelor şi plantelor, fiindcă animalele şi plantele au de asemenea corpuri elementare şi corpuri siderale, dar spiritul divin poate deveni activ numai în om. În timpul somnului, corpul sideral prin care omul este conectat la natura interioară a Macrocosmului devine liber în acțiunile sale, se poate înălța până la sfera strămoşilor lui, şi poate lua legătura cu astrele – cu alte cuvinte, procesele care se desfăşoară în sfera intelectuală a Macrocosmului se pot reflecta în sufletul lui, şi pot ajunge la percepția sa interioară. Visele, viziunile şi augurii sunt daruri cu care este înzestrat omul sideral, dar nu si corpul elementar.

„Visele pot fi curate sau murdare, înțelepte sau nebuneşti, raționale sau iraționale, în funcție de poziția pe care omul o ocupă în relația cu lumina Naturii. Viziunile profetice sunt determinate de faptul că omul are un corp sideral unit cu substanța Minții Universale, şi ele intră în legătură ori de câte ori atenția corpului sideral nu este solicitată de cerințele corpului fizic. Cu alte cuvinte, tot ce se întâmplă în lumea din afară se reflectă în lumea interioară, şi apare sub forma unui vis. Corpul elementar nu este înzestrat cu daruri spirituale, însă corpul sideral posedă toate darurile. Ori de câte ori corpul elementar se odihneşte, este adormit sau inconştient, corpul sideral rămâne treaz şi activ, fiindcă el nu doarme şi nici nu se odihneşte; dar ori de câte ori corpul elementar este complet treaz şi lucrează, activitatea corpului sideral va fi limitată, iar mişcările lui vor fi stânjenite sau împiedicate, (el fiind) asemenea unui om îngropat de viu”.

Iar în *Philosophia Sagax* adaugă:

„Calitatea viselor va depinde de armonia existentă între suflet şi Astrum (Mintea Universală). Celor care sunt înfumurați pentru imaginarele lor cunoştințe despre lucrurile din afară, şi care, în realitate, nu posedă înțelepciune, nimic nu li se poate revela, deoarece gândirea denaturată a minților lor se opune activității armonioase a Minții Universale şi o respinge. Sferele sufletelor se îngustează, se micşorează, şi nu se pot întinde spre tot ce le înconjoară. Astfel de oameni rămân într-o stare de auto-mulțumire, cufundați în bezna propriei lor ignorante, şi total inaccesibili luminii Naturii. Atenția lor este total absorbită de fumul fitilului gândirii lor materiale, şi ei sunt orbi față de lumina soarelui spiritual. Lucrarea Minții Universale poate să pătrundă doar în conştiința oamenilor capabili să recepționeze impresiile ei. Mințile care se deschid unor asemenea impresii, le vor putea primi. Asemenea impresii intră şi ies din sfera minții individuale, şi ele pot provoca viziuni şi vise cu o semnificație deosebită, şi a căror interpretare este o artă pe care numai cei înțelepți o cunosc”.

MOARTEA

Cuvântul „moarte” are două înțelesuri: a) încetarea activității vitale; b)

anihilarea formei. Forma este o iluzie şi nu are existență independentă de viață; este doar o expresie a vieții, nu o creatoare a ei. Ea nu poate înceta să trăiască, pentru că ea nicicând nu a trăit înainte; moartea formei nu este decât încetarea puterii veşnice a vieții într-una din formele ei şi manifestarea într-o altă formă. Dar Viața însăşi nu poate muri sau nu poate fi anihilată, fiindcă ea nu s-a născut dintr-o formă. Ea este o putere eternă, care a existat dintotdeauna şi va exista veşnic. Anihilarea unei particule de viață ar fi o pierdere de neînlocuit pentru Univers. Viața este un atribut al lui Dumnezeu[61] şi ea va exista întotdeauna, tot aşa cum există şi Dumnezeu.

Aşadar, cuvântul moarte nu poate avea un alt înțeles decât transformarea unui gen de activitate într-un alt gen, şi, prin urmare, atât moartea cât şi învierea sunt identice, deoarece încetarea unui gen de activitate a puterii de viață (ce nu cunoaşte odihna), generează existența unui alt gen de activitate, iar apariția unei forme noi depinde de dispariția celei vechi.

Toate formele sunt supuse anihilării; ele sunt doar iluzii şi ca atare vor înceta să existe atunci când cauza ce le-a produs încetează să mai acționeze. Trupul unui rege sau al unui înțelept este tot atât de nefolositor ca cel al unui animal, după ce viața (al cărui produs a fost) a încetat să se manifeste. O formă poate să-şi mențină existența ei iluzorie doar atât timp cât acțiunea vieții asupra substanței formei dă naştere unei asemenea iluzii. Însă viața este o putere eternă şi perfectă; ea poate veni în contact cu materia fizică, dar nu se poate uni cu aceasta. Ea poate fi atrasă spre materia fizică de puterea spiritului, dar dacă spiritul încetează s-o atragă, viața se va despărți de materie, iar materia se va descompune în elementele ce o alcătuiesc.

Nimic nu se poate uni cu viața veşnică şi perfectă dacă nu este veşnic şi perfect. Ceea ce este bun şi perfect poate trăi; ce este rău şi imperfect va fi transformat.

Dacă toate elementele care alcătuiesc omul ar fi bune, dacă întreaga lui constituție emoțională şi intelectuală ar fi perfectă, un asemenea om ar fi nemuritor. Dacă în el nu există nimic bun, va trebui să moară şi să fie total transformat. Dacă o parte din el este bună şi cealaltă rea, partea bună va trăi iar cea rea va pieri: „Omne bonum perfectum a Deo; imperfectum a diabolo”.



„Tot ceea ce există este o manifestare a vieții. Pietrele şi metalele au o viață la fel ca şi plantele, animalele sau oamenii; doar modul de manifestare diferă în funcție de structura organică a particulelor din care sunt alcătuite. O muscă, de pildă, are aceeaşi viață ca şi o piatră, deoarece există doar o *singură* Viață, cu

[61] Cel de–al şaptelea principiu.

deosebirea că în muscă viața se manifestă altfel decât într-o piatră, şi în timp ce forma pietrei poate exista, ca o iluzie, mii de ani, musca poate trăi doar câteva zile.”

Elementele folosite de puterea de viață cu scopul de a se manifesta sunt tot atât de indestructibile ca şi viața însăşi, şi ele îşi schimbă continuu stările, suferă continuu transformări, sunt continuu arse, sublimate, dizolvate, descompuse, distilate, coagulate şi colorate în laboratorul alchimic al Naturii.

Fiecare formă are o anumită perioadă în care poate exista ca formă, iar durata acestei perioade este predeterminată de numărul care-i un factor constitutiv în procesul de organizare a formei; căci viața este o putere conştientă şi nu face nimic la întâmplare, şi orice lucru este creat potrivit propriei lui legi, iar dacă forma ar fi distrusă prematur, viața va rămâne totuşi activă în sufletul astral al formei, care nu poate fi distrusă până când nu soseşte momentul descompunerii ei naturale. Forma exterioară este determinată doar de acțiunea vieții asupra formei astrale, şi dacă forma exterioară este distrusă, forma interioară continuă să existe, şi, în anumite condiții, poate fi pusă din nou în contact cu resturile formei distruse, şi astfel ultima poate fi reînsuflețită. Dacă un lucru moare de moarte naturală, o asemenea întoarcere la starea lui anterioară este imposibilă, dar dacă moartea a survenit prematur, o asemenea întoarcere la viață este posibilă, cu condiția ca organele vitale ale persoanei sau ale animalului să nu fi fost distruse irevocabil.

Dar chiar şi în acest ultim caz există o strânsă relație afectivă între resturile trupului şi forma astrală vie, şi această relație continuă să existe până când perioada vieții naturale a individului a expirat, sau până când substanțele ce alcătuiesc trupul lui s-au dizolvat total în elementele componente. Rămăşițele unor astfel de trupuri – respectiv cadavrele persoanelor care s-au sinucis, sau au fost executate – posedă puteri oculte însemnate. Ele nu mai au viață, dar totuşi conțin balsamul vieții[62], şi e foarte bine că acest lucru nu este cunoscut în mod public, pentru că dacă aceste lucruri ar fi cunoscute de oameni dispuşi să facă rău, ei le-ar folosi în scopuri malefice, producând prin vrăjitorie multă suferință.[63]

Dacă am arde un copac şi am pune cenuşa, fumul, vaporii şi toate elementele care alcătuiesc copacul într-o sticlă mare, şi am planta o sămânță vie a aceluiaşi copac în această cenuşă, noi am putea să reînviem copacul din

---

[62] Vehiculul vieții (corpul astral).

[63] Doctrina ezoterică orientală susține acelaşi lucru: forma astrală (Caballi) a unui sinucigaş, sau a unei persoane care a murit prema tur de moarte nenaturală, nu poate fi dizolvată sau făcută să îndure o „a doua moarte", ci va rămâne să rătăcească în atmosfera pământului (Kama–loka) pe întreaga perioadă de viață a trupului, aşa cum i–a fost destinat, exceptând accidentele. Corpurile astrale (aşa numitele spirite) ale sinucigaşilor sunt cele care apar în nouă din zece cazuri, în şedințele de spiritism, când ele îşi pot atribui nume celebre, sau să facă să apară imaginea unor persoane cunos cute, ale căror chipuri sunt bine imprimate în aura celor prezenți acolo. Aceştia sunt cei mai periculoşi dintre toți Elementarii.

cenuşa lui, fiindcă acolo există un centru de viață spre care sunt atrase din nou toate elementele (care înainte formau acest copac) pentru a alcătui un nou copac, având aceleaşi caracteristici cu ale primului. Dar dacă n-ar exista sămânța, nu va mai apărea un alt copac, deoarece caracteristicile copacului nu rezidă nici în cenuşă, nici în vapori, nici în fum, ci în Mysterium magnum, veşnicul rezervor de viață din care poate fi atrasă din nou o sămânță, şi făcută să trăiască într-o formă nouă, înzestrată cu mai multe calități şi puteri decât acelea pe care le-a avut înainte.

V. Pneumatologie

Credințele Evului Mediu socoteau că îngerii şi diavolii, precum şi spiritele oamenilor decedați, sunt entități personale invizibile. Ele personificau puterile binelui şi ale răului, şi făceau din ele caricaturi şi monştri, care rătăceau din loc în loc încercând să subjuge sufletele oamenilor sau să le pună sub puterea lor. Instituțiile oficiale ale acelor timpuri aparțineau oligarhiei, iar cei săraci depindeau de favorurile bogătaşilor. Puterea Bisericii era nemărginită iar dictatura clerului nu accepta nesupunerea. Slugărnicia şi lăcomia, ca şi goana după favoruri personale erau la ordinea zilei, şi acest mod de a gândi a influențat şi modificat inevitabil concepțiile religioase ale poporului. Orice lucru care nu putea fi reconciliat cu prejudecățile şi opiniile existente atunci era atribuit diavolului. Ororile inchiziției, persecuțiile religioase, judecarea vrăjitoarelor sunt prea bine cunoscute pentru a mai fi nevoie să le reamintim.

Învățăturile lui Paracelsus se deosebesc radical de asemenea credințe. Puterea percepției sale spirituale i-a permis să cunoască alcătuirea Macrocosmului şi pe aceea a omului microcosmic. El descrie, în lucrarea *De Generatione Hominis,* cum elementele care urmează să constituie corpul fizic al omului sunt atrase la un loc, determinate să alcătuiască forma umană, şi apoi descrie cum acestea se despart odată cu instalarea morții.

Viața, potrivit lui Paracelsus, este un principiu universal. Când are loc moartea formei fizice, şi pe

tot timpul descompunerii ei treptate, viața părăseşte această formă şi este gata să formeze noi organisme; însă o parte din principiul vital continuă să rămână în corpul sideral, până când şi acesta se descompune în elementele care l-au alcătuit. Principiile superioare, care au la bază esența cea mai înaltă a principiului de viață, trec într-o stare superioară – numită de Paracelsus *Olympus novus* – unde acestea continuă să existe până când, în cele din urmă, se întorc în acel Mysterium magnum din care au purces la început.

Aceasta este soarta celor care mor de moarte naturală, dar condițiile celor care mor prematur – fie că îşi provoacă singuri moartea, fie că suferă un accident – sunt foarte diferite. În asemenea cazuri, ei rămân ființe umane ca oricare altele, cu diferența că nu mai posedă corp fizic, şi rămân în această stare până când soseşte vremea ca, potrivit legii Naturii şi a propriilor lor predestinări (Karma), să se fi produs moartea lor fizică. In tot acest timp se produce separarea principiilor lor inferioare de cele superioare. Până atunci, ele îşi păstrează corpurile astrale.

Aceste corpuri sunt invizibile pentru noi, dar vizibile pentru ei, şi ele posedă simțuri şi facultăți perceptive[64] şi împlinesc în gândurile lor ceea ce

---

[64] Senzația este un atribut al vieții. Dacă'viața rezidă în corpul astral, acesta va avea senzații, şi atât timp cât corpul astral este conectat afectiv la corpul fizic muritor, el va putea simți

obişnuiau să împlinească în timpul vieții (crezând chiar că le efectuează fizic). Ei rămân în sfera pământului; Paracelsus îi numeşte *Caballi, Letnures* etc. Ei continuă să posede integral dorințele şi pasiunile lor pământeşti: întrucât încearcă să şi le satisfacă, sunt atraşi instinctiv spre persoanele care posedă aceleaşi pasiuni şi dorințe, şi spre locurile unde speră să şi le poată satisface intrând în raporturi afective cu astfel de persoane (mediumi). De aceea, ei sunt deseori înclinați să îndemne asemenea mediumi să săvârşească acte imorale sau chiar crime. Nici n-ar putea să facă altfel, întrucât, pierzându-şi trupurile fizice, ei îşi pierd atât energia necesară, cât şi puterea voinței de a exercita un auto-control şi de a-şi folosi facultățile raționale.

Ei frecventează adesea locurile unde obişnuiau să-şi petreacă timpul pe vremea când trăiau pe pământ[65]; în felul acesta, ei încearcă să-şi aline setea arzătoare prin satisfacerea dorințelor. Oriunde îi îndeamnă gândurile, acolo se vor duce. Dacă au săvârşit o crimă, ei ar putea fi legați, datorită remuşcării, de locul unde au săvârşit-o; dacă, în timpul vieții, au avut comori îngropate, grija pentru aceste valori îi vor ține legați de locurile unde au fost îngropate avuțiile; ura şi dorința de răzbunare poate să-i lege de duşmanii lor[66]; iubirea îi poate transforma în vampiri şi să-i pună în legătură cu obiectele pasiunii lor, cu condiția să dispună de anumite elemente atractive, căci corpul astral al unei persoane rele nu poate influența mintea unei persoane pure, nici în timpul vieții şi nici după moarte, dacă nu sunt interconectați printr-o oarecare asemănare în privința organizării lor mentale.[67]

„În anumite condiții, asemenea entități umane pot să devină vizibile sau să-şi manifeste prezența în diferite feluri. Ele pot să apară având forma trupului,

---

chiar loviturile primite de acesta din urmă. Trupul fizic, dacă este lipsit de viață, va fi lipsit de senzații; acestea aparțin omului interior. Oriunde se stabileşte centrul conştientei, acolo există senzație.

[65] Există o mulțime de relatări despre case bântuite şi exemple în care asemenea fantome au fost văzute într–un număr foarte mare. Unele persoane nu pot să le vadă, dar le pot simți instinctiv, sau chiar fizic, ca un vânt rece, sau ca un curent electric care le străbate corpul.

[66] Chinezii şi hinduşii erau cunoscuți pentru faptul că se ucideau între ei spre a împlini legămintele de răzbunare. În felul acesta sufletele lor se puteau agăța de cele ale duşmanilor lor, pentru a le tulbura mințile şi a–i împinge la sinucidere. S–a dovedit că războaiele sunt adesea urmate de numeroase sinucideri în rândul celor din armata învingătoare.

[67] Un asemenea caz de vampirism am cunoscut personal. Un tânăr s–a sinucis din pricina pasiunii pe care o făcuse pentru o doamnă căsătorită. Doamna, la rândul ei, îl iubea, dar nu îi încuraja avansu rile, date fiind obligațiile ei matrimoniale. După moartea tânărului, forma lui astrală a fost atrasă spre ea, şi cum aceasta era înzestrată cu un temperament specific mediumilor, el a găsit condițiile necesare pentru a se materializa parțial. A fost nevoie de un efort continuu şi îndelung din partea ei, şi de un tratament corespunzător, până când, în cele din urmă, a reuşit să scape de Incub. Dacă cei care practică medicina ar fi mai bine familiarizați cu fenomenele oculte, multe cazuri „misterioase" cu care sunt confruntați ar putea fi clarificate, şi ar ajunge la o înțelegere mai profundă a cauzelor isteriilor, maniilor, halucinațiilor etc.

sau să rămână nevăzute, pot să producă zgomote (râsete, fluierături, strănuturi, urlete, gemete, suspine, umblete, mers apăsat, lovituri cu pietre şi mişcări de obiecte şi mobilier) – toate acestea pot fi făcute de ele în scopul de a atrage atenția celor vii, în aşa fel încât să aibă posibilitatea de a intra în legătură cu ei”.[68]

Dar nu toate aparițiile vizitatorilor supra sau sub-pământeşti sunt provocate de fantome ori de corpurile astrale ale sinucigaşilor sau ale accidentaților, şi nici de cadavrele astrale şi Evestrumurile celor morți. Există şi alte entități invizibile, care bântuie casele celor decedați, şi care pot deveni din când în când vizibile şi tangibile simțurilor fizice, mai ales când există condiții favorabile.

Una din aceste categorii o constituie ființele numite *phantasmata.* Aceste ființe asemănătoare fantomelor sunt „spirite nocturne”, care posedă capacitatea de a raționa la fel ca un om. Ele caută să se ataşeze de oameni, în special de aceia a căror putere de autocontrol este foarte redusă, şi de la care ele pot dobândi putere vitală. Există o mare varietate de asemenea spirite bune şi rele, cărora le place să fie în apropierea oamenilor.

> „Din acest punct de vedere, ele se aseamănă câinilor, cărora, de asemenea, le place compania oamenilor. Însă omul nu are nimic de câştigat din prezența acestor spirite. Ele sunt doar umbre goale, constituind o piedică pentru om. Ele se tem de coralii roşii întocmai cum câinilor le este frică de bici. Coralii de culoare brună atrag însă aceste spirite”.[69] *(Herbarius Thephrasti: De Corallis)*

În legătură cu practicile curente în epocă pentru îndepărtarea spiritelor, Pracelsus spune:

> „Unii oameni cred că asemenea spirite pot fi alungate cu apă sfințită şi tămâie, dar o apă sfințită veritabilă nu poate fi obținută câtă vreme nu se găseşte un om îndeajuns de sfânt ca să învestească apa cu puteri oculte, iar mirosul de tămâie s-ar putea mai degrabă să atragă spiritele rele, în loc să le alunge, deoarece spiritele rele sunt atrase de ceea ce este plăcut pentru simțuri, şi dacă dorim să le alungăm, e mult mai rezonabil să folosim în acest scop substanțe urât mirositoare. Adevărata şi eficienta putere împotriva spiritelor rele este voința. Dacă vom iubi sursa a tot ce este bun, cu toată inima şi mintea, cu dorință arzătoare, putem fi siguri că niciodată nu vom putea fi stăpâniți de puterea răului; însă ceremoniile

---

[68] Fragmente din *De animabus mortuontm.* O mare parte din acest fragment a fost pierdută.

[69] Paracelsus recomandă să se poarte îmbrăcăminte de culoare roşu–coral, ca remediu împotriva melancoliei. Se spune că această culoare se află sub influența soarelui, în timp ce culoarea brună se află sub influența lunii. Îmbrăcămintea roşie nu este plăcută nici pentru Fantasme, şi nici pentru Monştri, Incubi, Sucubi, sau alte spirite rele; dar cea de culoare brună le este plăcută şi le atrage. Există numeroase cazuri de melancolie, de depresie mentală, de ipohondrie etc, care au fost tratate cu succes prin purtarea de corali roşii, în timp ce alte articole n–au avut nici un efect.

preoţeşti – stropirea cu apă, arderea de mirodenii, ca şi folosirea formulelor magice – sunt invenţii izvorâte din trufia clericilor şi, prin urmare, ele se adapă la sursa tuturor relelor. Ceremoniile au fost instituite la început pentru a da o formă exterioară unui act interior, dar acolo unde nu există puterea interioară de a face asemenea lucrări, ceremonia va fi zadarnică, şi, în plus, nu va face decât să atragă spirite cărora le place să-şi bată joc de nebunia noastră.” *(Philosophia Occulta)*

O altă categorie o formează Incubii şi Sucubii, despre care tradiţia rabinică afirmă, într-o manieră alegorică, că au fost creaţi prin împrăştierea seminţei lui Adam (omul animal), pe vremea când el trăia cu Lilith, prima lui soţie (care înseamnă imaginaţie morbidă). În tratatul *De Origine Morborum Invizibilum,* Paracelsus afirmă:

„Imaginaţia este cauza apariţiei Incubilor şi a Sucubilor, ca şi a Larvelor fluidice. Incubii sunt fiinţe de sex masculin, iar Sucubii, de gen feminin; ei sunt rezultatul unei intense imaginaţii lubrice a bărbaţilor sau a femeilor, care, după ce au căpătat formă, vin în contact direct cu oamenii.

Ei sunt făuriţi din sperma pe care o găsim în imaginaţia acelora care, prin gând şi dorinţă, comit păcatul nefiresc al lui Onan. Provenind numai din imaginaţie, această spermă nu mai este una veritabilă, ci doar o sare alterată. Numai sămânţa introdusă în organele cu care Natura l-a înzestrat pe om se poate dezvolta pentru a deveni trup omenesc. Dacă sămânţa nu este plantată într-un sol potrivit dezvoltării ei, aceasta va putrezi. Dacă sperma nu ajunge într-o matrice potrivită, nu se va dezvolta, şi se va risipi. De aceea, Incubii şi Sucubii făuriţi din sămânţă alterată, în afara ordinii naturale a lucrurilor, sunt nişte produse malefice şi nefolositoare. Toma d'Aquino s-a înşelat asupra unui asemenea lucru nefolositor, considerându-l un lucru perfect. Această spermă creată de imaginaţie se naşte în *Amore Hereos.* Aceasta înseamnă un fel de iubire în care bărbatul poate crea imaginea unei femei, sau o femeie poate crea imaginea unui bărbat, pentru a întreţine relaţii sexuale cu imaginea creată în sfera minţii sale. Prin acest act este creat un fluid eteric nefolositor, care nu poate să provoace naşterea unui copil, dar care este capabil să dea naştere unei Larve.

O asemenea imaginaţie este mama senzualităţii şi a infidelităţii, şi dacă este întreţinută, îl poate face pe bărbat impotent, iar femeia poate deveni sterilă, fiindcă adevărata putere creativă şi formativă se pierde prin punerea frecventă în practică a unei asemenea porniri create de o imaginaţie morbidă. Aceasta este cauza cea mai des întâlnită a apariţiilor aluniţelor, avorturilor, naşterilor premature, şi malformaţiilor. O asemenea spermă alterată poate fi preluată de spiritele care rătăcesc noaptea, şi care o pot duce într-un loc spre a fi clocită. Există spirite care pot comite un „actus” cu ea (aşa cum fac şi vrăjitoarele), şi în urma acestei acuplări pot apărea monştri ciudaţi şi forme oribile.

Dacă asemenea monştri sunt zămisliţi de o puternică imaginaţie

conştientă, aceeaşi conştientă va fi creată şi în ei. Spiritele nopţii pot folosi tot ce s-a născut dintr-o asemenea spermă în funcţie de ceea ce le face plăcere, dar nu vor putea folosi nimic din caracterul uman, şi nici nu va poseda un spirit autentic. *Amor hereos* este o stare a corpului invizibil, cauzată de o imaginaţie înfierbântată şi stimulată într-o asemenea măsură, încât să arunce sperma din care se pot ivi Incubi şi Sucubi. În *pollutionibus nocturnalis* obişnuite, corpul pierde sperma fără nici un efort de imaginaţie, iar spiritele nopţii n-o pot folosi în scopurile lor.

Femeile care au depăşit vârsta fertilităţii, sau cele care sunt desfrânate şi au o imaginaţie vie, pot de asemenea să faciliteze apariţia unor asemenea lucruri. Dacă oamenii (indiferent de sexul lor) sunt stăpâniţi de dorinţele cărnii şi sunt înzestraţi cu o imaginaţie bogată, sau iubesc pătimaş o persoană de sex opus şi nu pot să se apropie mai intim de obiectul pasiunii lor, atunci este posibil ca un Incub sau un Sucub să ia locul lucrului dorit. Astfel un magician va face să apară un Sucub, iar o vrăjitoare un Incub.[70] Pentru a preveni asemenea situaţii nefericite, este nevoie să fii cast, cinstit şi pur – atât în dorinţe cât şi în gândire – şi cine nu poate să respecte aceste comandamente, ar trebui să nu rămână singur.[71] Imaginaţia este o putere uriaşă, şi dacă lumea ar şti ce lucruri ciudate pot fi realizate de puterea imaginaţiei, autorităţile (publice) ar dispune ca toţi leneşii să meargă la muncă pentru a face ceva folositor, şi s-ar preocupa de cei care nu pot să-şi controleze imaginaţia, pentru a se evita astfel rezultatele negative”.

În tratatul *De Fertilitate,* cap. XI, Paracelsus notează:

„Aşa-numitul Dragon este o fiinţă invizibilă, care poate deveni vizibilă sub o înfăţişare omenească şi să coabiteze cu vrăjitoarele. Această creatură poate fi zămislită dacă se foloseşte sperma pierdută de onanişti, de curvari şi de prostituate *in acte venero,* şi pe care asemenea spirite o folosesc ca pe un trup, pentru a obţine spre propriul folos o formă omenească, fiindcă întreaga formă umană este întipărită în spermă, şi dacă asemenea spirite folosesc sperma unei anumite persoane, este ca şi cum o persoană ar îmbrăca haina unei alte persoane. Astfel, spiritele vor căpăta forma acelei

[70] Literatura ocultă a Evului Mediu şi cea a spiritismului modern conţin numeroase exemple despre Incubi şi Sucubi, unii dintre ei vizibili şi tangibili, alţii nevăzuţi (deşi au fost atinşi şi simţiţi). Asemenea cazuri sunt mult mai numeroase decât se crede; „mate rializarea" se produce ori de câte ori există condiţii corespunzătoare. Aşadar, ei sunt simţiţi doar în cazuri de boală, iar după ce pacientul s–a însănătoşit, ei dispar, căci sunt incapabili să atragă dintr–un trup sănătos elementele necesare materializării.

[71] Instinctele animalice nu pot fi înăbuşite, şi „carnea" nu poate fi „mortificată" – cu excepţia situaţiei când este pusă în mişcare o activitate psihică superioară (în locul alteia, inferioare), sau când exaltarea naturii spirituale transcende principiul animalic din om. Abstinenţa în acte nu este de nici un folos dezvoltării spirituale, dacă nu este însoţită şi de o abstinenţă în gând. Celibatul impus nu creează un preot; un adevărat preot este un sfânt, iar sfinţii sunt persoanele care şi–au abandonat dorinţele carnale.

persoane, şi vor semăna cu ea leit”.[72]

Iar în *De Ente Spirituali,* citim următoarele:

„Dacă asemenea forme sunt îndeajuns de dense ca să poată deveni vizibile, ele apar ca o umbră colorată, sau ca o ceață. Ele nu au o viață proprie, ci o iau cu împrumut de la persoanele care le cheamă la existență, întocmai cum trupul îşi aruncă umbra. Acolo unde nu există trup, nu poate fi umbră.

Aceste forme sunt adesea generate de către idioți, de imorali, de depravați, sau de persoane bolnave, care duc o viață neregulată şi solitară, şi care au căpătat deprinderi rele. Coerența particulelor ce alcătuiesc corpul unor astfel de ființe nu e prea puternică, şi de aceea ele se tem de curenții de aer, de lumină, de foc, de bastoane şi de arme. Ele sunt un fel de apendice aerian al trupurilor părinților lor, şi între ele şi trupurile genitorilor lor există o legătură atât de intimă, încât, dacă e aplicată o lovitură trupului părinților, durerea se poate transmite trupului copiilor. Aceste spirite sunt nişte paraziți care îşi extrag vitalitatea din persoanele spre care se simt atraşi, şi pot căpăta vitalitatea acestora numaidecât, dacă aceste persoane nu sunt destul de puternice.[73]

Unele din aceste ființe îi influențează pe oameni în funcție de calitățile acestora; ele îi țin sub observație, le accentuează sau le atenuează greşelile, caută scuze pentru aceste greşeli, îi fac să dorească succesul în activități condamnabile, şi treptat le absorb vitalitatea. Ele întăresc şi sprijină imaginația în practicarea vrăjitoriei, şi uneori rostesc profeții false interpretând înşelător oracolele. Dacă un om cu o imaginație puternică şi cu gânduri rele doreşte să facă rău altcuiva, asemenea ființe sunt întotdeauna gata să-i întindă o mână de ajutor.

Asemenea ființe pot face ca victimele lor să înnebunească, dacă acestea sunt prea slabe ca să reziste influenței lor. O persoană sănătoasă, pură din punct de vedere moral, nu poate deveni victima obsesiilor inspirate de ele, deoarece Larvele pot acționa doar asupra celor care le primesc în mintea lor. O minte sănătoasă seamănă cu un castel, care nu poate fi cucerit fără voia şi încuviințarea stăpânului lui; dar dacă li se permite să intre, ele vor face ca patimile bărbaților şi femeilor să se aprindă, vor crea dorințe

---

[72] Ele pot deveni vizibile doar extrăgând ceva din esența astrală a persoanelor a căror prezență e dorită; cu alte cuvinte, persoanele trebuie să aibă caracteristici mediumice pentru a produce asemenea manifestări ale formei.

[73] Paracelsus face aici o descriere foarte interesantă a materializării spiritiste. „Apendicele aerian" (forma astrală) iese de obicei din partea stângă a mediumului, în regiunea splinei. Nu înseamnă că mediumii sunt neapărat persoane decăzute, dar trebuie să fie ceva în neregulă în constituția lor, căci altfel combinația principiilor lor ar fi prea solidă pentru a ceda ceva din substanța lor astrală. Mediumii de materializare pot fi oameni foarte buni, dar viața solitară pe care o duc, ca şi obiceiurile lor vicioase, pot avea drept rezultat dezvoltarea unor calități care să facă din ei nişte mediumi.

arzătoare, şi vor da naştere la gânduri rele, care să aibă efecte dăunătoare asupra creierului. Ele trezesc intelectul animal şi înăbuşă simţul moral.

Spiritele rele creează obsesii doar fiinţelor omeneşti la care natura animală este preponderentă. Minţile luminate de spiritul adevărului nu pot deveni sclavele acestor dorinţe nefaste; numai minţile care, în mod obişnuit, sunt conduse de propriile lor impulsuri inferioare pot cădea sub influenţa dorinţelor lor nefaste. În asemenea cazuri, descântecele şi slujbele nu sunt de nici un folos.

Rugăciunea[74] şi abstinenţa de la gândurile ce pot stimula imaginaţia sau creierul, sunt singurele şi adevăratele remedii".

Iar în *Philosophia Occulta:*

„Vindecarea de obsesii este un act exclusiv psihic şi moral. Persoana obsedată ar trebui să se roage cu credinţă şi să practice abstinenţa; odată cu recăpătare voinţei puternice, ea *va cere* ca asemenea spirite să plece".[75]

Dacă nu putem vedea asemenea entităţi astrale, este din cauză că ele sunt diafane ca aerul. Noi nu putem vedea aerul dacă nu facem fum în el, şi, chiar în acest caz, nu vedem chiar aerul, ci fumul care este purtat de aer; putem simţi aerul doar atunci când se deplasează. De asemenea, putem simţi uneori prezenţa unor astfel de entităţi, dacă ele sunt îndeajuns de dense pentru a fi simţite.

Mai mult chiar, menirea simţurilor noastre este de a percepe obiectele existente în planul pentru care aceste simţuri sunt adaptate, şi, de aceea, simţurile fizice corespund necesităţii de a vedea lucruri fizice, iar simţurile omului interior sunt create pentru a vedea lucrurile sufletului. Dacă simţurile exterioare sunt inactive, simţurile interioare se pot trezi la viaţă, şi atunci putem vedea obiectele din planul astral aşa cum le vedem în vis.

Există, de asemenea, unele substanţe cu ajutorul cărora activitatea organică a trupului poate deveni mai vie, fiind capabilă să ne facă să vedem lucrurile din planul astral. Dar astfel de otrăvuri au un efect distructiv asupra capacităţii de a raţiona, fiind foarte dăunătoare sănătăţii. În cazuri de febră şi delir pot fi văzute asemenea lucruri. Unele dintre acestea pot fi creaţii ale minţii pacientului, altele pot fi create de imaginaţia morbidă a altor persoane, aşa cum s-a arătat mai sus.[76]

---

[74] Prin „rugăciune" nu se înţelege rugăciunea cu buzele, ci exaltarea gândului şi a aspiraţiilor.

[75] Se întâmplă adesea ca bolile trupului să fie cauza dorinţelor morbide. O boală a pielii (pruritul vaginului şi al scrotului) poate stârni pofte erotice; o deplasare a uterului, o eroziune, o ulceraţie sau o inflamaţie a colului uterin dau naştere deprecierii mentale şi isteriei; hemoroizii provoacă o stare de melancolie etc. etc, dar toate asemenea cauze sunt, la rândul lor, efectele cauzelor ante rioare, care pot avea o origine psihică.

[76] Experienţele făcute cu inhalarea diferitelor substanţe gazoase halucinogene (oxidul azotos, cloroformul etc.) au arătat că aceste substanţe creează „vedenii". Înainte ca efectele

Dar dacă asemenea entități sunt invizibile pentru o ființă omenească, ele pot fi percepute îndeajuns de bine de un Elementar uman, care există în mod conştient în planul lor; mai mult chiar, caracterele viciate pot lua după moarte înfățișări de animale şi monştri, foarte asemănătoare cu gândurile lor rele. Forma nu este altceva decât o iluzie ce reprezintă un caracter, iar caracterul modelează forma. În cazul unui om cu un caracter oribil, acesta va face ca forma astrală să fie hidoasă.

Aşadar, sufletele celor decăzuți pot apărea sub înfățişarea unor animale.[77] Spiritul pur nu are formă; este inform, ca şi strălucirea soarelui. Dar aşa cum strălucirea soarelui face ca elementele materiei să se dezvolte în plante, tot astfel substanțele-suflet pot fi modelate în ființe care să capete forme prin acțiunea razelor spirituale. Există spirite bune şi spirite rele, spirite planetare şi îngeri. Există spirite ale celor patru elemente, şi există multe alte mii de diferite spirite.[78]

„Fiecare copil primeşte la naştere un spirit de familie sau geniu, şi asemenea spirite îi instruiesc uneori pe cei pe care îi au în pază încă din fragedă copilărie. Adesea ei îi învață să facă lucruri extraordinare. Există un număr incalculabil de astfel de genii în univers, şi cu ajutorul lor putem învăța toate tainele Haosului, ca urmare a legăturii lor cu Mysterium magnum. Aceste spirite apropiate nouă se numesc *Flagae.*[79]

Există mai multe categorii de Flagae, şi două sunt căile prin care putem căpăta cunoştințe prin ele. O cale este aceea ca ele să poată deveni vizibile şi în stare să ne vorbească; cealaltă cale este aceea de a-şi exercita influența invizibilă asupra minții noastre. Arta nectromanției[80] îl face pe om capabil să perceapă lucrurile interioare şi nu există vreun mister al ființei umane care să nu fie dezvăluit de această artă, iar Flagae pot fi făcute să ni-l dezvăluie (fie prin convingere, fie prin puterea voinței cuiva) întrucât Flagae ascultă de voința oamenilor. Flagae pot fi făcute să apară într-o oglindă de *berii,* într-o bucată de cărbune sau de cristal etc; dar nu numai Flagae, ci şi persoanele cărora ele le aparțin pot fi văzute, iar toate secretele lor pot fi cunoscute. Dar dacă nu sunt condiții de a le face vizibile, secretele

---

acestor gaze să fi fost cunoscute, se foloseau fumigații cu anumite substanțe otră vitoare. Rețetele substanțelor utilizate în fumigații erau păstrate în mare secret, pentru a nu fi folosite abuziv, căci efectul lor era nebunia. Una din cele mai eficace fumigafii, în scopul de a provoca vedenii, a fost, potrivit lui Ekhartshausen, preparată din următoa rele substanțe: cucută, măselariță, şofran, aloe, opiu, mătrăgună, salanum; semințe de mac, assafoetidă şi pătrunjel. Fumigațiile pentru alungarea spiritelor rele erau preparate din sulf, assafoetidă, castoreum (ricin) şi mai ales din hipericum şi oțet. Acidul fenic nu era cunoscut în vremurile acelea.

[77] Acest lucru este confirmat de Swedenborg în descrierea pe care el o face „Iadului".

[78] Vezi *Nota* de la sfârşitul acestui subcapitol.

[79] Ele constituie, evident, o clasă diferită de „spirite de familie", față de „călăuzele invizibile" menționate mai sus.

[80] Nectromantia nu trebuie confundată cu necromanția.

lor pot fi dezvăluite printr-o transmisie a gândurilor, sau prin semne, viziuni alegorice etc. Cu ajutorul acestor Flagae pot fi descoperite comori ascunse, pot fi citite scrisori închise în plicuri, şi orice lucru poate fi văzut, oricât de bine ar fi ascuns acel lucru privirii noastre, căci privirea interioară dă la o parte vălul materiei. În felul acesta, lucrurile care au fost îngropate pot fi descoperite, bunurile furate pot fi recuperate etc. Flagae pot să ne dezvăluie secretele lor în visele noastre, atât pe cele bune cât şi pe cele rele. Acela care capătă cunoştinţe de la spirit, le capătă de fapt de la tatăl său; acela care cunoaşte Elementalii, se cunoaşte pe sine însuşi; acela care înţelege natura elementelor, înţelege cum este alcătuit Microcosmul. Flagae sunt spiritele care, în timpurile străvechi, au instruit omenirea în ştiinţe şi arte, şi fără ele n-ar mai exista ştiinţă şi filozofie în lume.[81]

În practica divinaţiei prin tragerea la sorţi etc, Flagae sunt cele care conduc mâna, cele care aleg. Aceste practici nu sunt nici de la Dumnezeu, nici de la diavol, ci sunt de la Flagae. Ceremoniile care însoţesc de obicei aceste practici sunt mai degrabă superstiţii, şi au fost introduse pentru a crea o atmosferă solemnă. Cei care practică această artă sunt adesea ei înşişi ignoranţi şi nu cunosc legile care o guvernează; ei pot pune rezultatele obţinute pe seama ceremoniei, şi adesea, din pricina naivităţii lor, confundă lucrurile esenţiale".

În privinţa încrederii pe care o putem acorda dezvăluirilor făcute de aceste fiinţe invizibile, Paracelsus spune:

„Spiritelor rele le place să-i mintă pe oameni, şi de aceea profeţiile lor nu sunt, de regulă, demne de încredere, căci se bazează pe tot felul de trucuri. Dumnezeu creează aceste spirite mute, pentru ca ele să nu poată spune omului orice lucru în mod clar, şi ca omul să fie nevoit să recurgă la raţiune şi să evite greşelile. Spiritele nu ar trebui să-l instruiască pe om, dar ele nu ascultă niciodată de această poruncă. De aceea ele rămân tăcute atunci când ar trebui să vorbească, şi de cele mai multe ori spun lucruri neadevărate, mai ales când este de cea mai mare importanţă să cunoaştem adevărul".

Aşa se explică de ce atât de multe lucruri spuse de aceste spirite s-au dovedit a fi minciuni şi iluzii, iar unele spirite mint mult mai mult decât altele. Este de ajuns ca una dintr-o duzină de prorociri făcute de aceste spirite să fie, întâmplător, adevărată, pentru ca oamenii să treacă uşor peste faptul că toate celelalte au fost false, şi să creadă în continuare tot ce le spun aceste spirite.

„Unor asemenea spirite le place să-i înveţe pe oameni să organizeze anumite ceremonii, să rostească cuvinte şi nume care n-au nici o semnificaţie; ele fac acest lucru doar pentru propriul lor amuzament şi ca să se distreze pe seama persoanelor credule. Arareori ele sunt ceea ce pretind că sunt; ele acceptă aceste nume, şi unul se va folosi de numele altuia, sau îşi poate atribui masca şi modul de acţiune al altuia. Dacă o persoană este legată de un spirit aparţinând unei clase superioare, el poate

[81] Flagae sunt spiritele planetare care instruiesc omenirea la începutul fiecărui Rond.

auzi preziceri adevărate, dar acela care are de-a face cu un spirit mincinos, nu va auzi decât minciuni. În general, toate aceste spirite se întrec care mai de care să decepționeze şi să mintă cât mai mult.” *(Philosophia Sagax).*[82]

Există o altă clasă de spirite, numită *Saganae* şi sau Spirite Elementale ale Naturii. Despre corpurile acestora Paracelsus afirmă:

„Există două feluri de carne. Una care provine de la Adam şi cealaltă care nu provine de la Adam. Prima este o materie mai densă, vizibilă şi tangibilă pentru simțurile noastre; cealaltă nu este tangibilă şi nu este făcută din țărână. Dacă un om, care este un descendent al lui Adam, doreşte să treacă prin zid, va trebui mai întâi să facă o gaură prin el, dar o ființă care nu descinde din Adam, nu are nevoie de uşă sau de o gaură în zid, ci poate trece prin materia care, pentru noi, este o materie solidă, fără a-i provoca vreun rău acelei ființe. Ființele care nu se trag din Adam, ca şi acelea care descind din el, sunt organizate şi au corpuri conştiente, dar există o tot atât de mare diferență între substanțele care le alcătuiesc corpurile, ca aceea dintre Materie şi Spirit. Totuşi Elementalii nu sunt spirite, fiindcă ei au carne, sânge şi oase; ei trăiesc şi se înmulțesc, având urmaşi; mănâncă şi vorbesc, lucrează şi dorm etc, şi de aceea nu pot fi numiți „spirite”.

Ei sunt nişte ființe care se plasează între oameni şi spirite, asemănându-se cu oamenii în privința organizării lor, şi cu spiritele, prin rapiditatea cu care se deplasează. Sunt ființe mixte, formate din două părți contopite într-una singură, tot aşa cum două culori amestecate între ele vor apărea ca o singură culoare, fără nici o asemănare cu vreuna din cele două culori inițiale. Elementalii nu au (în alcătuirea lor) principii înalte; de aceea nu sunt nemuritori, şi, când mor, ei pier ca animalele. Nici apa, nici focul nu le pot face vreun rău, şi nici nu pot fi închişi în închisorile noastre materiale. Totuşi, ei se pot îmbolnăvi. Îmbrăcămintea, modul de a acționa, formele, modul de a vorbi etc. nu sunt prea diferite de cele ale ființelor umane, dar la ei există o mare diversitate a tuturor acestor caracteristici. Ei posedă doar un intelect animal, fiind incapabili de dezvoltare spirituală.

Ei trăiesc în cele patru elemente: Nimfele în elementul apă, Silfii în elementul aer, Piticii în elementul pământ şi Salamandrele în elementul foc. Ei se mai numesc Ondine,

Silvestri, Gnomi, Vulcani etc. Fiecare specie trăieşte şi se mişcă numai în elementul căruia îi aparține, şi nici una din acestea nu poate ieşi din elementul ei corespunzător, care, pentru ele, este ca aerul pentru noi, sau ca apa pentru peşti; nici una din aceste specii nu poate trăi în elementul altei specii. Pentru fiecare ființă elementală, elementul în care trăieşte este transparent, invizibil şi respirabil, aşa cum este atmosfera pentru noi. Cât

[82] Cei care au o oarecare experiență în materie de spiritism, vor recunoaşte adevărul acestei descrieri. Spiritualiştii nu ar trebui să acționeze potrivit sfaturilor spiritelor, dacă asemenea sfaturi ar fi împotriva propriei rațiuni, iar oamenii de ştiință nu ar trebui să se bazeze pe părerile altora, dacă asemenea păreri sunt împotriva propriei lor rațiuni.

priveşte personalitățile Elementalilor, se poate spune că cele care aparțin elementului apă se aseamănă ființelor umane de orice sex; cele ale aerului sunt mai mari şi mai puternice; Salamandrele sunt lungi, slabe şi uscate; Piticii sunt de lungimea a două palme, dar îşi pot întinde şi lungi formele părând adevărați giganți. Elementalii aerului şi ai apei (Silfii şi Nimfele) se poartă prietenos cu oamenii; Salamandrele nu se apropie de oameni din cauza naturii fierbinți a elementului în care trăiesc; Piticii sunt de obicei de natură malefică: ei construiesc case şi pivnițe dintr-un material necunoscut nouă, care arată foarte ciudat. Ei folosesc alabastru, marmură, ciment etc, dar aceste materiale se deosebesc de ale noastre, aşa cum pânza de păianjen se deosebeşte de o țesătură grosolană. Nimfele îşi au locuințele şi palatele în elementul apă: Silfii şi Salamandrele nu au sălaşuri stabile.

În general, Elementalii se feresc de persoanele îngâmfate şi îndărătnice (aşa cum sunt dogmaticii, bețivii, lacomii) şi de oamenii vulgari şi certăreți; în schimb, ei iubesc oamenii care se poartă firesc, oamenii simpli şi copilăroşi, inocenți şi sinceri, şi cu cât există mai puțină vanitate şi ipocrizie într-un om, cu atât îi va fi mai uşor omului să se apropie de ei; altfel, însă, ei sunt tot atât de bănuitori ca şi „animalele sălbatice”.

Omul trăieşte în elementele exterioare, pe când Elementalii trăiesc în cele interioare. Elementalii au locuințe, îmbrăcăminte, costume, obiceiuri, limbaj şi organizare proprie, în acelaşi fel în care albinele îşi au regina lor, şi turmele conducătorul lor. Elementalii sunt văzuți uneori sub diferite forme. Salamandrele au fost zărite sub forma unor mingi de foc, sau de limbi de foc ce se deplasează pe câmpii sau apar în case. Nimfele sunt cunoscute prin înfățişarea omenească pe care şi-au luat-o în îmbrăcăminte şi comportament – şi fac toate acestea pentru a se apropia de oameni. Există unele ținuturi unde un mare număr de Elementali trăiesc împreună, şi s-a întâmplat ca un om să fie admis în comunitățile lor. Acesta a trăit o vreme împreună cu ei, perioadă în care au devenit vizibili şi tangibili pentru el.[83]

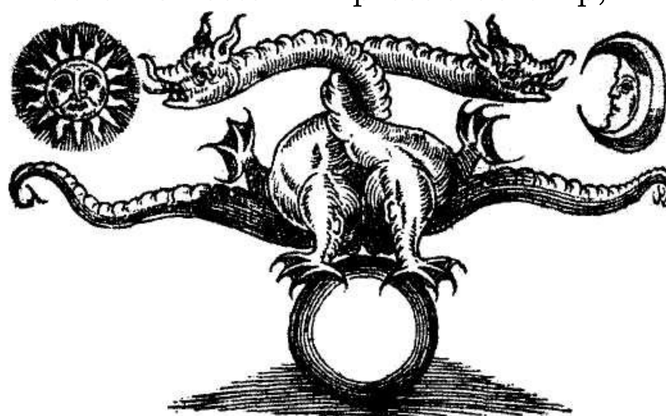
In legendele sfinților, spiritele elementale ale Naturii sunt considerate un fel de „diavoli”, nume pe care nu-l merită, fiindcă există atât Elementali buni cât şi Elementali răi; şi cu toate că pot fi foarte egoişti, ei nu au cultivat înclinația spre răul absolut, căci ei au doar suflete muritoare dar nu şi esență spirituală care să-i facă nemuritori.

„Spiritele rele sunt, ca să spunem aşa, vătafii şi executorii lui Dumnezeu (ai

[83] Este de necrezut că o persoană a intrat cu corpul său fizic în miezul muntelui Venus sau Untersberg, sau în oricare alte locuri renumite despre care vorbeşte tradiția populară. Nici vracii şi nici vrăjitoarele din Evul Mediu nu au fost la sabatul vrăjitoarelor în corpurile lor fizice, şi este tot atât de improbabil ca o persoană să fi intrat vreodată fizic în lăcaşurile Inițiaților lipsiți de trup. Corpul fizic al unui om nu este omul real; el este doar iluzia sa exterioară, şi oriunde este stabilit centrul de conştiință al omului, acolo va fi şi omul prezent. Dar în timp ce se află acolo, el nu trebuie să–şi uite trupul exterior, căci la trezirea din nou la conştiința fizică el ar putea crede că a fost într–un asemenea loc în forma lui fizică.

legii). Ei au căpătat existenţă prin influenţa răului, şi lucrează pentru a-şi îmbunătăţi destinul. Dar oamenii din popor acordă o prea mare importanţă puterilor acestora şi, în special, puterii diavolului. Diavolul nu are destulă putere ca să poată repara vechile oale sparte, şi mult mai puţină încă pentru a îmbogăţi un om. El este cel mai amărât lucru pe care-l putem gândi, mai amărât decât orice fiinţă care poate trăi în cele patru elemente.

Există un mare număr de invenţii, de ştiinţe şi de arte atribuite lucrării diavolului; dar mai înainte ca lumea să îmbătrânească şi mai mult, se va afla că diavolul nu are nimic de-a face cu toate astea, că diavolul este un nimic şi nu cunoaşte nimic, şi că asemenea lucruri sunt efectele unor cauze naturale. Adevărata ştiinţă poate realiza multe lucruri. Eterna înţelepciune a existenţei tuturor lucrurilor este mai presus de timp, fiind fără început şi fără sfârşit. Lucruri care acum par imposibil de realizat, vor fi realizate, căci ceea ce este de neconceput acum va fi realizabil în viitor, şi ceea ce este considerat acum drept superstiţie, va constitui temeiul unei ştiinţe recunoscute în secolul următor". *(Philosophia Occulta).*



[Notă. Există un lanț nesfârşit de naşteri şi de transformări în lume, de cauze (spirite) în lumea efectelor (forme). Viețile unor asemenea entități se întind pe perioade enorme de timp; altele, însă, au o existență individuală scurtă. Potrivit învățăturilor hinduse, există şapte clase importante de spirite (unele având, la rândul lor, nenumărate subdiviziuni):

1. Antpa Devas: (spirite fără formă), spirite planetare – cel de-al şaselea principiu inteligent al planetei, al cărei produs sunt;

2. Rupa Devas: (având forme). Spirite planetare superioare. Dhyan-Chohani;

3. Pisachaşi şi Mahini: Elementari masculini şi feminini, de fapt formele astrale ale decedaților, care pot fi urmăriți de Elementali, şi fac să apară Incubi şi Sucubi;

4. Mara Rupaşi: forme ale dorinței sau pasiunii, suflete sortite eşecului şi distrugerii;

5. Asuraşi: Elementali, Gnomi, Silfi, Ondine, Salamandre etc. Ei se vor transforma în ființe umane în următoarea Manvantara (ciclu de evoluție).

6. Animale: Elementari care au forme de animale, monştri;

7. Rakshaşi sau demoni: suflete ale vrăjitorilor şi ale oamenilor foarte inteligenți, dar cu tendințe rele; criminali care au slujit progresul ştiințific, dogmaticii, sofiştii, cei care practică vivisecții etc, şi care furnizează material pentru dezvoltarea unor astfel de „diavoli”. Adesea, asuraşii se numesc devaşi şi sunt adorați în mai multe locuri din India. Ei sunt spirite păzitoare ale unor locuri, grădini, case etc, şi au temple închinate numai lor.]

VI. Magie şi vrăjitorie

În măsura în care o artă sau o ştiinţă este pierdută sau uitată, însuşi numele ei va fi greşit înţeles, greşit aplicat şi, în cele din urmă, dat uitării. În măsura în care oamenii încep să-şi piardă spiritualitatea şi să se afunde tot mai mult în materialism, ei nu vor mai fi capabili să înţeleagă puterea spiritului. Există multe persoane care neagă existenţa spiritului, sau a oricărui alt lucru ce depăşeşte puterea de percepţie a simţurilor lor fizice.

Un exemplu de deformare a sensului unor cuvinte se referă la cel dat în prezent cuvântului „magie”. Adevărata semnificaţie a acestui cuvânt este cunoaştere spirituală sau înţelepciune, în contradicţie cu filozofia speculativă sau cu opiniile ştiinţifice atât de schimbătoare. Oamenii obişnuiţi au început să creadă că termenul „magie” n-ar desemna altceva decât un spectacol de prestidigitaţie, sau poate invocarea diavolului şi colaborarea cu el, sau colaborarea cu spiritele celor morţi.

Magia autentică este cea mai însemnată ştiinţă dintre toate ştiinţele naturale, fiindcă ea cuprinde cunoştinţe atât despre natura vizibilă cât şi despre cea invizibilă. Ea nu e doar o ştiinţă, ci şi o artă, deoarece ea nu poate fi învăţată doar din cărţi, ci trebuie să fie completată cu o experienţă practică.

Ca să dobândeşti acea experienţă, înseamnă să devii înţelept, înseamnă să cunoşti adevărata natură a elementelor vizibile şi invizibile ce alcătuiesc Macrocosmul şi Microcosmul, şi să posezi arta de a dirija şi folosi puterile invizibile ale Naturii. Paracelsus spune:

> „Magia şi vrăjitoria sunt două lucruri cu totul diferite şi între ele există o foarte mare diferenţă, ca aceea dintre lumină şi întuneric, dintre alb şi negru. Magia este înţelepciunea cea mai înaltă şi cunoaşterea puterilor supranaturale[84]. Cunoaşterea lucrurilor spirituale nu poate fi căpătată doar raţionând logic asupra aparenţelor exterioare din planul fizic; ea poate fi însuşită prin acordarea unei mai mari atenţii aspectului spiritual al lucrurilor, de către cei capabili să simtă şi să vadă lucrurile proprii spiritului. Ar fi bine ca toţi preoţii, care sunt consideraţi ghizi spirituali, să cunoască mai mult despre lucrurile spirituale şi să dobândească o oarecare

---

[84] Cuvântul „supranatural", aşa cum îl foloseşte Paracelsus, nu presupune ceva aflat dincolo de natura luată ca un tot, fiindcă nimic nu există dincolo de Tot, ci înseamnă ceva care trece dincolo de Natură în aspectul ei interior, sau în cel superior sau spiritual al Naturii, şi nu doar simplul aspect mecanic şi fiziologic al lucrării ei. Dacă, de exemplu, ne urmăm instinctele, înseamnă că acţionăm natural – cu alte cuvinte conform cerinţelor naturii noastre animale; dacă însă, prin puterea voinţei şi a raţiunii, rezistăm impulsurilor, atunci folosim puterile care aparţin unei ordini superioare a Naturii. Dacă evităm să facem un rău, gândindu–ne la consecinţele neplăcute pe care le vom avea de suportat, înseamnă că acţionăm natural, iar dacă evităm să facem rău, în virtutea iubirii binelui, atunci acţionăm pe un plan superior naturii noastre animale.

experiență practică în domeniul înțelepciunii divine, în loc să repete pur şi simplu ceea ce au citit. Christos, profeții şi apostolii căpătaseră puteri magice, nu atât prin învățătură, cât mai ales prin sfințenia lor. Ei puteau să vindece boli prin punerea mâinilor şi să facă multe alte lucruri minunate, dar naturale. Preoții vorbesc foarte mult despre asemenea lucruri, dar unde este preotul zilelor noastre care poate să săvârşească lucruri asemenea Lui? A fost spus de către Christos, că adevărații lui urmaşi vor face aceleaşi lucruri ca şi El, şi chiar mai mari, dar ar fi greu să găsim în prezent un preot care să poată înfăptui ce a făcut Christos. Dar dacă vine un om care, deşi nu este învestit preot, vindecă boala prin puterea lui Christos şi lucrează prin El, acela va fi considerat un vrăjitor şi un copil al diavolului, care trebuie ars pe rug".

Prima cerință în studiul magiei o constituie cunoaşterea deplină a ştiinței naturale. Dar există o ştiință naturală autentică şi una falsă. Falsa ştiință poate fi perfect logică în toate deducțiile ei, însă învățăturile ei fundamentale sunt false[85], căci se bazează pe o înțelegere greşită a lucrurilor spirituale, pe care intelectul rece şi calculat nu este capabil să le cuprindă.

Adevărata ştiință a Naturii îşi extrage concluziile logice din adevărurile fundamentale despre care ea ştie că sunt adevărate, fiindcă le înțelege prin puterea minții care e luminată de înțelepciune. Falsa ştiință îşi întemeiază concluziile pe aspectele exterioare create de iluzia simțurilor; adevărata ştiință îşi construieşte raționamentul, nu din ceea ce doar crede, ci din ceea ce ştie că este adevărat.

Magia este ştiința care ne învață atât adevărata natură a omului interior, cât şi organizarea trupului său exterior. Cugetătorul superficial nu poate înțelege decât ceea ce poate percepe cu ajutorul simțurilor sale, dar omul interior posedă facultăți perceptive care depăşesc însuşirile corpului său.

„Aflați că omul are capacitatea (latentă sau activă) de a prevedea evenimentele viitoare şi de a citi viitorul, atât din cărțile din trecut cât şi din cele din prezent. Omul posedă totodată o putere cu ajutorul căreia îşi poate vedea prietenii şi ceea ce se petrece în jurul lor, deşi aceştia se pot afla la mii de kilometri depărtare. Această artă este învățată de la *Gabalis*. Ea este o putere ce devine activă mai ales în vise, şi ceea ce este văzut în astfel de vise este reflexia luminii înțelepciunii şi profeției din om. Dacă un om nu ştie nimic despre aceste lucruri câtă vreme este treaz, cauza ignoranței lui constă în faptul că nu ştie cum să descopere în el însuşi puterile cu care a fost înzestrat de Dumnezeu, şi cu ajutorul cărora poate să ajungă la întreaga înțelepciune, Rațiune şi Cunoaştere cu privire la tot ce există".

Ignoranța, în viziunea lui Paracelsus, este cauza imperfecțiunii:

---

[85] Asemenea doctrine fundamentale false ale ştiinței moderne apar din greşita înțelegere a veritabilei constituții a omului, a constituției materiei, a originii vieții, a binelui şi răului, a naturii gândirii, a sufletului, a spiritului, etc., etc.

„Oamenii nu se cunosc pe ei înşişi şi, prin urmare, nu înțeleg lucrurile care există în lumea lor interioară. Fiecare om posedă în el însuşi esența lui Dumnezeu şi toată înțelepciunea şi puterea lumii (în stare germinală). El posedă un fel de cunoaştere, la fel ca a altuia, şi cine nu reuşeşte s-o găsească pe aceea care se află în el, nu poate într-adevăr să spună că nu o are, ci doar că nu a fost în stare s-o caute”.

Exercițiul clarviziunii presupune o stare de pasivitate a mintii:

„Somnul este trezirea la aceste practici, fiindcă lumina interioară a Naturii acționează în timpul somnului asupra omului invizibil, care, cu toată invizibilitatea lui, există tot atât de real ca şi cel vizibil. Omul interior este omul natural, şi el cunoaşte mai mult decât omul alcătuit din carne.

Natura este un învățător universal. Tot ce nu putem învăța din aparențele exterioare ale Naturii, putem învăța de la spiritul ei. Ambele sunt una. Natura ne poate învăța torul, dacă cerem informații în mod corespunzător. Natura este o lumină şi, privind Natura în propria ei lumină, o vom înțelege. Natura vizibilă poate fi văzută în lumina ei vizibilă; Natura invizibilă poate deveni vizibilă dacă dobândim puterea de a percepe lumina ei invizibilă.

Există o lumină în spiritul omului care iluminează orice lucru, şi prin care omul poate percepe chiar lucruri supranaturale. Cei care caută cunoştințe în lumina Naturii exterioare, cunosc lucrurile Naturii; cei care caută cunoştințe în lumina omului, cunosc lucruri mai presus de Natură, care aparțin legii. Omul este deopotrivă un animal, un spirit şi un înger, pentru că posedă toate aceste trei calități. Atât timp cât rămâne în Natură, el slujeşte Natura; dacă se mută în spirit, el slujeşte îngerul (din el); dacă trăieşte în înger, el slujeşte ca un înger. Prima calitate aparține trupului, celelalte două aparțin sufletului şi sunt pietrele lui prețioase. Trupul omului rămâne pe pământ, dar omul – având un suflet şi cele două calități suplimentare – este capabil să se înalțe deasupra Naturii şi să cunoască ceea ce nu aparține Naturii. El are capacitatea de a învăța despre tot ce aparține raiului şi iadului, de a-L cunoaşte pe Dumnezeu şi împărăția Lui, de a cunoaşte îngerii şi spiritele, ca şi originea răului. Dacă un om urmează să se ducă într-un anumit loc, îi va fi de mare folos să cunoască totul despre acel loc, înainte de a pleca într-acolo; în acest fel, după sosirea lui acolo, va fi în stare să se mişte mai uşor şi să meargă oriunde va dori. Calitatea oricărui lucru creat de Dumnezeu, indiferent dacă lucrul acela este vizibil sau invizibil pentru simțurile noastre, se cuvine să fie percepută şi cunoscută. Dacă omul cunoaşte esența lucrurilor, atributele lor, coeziunea dintre ele şi elementele lor alcătuitoare, el va fi un maestru al naturii, al elementelor şi al spiritelor. *(Philosophia Sagax.)*

În aceeaşi lucrare (cap. IV), sunt oferite indicații asupra modului de manifestare a unor asemenea spirite:

„Lumina Naturii ne învață că orice formă – rațională sau nerațională,

sensibilă sau lipsită de simțuri – își are spiritul ei natural (corpul astral). Nectromantul (văzătorul) trebuie să cunoască aceste spirite, căci fără această cunoaștere el nu va putea afla adevăratul lor caracter.

Prin arta sa, el le poate simți și, percepându-le cu simțul lui interior, le descoperă trupurile. Asemenea spirite pot fi percepute în cristale; ele pot atrage și dirija nuiaua magică așa cum magnetul atrage fierul; ele pot turti sita și cheia[86], și pot îndepărta flacăra unei lămpi de fitilul ei. Grație artei nectromantice putem privi în interiorul pietrelor; scrisorile închise pot fi citite fără a le deschide; pot fi găsite lucruri ascunse și toate secretele oamenilor pot fi scoase la lumină. Unii oameni cred că asemenea artă poate fi practicată mai ales de către virgine și de copiii inocenți, fiindcă mintea lor nu este întunecată de prejudecăți și de amintirea unor fapte rele; însă oricine poate practica această artă, dacă are înzestrările necesare." *(Philosophia Sagax)*

Cel care înțelege literele, poate să citească cuvinte, iar cine cunoaște cuvintele, poate citi cărți. Dacă știm că o anumită cauză poate produce un anumit efect, și dacă un asemenea efect apare, atunci vom putea recunoaște cauza care le-a produs.

„Dacă, de pildă, cântatul cocoșilor anunță schimbarea vremii, și dacă auzim cocoșii cântând altfel decât de obicei, putem prevedea că se va schimba vremea. Unele animale au moștenit instincte ce le fac să se poarte într-un anumit fel, și ele pot anunța și alte evenimente viitoare (nu doar schimbarea vremii). Țipătul ciudat al păunului, sau urletul neobișnuit al unui câine pot indica apropierea morții de locul unde sălășluiesc, întrucât fiecare ființă e un produs al principiului universal de viață, și fiecare conține lumina Naturii. Animalele posedă această lumină, și oamenii vine pe lume odată cu ea".[87]

Puterea clarviziunii și a profeției este activă mai ales în vise, atunci când activitatea corpului fizic este redusă, și când influențele perturbatoare venite pe căile simțurilor fizice sunt excluse.

„În visele lor, artiștii și studenții au primit deseori instrucțiuni asupra lucrurilor pe care doreau să le cunoască. Imaginația lor era atunci liberă și putea să-și dezvăluie minunile; ea a atras la sine Evestrumurile unor filozofi, iar aceștia, la rândul lor, i-au transmis respectivele cunoștințe. Asemenea lucruri se întâmplă destul de des, dar, din păcate, la trezire oamenii uită o bună parte din ceea ce au învățat în somn. Dacă dorim să ne amintim visele, nu ar trebui să părăsim camera îndată după trezire, și nici să vorbim cu cineva, ci să rămânem singuri, netulburați, și să nu mâncăm nimic până când nu ne vom aminti visul.[88]

---

[86] Aceste modalități de prezicere sunt bine cunoscute spiritiștilor moderni

[87] Oamenii sunt înzestrați cu această putere încă de la naștere, dar cei mai mulți dintre ei o pierd după aceea, deoarece își concentrează întreaga atenție asupra iluziilor din planul material.

[88] Visele și viziunile de adevărată sorginte spirituală produc în mod obișnuit o impresie

Se întâmplă adesea ca visele să aibă o mare însemnătate, însă multe vise plăcute pot să însemne supărare, iar visele neplăcute să însemne bucurie; de aceea n-ar trebui să avem prea mare încredere în vise”.

Corpurile astrale ale oamenilor pot fi influențate mai uşor în timpul somnului decât în stare de veghe. Puterea de a influența persoanele în timp ce dorm este folosită uneori în scopuri malefice.

„Unii îndrăgostiți, văzând că iubirea lor nu este împărtăşită, au căutat să-i influențeze pe cei a căror dragoste o doreau împărtăşită, apărându-le acestora în vis. După ce şi-au scris numele cu propriul lor sânge, au pus aceste bucăți de hârtie sub pernele sau paturile lor, pentru ca cei iubiți să le apară în vis. şi, aceştia, la rândul lor, să se îndrăgostească de ei. Fetele obişnuiau să-şi pună cordoanele, panglicile, agrafele de păr, etc. sub pernele tinerilor a căror dragoste o doreau, dar rareori obțineau rezultatele dorite, fiindcă uitau că era nevoie şi de credință pentru ca încercarea lor să fie încununată de succes”.[89]

O credință puternică şi o imaginație bogată sunt cei doi stâlpi care susțin poarta templului magiei; fără ele, nimic nu poate fi îndeplinit. Imaginația este puterea creatoare din om ce poate acționa instinctiv şi fără nici un efort conştient de voință.

„Omul lucrează pe două planuri: unul vizibil, altul invizibil. Cel vizibil este trupul său, cel invizibil, imaginația sa (mintea). Soarele ne dă lumina şi această lumină nu poate fi atinsă; însă căldura ei poate fi simțită, şi dacă razele ei sunt concentrate, putem da foc unei case. Imaginația este soarele din sufletul omului acționând în sfera lui proprie, tot aşa cum soarele Pământului acționează în sfera acestuia. Ori de câte ori străluceşte, semințele plantate în sol cresc, vegetația apare şi se dezvoltă; soarele sufletului acționează în acelaşi fel, făcând să apară formele sufletului.

Formele vizibile şi tangibile apar din elementele invizibile prin puterea luminii soarelui. Vaporii invizibili sunt atraşi şi adunați laolaltă, formând ceață vizibilă prin puterea soarelui din lumea exterioară, iar soarele interior din om poate da naştere la lucruri uimitoare. Marea lume este doar un produs al imaginației minții universale, iar omul este lumea ei cea mică, o lume care imaginează şi creează cu ajutorul puterii imaginației. Dacă imaginația omului este îndeajuns de puternică pentru a pătrunde în fiecare colț al lumii sale interioare, ea va fi capabilă să creeze lucruri în acele colțuri, şi orice gândeşte omul capătă formă în sufletul lui.

Soarele acționează asupra solului vizibil al pământului şi asupra materiei invizibile din aer; imaginația lucrează asupra substanței invizibile a sufletului. Însă Pământul vizibil este format din elementele invizibile ale Pământului, şi corpul fizic al omului este format din sufletul său invizibil;

---

foarte puternică, şi nu sunt uitate aşa de uşor.

[89] Această artă de a provoca viziuni prin contactul cu anumite obiecte a fost redescoperită în timpurile moderne, şi se numeşte psihometrie.

sufletul omului este strâns legat de sufletul Pământului, aşa cum corpul fizic al pământului este legat de corpul fizic al omului, şi ele acţionează continuu unul asupra celuilalt, şi fără cel de-al doilea, primul n-ar putea să existe.

Materia vizibilă devine invizibilă şi este acţionată de suflet, iar materia invizibilă începe să devină organizată şi este din nou făcută vizibilă prin influenţa sufletului. Dacă o femeie însărcinată îşi imaginează ceva cu multă tărie, efectele imaginaţiei sale se pot manifesta în copil. Imaginaţia izvorăşte din dorinţă, şi după cum omul poate avea dorinţe bune sau rele, tot astfel el poate avea o imaginaţie bună sau rea. O dorinţă puternică va da naştere unei imaginaţii puternice. Afuriseruile sau binecuvântările vor fi eficace numai dacă pornesc din inimă." *(De Virtute Imaginativa)*

„Nimic nu poate ieşi din sfera minţii, dacă mai înainte nu a intrat în ea; numai ceea ce a intrat în ea poate să iasă. Dacă o femeie însărcinată doreşte să mănânce căpşuni, imaginea căpşunilor se va imprima în mintea ei, şi imaginaţia ei se poate imprima în copil sub o formă asemănătoare unei căpşuni. Broaştele nu cresc în cer şi dacă, aşa cum s-a întâmplat, o mulţime de broaşte a căzut din el în timpul unei ploi, aceste broaşte trebuie să fi fost atrase în sus înainte de a veni în jos. Imaginaţia femeilor este de obicei mai bogată decât cea a bărbaţilor. Femeile sunt mai pasionale, pun mai mult suflet, atât în iubire cât şi în ură, iar imaginaţia lor le poate purta în timpul somnului către alte locuri, unde pot fi văzute de altele aflate în aceeaşi situaţie. Apoi (se întâmplă că) ele ajung cu adevărat în acele locuri, şi îşi pot aminti ce au văzut atunci - deşi fuseseră acolo fără corpurile lor fizice – căci mintea lor a fost activă în acelr locuri, iar mintea este persoana reală, şi nicidecum corpul care doarme.[90]

Dacă o persoană aflată pe moarte doreşte nespus ca altă persoană să moară împreună cu ea, imaginaţia ei poate crea o forţă care să atragă un menstrum (vehicul) ce conţine esenţa vieţii pentru a forma un *corpus,* şi acesta poate fi proiectat prin impulsul dat lui de gândul persoanei muribunde către cealaltă persoană, care, din această cauză poate să moară. Aceasta se poate întâmpla mai ales când o femeie moare din cauza febrei puerperale[91], şi dacă femeia aceea doreşte ca întreaga lume să moară odată cu ea, consecinţa poate fi izbucnirea unei epidemii create de imaginaţia ei otrăvită.

---

[90] Acest pasaj se referă la presupusele călătorii efectuate în Munţii Hartz şi în alte locuri, despre care se vorbea adesea la judecarea vrăjitoarelor. Mulţi presupun că vrăjitoarele au fost arse pe rug fiindcă au mărturisit că au participat la asemenea întâlniri.

[91] Este cunoscut faptul că trupurile femeilor care au murit de febră puerperală sunt surse de infecţii puternice, iar rănile căpătate în urma disecţiilor pe aceste corpuri sunt foarte periculoase. Pasajul dă de înţeles că substanţa mentală invizibilă poate face ca, de la acest trup otrăvitor, să se declanşeze o adevărată molimă care să fie răspândită prin puterea unei voinţe malefice.

Teama, spaima, patima, dorința, bucuria şi invidia, sunt cele şase stări ale minții care pot conduce imaginația şi, în consecință, lumea omului. Şi întrucât mintea omului este dublura minții universale, cauzele acestor stări sunt de asemenea active în imaginația lumii, iar gândurile omului acționează asupra imaginației, după cum şi aceasta acționează asupra lui. Prin urmare, este de dorit să putem controla imaginația şi să nu-i permitem să se dezlănțuie haotic. Ar trebui să încercăm să înțelegem spiritul prin puterea spiritului, şi nu prin imaginația speculativă".[92] *(De Virtute Imaginativa)*

„Omul este o ființă dublă, având o natură animală şi una umană. Dacă simte, gândeşte şi acționează ca ființele umane, arunci el este un om; dacă însă simte şi acționează ca un animal, atunci el este un animal şi egalul animalelor ale căror caracteristici mentale sunt manifestate în el. O imaginație înflăcărată, pornită din dorința de bine, îl înalță pe om; o imaginație declanşată de dorința de a face tot ce este josnic şi vulgar, îl trage pe om în jos şi îl degradează.

Spiritul este stăpânul, imaginația este unealta, iar corpul este materialul de lucru. Imaginația este puterea prin care voința formează entități siderale din gânduri. Imaginația nu este *plăsmuirea* care, apoi, devine piatra de temelie a superstiției şi a nechibzuinței. Imaginația omului devine semnificativă prin dorință şi dă naştere faptelor. Oricine îşi poate controla şi educa imaginația în aşa fel, încât să intre în contact cu spiritele şi să fie învățat de ele. Spiritele care doresc să acționeze asupra omului acționează asupra imaginației lui[93], şi ele se folosesc de visele lui în acest scop. În timpul somnului, omul sideral poate fi scos din forma lui fizică şi proiectat la distanță cu ajutorul puterii imaginației, pentru a acționa într-un anumit scop. Nici un loc nu este prea departe pentru a fi atins de imaginație, şi imaginația unui om poate influența imaginația altuia, oriunde ajunge la ea". *(Philos. Sagax)*

„Imaginația este începutul corpus-ului oricărei forme, şi tot ea conduce procesul dezvoltării ei. Voința este o putere dizolvantă, care permite trupului să înceapă să fie impregnat de „tinctura" imaginației. Cel care doreşte să ştie cum poate omul să unească puterea lui de imaginație cu puterea de imaginație a Cerului, trebuie să cunoască procesul prin care lucrul acesta se poate împlini. Înțelepciunea pe care omul s-ar cuveni s-o aibă, nu provine nici de la Pământ, nici de la firmament, ci de la a cincea esență – Mintea Universală. Un om poate ajunge să posede puterea creatoare prin identificarea minții proprii cu Mintea Universală, şi cel care va reuşi lucrul acesta va fi în posesia celei mai înalte filozofii posibile,

---

[92] Aceasta înseamnă că ar trebui să putem simți adevărul cu sufletele noastre, fără să mai raționăm asupra lui. Am putea să realizăm adevărul devenind una cu el, şi nu examinându–l ca şi cum ar fi ceva străin şi separat de noi înşine.

[93] Chiar şi vederea fizică depinde de imaginație. Atunci când vedem un obiect, nu este ştiințific să spunem: „Eu văd", ci s–ar cuveni să spunem: „Eu îmi imaginez că văd".

domeniul inferior al Naturii i se va supune, iar puterile Cerului îl vor ajuta, fiindcă Cerul este slujitorul înțelepciunii, înainte ca omul să se nască, şi la scurt timp după aceea, sufletul lui nu este perfect, dar poate fi făcut perfect cu ajutorul puterii Voinței. Spiritele sunt esențe vizibile, tangibile şi perceptibile altor spirite[94]. Ele se află unele față de altele într-o relație asemănătoare corpurilor fizice față de alte corpuri fizice. Spiritele îşi vorbesc prin intermediul voinței, nu prin vorbire articulată. În timp ce trupul doarme, sufletul se poate duce într-un loc îndepărtat, şi, dintr-un asemenea loc, acționează în mod inteligent[95]. Dacă el întâlneşte un alt spirit, fie acesta încarnat sau dezîncarnat, ele pot acționa unul asupra celuilalt aşa cum acționează două ființe umane atunci când se întâlnesc. Un om îşi poate transmite gândurile altui om de care se simte atras, oricât de mare ar fi distanța dintre ei, sau poate acționa asupra spiritului unei alte persoane într-o asemenea măsură, încât să-i influențeze acțiunile după ce corpul acesteia se trezeşte din somn[96], şi astfel poate să-i afecteze chiar sănătatea. Pe această lege a Naturii se bazează posibilitatea de a face vrăji şi farmece. Practicarea adevăratei magii nu necesită ceremonii, nici incantații, nici folosirea simbolurilor; ea nu are nevoie de binecuvântări, nici de afurisenii exprimate verbal. Ea cere doar o credință puternică în forța omnipotentă a binelui, care poate înfăptui orice lucrare dacă acționează printr-o minte omenească în armonie cu ea, şi fără de care nu poate fi înfăptuit nimic folositor.

Adevărata putere magică constă într-o credință adevărată, dar credință adevărată are la bază cunoaşterea, şi fără cunoaştere nu poate fi vorba de credință. Dacă ştiu că înțelepciunea divină poate interveni într-un anumit lucru, înseamnă că posed adevărata credință, dar dacă cred pur şi simplu că un lucru ar fi posibil de înfăptuit, sau încerc să mă conving să cred în această posibilitate, o asemenea credință nu este cunoaştere şi nu ne oferă încredere. Nimeni nu se poate încrede cu adevărat în ceva neadevărat, fiindcă o asemenea „încredere” va fi doar o preconcepție sau o părere întemeiată pe ignorarea adevărului.

Dar chiar şi o asemenea credință sau încredere deformată poate da naştere

---

[94] Termenul „spirite" se referă aici la suflete inteligente.

[95] Se poate întâmpla ca spiritul unei persoane să meargă într–un asemenea loc îndepărtat în timp ce corpul său doarme, şi să acționeze acolo în mod inteligent, dar omul, după ce se trezeşte din somn, să nu–şi mai amintească nimic despre acest lucru. Însă un inițiat, a cărui conştiință spirituală este starea lui normală, poate face ceva asemănător în deplină cunoştință de cauză, adică în mod conştient, şi să–şi amintească torul după ce spiritul i se întoarce în trup.

[96] S–a dovedit, prin mai multe experiențe, că unei persoane cufundate în somn mesmeric de un specialist în materie, i se poate cere să facă anumite lucruri după ce se va trezi din somn; mai mult, după ce se va trezi, va face ce i s–a cerut, deşi nu–şi va aminti cele întâmplate în timpul somnului. De aceea este bine că în actualul stadiu de moralitate al civilizației, asemenea puteri nu sunt cunoscute publicului.

unei puternice imaginații malefice; şi tocmai acesta este cazul vrăjitoriei şi al farmecelor, prin care o persoană îi poate face rău unei alte persoane, fără riscul de a fi descoperită, deoarece ea poate ucide sau răni un duşman fără să se apropie de el, iar acesta nu se poate apăra, aşa cum ar face dacă ar fi atacat de un agresor vizibil".

Vorbind despre instrucțiunile şi instrumentarul unei asemenea „arte", Paracelsus spune:

„Ar fi poate uşor să dăm instrucțiuni cu ajutorul cărora fiecare s-ar putea convinge de adevărul acestor afirmații, dar asemenea cunoştințe ar putea fi folosite de persoane rău intenționate în scopuri malefice[97]. Dar există anumite lucruri pe care medicii s-ar cuveni să le ştie, căci astfel ei vor putea cunoaşte cauzele unor boli misterioase, cum să le vindece, şi cum să contracareze influențele malefice prin puterea binelui.

Există, de exemplu, unele vrăjitoare care modelează imaginea persoanei căreia doreşte să-i provoace o suferință, şi apoi înfig un ac în piciorul modelului pe care l-au creat; voința de a face rău şi gândul nefast îi vor provoca persoanei respective dureri mari în picior, împiedicând-o să meargă. Aceste dureri vor înceta atunci când acul va fi scos din figurina de ceară. Dacă un medic întâlneşte un asemenea caz şi nu cunoaşte cauza durerilor din piciorul pacientului, nu va putea să-l vindece, dar dacă el cunoaşte cauza, atunci va putea folosi puterea imaginației pentru a anihila răul provocat de o putere asemănătoare.

Astfel, s-a întâmplat ca din trupurile unor pacienți să fie scoase ace, fire de păr, bucăți de sticlă şi multe alte lucruri, care nu aveau ce căuta acolo; după îndepărtarea acestor lucruri, au apărut altele de acelaşi fel, fenomenul repetându-se timp de săptămâni sau luni. În toată această perioadă medicul a asistat neputincios la acest fenomen, neştiind cum să procedeze. Dar dacă medicul şi-ar fi cunoscut mai bine meseria, ar fi putut afla că acele lucruri au fost introduse în trupul pacientului de puterea imaginației malefice a unui vrăjitor. Atunci el ar fi aşezat unul din articolele extrase într-un stejar (sau într-un soc), în partea orientată spre răsăritul soarelui. Acel articol ar fi acționat asemenea unui magnet, atrăgând influența malefică, şi în felul acesta pacientul ar fi fost vindecat. O voință mai puternică poate supune una mai slabă şi, prin urmare, prima condiție pentru a produce efecte magice este întărirea voinței. Puterea voinței poate acționa mai eficace asupra animalelor decât asupra omului, deoarece sufletul omului, fiind sprijinit de spiritul divin, are mai multă tărie pentru a se apăra de influența unei voințe străine, decât trupul sideral al animalelor. Voința unui om treaz poate acționa asupra unui alt om care este treaz sau adormit, dar se poate întâmpla ca un om să poată acționa spiritual asupra

[97] Se poate observa că fenomenele arătate nu sunt eficace dacă sunt produse de persoane fără înzestrările necesare acestui scop; de aceea, nu vedem nici un motiv pentru care aceste instrucțiuni ar trebui făcute publice. Cei care posedă asemenea puteri malefice cunosc deja aceste lucruri.

altuia chiar în timp ce amândoi dorm. Forma astrală a unei persoane adormite poate să viziteze o altă persoană (în timp ce aceasta visează), pentru a-i provoca anumite neajunsuri, pentru a o determina să facă un lucru pe care acea persoană nu l-ar fi făcut singură, sau pentru a-i arăta afecțiune".

Paracelsus susține că este cu putință ca voința să acționeze la distanțe mari:

„În privința imaginilor din ceară (care sunt modelate pentru a ajuta imaginația şi a concentra voința), vă spun că dacă o persoană doreşte să-i facă rău adversarului său, ea trebuie să facă acest lucru prin intermediul unui medium, adică a unui *corpus*. În felul acesta este posibil ca spiritul meu, fără a se sluji de trupul meu sau de sabie, să ucidă sau să rănească o altă persoană doar prin acțiunea voinței mele. Este posibil ca eu să aduc spiritul duşmanului meu într-o imagine (reprezentare), după care să lovesc în acea imagine potrivit voinței mele, pentru ca astfel duşmanul meu să fie rănit sau lovit efectiv. Puterea voinței este un lucru esențial în medicină. Un om care doreşte binele cuiva va face ca efectele voinței sale să aibă efecte benefice. Acela care invidiază pe oricine şi orice este bun, şi care se urăşte pe sine, poate simți pe propria-i piele efectele gândurilor sale rele. Imaginile pot fi blestemate şi efectul va fi că unele boli – precum frigurile, epilepsia, apoplexia, etc. – pot fi provocate direct persoanei reprezentate în imagine. Din păcate medicii cunosc doar o mică parte din puterea voinței. Voința creează spirite (forțe) care n-au nici o legătură cu rațiunea, ci acționează orbeşte".[98] *(Paramirum,* Trat. IV, cap. VIII)

O altă mare putere spirituală poate fi aflată în credință. Credința stimulează şi înalță puterea spiritului. Omul a cărui credință este puternică se simte ca şi cum ar fi înălțat şi ar trăi independent de trup.

„Prin puterea credinței, apostolii şi patriarhii au înfăptuit lucruri mărețe, mai presus de mersul normal al Naturii; de asemenea, sfinții au făcut minuni[99] prin puterea credinței. Minunile pe care ei le-au săvârşit în timpul vieții au fost înfăptuite prin puterea propriei lor credințe. Alte miracole, care s-au produs prin moaştele lor sau în apropierea mormintelor lor, au fost înfăptuite de puterea credinței oamenilor care le cereau ajutorul. Toate

---

[98] Nu am sfătui pe nimeni să facă o asemenea experiență, fiindcă, în afară de imoralitatea unei astfel de practici, este cunoscut faptul că o asemenea forță malefică, o dată stimulată, nu e îndeajuns de puternică pentru a pătrunde în sufletul obiectului ei ca să–şi îndeplinească scopul propus; ea ricoşează, având efecte distructive asupra sursei care a proiectat–o.

[99] Termenul „minune" desemnează o faptă naturală produsă de o putere spirituală. Dacă o persoană acționează împotriva propriilor ei instincte naturale – înfăptuind, de pildă, un act de generozitate, fără a se gândi la răsplată – un asemenea act poate fi numit supra natural, fiindcă în natura materială a omului este de neconceput ca un asemenea act să fie înfăptuit. Omul, însă, este îndemnat să procedeze astfel de puterea care porneşte din spirit. Spiritul se poate manifesta în Natură, dar el nu este produs de Natură.

miracolele magiei se produc cu ajutorul Voinței, Imaginației şi Credinței.

Un sfânt mort nu poate vindeca pe nimeni. Un sfânt în viață poate vindeca bolnavul în virtutea puterii divine ce acționează prin el. Această putere divină nu moare o dată cu trupul sfântului, şi de aceea adevărații sfinți sunt încă vii, deşi corpurile lor ar putea să fie lipsite de viață. Puterea care conferă simțurilor capacitatea de a face minuni e încă vie şi accesibilă tuturor. Este puterea Duhului Sfânt, şi dacă tu trăieşti în Dumnezeu, El te va adumbri cu acea putere şi te va învăța legile lui Dumnezeu, iar tu vei fi călăuzit asemenea sfinților, ba chiar asemenea apostolilor Petru şi Pavel". (De *Sanctorum Beneficiis Vindictis)*

„Credința are o putere mult mai mare decât cea a corpului fizic. Tu eşti vizibil şi material, dar în tine există şi un om invizibil, şi acest om pe care nu-l poți vedea este de asemenea tu însuți. Orice act făcut de corpul tău este întreprins de omul fizic. Unul acționează în mod vizibil, celălalt în mod invizibil. Dacă omul invizibil este supus unei suferințe, acea suferință se va răsfrânge în corpul tău vizibil. Asemenea lucruri pot fi experimentate, dar ar fi o mare greşeală să facem aşa ceva. Oricine le încearcă, îl ispiteşte pe Dumnezeu, şi acela care va face acest lucru îşi va răni foarte serios sufletul. Au existat oameni care au creat imagini de ceară reprezentând anumite persoane de sex opus, şi au topit aceste forme la flacăra unei lămpi pentru a-şi intensifica propria lor imaginație malefică, şi, folosindu-şi credința, au reuşit să ademenească acele persoane într-o necurată legătură de dragoste. Chaldeenii şi egiptenii obişnuiau să facă imagini reprezentând constelațiile, şi aceste forme se mişcau şi vorbeau, dar ei nu cunoşteau puterile care acționau în ele. Astfel de lucruri sunt făcute prin credință, dar nu prin adevărata credință în Dumnezeu, ci printr-o credință falsă bazată pe dorința de a face rău, iar o credință care ucide şi face rău oamenilor nu este bună. Credința adevărată provine doar din sursa binelui, în care răul nu-şi află locul, şi ceea ce nu este bun nu este adevărat. Răul aparține doar lumii, deoarece în lipsa răului binele n-ar putea fi cunoscut sau apreciat; însă răul nu poate sălăşlui în sursa binelui.

Credința adevărată are puteri miraculoase, şi aceasta dovedeşte că noi suntem spirite, şi nu doar corpuri vizibile. Credința înfăptuieşte ceea ce trupul ar îndeplini dacă ar avea putere. Omul este înzestrat cu puteri însemnate; el este mai mare decât cerul şi mai mare decât pământul. Este înzestrat cu credință, şi credința este o lumină mai puternică şi mai mare decât lumina naturală, şi mai puternică decât toate creaturile. Toate procesele magice se întemeiază pe credință. Prin Credință, Imaginație şi Voință, putem înfăptui tot ce dorim. Puterea credinței depăşeşte toate spiritele Naturii, fiindcă ea este o putere spirituală, şi spiritul este superior Naturii. Orice lucru care adastă pe tărâmul Naturii poate fi schimbat prin puterea credinței. Orice lucru mai presus de natură, pe care noi îl putem realiza, este realizat prin credință, şi tot prin credință pot fi tratate şi

bolile”.[100] *(Philosophia Sagax)*

„Omul sideral este de natură magnetică, şi din această cauză el poate atrage puterile şi efluviile lumii astrale. Aşadar, dacă prin toată natura circulă curenți astrali nocivi, el se poate îmbolnăvi, şi dacă aceşti curenți se schimbă, devenind benefici, el îşi poate recăpăta sănătatea. Acelaşi lucru se poate întâmpla dacă o Voință benefică (sau malefică), sprijinită de o credință puternică, schimbă sau creează curenți ce acționează asupra omului sideral.

Curenții astrali creați de imaginația Macrocosmosului acționează asupra Microcosmosului şi produc anumite efecte în acesta din urmă; în mod asemănător, curenții astrali produşi de imaginația şi voința omului creează anumite stări în natura exterioară, şi aceşti curenți pot ajunge departe, fiindcă puterea imaginației poate ajunge tot atât de departe ca şi gândul. Procesele fiziologice care au loc în trupurile ființelor vii sunt provocate de curenții lor astrali, iar procesele fiziologice şi meteorologice produse în marele organism al Naturii sunt provocate de curenții astrali ai Naturii ca întreg. Curenții astrali ai fiecăruia acționează asupra altuia, conştient sau inconştient; dacă acest lucru este înțeles aşa cum se cuvine, nu va mai fi considerat ca ceva de necrezut faptul că mintea omului poate produce schimbări în mintea universală, provocând astfel schimbări în atmosferă, ca, de exemplu, în mişcarea aerului, în apariții ale vântului, ploilor, furtunilor, grindinei şi fulgerelor, sau că acest neajuns poate fi schimbat în ceva bun, prin puterea credinței. Cerul este un ogor în care imaginația omului îşi aruncă sămânța. Natura este un artist care face să crească sămânța, şi tot ce este creat de Natură poate fi imitat de Artă”. (De *Sagis et eorum Operibus)*

„A implora spiritul unui lucru înseamnă să cauți adevărul pe care acest lucru îl reprezintă. A vedea spiritul unui lucru înseamnă să recunoşti caracterul acelui lucru cu toate calitățile şi atributele lui. Dacă un om vrea să subordoneze puterii sale spiritul unui lucru, el ar trebui să ştie cum să folosească, pentru scopul urmărit, puterile ascunse în acel lucru. Dacă eu cunosc atributele unui lucru, înseamnă că îi cunosc spiritul. Dacă pot folosi calitățile unui lucru, spiritul acestuia va fi slujitorul meu. Nimic nu poate fi cunoscut despre un lucru, afară de cazul când reuşim să facem să apară caracterul acestuia cât mai clar înțelegerii noastre.

Menstrumul (vehiculul) prin care poate acționa voința pentru a face bine sau rău, este Mumia vie. Mumia (corpul magnetic) este un vehicul ce conține esența vieții. Dacă mâncăm carnea animalelor, nu carnea lor este cea care formează din nou sânge şi oase în trupurile noastre, ci vehiculul

[100] Un medic care nu are încredere sau credință în propria–i capacitate nu va avea rezultate prea bune. De altfel, medicii îşi au fiecare remediul preferat, care poate să acționeze cu succes dacă e aplicat de un anumit medic, şi să nu dea rezultatele scontate dacă e aplicat de un alt medic. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că un medic poate avea mai multă încredere în propriul său remediu preferat decât în cel al altui medic.

invizibil al vieții derivat din carnea acestor animale, care este preluat de corpurile noastre pentru a forma țesuturi şi organe noi. Dacă un animal moare din cauza unei boli interne, noi nu-i mâncăm carnea, fiindcă Mumia lui a fost otrăvită de boală, şi nici nu mâncăm carnea animalelor care au murit de bătrânețe, sau carne alterată, deoarece Mumia sănătoasă a dispărut odată cu începutul procesului de descompunere, iar ceea ce a mai rămas din această Mumie a fost otrăvit prin procesul de putrefacție.

Mumia unei ființe vii păstrează caracteristicile ființei respective. Din această cauză noi nu mâncăm carnea unor animale feroce (tigri, lei, pisici sălbatice etc.) Ele conțin o Mumie violentă, care stimulează esențele astrale ale omului şi provoacă în el tendințe asemănătoare caracteristicilor animalelor de la care provine această carne. Noi mâncăm carnea animalelor domestice, deoarece caracteristicile lor nu sunt atât de aprige ca în cazul animalelor feroce, ci mai delicate, iar Mumia lor nu e atât de agitată. Hrana de animal cea mai sănătoasă este carnea păsărilor, fiindcă ele trăiesc în aer, iar aerul este cel mai nobil dintre cele patru elemente. Mumia unui trup mort nu mai este folositoare, iar Mumia care este pregătită prin îmbălsămarea unui cadavru nu este bună de nimic, ci serveşte doar ca hrană pentru viermi. Cea mai eficace Mumie este aceea a unei persoane care a avut o moarte nenaturală, în timp ce trupul ei era într-o stare de sănătate bună (cum e cazul celor spânzurați, decapitați sau traşi pe roată). Persoana care, din cauza vreunei boli, a decedat după o lungă suferință, îşi pierde puterile înainte de a muri; în asemenea cazuri, procesul de putrefacție începe chiar în timp ce pacientul se află în viață. În această situație, Mumia lui n-are nici o valoare. Dacă medicii ar cunoaşte puterile oculte ale Mumiei unei persoane care a murit subit, ei n-ar mai permite ca trupul unui criminal executat prin spânzurătoare să atârne în funie mai mult de trei zile, ci ar trebui să-l ia de acolo şi să-l folosească pentru propriile lor scopuri. O astfel de Mumie este foarte puternică, mai ales după ce a fost expusă influenței aerului, soarelui şi lunii.

Mumia unei ființe care moare de moarte violentă în aer, se întoarce în aer; Mumia unui corp este preluată de elementul în care s-a descompus trupul. Dacă o persoană s-a înecat, Mumia ei se va îndrepta spre elementul apă; dacă cineva moare ars, Mumia lui se va duce spre elementul foc"[101]. *(Philosophia,* trat. III)

„Aceste trei feluri de Mumii posedă puteri oculte miraculoase, şi multe lucruri ciudate pot fi realizate cu ajutorul lor de către cei ce ştiu să le

[101] Cei care s–au familiarizat într–o oarecare măsură cu spiritismul modern, ştiu că la începutul unei „manifestări fizice" puternice, se simte un curent de aer rece şi uneori un miros ca de cadavru pătrunde în camera unde are loc şedința. Acest fenomen este provocat de prezența corpului astral al celui decedat, care aduce cu sine elemente din mediul său din mormânt. Dacă este „spiritul" unei persoane înecate, aerul din cameră poate fi simțit ca umed şi mirosind a mucegai, sau pot apărea stropi de apă pulverizată. Dacă se manifestă „spiritul" unei persoane care în timpul vieții a fost un mare bețiv, aerul poate mirosi a alcool.

folosească, în special cei care au preluat Mumia de la persoanele cărora aceasta le-a servit drept vehicul al vieții. Aceştia pot fi călăii şi ucigaşii, iar ultimii ucid un om doar ca să se folosească de Mumia acestuia în scopuri rele. Dar pentru asemenea oameni, ar fi fost mai bine ca să-şi atârne o piatră de moară de gât şi să se arunce în mare, căci vor avea un sfârşit demn de milă, iar sufletele lor vor avea parte de răul pe care ei înşişi l-au creat. Din cauza marii puteri oculte pe care Mumia o are, ea este folosită în vrăjitorii şi farmece. Vrăjitorii şi cei care fac farmece pot face o învoială cu spiritele rele pentru ca acestea să ducă Mumia în anumite locuri, unde vrăjitorii pot acționa asupra oamenilor (fără ştiința lor) pentru a le face rău. Vrăjitorii pot lua pământ din gropile celor morți de ciumă ca să transmită boala şi altor oameni. Ei pot, de asemenea, să infecteze vitele, să strice laptele[102], şi să provoace multe pagube, fără ca oamenii loviți de aceste necazuri să ştie care e cauza relelor abătute asupra lor. Se pot spune multe în legătură cu acest subiect, dar nu vrem să le consemnăm aici, căci ar însemna să oferim cunoştințe despre vrăjitorie, sau să permitem oamenilor porniți pe rele să facă uz de cunoştințele căpătate pentru a-i face pe alții să sufere". *(De Pestilitate)*

„Este de dorit ca nişte oameni înțelepți şi buni cunoscători ai artelor secrete, să fie învestiți de autorități în anumite funcții pentru a contracara şi preveni relele provocate de persoanele periculoase care practică vrăjitoria şi fac farmece; atenția lor ar trebui îndreptată mai ales asupra mănăstirilor, internatelor şi caselor de toleranță, căci în locurile acestea se manifestă o imaginație lascivă şi bolnăvicioasă, şi de unde spiritele rele adună o mare cantitate de spermă, iar această spermă conține o Mumie puternică ce poate fi extrasă şi transformată în lucruri periculoase. Ea se poate descompune şi devine o otravă puternică, dând viață nenumăratelor ființe invizibile ce pot provoca epidemii. O vrăjitoare poate otrăvi o altă vrăjitoare prin aceste mijloace, iar spiritele apropiate vrăjitoarelor pot fura adeseori spermă de la persoane înrăite în fapte şi obiceiuri rele, pentru a o folosi în scopuri malefice.

O otravă puternică, folosită în special în vrăjitorie, este sângele menstrual. Dacă o femeie îşi expune un obiect de îmbrăcăminte îmbibat cu sânge menstrual – noaptea, la razele lunii noi, iar în timpul zilei, la razele soarelui – se creează un vasilisc puternic, fiindcă el atrage *magnes salis.* Otrava invizibilă poate provoca felurite boli, fiindcă luna este *menstnim mundi* şi exercită o influență foarte periculoasă. Aurul atrage mercurul şi se combină cu el, şi, într-un chip asemănător, soarele atrage la sine *mercurium menstum mulierum.* Luna exercită o anumită influență rea în fiecare lună, şi menstrum mulierum este reînnoit periodic în fiecare lună, iar în timpul acestor perioade se creează între ele o puternică afecțiune. Femeile ar trebui să cunoască aceste lucruri, şi să le acorde o atenție deosebită, căci altfel pot fi în mare pericol. Este cunoscut faptul că în timpul unei epidemii

[102] Vezi *Nota* de la sfârşitul acestui subcapitol.

au murit mult mai multe femei decât bărbaţi. Este de asemenea cunoscut faptul că femeile care, ţinând seama de vârsta lor, nu mai au menstruaţie, sunt mult mai puternice decât altele pentru a face farmece malefice şi vrăjitorii periculoase.[103]

Dacă luaţi terebentină şi o distilaţi, spiritul terebentinei va fi îndepărtat şi va rămâne doar colofoniul; dacă amestecaţi din nou colofoniul cu spiritul, veţi obţine terebentină ca mai înainte. Tot astfel, sângele omului conţine un spirit difuz şi înflăcărat, şi spiritul acesta îşi are centrul în inimă, unde este mai condensat, şi din care el radiază, iar razele radiate se întorc în inimă. Asemănător, lumea îşi are spiritul ei înflăcărat, care pătrunde în atmosferă, iar centrul acestui spirit este numit soare, şi influenţele care radiază din soare se întorc în acel centru. Soarele radiază căldură şi atrage vaporii pământului şi tot astfel inima omului atrage *humidum menstrui,* acea planetară exhalaţie otrăvitoare a Microcosmului femeii. *Spiritus vitae cerebri* al unei persoane nebune poate fi atras spre lună, întocmai cum acul unei busole este orientat spre Pol, şi unei astfel de persoane îi va merge prost şi va începe să delireze, mai ales în perioada de lună nouă, atunci când această atracţie este foarte puternică. La fel *spiritus sensitivus* al unui om, care este slab şi nu opune nici o rezistenţă, poate fi atras spre lună şi supus influenţelor ei malefice şi otrăvitoare.

Vrăjitoarele şi spiritele rele pot de altminteri să colecteze anumite elemente invizibile şi veninoase – luate de la păianjeni, broaşte şi alte creaturi periculoase – şi să le folosească în combinaţie cu sângele menstrual pentru a face rău; dar nu este recomandabil să dezvăluim cum se face asta. Putem spune totuşi că uneori ele modelează în ceară imaginea unei persoane, leagă o cârpă mânjită cu sânge menstrual în jurul acestei imagini, adaugă Mumia cadavrului unui animal – de preferinţă, cadavrul unui animal care a murit de o ulceraţie – şi, cu ajutorul imaginaţiei lor malefice, aruncă farmece otrăvite asupra figurinei de ceară. În felul acesta, ele pot să otrăvească efectiv sângele persoanei reprezentate şi să-i provoace moartea.

Alteori ele iau o oglindă montată într-o ramă de lemn şi o pun într-o cadă cu apă, în aşa fel încât aceasta să plutească pe suprafaţa apei, cu faţa orientată spre cer. Pe suprafaţa oglinzii, şi încercuind oglinda, ele aşează o cârpă îmbibată cu sânge menstrual, şi astfel o expun influenţei lunii. Această influenţă malefică este trimisă spre lună; radiind de pe lună (înspre pământ), poate aduce nenorociri celor care privesc luna. Razele lunii, trecând prin inelul de cârpă de pe oglindă, devin otrăvitoare şi otrăvesc oglinda. La rândul ei, oglinda trimite eterul înapoi în atmosferă, iar luna şi oglinda se otrăvesc reciproc, ca două persoane care, duşmănindu-se, îşi otrăvesc reciproc sufletele aruncându-şi priviri rele. Dacă o oglindă este otrăvită în acest fel, vrăjitoarea are foarte mare grijă de ea, şi dacă doreşte să-i facă un rău cuiva, atunci ia figura de ceară modelată în numele acelei

[103] Aşa credeau oamenii în timpul Evului Mediu, şi multe femei bătrâne au fost arse pe rug, fiind suspectate de vrăjitorie.

persoane, o înconjoară cu o cârpă pătată cu sânge menstrual şi trimite raza reflectată de oglindă prin deschizătura din mijlocul ei deasupra capului figurii de ceară, sau asupra altei părți a trupului ei, folosindu-se în acelaşi timp de imaginația ei înveninată şi de blesteme.

Omul a cărei figură este modelată în ceară poate să-şi piardă vitalitatea, iar sângele îi va fi otrăvit din cauza acestei influențe malefice; el se poate îmbolnăvi şi trupul îi va fi acoperit de furuncule. Aceasta este *pestis particularis,* care poate fi recunoscută prin aceea că omul îmbolnăvit astfel nu s-a aflat lângă alte persoane bolnave, şi nici în locuri de unde să fi putut căpăta boala. Dacă o vrăjitoare doreşte să otrăvească un om cu ajutorul ochilor, ea se va duce în locul unde se aşteaptă să-l întâlnească. Când acesta se apropie, ea va privi în oglinda otrăvită, şi apoi, după ce ascunde oglinda, priveşte în ochii celui pe care l-a aşteptat, iar influența otrăvii trece de la oglindă în ochii ei, şi din ochii ei în ochii persoanei în cauză. Vrăjitoarea îşi poate vindeca ochii, făcând un foc şi privind fix la el, după care, luând cârpa îmbibată de sângele menstrual, o leagă în jurul unei pietre şi o aruncă în foc. După ce cârpa a ars, vrăjitoarea stinge focul cu urina ei, şi în felul acesta ochii i se vor vindeca, dar duşmanul ei va orbi". *{De Pestilitate)*

„Există unele substanțe pe care vrăjitoarele şi cei care fac farmece le folosesc pentru a le pune în mâncarea sau băutura altor persoane; după consumarea hranei, acestea pot înnebuni, nebunia putându-se manifesta în diferite feluri. Uneori îi face pe bărbați şi pe femei să se îndrăgostească, sau să devină certăreți, sau îi face foarte curajoşi şi îndrăzneți, sau îi poate transforma în nişte laşi. Unii se vor îndrăgosti puternic de persoana care le-a administrat un asemenea elixir al dragostei; s-a întâmplat chiar ca stăpânii sau stăpânele să se îndrăgostească de servitorii lor, care le-au servit o asemenea mâncare şi băutură, şi să ajungă în puterea propriilor lor servitori. Chiar şi animalele (cai, câini etc.) au fost supuse influenței unor asemenea farmece. Dacă o femeie procedează astfel cu un bărbat, acesta poate să se îndrăgostească atât de puternic de acea femeie, încât să nu mai fie în stare să se gândească la nimic altceva, în afară de ea; iar dacă bărbatul îi administrează această hrană, femeia se va gândi tot timpul numai la el". *{De Morbis Amentium)*

„Lucrurile pe care asemenea persoane le folosesc în acest scop nu sunt altceva decât substanțele care au fost mult timp în contact cu propriile lor trupuri, substanțe care sunt încărcate cu o parte din propria lor vitalitate. Femeile reuşesc mai bine în asemenea experiențe, fiindcă ele sunt mai impulsive, mai neîndurătoare în răzbunare şi mai înclinate spre invidie şi ură. Dacă sunt absorbite cu totul de propria lor imaginație, ele fac să apară un spirit activ, care le poartă imaginația oriunde ar dori să se deplaseze. Un sculptor ia o bucată de lemn şi scoate din ea orice şi-a pus în gând; tot astfel, imaginația poate extrage orice din esența vieții.

Mumia este *corpusul* de care imaginația se foloseşte pentru a lua o anumită

înfăţişare. Ea este înălţată şi extinsă prin puterea credinţei, şi apoi este imprimată în minte de către voinţă. Femeile au o putere de imaginaţie mai mare când dorm, sau atunci când sunt singure; aşadar, n-ar trebui ca ele să fie lăsate singure prea mult timp, ci s-ar cuveni să-şi petreacă timpul în mod plăcut, căci dacă sunt prost dispuse şi pline de gânduri rele, ele ar putea, prin puterea imaginaţiei lor, să otrăvească mâncarea pe care o gătesc, sau s-o spurce, dar fără să fie conştiente de acest lucru. Femeile care nu pot să-şi strunească imaginaţia, n-ar trebui lăsate să supravegheze sau să se ocupe de educaţia copiilor, fiindcă influenţele pe care imaginaţia lor le creează pot să le afecteze inconştient şi pe ele, şi să acţioneze primejdios asupra acestor copii.

Imaginaţia este cauza care face să poată fi create fiinţe din *Mumia spiritualis,* fiinţe care pot fi înzestrate cu puteri însemnate" *(De Virtute Imagimtionae).*

„Prin puterea imaginaţiei, trupuri străine pot fi transferate invizibil în trupurile fiinţelor umane, în acelaşi fel în care aş lua o piatră în mână, şi aş pune-o într-o cadă cu apă, şi apoi retrăgându-mi mâna, aş lăsa piatra în apă. Vrăjitoarele care se folosesc în special de sângele menstrual, pot dizolva (dematerializa) corpurile cu puterea imaginaţiei lor. Ele fac o figurină din ceară, care reprezintă persoana căreia vor să-i facă rău, leagă o cârpă pătată cu sânge menstrual în jurul gâtului acelei figuri, şi o fixează acolo cu ajutorul unui fir extras din masa cărnoasă a unui păianjen zdrobit. Ele iau apoi un arc şi o săgeată făcute dintr-un anumit fel de lemn, leagă bucăţi de sticlă, ace, păr etc. de această săgeată, şi apoi trag în figurina de ceară. În felul acesta, lucrurile dizolvate prin imaginaţia lor sunt trimise, prin puterea Mumiei, în trupul persoanei respective, şi acolo acestea pot fi găsite într-o formă corporală." (De *Sagis)*

„Puterea imaginaţiei reprezintă un factor important în medicină. Ea poate provoca îmbolnăvirea omului şi a animalelor, după cum poate să şi vindece bolile. Dar aceste lucruri nu sunt săvârşite de puterea simbolurilor, sau de însemnele întipărite în ceară sau scrise pe hârtie, ci de o imaginaţie care perfecţionează voinţa. Întreaga imaginaţie a omului provine din inima lui. Inima este «sămânţa» Microcosmului, şi din această sămânţă imaginaţia se îndreaptă spre Macrocosm. Astfel, imaginaţia omului este o sămânţă care devine materială sau corporală. Un gând este o acţiune ce are în vedere un scop. Eu nu trebuie să-mi mişc ochii cu mâna în direcţia în care doresc să privesc, căci imaginaţia mea îi roteşte oriunde vreau eu. O imaginaţie pornită din dorinţa intensă şi pură a inimii acţionează instinctiv şi fără vreun efort conştient. Energia unei imaginaţii puternice îndreptată spre o persoană o poate ucide sau vindeca, în funcţie de natura dorinţei care stimulează forţa, şi care poate fi benefică sau dăunătoare. Aşadar, un blestem poate deveni generator de rău, iar o binecuvântare, generatoare de bine – cu condiţia să vină din inimă.

Magia este o mare şi tainică înţelepciune, iar ceea ce în mod obişnuit

numim «rațiune» este o mare nebunie. Pentru a te folosi de înțelepciune nu este nevoie de ceremonii şi de invocări exterioare. Trasarea de cercuri şi arderea de mirodenii sunt toate prostii şi ispite prin

care sunt atrase doar spiritele malefice. Inima omenească reprezintă un lucru foarte important – atât de important, încât nimeni nu poate să-i exprime pe deplin măreția. Ea este nepieritoare şi veşnică, asemenea lui Dumnezeu. Dacă am cunoaşte toate puterile inimii omeneşti, nimic n-ar mai fi imposibil pentru noi. Imaginația este întărită şi perfecționată prin credință, şi orice îndoială distruge efectele acțiunii ei. Credința trebuie să confirme imaginația, fiindcă ea perfecționează voința. Motivul pentru care oamenii nu posedă o imaginație desăvârşită îl constituie faptul că ei sunt încă nesiguri de puterile lor; dar ei ar putea fi perfect siguri dacă ar poseda adevărata cunoaştere.

Dacă imaginația unui om, care acționează asupra altui om, nu poate realiza întotdeauna ceea ce doreşte, aceasta se întâmplă fiindcă ea este prea slabă pentru a străpunge armura sufletului celuilalt om. O imaginație slabă nu are efect asupra altei persoane, dacă aceasta este protejată de o voință puternică, dârză, care să opună rezistență. Fiecare om îşi poate întări propria voință, şi îşi poate face sufletul invulnerabil printr-o credință nestrămutată în puterea supremă a lui Dumnezeu”.[104] (*De Peste,* voi. I).

„Cei care sunt tari în credința lor, şi încrezători că puterea divină din ei înşişi îi poate apăra de toate influențele rele provenind de la entități încarnate sau dezîncarnate, nu pot fi atinşi de cei care le vor răul. Dar dacă o persoană slabă este obsedată de o astfel de influență malefică, şi nu este în stare s-o alunge, atunci trebuie ca o altă persoană, care este înzestrată cu această putere spirituală, s-o alunge în locul ei. Un vierme poate creşte într-o alună, deşi coaja alunei este întreagă, şi nu există un loc pe unde viermele ar fi putut intra. Tot astfel, un spirit malefic poate să pătrundă în corpul unui om şi să-l îmbolnăvească, fără să facă vreo gaură în el. Dacă mintea unui om este slabă şi sufletul nu-i apărat de credință, spiritul rău poate intra; aşadar, cel mai bun remediu este o minte puternică, iluminată de lumina interioară a înțelepciunii care provine de la Dumnezeu. Bolile trupului pot fi vindecate cu ajutorul unor remedii fizice, sau prin puterea spiritului ce lucrează prin mijlocirea sufletului. Bolile sufletului sunt vindecate prin puterea spiritului; dar pentru a putea vindeca este nevoie de mai mult decât de rugăciunea făcută cu buzele, de vorbărie nedesluşită, de ceremonii inutile – este nevoie să fim conştienți că spiritul e cel care poate înfăptui ceea ce el însuşi doreşte să facă. (Rugăciunea) «Tatăl nostru» nu este de folos dacă buzele o rostesc în timp ce inima doreşte răul.

Acela care poartă îmbrăcăminte preoţeşti nu este neapărat o persoană de înaltă spiritualitate, deşi el poate fi recunoscut ca atare de către Biserică. A

[104] Teama îl face pe om defetist şi expus la infecții. Pe tot timpul epidemiilor, cei care nu se tem că vor fi infectați sunt cei mai puțin expuşi îmbolnăvirii. Acela care ştie că nu poate fi atins de vrăji nu este expus să devină victima lor.

fi hirotonit de către un om nu înseamnă că eşti înzestrat cu putere spirituală, căci o asemenea putere nu poate fi conferită decât de spirit; cel care posedă puterea să vindece boli şi să alunge influențele malefice prin puterea spiritului, este hirotonit doar de Dumnezeu. Toți ceilalți sunt nişte impostori şi oameni care nu fac binele, ci răul, în ciuda credințelor lor superstițioase, a presupusei lor ştiințe, şi a autorității omului realizat prin sine însuşi (şi nu prin puterea lui Dumnezeu)". (De *SanctorumBeneficiis)*

[Notă. Persoanele care fac vrăji (de exemplu, albăstrirea laptelui) cad la învoială cu spiritele malefice, dar nu folosindu-se de formule magice sau de ceremonii, ci prin armonizarea simțirii lor cu aceea a entităților straie, şi pot face acest lucru inconştient, fără să-şi dea seama de asta în stare normală. Despre existența acestei înțelegeri ar putea să ştie doar omul sideral. Asemenea „vrăjitori" sunt, adesea, oameni înclinați să facă rău, dar ignoranți, care poate chiar nu ştiu că sunt înzestrați cu asemenea puteri şi că pot să „vrăjească" oamenii simpli prin puterea lor răuvoitoare, conduşi fiind de unele inteligențe nevăzute, şi fără ca ei înşişi să fie conştienți de însuşirile pe care le posedă (în alte cazuri, s-ar putea să ştie).

Faptul că aceste farmece se produc, nu poate fi pus sub semnul îndoielii de cei care au cercetat acest subiect. Ele se produc pe scară largă şi țăranii din Europa, mai ales cei din țările romano-catolice, sunt confruntați cu aceste vrăjitorii. În Bavaria şi în Tirol țăranii sunt foarte rezervați față de străini, pe care-i consideră capabili să le vrăjească vitele. Ei nu permit străinilor să intre în grajduri, dacă aceştia nu rostesc o binecuvântare înainte de a intra; iar dacă țăranilor le este teamă de puterea malefică a vreunui vecin, ei nu vor accepta sub nici un motiv să-i dea acestui vreun împrumut, sau să primească ceva de la el.

Mai multe cazuri de „vite vrăjite" şi „lapte albastru" sunt cunoscute şi de mine personal; ca exemplu, îl voi menționa pe următorul: La o fermă, nu departe de M., într-o zi laptele a devenit „albastru". După ce a fost depozitat la locul lui obişnuit, laptele a început să se închidă la culoare, căpătând o culoare albastru-deschis, după care, mai târziu, culoarea s-a închis din ce în ce mai mult, devenind întunecată precum cerneala, în timp ce pe suprafața lui au apărut nişte linii care se mişcau în zigzag. Imediat după aceea, întreaga cantitate de lapte a intrat în putrefacție, emanând un miros oribil. Acest fenomen s-a repetat în fiecare zi, ducându-l pe fermier la disperare. S-au făcut tot felul de încercări pentru a descoperi cauza acestui neajuns; grajdul a fost curățat în întregime, locul unde era depozitat laptele a fost mutat, vitelor li s-a schimbat hrana, probe de lapte au fost trimise la M. pentru a fi examinate de chimiştii de acolo, vechile oale pentru lapte au fost înlocuite cu altele noi etc, dar nimic nu a reuşit să schimbe această stare de lucruri.

În cele din urmă, sora mea, contesa S., care locuia în apropiere, auzind întâmplarea, s-a dus la ferma cu pricina să vadă despre ce este vorba. A luat cu sine o sticlă nouă, curată, şi a umplut-o cu laptele muls de la vacile vrăjite. A luat laptele acasă şi l-a păstrat în cămara ei: începând din acea zi, necazurile de la ferma vecinului ei au încetat, în schimb tot laptele din casa surorii mele a devenit albastru.

Aici s-a încercat din nou să se determine cauza acestui fenomen, dar fără nici un rezultat. După aproape trei luni, o doamnă în vârstă, care locuia la o distanță de aproape 200 de mile, a făcut nişte farmece cu ajutorul puterilor ei oculte, folosindu-se de nişte fâşii de hârtie pe care

scrisese ceva, şi urmarea a fost că fenomenul dăunător

a încetat. Înainte ca acesta să fi încetat, s-a întâmplat ceva ciudat, înainte de zorii zilei, pe când mulgătoarea se pregătea să intre în grajd, ceva asemănător unui animal de culoare neagră s-a repezit afară, pe uşa pe jumătate deschisă, a lovit doniţa şi felinarul pe care mulgătoarea îl ţinea în mână, şi a dispărut. După această întâmplare, totul a revenit la normal.



Cu o altă ocazie, într-un caz similar petrecut tot prin apropiere, proprietarul unor vite vrăjite a fost sfătuit să ia de la fiecare vacă puţin lapte, să-l amestece într-o oală, să-l fiarbă la foc mic, şi să-l biciuiască cu o nuia în timp ce laptele scădea la fiert, şi apoi să arunce ce mai rămăsese. Sfatul a fost urmat şi în ziua următoare o persoană rău famată a fostă zărită cu faţa mânjită de dungi de sânge, ca şi cum ar fi fost plesnită cu o nuia. Acest om n-a putut să găsească o explicaţie satisfăcătoare în legătură cu dungile de pe faţă, şi este de presupus că el era vrăjitorul pedepsit în felul acesta. De atunci necazurile au încetat cu totul. Aceste exemple confirmă spusele lui Paracelsus referitoare la Mumie.]

VII. Medicină

Toate funcțiile organice au la bază activitatea unui principiu universal de Viață. Acest principiu acționează în toate formele – încet sau repede, perceptibil sau imperceptibil, conştient sau inconştient, normal sau anormal – în funcție de constituția formelor în care îşi manifestă prezența. Câtă vreme caracterul (spiritul) unei entități este menținut, viața acționează în acea calitate ca un întreg, dacă însă forma este distrusă şi îşi pierde caracterul, ea se manifestă în alte forme. Viața, care este activă în om pe întreaga durată a existenței lui, creează funcțiile organice ale corpului său, îşi va manifesta activitatea creând viermi în trupul lui după ce spiritul şi-a abandonat forma. Spiritul este centrul care atrage principiul vieții; dacă spiritul şi-a lepădat forma, viața va fi atrasă spre alte centre.

Dacă activitatea principiului de viață se desfăşoară într-o formă, în condiții normale şi neîmpiedicată de vreun obstacol, o asemenea stare se numeşte sănătate. Dacă activitatea lui este împiedicată de o cauză oarecare şi acționează anormal, o asemenea stare se numeşte „boală".

Acestui principiu de viață Paracelsus îi dă numele de *Archaeus.* El nu este o substanță materială în accepția obişnuită a acestui termen, ci o esență spirituală atotprezentă şi invizibilă. El poate provoca sau vindeca boli în funcție de condițiile în care acționează, după cum poate fi pur sau impur, sănătos sau viciat de alte influențe. Organismul animal îl atrage din mediul înconjurător şi din hrana pe care o îngurgitează; el poate să-l asimileze sau să-l piardă din nou.

> „*Archaeus* sau *Liquor Vitae* constituie omul invizibil. Omul invizibil este ascuns în omul vizibil, şi are forma omului exterior atât timp cât rămâne în acesta. Omul interior este, ca să spunem aşa, umbra sau dublura corpului material. El este eteric prin natura lui, cu toate că posedă substanță; el îndrumă dezvoltarea, formarea şi descompunerea formei în care este conținut. El este partea cea mai nobilă din omul fizic. După cum imaginea unui om este reflectată într-o oglindă, tot aşa forma omului fizic e reflectată în corpul invizibil". (De *Generatione Hominis)*

> „Archaeus este o esență distribuită în mod egal în toate părțile corpului omenesc, atunci când trupul se află într-o bună condiție de sănătate; el este hrana invizibilă din care corpul vizibil îşi extrage puterea, iar calitățile fiecăreia din părțile sale corespund naturii părților fizice pe care le conține. Spiritus Vitae îşi are originea în Spiritus Mundi. Fiind o emanație a acestuia din urmă, el conține elementele tuturor influențelor cosmice, fiind aşadar cauza prin care poate fi explicată acțiunea astrelor (forțele cosmice) asupra corpului invizibil al omului". (De *Viribus Membrarum)*

> „Archaeus este de natură magnetică şi el atrage sau respinge alte forțe cu care se armonizează sau nu, şi care aparțin aceluiaşi plan. Cu cât un om

este mai puțin rezistent la influențele astrale, cu atât mai mult va fi supus unor asemenea influențe.

Forța vitală nu este închisă în om, ci radiază în jurul lui asemenea unei sfere luminoase, şi poate fi făcută să acționeze la distanță. În acele raze semi-materiale imaginația omului poate produce efecte tămăduitoare sau morbide. Ea poate să otrăvească esența vieții şi să provoace îmbolnăviri, sau poate s-o purifice şi să restabilească sănătatea.

Toate bolile, cu excepția celor provocate de cauze mecanice, au o origine invizibilă. Oamenii care sunt lipsiți de puterea percepției spirituale nu sunt în stare să recunoască existența a ceea ce nu poate fi văzut. Medicina populară nu cunoaşte aproape nimic despre bolile care nu sunt provocate de cauze mecanice, iar ştiința tratării bolilor interne constă, aproape în întregime, în îndepărtarea cauzelor care au produs asemenea blocări mecanice, însă numărul bolilor generat de cauze necunoscute este cu mult mai mare decât cele cauzate de cauze mecanice, iar medicii nu ştiu cum să le trateze, fiindcă necunoscând cauza care le provoacă, sunt neputincioşi în fața lor. Tot ce pot face ei, se rezumă la menținerea pacientului sub observație, încercând să ghicească un diagnostic, iar pacientul să fie mulțumit că medicamentele ce i-au fost administrate nu i-au făcut mai rău, şi nu îi împiedică însănătoşirea. Cei mai buni dintre medicii populari sunt aceia care fac cel rnai puțin rău. Din nefericire, unii îşi otrăvesc pacienții cu mercur, iar alții le administrează purgative, sau le iau sânge până îi omoară. Există unii care au învățat aşa de mult, încât învățătura i-a făcut să-şi piardă simțul realității, şi alții care sunt mult mai interesați de propriul lor câştig decât de sănătatea pacienților.

O boală nu-şi schimbă starea pentru a fi compatibilă cu cunoştințele medicului, ci medicul trebuie să fie lămurit asupra cauzelor care provoacă boala. Un medic ar trebui să fie un slujitor al Naturii, nu un duşman al ei; ar trebui să fie capabil să se folosească de natură, dirijând-o în lupta ei pentru menținerea vieții, şi nu să-i pună, prin intervenția lui irațională, noi piedici în calea însănătoşirii." *(Paragranum)*

„Medicina este mai mult o artă decât o ştiință. Cunoaşterea experienței altora poate fi utilă unui medic, dar toată învățătura din lume nu îl poate face pe om medic, afară de cazul când are talentul necesar pentru acest lucru, şi este predestinat de Natură să vindece. Dacă vrem

să învățăm cum să cunoaştem omul interior, nu vom ajunge la nici un rezultat dacă ne vom mărgini să studiem doar aspectul omului exterior, deoarece constituția fiecărui om este diferită.

Dacă un medic nu cunoaşte despre pacientul său nimic mai mult decât ce îi spune acesta, el va cunoaşte foarte puțin, într-adevăr, fiindcă pacientul, de obicei, ştie doar că durerile îl fac să sufere. Natura provoacă bolile, dar tot ea le şi vindecă, şi de aceea e necesar ca medicul să cunoască procesele din Natură care se manifestă atât în omul invizibil, cât şi în cel vizibil.

Atunci el va fi în stare să recunoască cauza care a provocat boala, şi cum evoluează ea, şi va şti mult mai multe lucruri făcând apel la propria-i rațiune, decât tot ce poate constata direct şi din ceea ce află de la pacient. Ştiința medicală poate fi însuşită prin învățare, însă înțelepciunea medicală este dată de Dumnezeu".[105] *(Paragranum)*

„Omul natural nu are înțelepciune, însă înțelepciunea lui Dumnezeu poate acționa prin el ca printr-un instrument. Dumnezeu este mai presus de Natură, fiindcă Natura este produsul Lui, iar începutul înțelepciunii în om este, aşadar, începutul puterii sale supranaturale. Genul de cunoaştere pe care omul s-ar cuveni să-l posede, nu vine din pământ şi nici de la stele; el vine de la Cel Preaînalt, şi de aceea omul care posedă înțelepciunea supremă are puterea să conducă lucrurile de pe pământ şi pe acelea din stele. Există o mare diferență între puterea care îndepărtează cauzele invizibile ale bolii (adică, magia), şi puterea care face pur şi simplu ca efectele exterioare să dispară (adică, medicina şi vrăjitoria etc.).[106] Archaeus este esența vieții, dar principiul în care această esență este conținută şi care îi serveşte drept Vehicul, este numit Mumia. În Mumie există o putere importantă, iar vindecările realizate cu ajutorul Mumiei sunt naturale, deşi sunt foarte puțin înțelese de oamenii simpli, fiindcă ele sunt rezultatul acțiunii unor forțe invizibile, iar tot ce este invizibil nu există pentru cei ignoranți. De aceea, ei consideră că asemenea vindecări sunt obținute prin «magie neagră» sau cu ajutorul diavolului, în timp ce în realitate ele sunt naturale şi au o cauză materială; şi chiar dacă diavolul le-ar fi produs, diavolul nu poate avea nici o putere în afara celei pe care i-a dat-o Dumnezeu, şi astfel aceasta ar fi la urma urmelor tot puterea lui Dumnezeu.[1] Există în om o putere activă dublă: una invizibilă, sau putere vitală, şi o alta mecanică, vizibilă. Corpul vizibil are forțele sale naturale, şi corpul invizibil are şi el forțele sale naturale, iar remediul tuturor bolilor sau rănilor care pot afecta forma vizibilă este conținut în corpul invizibil, fiindcă acesta este sediul puterii care insuflă viață în corpul vizibil, şi fără de care ultimul ar muri şi s-ar descompune. Dacă despărțim forța vitală de forma fizică, forma fizică va muri şi va intra în putrefacție, iar dacă impregnăm trupul muribund cu vitalitate, acesta poate fi făcut să trăiască din nou.

---

[105] Acest mod de a gândi este la fel de valabil pentru ştiința medicală de azi, ca şi pentru aceea din vremea lui Paracelsus.

[106] Ar fi interesant de aflat cât de multe boli cronice şi boli al căror tratament se întinde pe o lungă durată de timp sunt provocate de vaccinări. Dacă organismul conține unele elemente veninoase, Natura poate încerca să le îndepărteze printr–un efort de expulzare, provocat de acțiunea spiritului, de la centru spre periferie, şi să provoace boli cutanate. Dacă prin vaccinare se urmăreşte atragerea elementelor bolnave (mumia), manifestarea otrăvii la suprafața corpului poate să înceteze, dar elementele otrăvite vor rămâne în corp şi, mai devreme sau mai târziu, vor apărea boli şi mai grave. [1] Această Mumie invizibilă, care poate fi transferată de la o ființă vie la alta, nu este altceva decât vehiculul vieții, sau „magnetismul animal".

Forțele invizibile care acționează în corpul vizibil sunt adesea foarte puternice, şi pot fi dirijate de imaginație şi stimulate de voință. Aşa cum parfumul crinului se răspândeşte în aerul din jurul florii, tot astfel forța vitală din jurul corpului invizibil trece în forma vizibilă, şi dincolo de ea. Corpul fizic are capacitatea de a produce organe vizibile – de pildă, ochii şi urechile, limba şi nasul – dar toate acestea îşi au originea în corpul invizibil, a cărui formă vizibilă exterioară este doar manifestarea lui. Dar dacă germenii şi esențele tuturor organelor corpului fizic sunt conținute în vehiculul invizibil al vieții, rezultă că acest corp invizibil este înzestrat cu unele calități definite, care, dacă sunt înțelese aşa cum se cuvine, pot fi folosite pentru anumite scopuri, iar vindecările care s-au produs cu ajutorul acestei Mumii, dovedesc că afirmația e adevărată. Garoafele sunt flori frumoase câtă vreme nu sunt despărțite de tulpina pe care cresc, iar rostopasca creşte atât timp cât îşi poate extrage hrana din pământ; dar dacă garoafele sunt despărțite de tulpina-mamă, şi dacă rădăcinile care hrănesc rostopasca mor, aceste plante, fiind despărțite de sursa din care îşi extrag vitalitatea, se vor ofili. Viața care le făcea să trăiască nu a pierit, ci se îndepărtează de forma moartă; şi dacă ea ar putea fi adusă înapoi, forma ar putea fi făcută să trăiască din nou.

Mumia, sau vehiculul vieții, este invizibilă şi nimeni nu poate s-o vadă plecând; şi totuşi ea există, şi este o substanță spirituală ce conține esența vieții. Printr-o anumită metodă, ea poate fi pusă iarăşi în contact cu formele muritoare, ca să le învie din nou – dar numai dacă organele vitale ale acestor forme nu au fost distruse. Ceea ce constituie viață se află în Mumie, şi, împărțind Mumia, împărțim viață. Corpul vizibil pare să vadă şi să vorbească, şi cu toate acestea noi nu vedem puterile care văd şi vorbesc prin el.

Tot astfel, acțiunea Mumiei asupra corpului vizibil nu poate fi percepută prin simțuri; numai efectele ei pot fi văzute. O formă vizibilă lipsită de vitalitate nu are altă putere decât propria-i greutate; dar dacă ea conține Mumia, poate împlini foarte multe lucruri. Mumia este taina, este «floarea omului», este adevăratul elixir al vieții. Mumia unei ființe vii poate acționa direct asupra alteia, sau poate fi conectată la un vehicul material şi vizibil, pentru a fi folosită în acea formă."[107] *(De Origine* Marbor Invisibilium)

„Omul este înzestrat cu o putere magnetică, prin care el poate atrage anumite efluvii de bună sau de proastă calitate, aşa cum un magnet atrage particule de oțel. Un magnet poate fi realizat dintr-un oțel care să atragă oțelul, sau poate fi realizat dintr-o substanță vitală care să atragă vitalitate. Un asemenea magnet se numeşte *magnes microcosmi,* şi este alcătuit din substanțele care au rămas câtva timp în trupul omenesc şi sunt pătrunse de vitalitatea acestuia. Asemenea substanțe sunt părul, urina excrementele,, sângele, etc.

[107] Paracelsus, nu medicul francez Mesmer, este primul descoperitor al aşa–zisului „mesmerism".

Dacă se doreşte să se folosească excrementele în acest scop, ele trebuie să fie uscate într-un loc călduț, uscat, şi la umbră, până când îşi pierd umezeala şi mirosul. Prin acest proces, toate Mumiile aflate în ele le părăsesc şi, ca să spunem aşa, sunt înfometate şi dornice să atragă din nou vitalitate. Dacă un asemenea magnet este aplicat asupra unei părți a corpului unui pacient, el va atrage şi va absorbi vitalitatea din acea zonă (în acelaşi fel în care un burete absoarbe apă); astfel, el va atenua inflamația din acea parte, atrăgând excesul de magnetism, care a ajuns ajunge acolo cărat fiind de sângele care circulă prin corp.

Mumia provenind din trupul unei persoane continuă să rămână, câtva timp, într-o relație de compatibilitate (raport magnetic) cu Mumia rămasă în acea persoană, şi ele acționează magnetic una asupra celeilalte. Prin urmare, Mumia este extrasă dintr-o parte bolnavă a unei persoane printr-un magnet microcosmic, iar magnetul este amestecat cu pământ, şi în acest amestec se sădeşte o plantă. Mumia din magnet va fi extrasă de plantă, îşi va pierde materia bolnavă, şi va reacționa benefic asupra Mumiei conținute în corpul pacientului; este necesar, însă, ca planta aleasă să corespundă naturii bolii de care este afectat pacientul, astfel încât să poată fi atrasă influența specifică din stele.

În felul acesta, elementele atinse de boală pot fi atrase magnetic din persoana respectivă şi inoculate în plantă. Această practică este numită transplantarea bolilor. Pe o cale asemănătoare, bolile pot fi transplantate în animale puternice şi sănătoase, sau virusul poate fi transferat la alte persoane. Toate aceste practici le putem regăsi şi în vrăjitorie.[108]

---

[108] Nu este ceva neobişnuit, mai ales în țările islamice, să vedem pachețele legate cu sfoară aruncate pe drum. Dacă le deschidem, vom vedea că acestea conțin păr, cârpe cu pete de sânge, excremente etc. Asemenea pachețele sunt aruncate acolo de unele persoane bolnave sau de prietenii lor; ele conțin Mumia bolnavului şi sunt lăsate acolo pentru ca cel care le deschide să preia boala pacientului, iar acesta din urmă să se însănătoşească. Uneori, un asemenea „magnet" este îngropat sub treapta pragului casei unui duşman, pentru ca acesta să calce peste ea şi, în felul acesta, să se îmbolnăvească. Este periculos ca persoanele sensibile să se ocupe cu astfel de lucruri. Vindecarea bolilor prin transferarea virusului în copaci a fost practicată de succesorii lui Paracelsus: Tentzel, Helmont, Flood, Maxwell şi alții au practicat această metodă pe scară largă şi au câştigat o bună reputație. Aceştia au lăsat şi unele instrucțiuni, din care reproducem:

„Multe boli pot fi vindecate pe calea simpatiei (compatibilității), folosind sângele cald al pacientului ca magnet pentru Mumie. Sângele poate fi extras prin venesecție şi aplicarea de ventuze, şi făcut să curgă în apă călduță sau în lapte, după care este dat unui câine însetat spre a fi băut. Procesul poate fi repetat de mai multe ori, până când pacientul îşi recapătă sănătatea. Excrementele pacientului pot fi uscate, aşa cum s–a arătat mai sus, după care sunt pisate şi făcute pulbere; ele sunt legate într–o cârpă şi aplicate ca prişniță până când sunt pătrunse de sudoarea pacientului, iar praful este apoi amestecat cu pământ şi introdus într–un ghiveci de flori. În acesta se sădeşte o plantă care corespunde denumirii bolii pacientului. După ce planta a crescut un timp, ea este pusă în apă, în cazurile de febră şi inflamații, dar în afecțiunile cu

Pe această cale bolile pot fi vindecate la unele persoane, şi provocate la altele. Iubirea dintre două persoane de sex opus poate fi declanşată în acest fel, iar legăturile magnetice pot fi stabilite între persoane care locuiesc în zone aflate la mari distanțe, fiindcă există doar un singur principiu universal de viață, şi prin el ființele sunt legate afectiv între ele.”

Plantele folosite în transplantarea bolilor trebuie să corespundă maladiilor respective. În cazuri de ulcere şi răni, Mumia poate fi plantată cu: Polygonum persicaria, Symphytum officinal, Botanus europeus etc. Ultima plantă poate fi pusă un timp în contact cu ulcerul şi apoi îngropată în balegă; când planta putrezeşte, ulcerul se vindecă. In cazul durerilor de dinți, gingiile pot fi frecate cu rădăcină de Senecio vulgaris până când apare sângerarea, după care rădăcina se pune din nou în pământ; sau se poate confecționa o aşchie dintr-un porumbar sau dintr-o salcie, după ce scoarța copacului a fost îndepărtată. Gingiile se curăță cu această aşchie până când sângerează, după care aşchia se aşază din nou în copacul (din care a fost luată) şi legată de scoarță pentru a se putea reface.

În menoragia uterină, Mumia poate fi luată din canalele inghinale şi plantată împreună cu Polygonum persicaria. În menstruația dureroasă, se foloseşte Mentha pulegium. În tuberculoza pulmonară, Mumia poate fi plantată cu o orhidee în vecinătatea unui stejar sau cireş, sau poate fi plantată direct în asemenea pomi. Urina (proaspătă) a unui bolnav poate fi încălzită într-un vas nou la foc, împreună cu un ou care fierbe în urină. După ce oul a fost fiert mult timp, se fac în el mai multe găuri, iar urina este fiartă până când scade de tot şi vasul devine uscat. Oul este pus într-un muşuroi de furnici, furnicile îl vor devora, iar pacientul se va însănătoşi.

În atrofierea membrelor, Mumia este luată din articulațiile superioare şi inferioare ale membrului bolnav, şi plantată cu un stejar sau un cireş. Bolile mai pot fi vindecate şi prin transplantare, dacă porțiunea bolnavă se acoperă un timp cu o bucată proaspătă de carne de vită: după ce a fost pătrunsă de sudoare, carnea se aruncă la pisici spre a fi consumată.

Un remediu special preferat de Paracelsus este Hypericum perforatum (sunătoarea), folosit mai ales împotriva elementalilor, spiritelor, şi larvelor răufăcătoare.

„Nervurile de pe frunzele plantei sunt un *signatura,* şi, fiind perforate, înseamnă că această plantă alungă toate nălucile existente în sfera omului. Nălucile fac să apară spectre, datorită cărora un om poate să vadă şi să audă strigoi şi spirite care iscă boli ce-i determină pe oameni să se sinucidă sau să fie atinşi de epilepsie, să devină demenți, iar uneori chiar să înnebunească. Sunătoarea este un medicament aproape universal. *{De Naturalibus)*

Paracelsus era familiarizat cu puterile terapeutice ale magnetului, şi de aceea l-a folosit în tratarea multor boli. El cunoştea puterile magnetismului

---

caracter supurativ sau în cele limfatice, ea este atârnată la fum".

mineral, uman şi astral, iar învăţăturile lui referitoare la magnetismul uman au fost confirmate, într-o mare măsură, în perioada ce a urmat morţii sale. Cu mai mult de trei sute de ani în urmă, Mesmer a creat senzaţie în lumea medicală o dată cu descoperirea magnetismului animal şi folosirea lui în tratamentul magnetic. S-a crezut atunci că descoperirea lui se referă la ceva nou, nemai-auzit, dar Lessing a demonstrat, în 1769, că adevăratul descoperitor al magnetismului animal a fost Paracelsus. Iată ce spune el în legătură cu puterile magnetului:

„Ceea ce constituie un magnet este o putere care atrage, şi care-i dincolo de posibilităţile noastre de înţelegere; această putere se manifestă prin atragerea oţelului şi a altor obiecte. Medicii noştri au avut întotdeauna magneţi la dispoziţie, dar nu le-au acordat prea multă atenţie, fiindcă n-au ştiut că pot fi folosiţi şi pentru altceva decât la atragerea cuielor. Medicii n-au învăţat aproape nimic din experienţă, ei s-au rezumat doar la o vorbărie goală asupra acestui subiect. Este ruşinos că reprezentanţii ştiin-ţei cunosc atât de puţin despre folosirea magnetismului animal în tratarea bolilor, şi ei continuă să acţioneze ca şi cum magneţii n-ar exista”.[109]

„Ei se plâng de mine fiindcă eu nu urmez metodele prescrise de cei din vechime; dar de ce i-aş urma pe cei vechi în ceea ce ştiu că e greşit? Ei n-ar fi ajuns să cunoască lucruri pe care nu le-au experimentat, şi ar fi o nebunie să le urmez exemplul în lucrurile în care au dat greş. Ceea ce cunosc am învăţat din experienţa mea şi de aceea mă bazez pe propriile mele cunoştinţe, şi nu pe ignoranţa altora.

Medicii spun că magnetul atrage oţelul şi, într-adevăr, nu trebuie să fii un mare specialist ca să poţi percepe un lucru care-i evident oricărui ignorant; însă în magnet există calităţi necunoscute celor mai mulţi, şi una din aceste proprietăţi este aceea că magnetul atrage toate umorile marţiale care există în sistemul uman. Bolile marţiale sunt provocate de aurele care pleacă dintr-un centru şi se răspândesc spre exterior, continuând în acelaşi timp să fie emise de centru; cu alte cuvinte, ele sunt emise dintr-un loc anumit, şi îşi extind influenţa fără să părăsească locul de unde au luat naştere. În asemenea cazuri magnetul ar trebui plasat deasupra centrului, şi astfel el va atrage radiaţia (aura) bolnavă spre centru, încercuind şi localizând locul bolnav până când aura va fi absorbită din nou în centru.[110] N-are nici un rost să încercăm suprimarea simptomelor externe provocate de o boală, dacă, în acelaşi timp, îi permitem bolii să se răspândească. Un pom otrăvitor nu poate fi oprit să crească doar pentru că îi tăiem câteva ramuri sau frunze; dar dacă intervenim asupra esenţei vitale pe care el o extrage din pământ prin rădăcinile sale, şi dacă o facem să coboare din nou

---

[109] Cunoştinţele noastre legate de folosirea terapeutică a magneţilor nu au avansat prea mult. Baronul Reichenbach a tratat subiectul în mod ştiinţific, dar rezultatele experienţelor«6ale sunt ignorate total de către medici.

[110] Dacă ne gândim că aurele globulelor sângelui şi cele ale nervilor conţin fier, această afirmaţie apare ca fiind foarte raţională.

în rădăcini şi să intre iarăşi în pământ, pomul otrăvitor se va ofili. Grație puterii de atracție a unui magnet ce acționează asupra aurei bolnave a sângelui într-o regiune afectată de boală, acea aură poate fi făcută să se întoarcă în centrul de unde a luat naştere, şi să fie absorbită acolo. În felul acesta noi putem să distrugem mulțimea de viruşi şi să vindecăm pacientul, fără a mai aştepta să vedem ce face Natura. Magnetul este util mai ales în cazul inflamațiilor, în scurgerile de sânge şi ulcerații, în bolile intestinelor şi ale uterului, în bolile interne ca şi în cele externe.

Magnetul are o parte frontală (polul nord) şi o parte dorsală (polul sud); prima atrage, a doua respinge. În cazul isteriei, partea magnetului care atrage e aplicată deasupra uterului, iar partea magnetului care respinge se aplică dedesubt. În acest fel, forța nervoasă care controlează mişcările uterului va fi stimulată în direcția corespunzătoare. În cazurile de epilepsie, unde se manifestă un puternic influx nervos spre creier, polul negativ (care respinge) al unui magnet este aplicat spre coloană şi spre cap, iar polul pozitiv (care atrage) al altui magnet pe regiunea abdominală.

Există un mare număr de alte boli care pot fi vindecate prin folosirea corespunzătoare a magnetului, dar pentru cei care sunt capabili să înțeleagă asemenea lucruri, ideile deja prezentate se vor dovedi suficiente, în timp ce aceia care nu înțeleg acest mecanism, nu se vor lămuri nici dacă vom scrie o carte întreagă. Ar trebui, totuşi, să ne amintim că modul de utilizare a magnetului se modifică după cum dorim să extragem aura bolnavă din trup, sau să facem ca aceasta să fie absorbită din nou în centrul care a generat-o”.

Forțele care alcătuiesc Microcosmul omului sunt identice cu forțele care alcătuiesc Macrocosmul lumii, în organismul uman aceste forțe pot acționa normal, şi astfel boala va apărea; în marele organism al Cosmosului ele pot acționa anormal, şi astfel pot fi create condiții anormale sau „boli” în atmosferă, în apă şi în elementele pământului şi ale focului (electricitatea). Omul poate fi afectat de spasme şi de hidropizie, de colică sau febră, etc, iar Macrocosmul pământului poate fi afectat de cutremure, de inundații, de furtuni şi trăsnete.

Elementele care constituie viața inimii omului constituie viața soarelui; calitatea vieții care se găseşte în elementele constitutive ale sângelui corespund calității influențelor invizibile ce radiază din Marte. Dacă esențele-suflet ce caracterizează influențele lui Venus nu ar fi existat, instinctele care îi fac pe oameni (şi pe animale) să-şi mențină specia nu ar exista nici ele, şi de aceea fiecare plantă şi fiecare stea conține unele elemente magnetice ce corespund elementelor magnetice identice existente în om.

Medicul care doreşte să-şi practice rațional meseria, trebuie să cunoască bine constituția omului. El trebuie să fie deopotrivă un anatomist, un fiziolog şi un astronom, iar ştiința din cărți îi va fi de puțin folos, căci el trebuie să înțeleagă toate aceste lucruri prin puterea percepției interioare, care nu poate fi căpătată din cărți, ci numai din experiență.

Există mai multe tipuri de boli, care sunt generate de cinci cauze invizibile:

1. Boli provocate de influenţe astrale, care acţionează asupra corpului astral al omului şi reacţionează asupra corpului său.
2. Boli provocate de impurităţi, de substanţe otră vitoare şi de constipaţii.
3. Boli provocate de starea anormală a funcţiilor fiziologice, prin defectuoasa folosire a organelor sau a influenţelor nocive.
4. Boli care au la bază cauze psihologice (dorinţe, pasiuni şi vicii) şi o imaginaţie morbidă.
5. Boli care îşi au originea în cauze spirituale, pro vocate de neascultarea legii lui Dumnezeu (Karma).

Unele boli mai deosebite s-ar putea să nu-şi aibă originea doar într-o singură *cauză,* ci în două sau mai multe şi, în afară de cazul când o persoană este capabilă să recunoască toate cauzele acestei boli, ea nu va fi în stare să facă un pronostic referitor la durata ei. Un astrolog poate calcula corect horoscopul unei persoane, şi îi va spune ce boli o ameninţă şi când se vor sfârşi ele, dar el ia în consideraţie doar una din cele cinci cauze, iar şansele ca previziunile lui să fie greşite sunt de patru la unu, şi de aceea el va fi luat în râs de aceia care, neavând decât cunoştinţe superficiale, nu cunosc cauza eşecului său.

1. Boli provocate de influente astrale

„Lumea este Macrocosmul şi omul este Microcosmul, iar elementele care există în primul există şi în cel de-al doilea. Toate influenţele care provin de la soare, de la planete şi stele acţionează invizibil asupra oamenilor, şi dacă aceste influenţe sunt malefice, ele vor avea efecte dăunătoare asupra lor. Nici un fel de vegetaţie nu se poate dezvolta fără influenţa soarelui, dar dacă această influenţă este prea puternică, vegetaţia se va ofili şi va pieri. Lumea este înconjurată de o sferă de vapori, tot aşa cum un ou este înconjurat de coajă. Prin această coajă influenţele cosmice trec către centrul ei, şi cu această ocazie ele pot fi viciate de mirosurile urâte din aer, şi pot da naştere la boli epidemice. O influenţă astrală nocivă nu otrăveşte întreaga lume, ci doar acele locuri unde există condiţii de apariţie a infecţiilor. Dacă în atmosfera noastră nu există germeni ai bolilor, influenţele astrale care vin din afară nu vor provoca nici un rău.

Dacă elemente dăunătoare există în sfera sufletului nostru, ele pot să atragă asemenea influenţe astrale, şi astfel să dea naştere la boli. Dacă apa dintr-un lac îngheaţă până la fund, peştii vor muri, şi la fel se va întâmpla dacă apa este fierbinte. Dacă în apă există anumite elemente nocive care atrag influenţele[111] malefice planetare corespunzătoare, o mulţime de peşti pot să moară, şi nimeni nu va şti cauza pentru care se întâmplă lucrul acesta". *(Paramirum)*

„Luna poate exercita o influenţă foarte dăunătoare, mai ales atunci când

[111] Asemenea influenţe constau în anumite stări electrice, magnetice şi ale altor „forţe", cărora ştiinţa modernă nu le–a găsit denumiri.

este nouă, fiind foarte periculoasă pentru persoanele ale căror corp sideral posedă elemente magnetice care vor atrage această influenţă, iar conjuncţia lunii cu anumite planete poate face influenţa ei şi mai periculoasă. De exemplu, conjuncţia Lunii cu Venus şi Marte măreşte posibilitatea apariţiei epidemiilor; conjuncţia ei cu Saturn provoacă boli acute, etc, dar nici o influenţă malefică nu poate să provoace o boală acolo unde germenii acestei boli nu există. Locul Soarelui în Microcosm este inima, iar cel al Lunii,, creierul. Influenţa Lunii este rece. Nebunii au fost numiţi „lunatici” fiindcă suferă foarte mult din cauza lunii, a cărei influentă se exercită asupra creierului, stimulând pornirile sexuale şi provocând vise urâte şi halucinaţii. Există anumite stele ale căror influenţe corespunde proprietăţilor medicale ale unor metale, şi altele care corespund însuşirilor curative ale unor plante, şi acestea pot acţiona în bine sau în rău, după cum sunt atrase de elementele corespunzătoare din corpul sideral al omului. Un medic ar trebui să cunoască fiziologia şi anatomia cerului tot aşa de bine ca pe aceea a omului, şi să înţeleagă cauza şi tratamentul bolilor astrale. Zadarnic va încerca el să folosească remediile respective atâta timp cât pacientul se află sub puternica influenţă a unei stele nefavorabile lui, dar după ce această influenţă rea încetează, boala va suferi modificări în evoluţia ei sau va dispărea. Fiecare metal şi fiecare plantă posedă anumite proprietăţi, care pot atrage influenţe planetare corespunzătoare, şi dacă vom cunoaşte influenţa unei stele, conjuncţia planetelor şi proprietăţile medicamentelor, vom şti atunci ce tratament să aplicăm pentru a atrage asemenea influenţe, care să acţioneze benefic asupra pacientului.[112]

Dacă, de pildă, o femeie este deficientă în elementul a cărui esenţă radiază din Marte, şi, în consecinţă, suferă din cauza cantităţii insuficiente de sânge şi a slabei intensităţi nervoase (anemie), îi putem administra fier, deoarece elementele astrale ale fierului corespund elementelor astrale conţinute în Marte, şi le va atrage, întocmai cum un magnet atrage fierul. Dar ar trebui să alegem o plantă ce conţine fier în stare eterică, fiind de preferat celei care conţine fier metalic. În cazul hidropiziei, ar fi foarte grav să recomandăm vreun remediu care să contribuie la atragerea influenţei nocive a lunii; dar soarele se opune lunii, şi acele remedii care atrag esenţele astrale ale soarelui le vor anihila pe cele ale lunii, şi astfel cauza hidropiziei poate fi tratată. Aceeaşi metodă de a raţiona rămâne valabilă în toate bolile astrale”.

---

[112] Uneori bolile se ivesc fără a se cunoaşte cauza care le–a provocat, în bolile acute, pacienţii se pot simţi deodată rău, sau se pot simţi brusc mai bine, fără să se ştie din ce cauză se produce acest fenomen. De obicei, aceste schimbări sunt atribuite „răcelii", acolo unde n–a fost vorba de răceală, sau erorilor în stabilirea dietei, acolo unde nu s–a greşit totuşi; sau ele sunt puse pe seama „schimbărilor meteorologice", despre a căror acţiune asupra sistemului uman ştiinţa cunoaşte mai puţin în zilele noastre decât în vremea lui Paracelsus.

2. Boli provocate de substanţe otrăvitoare şi impurităţi

Impuritățile şi elementele dăunătoare sănătății pot pătrunde în organismul uman în diferite feluri. Ele pot intra o dată cu mâncarea sau băutura, pot fi inhalate o dată cu aerul, sau absorbite prin piele. Există substanțe otrăvitoare vizibile şi invizibile, şi unele substanțe care nu sunt periculoase dacă pătrund în organism singure, dar pot deveni otrăvitoare dacă vin în contact cu altele. Există otrăvuri şi impurități de diferite feluri, şi ceea ce poate constitui o mâncare sănătoasă pentru un organism, poate fi periculoasă pentru un altul, deoarece fiecare lucru conține proprietăți ascunse, ce pot fi folositoare unor ființe, în timp ce, pentru altele, ele sunt periculoase. Salamandra se hrăneşte cu foc, boul mănâncă iarbă, păunul poate înghiți şerpi, iar struțul dă pe gât pietre; omul însă are nevoie de alt fel de hrană. Există trei substanțe invizibile, care, prin coagularea lor, formează corpul fizic al omului, corp simbolizat ca „sulf, mercur, sare". „Sulful" reprezintă aura şi eterul, „mercurul" reprezintă fluidele, iar „sarea" reprezintă părțile materiale şi corporale ale trupului; în fiecare organ, aceste trei substanțe sunt combinate în anumite proporții, care diferă între ele. Aceste trei substanțe sunt conținute în toate lucrurile; puterea digestivă este marele solvent pentru aceste substanțe, din care fiece parte a trupului asimilează ceea ce are nevoie. Rouă cade din aerul invizibil, coralii cresc în apă, iar semințele îşi extrag hrana din pământ; pământul este un mare stomac unde totul este dizolvat, digerat, transformat; fiecare ființă îşi extrage hrana din pământ, şi fiecare ființă vie este un stomac, care serveşte drept mormânt altor forme, şi din care se ivesc forme noi.

Fiecare ființă vie necesită o anumită hrană, care este adaptată speciilor şi organismelor individuale, iar Viața, marele alchimist, transformă hrana consumată. În alambicul organismului animal sunt extrase din hrană acele substanțe de care au nevoie diferitele organe. Animalele inferioare sunt alchimişti mai pricepuți decât omul, deoarece ele îşi pot extrage esența vieții din lucrurile pe care omul este forțat să le elimine. Omul extrage cele mai rafinate esențe din alimente, dar un porc, de exemplu, poate să-şi extragă hrana din substanțele ce ar acționa ca veritabile otrăvuri asupra organismului uman; în schimb, nu există vreun animal cunoscut care să mănânce excrementele unui porc. Animalele refuză să mănânce sau să bea lucruri dăunătoare lor, şi ele aleg, grație instinctelor lor naturale, acele lucruri de care au nevoie. Doar omului care raționează îi este dat să nu asculte de instinctele sale naturale, şi să mănânce sau să bea lucruri periculoase pentru el, dar care îi încântă simțurile.

Omul este mult mai predispus la îmbolnăvire decât animalele în stare de libertate, deoarece acestea trăiesc în armonie cu legile specifice naturii lor, în timp ce omul se împotriveşte continuu legilor naturii lui, mai ales în ce priveşte mâncarea şi băutura. Atât timp cât trupul lui este puternic, el poate să elimine sau să reziste influențelor dăunătoare sănătății, care sunt întreținute tot timpul de necumpătare, de lăcomie şi de gusturi morbide; dar efortul continuu de a rezista acestor influențe presupune o pierdere substanțială de vitalitate, şi va

veni un timp când boala se va instala, fiindcă organismul are nevoie de o perioadă de odihnă şi de refacere a forțelor, pentru a elimina elementele nocive acumulate în timp. Dacă medicul încearcă să împiedice eliminarea elementelor dăunătoare, el săvârşeşte de fapt o crimă împotriva Naturii, şi poate să provoace moartea pacientului. Dacă, în asemenea cazuri, el slăbeşte forțele pacientului prin luarea de sânge, atunci poate deveni ucigaşul lui.

Reumatismul şi guta, hidropizia, şi multe alte boli sunt provocate adesea de acumularea elementelor impure sau de prisos, iar Natura nu poate să ne ajute până când aceste elemente nu sunt eliminate, şi puterea vitală a organelor nu s-a refăcut. În timp ce organismul este slăbit, iar vitalitatea lui aproape epuizată, germenii altor boli pot deveni mai periculoşi. Ei pot atrage acum din ce în ce mai multe influențe astrale nocive, deoarece rezistența organismului este mai slabă, iar o boală, în aceste condiții, poate da naştere alteia.

3. Boli provocate de cauze fiziologice

Asemenea boli sunt provocate în special de abuzul puterilor fiziologice, în urma căruia organele îşi pierd forța şi vitalitatea. Astfel, stomacul poate fi supraîncărcat cu mâncare şi iritat prin băuturi ce stimulează pofta, forțându-l să depună un efort mult mai mare decât efortul necesar în condiții normale; rinichii pot fi iritați prin consumul de băuturi tari, stimulatoare, slăbiți, inflamați sau măriți din cauza efortului exagerat; acelaşi lucru poate fi spus şi despre ficat; puterile sexuale se epuizează prematur din cauza exceselor, iar sănătatea femeilor poate fi distrusă prin frecvența nefirească cu care este înfăptuit acest act.

Animalele trăiesc potrivit naturii lor, şi doar omului rațional îi este dat să se împotrivească bunelor sale instincte, să nu asculte de vocea naturii lui care îl avertizează asupra pericolelor, şi să nu se îngrijească de organismul pe care i l-a încredințat puterea creatoare a lui Dumnezeu. În multe cazuri de pierdere a vitalității, organele slăbite îşi pot reface forțele după o perioadă de odihnă şi de suprimare a abuzului. Natura este o mamă răbdătoare, care iartă adesea păcatele comise împotriva ei, deşi nu le poate uita.

De aceea ne putem încrede în puterea ei de a ne reface forțele. Natura poate să refacă ceea ce nu s-a pierdut cu totul, fiindcă Natura este un medic renumit, în timp ce diletanții în medicină şi farmaciştii se împotrivesc Naturii şi umplu cimitirele țării cu cadavre, Natura împarte tuturor balsamul vieții.

Fiecare organ din corpul omenesc constituie manifestarea unor principii existente în univers şi acționează potrivit principiului corespunzător. Astfel, între inimă şi elementele solare există legături de atracție; acelaşi fel de legături există între creier şi lună, între vezica biliară şi Marte, între rinichi şi Venus, între plămâni şi Mercur, între ficat şi Jupiter, între splină şi Saturn etc. Există multe stele în marele firmament al universului, şi există mulți germeni ascunşi în mica lume a omului, iar cele de sus le influențează pe cele de jos. În Microcosm, ca şi în Macrocosm, toate lucrurile se află în strânse relații de afinitate,

fiindcă toate sunt odraslele unui singur tată universal.

Nu trebuie să presupunem că un anumit element material, venind de pe planete, intră în organismul omului şi îi adaugă ceva ce corpul nu ar poseda dinainte. Lumina soarelui nu contribuie cu vreo substanță corporală la organismele existente pe pământ, şi nici un om nu creşte în greutate dacă stă la soare, dar forțele naturale care acționează în diferite organe sunt în strânsă legătură cu forțe similare care acționează în organismul lumii. Şi după cum ficatul, splina, inima etc. sunt expresiile corporale ale unor activități, tot astfel Soarele, Luna, Venus, Marte etc. sunt expresiile vizibile ale organelor corespunzătoare din Cosmos.

Dacă un om devine furios, acest lucru nu se datorează excesului de bilă, ci lui „Marte", elementul combativ din corpul său[113], care se află într-o stare de exaltare. Dacă un om este îndrăgostit, acest lucru nu se întâmplă deoarece vasele seminale ar fi supraîncărcate, ci din cauză că „Venus", elementul amoros din corpul său, se află într-o stare de exaltare. Dacă în astfel de cazuri, în corpul său are loc o asociere între elementele combative şi cele amoroase, cauza poate fi o puternică criză de gelozie. Dacă o asemenea asociere intensă se produce atunci când pe cer are loc conjuncția planetelor Marte şi Venus, relația simpatetică între elementele reprezentând aceste planete în Microcosm cu elementele reprezentate de planetele Macrocosmului poate fi grav afectată, dacă nu sunt contracarate de puterea superioară a rațiunii şi voinței.

Există un mare număr de stele în univers, există un mare număr de forțe active în organismul uman. Există un mare număr de plante care sunt reprezentările pe pământ ale influențelor astrale ce corespund proprietăților stelelor, şi care vor atrage influențele stelelor cu care aceste plante sunt în relații simpatetice. Prin folosirea unor asemenea plante drept medicamente, vom putea să atragem influențele planetare necesare refacerii vitalității în regiunile bolnave.

Prezentăm alăturat o listă conținând: principalele plante folositoare, numele planetelor cu care acestea sunt în legătură simpatetică, precum şi denumirile principalelor boli în care aceste plante pot fi folosite cu succes. E necesar să arătăm că există o mare diferență între planta proaspătă şi planta uscată; de asemenea, proprietățile lor oculte se modifică foarte mult în funcție de perioada din zi sau din noapte când au fost culese, sub ce conjuncție planetară, şi, de asemenea, momentul când sunt folosite. Fiecare plantă trebuie culeasă la vremea când planeta cu care este în legătură determină ora potrivită pentru această operație, iar esența ei trebuie extrasă când planta este încă proaspătă.

Soare	Rosmarinus officinalis, Lavanda officinalis, Salvia officinalis, Satureja officinalis, Melissa officinalis. (Inflamații acute, boli de inimă, reumatism etc.)
Luna	Thymus majorana, Helleborus niger, Ruta graveolens.

[113] Puterea invizibilă care controlează producerea bilei.

	(Demență, isterie, boli nervoase etc.)
Mercur	Pulmonaria officinalis, Althala officinalis, Plantago laureola. (Pneumonie, guturai, tuberculoză pulmonară, inflamații ale mucoaselor.)
Venus	Ononis spinosa, Verbascum thapsus, Apium petroselinum (Tumori hidropice, boli de rinichi sau de vezică urinară etc.)
Marte	Carduus benedictus, Urticaria diocia, Erygthraea centaurium. (Febră, boli cu un caracter acut şi violent; stări febrile etc).
Jupiter	Ruta graveolens, Hepatica nobilis, Adionthum veneris, Chelidonium magus, Linum usitatissimum, Canabis sativa (Hepatită, boli de ficat etc).
Saturn	Chrysosplenium alternifolium, Scrophula nodosa, Teucrium chamaedrys (Ipohondrie, hemoroizi, melancolie etc.)[114]

Există un număr mare de alte plante ale căror esențe corespund substanțelor eterice radiate de alte planete şi de aite stele, şi dacă am cunoaşte toate caracteristicile stelelor, am descoperi că proprietățile acestora sunt reprezentate, pe pământ, de anumite plante. Prin folosirea judicioasă a plantelor pot fi atrase activități astrale benefice, şi pot fi neutralizate influențele nocive. Dar pentru a şti ce plantă trebuie folosită în fiecare caz, este nevoie să cunoaştem nu numai anatomia corpului omenesc şi funcțiile organelor sale, dar şi timpul aparițiilor şi constituția firmamentului înstelat, proprietățile stelelor, şi timpul conjuncțiilor planetelor. Imposibilitatea de a înțelege toate aceste lucruri pe cale mentală, ne arată că puterea percepției spirituale constituie atributul absolut necesar pentru un medic autentic.

Scopul acestei lucrări nu este acela de a intra în analiza amănunțită a tratamentului bolilor speciale adoptat de Paracelsus. Este de ajuns să spunem că diferența dintre sistemul medical din zilele noastre şi cel al lui Paracelsus este dată de modul complet diferit de înțelegere a adevărurilor fundamentale.

Ştiința modernă consideră universul ca fiind un conglomerat de materie moartă din care, printr-un proces oarecare, inexplicabil, viața începe să se manifeste în forme. Doctrina lui Paracelsus consideră că tot ce există în univers este manifestarea principiului universal de viață, care acționează prin intermediul formelor. Ştiința modernă pare să privească formele ca surse de viață; în concepția lui Paracelsus, formele sunt considerate ca fiind produse ale vieții. Formele sunt, ca să spunem aşa, forțe condensate sau spațiu cristalizat; dar spațiul însuşi este viață, şi în univers nu există materie moartă, fiindcă tot ce moare se întoarce din nou în matricea Naturii, ca să se nască iarăşi în alte forme şi să servească din nou drept instrument de manifestare a vieții.

În universul lui Paracelsus există viață pretutindeni, şi toate ființele sunt conectate între ele printr-o legătură comună. Unele forme se află în strânse

[114] Printre aceste remedii recunoaştem multe care se folosesc curent în medicina modernă, deşi este puțin probabil ca ele să fi fost folosite din alte motive; iar practica a arătat că plantele sunt folositoare.

raporturi de simpatie, în timp ce între alte forme predomină raporturile de respingere, de antipatie. Unele se atrag, în timp ce altele se resping. Pe toată durata ascendenței unei planete, esența ei va fi atrasă îndeosebi de plantele şi organele animale aflate în armonie cu ea; dar ce altceva este esența planetară radiantă decât elixir de viață, vehicul invizibil al vieții specifice acelei plante? Prin urmare, unui pacient îi poate merge mai bine sau mai rău, fără vreo cauză vizibilă, în funcție de natura acestor raporturi. Un medicament care poate face bine la o anumită oră poate fi ineficient la o altă oră, şi un sistem medical lipsit de o înțelegere intuitivă şi de o veritabilă cunoaştere a legilor naturale va rămâne doar un sistem de păreri şi superstiții, de observare pasivă şi inactivitate, şi dacă el încearcă să se ocupe de cauza unei boli, probabil că va face foarte mult rău. Paracelsus spune:

> „Medicii nu acordă atenție poziției planetelor, şi de aceea ei ucid mai mulți pacienți decât vindecă, fiindcă un medicament care poate face bine la o anumită oră, poate fi dăunător la o altă oră, în funcție de influența planetară predominantă. Ceea ce-i activ în medicamente este constituit de elementele lor astrale, care acționează asupra omului astral. Acestea sunt produse de influențele astrale, şi aici apare marea diferență, care face ca un medicament să fie supus unei anumite influențe sau alteia opuse". *(De Caducis)*

Ar trebui să ne amintim mereu că influențele astrale nu acționează direct asupra corpurilor fizice ale oamenilor şi animalelor, ci asupra esenței lor vitale, în care sunt conținute toate elementele. Dragostea pentru o anumită persoană poate să ia naştere printr-un cuvânt, printr-o şoaptă, printr-o atingere, printr-o privire sau printr-un sărut, dar numai dacă persoana care este privită sau atinsă are în sufletul său elementele capabile să manifeste acest fel de iubire. Vehiculul vieții, care conține esența vieții din trupul omului (Mumia), este acelaşi, în toate atributele sale, cu vehiculul ce conține viața universală şi formează corpul astral al lumii, dar fiecare energie poate să existe în nenumărate stări şi modificări, care diferă între ele.

> „Chiar şi ignorantul ştie că omul are o inimă şi plămâni, un creier, un ficat şi un stomac, dar el crede că fiecare organ este separat şi independent, că între ele nu există nici un fel de legătură. Chiar şi medicii cei mai bine pregătiți nu înțeleg că aceste organe sunt doar expresiile materiale şi corporale ale energiilor invizibile care pătrund şi circulă în întregul sistem. De exemplu, ficatul real este o forță care circulă prin toate părțile corpului şi îşi are sediul în organul pe care îl numim ficat. Toate membrele corpului sunt potențial conținute în centrul fluidului vital, care îşi are sediul în creier, în timp ce forța care îl stimulează porneşte din inimă".[115] (De *Viribus*

[115] Această doctrină este confirmată de descoperirile moderne. Amputarea membrelor este urmată de atrofierea unor părți din substanța creierului, care pare să indice că forța ce dă forme membrelor îşi are centrul în creier. Dacă anumite părți ale creierului ar fi distruse, membrele ar începe să se atrofieze. Dacă aplicăm acest mod de a raționa în cazul Macrocosmului, vom constata că toate esențele (inclusiv cele eterice) care făuresc organele

Membrorum)

Gândul nu este creat de creier, după cum nici iubirea sau ura nu sunt create de inimă, dar gândul acţionează prin creier, iar iubirea şi ura îşi au centrii în inimă.

„Un om furios nu este furios doar în capul sau în pumnul său, ci în întreg trupul său; o persoană care iubeşte, nu iubeşte numai cu ochii, ci cu întreaga ei fiinţă. Pe scurt, toate organele corpului, şi corpul în întregul lui, sunt forme de manifestare ale stărilor mentale universale. Corpul omului este casa lui, iar arhitectul care îl construieşte este lumea astrală. Dulgherii sunt, la o anumită perioadă, Jupiter, la alta Venus, la o perioadă Taur, la alta Orion. Omul este un soare şi o lună, şi un cer plin de stele; lumea este un om, iar lumina soarelui şi a stelelor constituie trupul ei; corpul eteric nu poate fi apucat, şi totuşi este alcătuit din substanţe, căci dacă n-ar avea substanţă, nu ar putea exista. Dacă viaţa soarelui nu ar acţiona în lume, nimic n-ar creşte. Trupul omenesc este abur materializat de strălucirea soarelui amestecat cu viaţa stelelor. Patru elemente există în lume, şi omul este alcătuit tot din patru, şi ceea ce este vizibil în om este invizibil în eterul care pătrunde lumea. Unde este muncitorul care făureşte formele crinilor şi ale trandafirilor iviţi pe câmp? Şi unde se află atelierul lui şi uneltele sale? Înfăţişările crinilor şi ale trandafirilor există în lumina astrală, iar în atelierul Naturii ele capătă forme. O floare nu poate fi creată din noroi, şi nici un om nu poate fi făcut din argilă, iar acela care neagă puterea de creaţie a luminii astrale şi crede că formele apar din pământ, crede că «ceva» poate fi luat dintr-un corp în care acel «ceva» nu există". *(De Caducis)*

„Puterea de a vedea nu provine din ochi, puterea de a auzi nu se află în urechi, iar puterea de a simţi nu vine de la nervi; spiritul omului este cel care vede cu ochii, aude cu urechile şi simte cu ajutorul nervilor. Înţelepciunea şi raţiunea, ca şi gândirea, nu sunt conţinute în creier, ci aparţin spiritului universal invizibil, care simte cu inima şi gândeşte cu creierul. Toate aceste puteri sunt conţinute în universul invizibil şi se manifestă prin organele materiale; aceste organe sunt reprezentantele acestor puteri, şi îşi schimbă modul de manifestare în funcţie de construcţia lor materială, deoarece o manifestare perfectă a puterii poate avea loc numai într-un organ perfect construit; iar dacă organul va fi imperfect, şi manifestarea puterii va fi imperfectă, dar de vină nu va fi puterea originară". *(De Viribus Membrarum)*

Macrocosmului sunt conţinute, de asemenea, în centrul său, soarele, şi dacă un anumit element ar fi îndepărtat de la soare, planetele n–ar mai exista. Dacă un element, care ar urma să formeze picioarele oamenilor, ar fi îndepărtat deodată din depozitul Macrocosmului (Lîmbus), fiinţa umană s–ar naşte fără picioare; dacă n–ar exista un principiu fundamental raţional, nu ar mai fi nevoie de creier, etc.

4. Boli provocate de cauze psihologice

Această categorie de boli include toate relele care sunt cauzate de patimi, dorințe rele, gânduri dezordonate şi imaginație morbidă. Asemenea stări psihologice pot provoca schimbări fiziologice în corpul fizic. Ruşinea face să apară o roşeață în obraji, iar frica face să apară paloarea. Teama poate provoca diaree, melancolia produce constipație, mânia sau invidia pot da naştere hepatitei. Veselia poate vindeca, iar supărarea poate ucide. Emoțiile violente pot provoca avorturi spontane, apoplexie, spasme, accese de isterie, şi pot avea urmări grave asupra fătului, care se poate naşte cu malformații, etc. Toate aceste lucruri sunt destul de cunoscute celor care au cercetat aceste cazuri, dar este mai puțin cunoscut faptul că imaginația distructivă a unei persoane poate afecta mintea altei persoane, slăbindu-i vitalitatea şi rănindu-i sau ucigându-i trupul.

Motivul pentru care lucrurile acestea nu sunt cunoscute, este că imaginația celor mai mulți bărbați şi femei, la nivelul actual de civilizație, este destul de slabă (ca şi voința lor, de altfel), credința lor este îndoielnică, şi de aceea efectele dorite nu mai pot fi produse; şi este bine că imaginația lor, oricât de morbidă ar fi, nu are prea multă putere, câtă vreme moralitatea nu a depăşit nivelul ei actual. Cu toate acestea, au existat persoane a căror voință malefică a fost atât de puternică, încât au proiectat, în mod instinctiv sau conştient, plăsmuirile imaginației lor asupra persoanei căreia doreau să-i facă rău.

Invidia şi ura dau naştere unei imaginații bolnave, şi creează forțe ce pot fi mai active în timpul somnului decât în starea de trezie. Gândurile nefaste ale oamenilor răi pot afecta o altă persoană, nu numai în starea normală de trezie, ci şi în timp ce ei dorm, fiindcă atunci când corpul fizic doarme, corpul sideral este liber să se deplaseze oriunde îi place, sau oriunde este atras.

> „Viața care lucrează în organe este *anima vegetativa* (sufletul animal). Este un foc nevăzut (sulf) pe care puterea imaginației îl poate face să izbucnească în flăcări. Imaginația ne poate provoca foame şi sete, poate să producă secreții anormale şi să dea naştere la diferite boli; însă persoana care nu are dorințe duşmănoase nu va avea nici imaginație rea, şi de aceea gândurile ei nu vor declanşa o boală.
>
> O persoană care doreşte răul cuiva va avea, corespunzător, şi o imaginație bolnavă, iar forțele create în sfera minții ei pot fi proiectate de puternica voință în sfera mentală a unei alte persoane. Gândurile nu sunt ceva lipsit de substanță, ci sunt formate din substanțele care alcătuiesc elementul sufletului, în acelaşi fel în care o bucată de gheață este făcută din substanța apă. Voința aste puterea care poate concentra imaginea creată în minte, tot aşa cum puterea frigului va face ca o cantitate de apă să înghețe şi să devină o bucată solidă de gheață; şi după cum un țurțur de gheață poate fi aruncat dintr-un loc în altul, tot astfel un gând rău, care capătă formă datorită unei voințe puternice, poate fi aruncat în sfera mentală a unei alte persoane pentru a intra în sufletul ei, dacă acesta nu-i îndeajuns de protejat.

Imaginația este cauza multor boli; credința este vindecarea tuturor bolilor. Dacă nu putem vindeca o boală prin credință, înseamnă că n-am avut destulă credință, dar credința noastră este slabă din cauza lipsei noastre de cunoştințe; dacă am fi conştienți de puterea lui Dumnezeu din noi înşine, n-am da greş niciodată. Puterea amuletelor nu stă atât în puterea materialului din care sunt făcute, cât în credința cu care sunt purtate; puterea de vindecare a unui medicament constă, adesea, nu atât în spiritul ascuns în el, cât în spiritul cu care bolnavul îl ia. Credința face ca medicamentele să fie eficiente, îndoiala va distruge calitățile lor curative.

O otravă poate face ca o altă otravă să devină inofensivă, iar efectul imaginației unei persoane poate neutraliza efectele imaginației altei persoane. Dacă cineva poate face o figurină de ceară ca să-mi rănească trupul, eu pot face o altă figurină care să atragă vraja malefică. Figurina lui

îşi extrage puterea din forța credinței lui, iar figurina mea capătă anumite virtuți grație puterii mele. Tot răul pe care doreşte să mi-l facă şi cu care încarcă figurina de ceară, nu va avea nici un efect asupra mea, iar blestemele pe care le aruncă la adresa mea se vor întoarce asupra lui, fără ca eu să am ceva de suferit".

5. Boli care îşi au originea în cauze spirituale

Toate bolile sunt efectele unor cauze preexistente. Unele dintre ele au la bază cauze naturale, iar altele sunt provocate de cauze spirituale. Cauzele spirituale sunt cele pe care nu le-a creat un om în viața prezentă, ci într-o viață anterioară. În asemenea cazuri nu există o altă soluție decât aşteptarea răbdătoare până când forțele malefice s-au epuizat şi legea dreptății a fost împlinită. Chiar dacă ne-am eschivat o vreme de la dreapta răsplată pentru păcatele noastre, judecata a fost doar amânată, şi suferința se va face simțită cu o intensitate mai mare din pricina acumulării dobânzii în timp.

„Nici un medic nu poate să stabilească durata recuperării în asemenea cazuri, căci nu îi este dat omului să judece faptele rele ale altuia, iar templul interior este plin de taine, şi în el nu îi este îngăduit nici unui străin neinițiat să se roage. Dacă judecata s-a încheiat, Dumnezeu îl va trimite pe medic la bolnav. Dacă un pacient se vindecă pentru că a urmat sfaturile unui medic, aceasta înseamnă că medicul a fost trimis de Dumnezeu, dar dacă nu merită nu se însănătoşească, Dumnezeu nu-i va trimite medicul. Nimic nu se întâmplă în lume fără o cauză oarecare. Medicii ignoranți sunt în slujba iadului, trimişi de diavol să-l chinuiască pe bolnav – adevăratul medic este Dumnezeu.

Dumnezeu nu face nimic în chip nenatural, iar dacă face minuni, El le face prin intermediul ființelor umane. Dumnezeu nu se duce să vadă un pacient, dar dacă se duce, El ia înfățişare omenească. Dacă un oraş are un medic bun, lumea îl va considera ca o binecuvântare a lui Dumnezeu, iar prezența unui medic nepriceput este o calamitate publică şi un blestem

pentru toți. Însă toate bolile trupului vor fi vindecate la ceasul stabilit, când bătălia pentru viață se încheie şi îngerul morții deschide poarta de intrare în veşnica[116] împărăție a odihnei”.[117]

[116] Cuvântul „veşnic" nu înseamnă o durată fără sfârşit, ci o stare în care timpul nu se mai măsoară, adică nu mai există.

[117] O înțelegere greşită a doctrinei Karmei poate da naştere unei credințe eronate, care să iste multă confuzie. Există mulți fanatici religioşi, care n–ar face nici cea mai mică o încercare de a salva un om aflat într–o casă cuprinsă de flăcări, deoarece ei cred că aceasta este „voia lui Dumnezeu"; sau dacă Karma omului în cauză este ca el să piară în foc, ar fi greşit ca ei să intervină în această lege şi să încalce voința lui Dumnezeu. Aceşti fanatici ar trebui să ştie că dacă voința lui Dumnezeu a fost ca cineva să fie în pericol, tot voința lui Dumnezeu a fost să–i trimită pe ei acolo pentru a–l salva pe cel amenințat cu moartea. Dacă ei refuză să–şi facă datoria şi îl lasă să piară, înseamnă că şi–au asumat prerogativele zeilor. Procedând astfel, ei acționează împotriva legii, şi vor fi răspunzători pentru faptele lor. Dumnezeu lucrează prin om, iar omul care nu răspunde chemării Lui, şi refuză să dea ascultare poruncii divine întipărită în inima sa, este un instrument nefolositor şi va fi aruncat.

VIII. Alchimie şi astrologie

Alchimia şi astrologia sunt ştiinţe sunt foarte puţin înţelese în prezent, deoarece ambele se ocupă de lucruri ce depăşesc puterea de percepţie a simţurilor noastre obişnuite, şi care pot fi cunoscute doar de cei înzestraţi cu facultăţi suprasensibile de percepţie. Chimia se ocupă de materia fizică, în timp ce alchimia se ocupă de principiile lor astrale. Astronomia se ocupă de aspectul fizic al planetelor şi stelelor, iar astrologia se ocupă de influenţele psihice pe care sufletele astrelor le exercită unele asupra altora şi asupra Microcosmului omului.

Chimia este o ştiinţă care poate fi învăţată de oricine posedă capacităţi intelectuale normale şi o oarecare îndemânare necesară aplicaţiilor ei practice. Astronomia poate fi studiată de cei familiarizaţi cu matematica şi sunt atraşi de caracterul fizic şi logic al mişcării corpurilor cereşti. Alchimia este o artă ce nu poate fi înţeleasă în lipsa unor cunoştinţe spirituale. Astrologia este de neînţeles pentru toţi cei care nu pot simţi influenţele stelelor.

Cărţile care tratează despre alchimie şi astrologie vor fi înţelese uşor de persoanele înzestrate cu puterea percepţiei interioare, dar pentru cei care nu posedă această putere, cărţile respective vor rămâne de neînţeles; nici simbolurile lor nu pot fi explicate îndeajuns pentru aceştia, fiindcă există un adevăr etern, care spune că adevărurile spirituale nu pot fi însuşite de un intelect ce raţionează doar în planul material[118]. Cu cât intelectul este mai apt să perceapă aparenţele exterioare şi superficiale ale lucrurilor, cu atât îşi va pierde puterea de a contempla realităţile spirituale din interior; iar progresul făcut de ştiinţele moderne în cunoaşterea lucrurilor exterioare, este motivul care a făcut ca majoritatea oamenilor de ştiinţă moderni să-şi piardă puterea de a percepe adevărurile spirituale, a căror existenţă o şi neagă.

Orice lucru din Natură are un aspect întreit. Cel mai înalt aspect al alchimiei îl constituie transformarea viciilor în virtuţi prin focul iubirii binelui, prin purificarea minţii, prin suferinţă, şi prin înălţarea divinului principiu al omului deasupra elementelor animale ale sufletului său. Semnul în numele căruia lucrează adevăratul alchimist este Crucea. Omul, stând drept în picioare printre fraţii lui din regnul animal, îşi extrage elementele materiale din pământ, şi pătrunde cu sufletul lui printre forţele elementare ale Naturii, care fac ca natura lui umană să sufere şi să moară; în acelaşi timp, natura lui superioară se înalţă deasupra creaţiei animale, în atmosfera pură a bolţii cereşti.

---

[118] Diferitele instrucţiuni cu caracter spagyric redate în acest capitol nu sunt doar alegorice, ci şi adevărate în sens literal; dar dacă sunt folositoare unui alchimist, ele vor însemna doar pierdere de timp şi de bani în mâinile unei persoane lipsite de înzestrarea necesară. Cel care doreşte să fie alchimist trebuie să aibă în el „magia", adică puterea magnetică de a atrage şi „coagula" elemente astrale invizibile. Această putere o au numai aceia „născuţi din nou în spirit".

Următorul aspect al alchimiei îl constituie cunoaşterea naturii elementelor invizibile ce alcătuiesc corpurile astrale ale lucrurilor. Fiecare lucru constituie o trinitate: un corp şi un suflet ținute laolaltă de spirit – iar spiritul este cauza şi legea. Corpurile fizice sunt acționate de elemente fizice; elementele sufletului sunt acționate de suflet, iar spiritul conştient al iluminatului îndrumă şi controlează acțiunea materiei şi a sufletului. Prin puterea spiritului, elementele materiale pot fi sublimate în elemente invizibile, iar substanțele invizibile pot fi coagulate şi făcute vizibile. Exemple de acest fel pot fi văzute acționând în „şedințele spiritiste”, deşi, în asemenea cazuri, alchimistul care le produce este de asemenea invizibil.

Aspectul inferior al alchimiei îl reprezintă prepararea, purificarea şi combinarea influențelor fizice. Din această ştiință s-a născut şi dezvoltat chimia modernă, care astăzi a avansat cu mult peste nivelul inferior al chimiei de odinioară, dar a pierdut complet din vedere aspectul superior al acesteia. Dezvoltarea în continuare a chimiei va impune cu necesitate refacerea legăturii cu alchimia.

Chimia descompune şi recompune substanțele materiale în anumite proporții; ea poate purifica substanțele simple de toate elementele străine, dar întotdeauna va lăsa elementele primare neschimbate; alchimia, însă, schimbă caracterul corpurilor simple şi le înalță la o stare superioară de existență. Pentru a controla această putere este nevoie, nu numai de muncă manuală, ci şi de o anumită îndemânare artistică. O persoană care prepară, manual şi după anumite reguli, un preparat chimic, este un chimist; țesătorul care țese stofe pentru îmbrăcăminte, şi croitorul care croieşte haine, pot fi numiți alchimişti, deoarece nici stofele şi nici hainele nu sunt confecționate de Natură.

Chimistul imită Natura, artistul o depăşeşte; plugarul îşi împrumută mâinile Naturii pentru ca ea să poată înfăptui ceva prin ele. Artistul foloseşte materialul cu care Natura l-a înzestrat, şi produce ceva care există

doar în mintea lui. Cel care zugrăveşte un perete este un alchimist, munca lui cere îndemânare, dar nu geniu. Artistul care pictează este un alchimist, pentru că el întruchipează o idee şi îşi imprimă caracterul în pictura sa. Pentru a înțelege corect însemnătatea cuvintelor „alchimie” şi „astrologie”, este necesar să înțelegem relația intimă şi identitatea Microcosmului cu Macrocosmul, ca şi interacțiunea lor reciprocă. Toate puterile universului sunt conținute potențial în om, iar corpul fizic al omului şi toate organele lui nu sunt altcevar^ecât produsele şi reprezentantele puterii Naturii. Microcosmul şi Macrocosmul pot fi nu doar comparate împreună, dar ele sunt cu adevărat una în esența lor, una în puterea lor, şi una în constituția elementelor lor.

„Dacă am «mană» în constituția mea, eu pot să atrag «mană» din cer. «Melissa» se găseşte nu numai în pământ, ci şi în aer şi în cer. «Saturn» este nu numai pe cer, dar şi în adâncurile pământului şi ale oceanului. Ce altceva este «Venus», dacă nu «Artemissia» care creşte în grădina ta? Ce este «fierul», dacă nu Marte? Asta înseamnă să spui că Venus şi Artemisia sunt, amândouă, produsele aceleiaşi esențe. Marte şi fierul sunt deopotrivă

manifestări ale aceleiaşi cauze. Ce altceva este corpul uman dacă nu constelația aceloraşi puteri care alcătuiesc stelele de pe cer?

Acela care ştie ce este fierul, cunoaşte calitățile lui Marte. Acela care îl cunoaşte pe Marte, cunoaşte calitățile fierului. Ce s-ar întâmpla cu inima ta dacă n-ar exista soare în univers? La ce-ar mai folosi *vasa spermatica,* dacă n-ar exista Venus? A lucra cu elementele invizibile, a le atrage prin corespondențele lor materiale, a le controla, purifica şi transforma prin puterea de viață a Spiritului – aceasta este adevărata alchimie". *(Paragranum,* I)

Ce ştie ştiința materială în privința sufletului? Chimia este o ştiință care se ocupă de combinațiile chimice, de separarea şi recombinarea substanțelor fizice. Alchimia se ocupă cu purificarea şi combinarea elementelor astrale şi cu dezvoltarea formelor şi stărilor inferioare pentru a le ridica la un nivel superior. Prin chimie putem să curățăm substanțele fizice de toate elementele străine şi să îndepărtăm impuritățile lor fizice, dar elementele lor proprii nu vor fi schimbate. Prin alchimie putem înălța un element la o stare de existență mai înaltă şi mai curată.

Procesele din Natură prin care au loc combinațiile şi descompunerile materiei (cum e de pildă putrefacția provocată de contactul unei substanțe cu aerul), precum şi combinațiile chimice de mai multe substanțe ce vin în contact unele cu celelalte, sunt procese chimice. Creşterea unui arbore dintr-o sămânță, evoluția lumilor, obținerea metalelor prețioase dintr-un mineral ce pare lipsit de valoare, dezvoltarea embrionului, dezvoltarea unui animal sau a unei ființe umane etc, sunt procese alchimice, fiindcă viața însăşi participă la aceste procese ca un factor important, şi ele n-ar putea avea loc în lipsa acțiunii vieții.[119]

---

[119] Johannes Trithemius, abate la Spanheim, unul din cei mai renumiți alchimişti, teologi şi astrologi, un om învățat şi foarte respectat, face unele observații în cartea sa (tipărită la Pasau în 1506), în legătură cu subiectul atât de uluitor al alchimiei. El spune: „Arta magiei divine constă în perceperea esenței lucrurilor în lumina Naturii, precum şi în folosirea puterilor spirituale ale sufletului pentru a crea lucruri materiale din universul invizibil; în astfel de operații înaltul (Macrocosmul) şi Josul (Microcosmul) trebuie făcute să lucreze împreună şi în armonie. Spiritul Naturii este o unitate care creează şi formează orice lucru, şi care, acționând prin intermediul omului, poate făuri lucruri minunate. Asemenea procese au loc urmând legea. Veți învăța legea prin care este posibil să se creeze asemenea lucruri, doar dacă veți învăța cine sunteți voi înşivă. Vă veți cunoaşte prin puterea spiritului din voi înşivă, şi o veți împlini amestecând spiritul vostru cu esența care vine din voi înşivă. Dacă doriți să reuşiți într–o asemenea lucrare, trebuie să ştiți cum să separați spiritul şi viața din Natură, şi, în afară de asta, să separați sufletul astral din voi şi să–l faceți tangibil; (dacă ați reuşit,) substanța sufletului va apărea vizibilă şi tangibilă, devenită obiectivă prin puterea spiritului. Christos vorbeşte despre sare, iar sarea este de natură triplă. Aurul este de natură triplă, şi există aur eteric, fluidic şi material. Este acelaşi aur, doar că în trei stări diferite, iar aurul dintr–o stare poate fi transformat în aur dintr–o altă stare. Dar asemenea secrete nu ar trebui divulgate, deoarece scepticul şi zeflemistul nu vor putea să le înțeleagă, şi, fiind lacomi de bogăție, aceasta ar fi o puternică ispită"

„Separarea este cauza existenței, naşterea lucrurilor din Mysterium magnum. Este cea mai mare minune cunoscută de filozofia practică, este o artă divină. Acela care poate să atragă lucruri din Mysterium magnum este un alchimist adevărat”.

Această putere o posedă doar cei care sunt evoluați spiritual.[120] Natura îşi exercită arta neîntrerupt prin intermediul puterii corpului astral invizibil.

„Aşa cum pasărea scoate pui cu aripi şi picioare din microcosmul conținut în coaja unui ou, tot astfel misterele Naturii ajung la maturitate prin procese alchimice. Alchimia naturală face ca mărul să fie viu. Alchimia naturală separă elementele utile din alimentele care ajung în stomac, le transformă în chil şi sânge, în muşchi şi oase, şi elimină tot ce nu e de folos. Un medic care nu ştie nimic despre alchimie, poate fi doar un slujitor al Naturii, deşi s-ar putea ca el să fie foarte bine pregătit în ştiința fenomenelor exterioare; însă alchimistul este stăpânul ei. Dacă medicul nu poate insufla vitalitate în părțile bolnave, el nu va putea să recomande un tratament, ci va trebui să aştepte până când Natura îşi va îndeplini sarcina; însă cel care poate controla puterea vitală, va putea să controleze şi să comande Natura”.

Alchimia este descrisă de Paracelsus ca o artă în care Vulcan (focul Naturii – lumina astrală) este artistul activ. Prin această artă, purul este despărțit de impur, şi lucrurile sunt făcute să se dezvolte din materia primordială. Alchimia perfecționează ceea ce Natura a lăsat neperfecționat, şi purifică toate lucrurile prin puterea spiritului conținut în ele.

„Toate lucrurile sunt alcătuite din trei substanțe, şi toate lucrurile îşi au numărul lor, greutatea lor şi măsura lor. Sănătatea există câtă vreme cele trei substanțe (care alcătuiesc un lucru) îşi păstrează proporția normală sub aspect cantitativ şi calitativ; boala apare când această proporție se schimbă şi devine anormală. Aceste trei substanțe se numesc sulf, mercur şi sare[121], şi ele sunt acționate de un al patrulea principiu: *viața.* Aceste trei substanța nu pot fi văzute cu ochii fizici, dar un medic adevărat ar trebui totuşi să le perceapă şi să fie capabil să le separe unele de altele.

Tot ce poate fi perceput de simțuri poate fi văzut de oricine, dar un medic ar trebui să vadă lucruri pe care nu oricine le poate percepe. Există medici „naturali” şi medici „artificiali”. Primii pot vedea lucruri pe care ceilalți nu le pot vedea, şi care, din cauza neputinței lor de a le percepe, le contestă existența. Aceştia din urmă văd doar partea exterioară a lucrurilor, în timp ce medicii adevărați văd interiorul lor. Omul interior este realitatea esențială, în timp ce omul exterior este doar o apariție, şi de aceea adevăratul medic vede omul real, iar falsul medic vede doar o iluzie.

---

[120] Dezvoltarea spirituală nu este neapărat dependentă de cunoştințe de un înalt nivel intelectual; există uneori persoane ignorante în privința fenomenelor lumii noastre, dar care posedă puteri spirituale remarcabile.

[121] Nu e vorba, bineînțeles, de substanțele chimice cunoscute de noi sub aceste nume.

Cele trei substanțe sunt ținute la un loc, în anumite forme, de către puterea vitală. Dacă luați cele trei substanțe invizibile şi le adăugați puterea vitală, veți obține trei substanțe invizibile într-o formă vizibilă. Cele trei constituie forma, şi ele se separă numai după ce puterea vitală le părăseşte. Ele sunt ascunse de viață şi adunate laolaltă tot de viață. Calitățile lor combinate constituie calitățile formei, şi numai când viața le părăseşte calitățile lor separate devin manifeste. Dacă cele trei substanțe sunt unite în proporții corecte, sănătatea există în formă; dar dacă sunt despărțite, una din ele va intra în putrefacție şi celelalte vor arde. Omul nu vede acțiunea acestor trei substanțe câtă vreme viața le ține laolaltă, dar poate percepe calitățile lor în timpul distrugerii formei lor. Focul invizibil se află în sulf, elementul solubil în sare, elementul volatil în mercur. Focul arde, mercurul face fum, sarea rămâne în cenuşă; dar atât timp cât forma este vie, nu există nici foc, nici fum, nici cenuşă”.

Există sute de feluri diferite de sare, de sulf şi de mercur, atât în univers cât şi în sistemul uman, şi în ele sunt conținute cele mai mari mistere. Toate lucrurile sunt ascunse în ele, în acelaşi fel în care o pară este ascunsă în păr şi strugurii într-o viță de vie. Observatorul superficial vede doar ceea ce se înfățişează simțurilor sale, însă vederea interioară descoperă lucrurile viitoare. Un grădinar ştie că vița de vie nu va produce pere, şi nici părul struguri. Ignorantul vorbeşte despre cald şi rece, despre uscăciune şi umezeală, despre dulce şi acru, despre amar şi astringent, fără să ştie cauza care produce asemenea calități, dar înțeleptul recunoaşte în ele elementele stelelor”. *(Paragranum)*

Paracelsus a scris destul de puțin despre alchimia populară; el a fost un duşman al rețetelor fără sfârşit, al tuturor înşelătoriilor, murdăriilor şi excrocheriilor de care nu erau străini nici farmaciştii din vremea lui.

„Ce ar trebui să spun despre toate prescripțiile voastre alchimice, despre rețetele şi sticlele voastre, despre creuzetele, mojarele şi celelalte vase din sticlă, despre toate procesele voastre complicate de distilare, topire, coagulare, sublimare, precipitare, filtrare, şi despre toate caraghioslâcurile pentru care vă irosiți timpul şi banii? Toate aceste lucruri sunt inutile, iar munca depusă se dovedeşte a fi zadarnică. Ele sunt mai degrabă o piedică decât un ajutor în cunoaşterea adevărului”.

Cu toate acestea, Paracelsus a fost un bun cunoscător al alchimiei, iar în prefața cărții sale *Tinctum Phisica,*[122] el afirmă:

[122] *Tinctum physicorum* constituie un important mister alchimic. Hermes Trimegistus din Egipt, Orus din Grecia, Albertus Magnus din Germania erau familiarizați cu ea. Ea mai este numită Leul Roşu, fiind menționată în multe lucrări de alchimie, dar cunoscută de foarte puțini oameni. Prepararea ei este extrem de dificilă, deoarece necesită prezența a două persoane perfect armonizate şi la fel de calificate. Se spune că ar fi un fluid eteric roşu, capabil să transforme toate metalele inferioare în aur, având şi alte proprietăți miraculoase. Există o veche biserică în sudul Bavariei, unde se zice că această tinctură ar fi îngropată în pământ. În anul 1698, ceva din ea a străpuns solul, iar fenomenul a fost văzut de mulți oameni, care au crezut că e vorba de o

„Am o comoară îngropată lângă un spital din Veiden (Friaul), care este un giuvaier atât de prețios, încât nici Papa Leon şi nici împăratul Carol nu-l pot cumpăra, cu toată averea lor; cei care sunt familiarizați cu arta spagyrică (alchimia) vor confirma spusele mele”.

Puterea anumitor substanțe de a absorbi şi reține unele influențe planetare este folosită la fabricarea unor obiecte având proprietăți oculte. Metalele pure pot fi utilizate de un alchimist în acest scop, şi pe această cale sunt preparate amuletele, „oglinzile magice”, şi alte obiecte care pot produce efecte miraculoase. Iată ce spune Paracelsus:

„Compozițiile metalelor produc efecte miraculoase. Dacă facem o compoziție din şapte metale, în ordine potrivită şi la timpul cuvenit, vom obține un metal în care regăsim calitățile celor şapte. O asemenea compoziție este numită «electrum». El posedă nu numai calitățile fizice, ci şi calitățile astrale ale celor şapte metale care intră în compoziția lui. Electrumul este una dintre cele mai valoroase compoziții cunoscute de ştiința secretă; nici un metal obişnuit nu pot fi comparate cu el, dacă ținem seama de puterea lui magică. Un vas făcut din electrum va indica imediat dacă o substanță otrăvitoare a fost pusă pe furiş în el, fiindcă substanța acesta va începe să se condenseze pe suprafața exterioară a vasului.

Multe lucruri minunate se pot face din acest electrum: amulete, inele magice, brățări, peceți, figuri, oglinzi, clopoței, medalii şi multe alte obiecte posedând puteri magice importante, despre care se cunoaşte prea puțin, fiindcă această artă a fost neglijată, iar cei mai mulți oameni nici măcar nu ştiu că ea există.

Nu s-ar cuveni să explicăm toate virtuțile şi puterile electrumului, fiindcă sofistul ar începe să batjocorească, ignorantul ar deveni furios, idiotul le-ar ridiculiza, iar cel necinstit ar căuta să le folosească în scopuri rele. De aceea suntem nevoiți să păstrăm tăcerea în privința virtuților sale. Dar există câteva proprietăți miraculoase pe care electrumul le posedă, despre care vom vorbi. Le-am cercetat personal şi ştiu că ceea ce spun e adevărat. Am constatat că inelele confecționate din electrum i-au vindecat pe purtătorii lor de spasme şi paralizie, de epilepsie şi apoplexie; chiar şi în timpul celei mai crunte crize de epilepsie, purtarea unui asemenea inel a avut ca efect revenirea imediată a pacientului la starea normală. Am văzut un asemenea inel a cărui suprafață începe să se umezească în cazul bolilor ascunse. Electrumul se opune tuturor influențelor rele, fiindcă în el există o putere cerească ascunsă şi o puternică influență a tuturor celor şapte

---

minune. În locul acela a fost ridicată o biserică şi este un loc de pelerinaj bine cunoscut. În ceea ce priveşte materialul (dacă–l putem numi astfel) folosit pentru prepararea acestui medicament de preț, Paracelsus spune: „Fii cu băgare de seamă, şi nu lua din leu decât sângele de culoarea trandafirului, iar din vulturul alb doar glutenul alb. Coagulează–l (materializează–l) potrivit sfaturilor date de cei din vechime, şi vei obține tinctură physicorum. Dar dacă aceasta este de neînțeles pentru tine, aminteşte–ți că numai omul care o doreşte din toată inima poate să o capete; şi numai celui care bate mai tare, uşa i se va deschide".

planete. De aceea egiptenii, chaldeenii, şi magii din Persia îl foloseau împotriva spiritelor malefice, şi au făcut descoperiri importante cu ajutorul lui. Dacă v-aş spune tot ce ştiu despre calităţile electrumului, adversarii m-ar denunța ca fiind cel mai mare vrăjitor din lume.

Doresc totuşi să vă spun că am cunoscut o persoană, în Spania, care avea un clopot confecționat din electrum, cântărind cam două livre (aproximativ 200 de grame); făcându-l să sune, el reuşea să atragă diferite spectre şi fantome, care se prezentau pentru a executa ordinele acestui om. Înainte de a face clopotul să sune, el scria câteva cuvinte, litere sau semne pe partea interioară a clopotului. Apoi făcea clopotul să sune şi imediat apăreau aceste spirite sub înfăţişarea dorită de el. Cu ajutorul sunetului acestui clopot, el putea să atragă spectre de oameni sau de animale, sau să le alunge dacă nu erau dorite, şi ori de câte ori voia ca un alt spirit să apară, el scria o altă literă, semn sau cuvânt pe partea interioară a clopotului. A refuzat să-mi dezvăluie secretul cuvintelor scrise pe clopot, dar am meditat asupra lor şi până la urmă l-am descoperit.

Nu trebuie să fiţi surprinşi la auzul unor asemenea lucruri, fiindcă orice este cu putinţă dacă e compatibil cu legile Naturii. Un om poate chema un alt om pe nume, ca să-i poruncească să facă un lucru, şi dacă acesta îl respectă, sau este impresionat de autoritatea acestuia, el se va supune poruncii primite, dar nu din teama de a fi pedepsit. Asupra fiinţelor invizibile, voinţa omului se manifestă mai puternic, şi efectele sunt mai evidente.

O fiinţă inferioară poate fi făcută să asculte de voinţa unei fiinţe superioare doar prin forţa gândului sau a cuvântului, fiindcă cel inferior se supune celui superior, şi cel de jos se supune celui de sus; şi ce altceva este voinţa, dacă nu puterea ascunsă în cugetul omului, şi care devine activă prin imaginaţia sa?[123] Gândul unui om este îndeajuns de puternic ca să se imprime într-un spirit, după cum cuvântul rostit este capabil să se întipărească în mintea unui om, fiindcă spiritele n-au urechi fizice ca să audă sunete fizice, iar vocea e necesară doar celor care nu aud cu spiritul.[124]

Dacă elementul astral din om poate fi trimis într-un alt om prin puterea spiritului său olimpic, înseamnă că un astfel de element astral poate fi introdus şi în metale, în care el îşi va imprima influenţa; în felul acesta, mentalul poate fi ridicat la un nivel superior celui pe care Natura i l-a

---

[123] Puterea pe care omul o exercită în mod tăcut asupra animalelor este un fapt bine cunoscut.

[124] Nu i se poate cere sunetului vocii noastre să aducă imaginea unui obiect în închipuirea noastră, şi dacă vom vedea imaginea vreunui obiect în mintea noastră, şi vom realiza prezenţa lui, el va exista pentru noi în mod real, şi astfel un spirit poate lua o formă oarecare prin puterea imaginaţiei noastre.

hărăzit”.[125]

ELECTRUM MAGICUM

Iată prezentate mai jos instrucțiunile lui Paracelsus referitoare la procesul prin care se prepară *electrum magicum,* un produs alchimic miraculos:

„Se iau zece părți de aur curat, zece de argint, cinci de cupru, două de cositor, două de plumb, o parte de pilitură de fier, şi cinci de mercur. Toate aceste metale trebuie să fie pure. Acum aşteptați ora când planetele Saturn şi Mercur ajung în conjuncție şi aveți grijă ca totul să fie gata pentru acel moment; trebuie să aveți pregătit focul, creuzetul, mercurul şi plumbul, în aşa fel încât să nu întârziați atunci când soseşte momentul intrării în conjuncție, pentru că lucrarea trebuie făcută pe toată durata conjuncției. De îndată ce aceasta are loc, topiți plumbul, adăugați-i mercurul, şi lăsați să se răcească amestecul.

După ce faza aceasta a fost executată, aşteptați conjuncția lui Jupiter cu Saturn şi Mercur; topiți amestecul de plumb şi mercur într-un creuzet, şi cositorul într-un alt creuzet, după care turnați amestecul şi cositorul la un loc, în momentul acestei conjuncții. Apoi trebuie să aşteptați până când are loc conjuncția Soarelui cu una sau cu ambele planete amintite, şi apoi adăugați aur amestecului, după ce în prealabil l-ați topit, în momentul conjuncției Lunii cu Soarele, Saturn, sau Mercur, se adaugă în chip asemănător argintul, iar în timpul conjuncției lui Venus cu una din planetele numite mai sus, se adaugă cuprul. În cele din urmă, în timpul unei asemenea conjuncții cu Marte, totul este completat prin adăugarea pulberii de fier. Mestecați masa de fluid cu o vergea de alun fermecată, şi lăsați-o să se răcească.[126] Din acest electrum magicum se poate confecționa o oglindă în care pot fi văzute evenimente din trecut şi din prezent sau prieteni şi duşmani care nu sunt de față. Puteți zări orice obiect doriți, sau puteți urmări comportamentul unor oameni pe toată durata zilei şi a nopții. Puteți vedea în oglindă tot ce a fost scris, spus sau discutat în trecut, persoanele care au vorbit, şi motivele care le-au determinat să mărturisească ce au făcut. Puteți vedea în oglindă orice – dar secretul trebuie păstrat cu grijă.[127] Asemenea oglinzi sunt făcute din electrum

---

[125] Această remarcă aruncă o oarecare lumină asupra proceselor alchimice, vrând să ne arate că nu e vorba doar de magnetisnul planetelor, ci şi de „magnetismul" operatorului, ambele urmând să fie unite şi puse în contact mintal.

[126] Toate conjuncțiile amintite mai sus se produc în sistemul nostru solar în decursul a treisprezece luni succesive, dar indicațiile se pot referi la conjuncțiile principiilor din Microcosmul omului.

[127] Cu alte cuvinte: poți ajunge *în raport* cu lumina astrală, care este *sensorium–ul* lumii, şi în care este păstrată „memoria" sau întipărirea oricărui lucru.

magicum şi au un diametru de doi inci (aprox. 5 cm.). Ele sunt fabricate în timpul conjuncției lui Jupiter cu Venus. Matrița este confecționată dintr-un nisip foarte fin. Se şlefuieşte oglinda cu o piatră de ascuțit, şi se lustruieşte apoi cu tripoli şi cu o bucată din lemn de tei. Toate operațiile la care este supusă oglinda – respectiv turnarea, şlefuirea, lustruirea etc. – sunt efectuate în timpul aspectelor planetare favorabile, şi dacă se aleg orele potrivite scopului urmărit, atunci, în acest interval de timp, pot fi confecționate trei oglinzi.

În momentul când are loc conjuncția a două planete favorabile, şi când, în acelaşi timp, Soarele sau Luna se află în „casa guvernatorului orei naşterii" voastre, cele trei oglinzi vor fi cufundate laolaltă în apă curată de izvor, şi lăsate să stea acolo timp de o oră. Apoi sunt scoase din apă, înfăşurate într-o bucată de pânză şi păstrate pentru a fi folosite.[128]

Nimic în Natură nu este mort, iar alchimia nu se ocupă de lucruri neînsuflețite. Vechii alchimişti credeau în posibilitatea generării spontane şi prin combinarea puterilor psihice cu esențele, ei creau forme în care viața începea să se manifeste. Ei puteau să creeze ființe vii în sticle închise, sau, prin palingeneza[129] plantelor sau a animalelor, făceau ca forma astrală a plantelor sau a animalelor să devină din nou vizibilă, şi să le reînvie din propria lor cenuşă. Totuşi, unul din cele mai mari secrete l-a constituit crearea de ființe (bărbați sau femei), care se năşteau fără ajutorul organismului femeii şi care au fost numite homunculi".

HOMUNCULI

Despre homunculi, făpturi create pe cale artificială de un spagyricus (alchimist), Paracelsus afirmă:

„Unele ființe umane pot căpăta viață fără să aibă părinți naturali. Cu alte cuvinte, asemenea ființe pot fi create, fără a se mai dezvolta în şi a se naşte din organismul unei femei, ci prin arta unui spagyricus experimentat". (De *Natura Rerum,* voi. 1)

„Crearea de homunculi a fost ținută până acum în mare taină, iar cei care cunoşteau acest lucru erau atât de puțini, încât vechii filozofi se îndoiau de posibilitatea ei. Dar eu ştiu că aşa ceva poate fi realizat de arta spagyrică (alchimie) asistată de procesele naturale. Dacă sperma, închisă ermetic într-o sticlă sigilată, este îngropată în balegă de cal timp de aproximativ patruzeci de zile, şi „magnetizată" corespunzător, ea prinde viață şi începe să se mişte.

După trecerea acestui timp, ea capătă o înfățişare asemănătoare unei ființe

[128] Ar fi zadarnic să dăm descrierea amănunțită a operațiilor care nu pot fi efectuate de cel lipsit de puteri magice, iar acei care posedă asemenea puteri cu greu ar putea folosi aceste indicații, în care alegoriile sunt amestecate cu adevărul într–un mod bizar.

[129] A se vedea *Anexa.*

omeneşti, dar va fi transparentă şi lipsită de corp. Dacă va fi hrănită artificial cu *arcanum sanguinis hominis*[130] până ce atinge vârsta de patruzeci de săptămâni, şi dacă îi va fi păstrată în tot acest timp în balegă de cal şi la aceeaşi temperatură, ea va deveni un copil, cu toate mădularele dezvoltate ca la oricare prunc născut dintr-o femeie, numai că acesta va fi mult mai mic.

Unei asemenea ființe i se spune *homunculus,* şi acest homuncul va creşte, se va dezvolta şi va căpăta educație ca oricare alt copil, până când va creşte îndeajuns spre a fi înzestrat cu rațiune şi intelect, şi pentru a-şi purta singur de grijă. Acesta este unul din cele mai mari secrete, şi se cuvine ca el să rămână o taină până când se va apropia ziua când toate misterele vor fi cunoscute".[131]

N-ar fi de nici un folos să cităm şi alte instrucțiuni ale lui Paracelsus despre operațiile alchimice. Pentru un neinițiat, acestea sunt de neînțeles şi par absurde, în timp ce inițiatul, care e înzestrat cu lumină spirituală, ştie de la maestrul lui că nu mai are nevoie de ele. Cei care îi condamnă pe vechii maeştri pentru presupusa lor ignoranță şi superstiție, ar trebui să recunoască că este absurd să crezi că mari şi înțelepți reformatori ai ştiinței – precum Paracelsus, Johannes Trithemius, Van Helmont, şi alții – au scris volume întregi conținând asemenea fleacuri de nesuportat (aşa cum ar fi, dacă le-am considera prin prisma înțelesului lor literal). Ar trebui, mai degrabă, să socotim că ei au disimulat marile adevăruri spirituale în spatele alegoriilor, cu intenția de a le oferi doar celor care posedă în propriile inimi cheia înțelegerii acestor taine.

Deşi Paracelsus afirmă că obținerea aurului şi argintului pe cale spagyrică este posibilă[132], el condamnă totuşi aceste experiențe, socotindu-le nefolositoare,

---

[130] Fără acest arcanum, experiența nu va reuşi, şi nici forma nu va deveni vizibilă.

[131] Vezi *Nota* de la sfârşitul acestui subcapitol.

[132] Redăm mai jos descrierea fabricării aurului artificial, aşa cum a fost preluată de la venerabilul alchimist MS (într–o notă marginală se spune că experimentul s–a dovedit a fi un succes): „Luați părți egale de pulbere de fier, sulf sublimat şi antimoniu brut. Topiți amestecul într–un creuzet şi țineți–l, timp de opt ore, la o temperatură corespunzătoare incandescenței la roşu. Pisați–l ca să–l faceți pulbere, şi apoi calcinați–l până la evaporarea sulfului. Amestecați două părți din această pulbere cu o parte de borax calcinat, şi amestecați din nou. Pisați–I şi dizolvați–l cu acid clorhidric obişnuit, şi lăsați–l să stea la o temperatură moderată timp de o lună. Lichidul este pus într–o retortă şi distilat, iar lichidul colectat în recipient (acidul alchimic) este iarăşi pus în retortă şi distilat din nou, şi această operație se repetă de trei ori. A treia oară, în retortă se va depune o pulbere roşie (probabil un amestec de clorură de fier cu oxid de amoniu).

Această pulbere urmează să fie dizolvată în menstrum philo–sophicum (preparat prin turnarea clorurii de antimoniu în apă, prin filtrarea şi evaporarea lichidului până la un anumit punct, pentru ca acesta să fie mai puternic). Soluția va fi evaporată din nou, iar pulberea rămasă, amestecată cu sublimat corosiv de mercur în aceeaşi cantitate. Pulberea este dizolvată din nou în menstrum philosophicum, şi amestecul se distilează până când o substanță roşie

şi consideră că experienţele alchimice care au fost încununate de succes au avut nevoie şi de altceva în afară de simplele operaţiuni chimice.[133]

Astrologia este strâns legată de medicină, de magie şi de alchimie. Dacă dorim să facem uz de influenţele planetelor – oricare ar fi scopul pentru care recurgem la ele – trebuie să ştim care sunt proprietăţile lor, cum acţionează, şi în ce moment influenţele planetare vor fi mai puternice sau mai slabe. Calitatea influenţelor planetare va fi cunoscută de omul care îşi cunoaşte propria constituţie, pentru că atunci el va fi capabil să recunoască în sine însuşi influenţe corespunzătoare celor care guvernează cerul.

Acţiunea unor asemenea influenţe va fi cunoscută numai dacă vom cunoaşte calităţile corpurilor asupra cărora acţionează ele, deoarece fiecare corp atrage influenţele care se armonizează cu el şi le respinge pe celelalte. Momentul în care anumite influenţe planetare se fac simţite, poate fi stabilit prin calcule astronomice, sau cu ajutorul tabelelor conţinând datele (calculate în prealabil) necesare acestui scop. Însă vizionarul de înalt nivel spiritual nu va avea nevoie nici de cărţi, nici de tabele, ci va cunoaşte condiţiile lumii interioare prin schimbările produse în propriul său suflet.

Paracelsus nu a fost un „astrolog profesionist", cum am spune noi astăzi. El nu a făcut calcule legate de momentul naşterii, şi nici nu a întocmit horoscoape; în schimb, el cunoştea aspectul superior al astrologiei, prin care pot fi stabilite relaţiile reciproce dintre Macrocosm şi Microcosm. El a respins erorile astrologiei populare, aşa cum făcea şi cu alte credinţe populare de factură religioasă sau ştiinţifică, iar sistemul lui astrologie, dacă este înţeles corect, îşi arată adevăratele valenţe, căci se întemeiază pe cele mai înalte concepţii. El spune:

> „Nimeni nu trebuie să se îngrijoreze din cauza traiectoriei lui Saturn; ea nici nu scurtează, nici nu prelungeşte viaţa cuiva. Dacă Marte este aducător de nenorociri, nu înseamnă că Nero a fost copilul lui, şi deşi Marte şi Nero au avut aceleaşi caracteristici, ei nu le-au luat unul de la celălalt. O veche maximă spune că «înţeleptul poate conduce astrele», şi eu

---

uleioasă ajunge în recipientul de colectare. Dacă obţineţi acest ulei, puteţi lua nişte clorură de argint proaspăt preparată, saturaţi–o treptat cu uleiul şi uscaţi amestecul. Amestecaţi o parte din această pulbere cu cinci părţi de plumb topit; separaţi din nou plumbul de argint prin cupelaţie, şi veţi constata că o treime din argint s–a transformat în aur.

[133] Există un mare număr de dovezi istorice, demne de încredere, care demonstrează obţinerea aurului pur pe cale artificială; dar este îndoielnic că operaţia a fost efectuată într–un mod care ar putea fi imitat cu succes de cineva care nu e alchimist. Potrivit unei relatări provenind dintr–o sursă a cărei veridicitate nu poate fi pusă la îndoială; un anumit alchimist a fost ţinut captiv, din ordinul principelui elector al Saxoniei, în fortăreaţa din Dresda, în anul 1748, deoarece principele dorea să obţină, cu ajutorul lui, aur artificial. Acest expert în materie a produs patru sute de livre de aur prin mijloace alchimice şi, în cele din urmă, a scăpat din închisoare într–un mod inexplicabil. Se spune că alchimistul Flamei ar fi produs aur artificial la 25 aprilie 1382.

cred că maxima aceasta e adevărată.

Stelele nu ne forţează să luăm nimic de la ele dacă noi înşine nu dorim să luăm, şi nu ne îndeamnă la ceva ce noi înşine nu dorim. Ele sunt libere în ce le priveşte, după cum şi noi suntem liberi în ce ne priveşte. Voi credeți că un om e cu atât mai puternic cu cât posedă mai multe cunoştințe, mai multă putere, mai multe bogății, mai multă faimă – şi credeți că toate aceste lucruri se întâmplă fiindcă aşa au hotărât astrele. Eu cred că totul este determinat de faptul că un om este mai apt decât altul pentru a dobândi şi păstra lucruri, iar această aptitudine vine din spirit. Este absurd să credem că stelele sunt capabile să creeze un om. Tot ce pot face stelele, putem face şi noi, fiindcă înțelepciunea ce o căpătăm de la Dumnezeu stăpâneşte cerul şi conduce stelele".

Paracelsus era împotriva ceremoniilor organizate în scopul atragerii spiritelor prin influențe planetare. El spune:

„Orice vine de la «spirite» este vrăjitorie. Asemenea spirite sunt false, şi noi nu credem în ele; însă noi credem în puterea acelei înțelepciuni care guvernează cerul, şi cu ajutorul căreia toate misterele Naturii pot fi cunoscute. Vrăjitoria a fost numită magie, dar magia este înțelepciune, iar în vrăjitorie nu există înțelepciune. Ştiința adevărată cunoaşte totul. Veşnicia tuturor lucrurilor este dincolo de timp, ea neavând nici început, nici sfârşit. Speranțele nu sunt pierdute. Tot ce pare a fi incredibil, improbabil şi imposibil devine un adevăr minunat în veşnicie.

Sufletul omului este alcătuit din aceleaşi elemente ca şi stelele, dar după cum înțelepciunea Supremului dirijează mişcările stelelor, tot astfel rațiunea omului controlează influențele care se rotesc în sufletul său. Esența din corpul sideral al omului, pe care el o atrage de la stele, este de natură materială; totuşi, noi o considerăm a fi ceva spiritual, ținând seama de caracterul eteric al substanței ei şi de marile dimensiuni ale corpului său invizibil. Esențele din corpul sideral al omului sunt strâns legate de esențele siderale ale stelelor, iar esențele corpului atrag puterile stelelor. Însă omul este stăpânul propriului său suflet şi el poate îngădui acestor atracții să se manifeste într-un mod neregulat, sau îşi poate stăpâni pasiunile şi respinge influențele nedorite, în sufletul omului există o mare putere de atracție, care poate atrage din Haos boli fizice, mentale şi morale. Influențele planetare se răspândesc în întreaga Natură şi omul poate atrage influențe dăunătoare din lună, din stele şi din alte lucruri, dar luna, stelele, şi alte lucruri pot atrage, la rândul lor, influențe rele din om, pe care apoi le împrăştie din nou prin razele lor, fiindcă Natura este un întreg indivizibil, ale cărei părți sunt strâns legate între ele.

Soarele şi stelele atrag ceva din noi, şi noi atragem ceva din ele, deoarece corpurile noastre astrale sunt în relație simpatetică cu stelele, iar stelele se află în relație simpatetică cu trupurile noastre astrale – şi tot aşa stau lucrurile cu corpurile astrale ale altor obiecte. Ele atrag influențele astrale din stele. Fiecare corp atrage unele influențe particulare din ele; unele atrag

mai mult, altele mai puțin, şi pe acest adevăr se bazează puterea amuletelor şi a talismanelor, ca şi influența pe care acestea o pot exercita asupra formelor astrale ale persoanelor care le poartă. Talismanele sunt ca nişte cutii în care pot fi păstrate influențe siderale.

Trei spirite, unite într-unul singur, trăiesc şi acționează în om; trei lumi, unite într-una singură, își aruncă razele asupra lui; dar toate trei sunt doar reflectarea, imaginea, sau ecoul unei singure creații primordiale. Primul este esența elementelor; cel de-al doilea este sufletul stelelor; cel de-al treilea este spiritul: *viața.* Instinctele inferioare ale omului apar ca efect al manifestării vieții elementelor, dar există numai o *singură viață,* şi viața care creează instinctele omului este conținută în toate elementele – în stele, precum şi în formele vegetale şi animale. Activitatea esenței de viață se modifică în formele vegetale, animale şi umane; ea devine viața pământului, iar această viață a pământului este radiată înapoi spre stele. Stelele se atrag şi se resping reciproc; ele se află în relații de simpatie sau de antipatie, şi aceste simpatii şi antipatii însuflețite, atracții şi respingeri nu ar exista dacă între ele n-ar exista un vehicul de viață.

Materia primordială, care formează baza alcătuirii corpului omenesc, a absorbit influențele venite din stele, iar acestea hrănesc corpul elementar (fizic), şi cu ajutorul acestor influențe sufletul omului ia contact şi se uneşte cu sufletele stelelor. Conținând în sine însuşi trei lumi, şi trăind în trei lumi, omul ar trebui să învețe să cunoască elementele inferioare, să înțeleagă sideralul, şi să cunoască eternul.

Trupul ne vine de la elemente, sufletul de la stele, spiritul de la Dumnezeu. Şi tot ceea ce intelectul poate să conceapă vine de la stele.[134]

Toată cunoaşterea ne vine de la stele (Mintea Universală). Oamenii nu creează, nu produc idei; ideile există şi oamenii trebuie să fie capabili să le dobândească. Dacă toți profesorii de muzică din lume ar muri într-o zi, cerul, care ne este primul profesor de muzică, n-ar pieri, ci i-ar învăța şi pe alții această artă. Multe sunt ideile pe care oamenii nu şi le-au însuşit încă; multe stele sunt încă prea departe pentru a stabili o legătură durabilă cu pământul. Împărăția stelelor şi a ideilor este infinită, şi de aceea sursa invențiilor şi a descoperirilor încă nu a secat.

Noi stele apar, şi altele dispar de pe cer. Noi idei apar la orizontul minții, iar ideile vechi se pierd. Dacă o cometă nouă apare pe cer, ea umple de groază inimile ignoranților; dacă o idee nouă şi importantă apare la orizontul renunțe la vechile sisteme de gândire şi la formele deja acceptate.

Omul fizic își ia hrana din pământ, omul sideral primeşte simțămintele şi gândurile de la stele, iar spiritul capătă



[134] Când vorbeşte despre „stele" *(astra),* P[...]e planetelor, ci la principiile existente în Cosmos, ş[...]

înțelepciune de la Dumnezeu. Căldura unui foc trece prin pereții unei sobe de fier, şi în chip asemănător influențele astrale (cu toate proprietățile lor) trec prin om. Ele îl pătrund, şi după cum ploaia pătrunde în sol iar solul devine fertil grație ploii, tot astfel sufletul omului devine fertil grație acestor influențe astrale; însă principiul înțelepciunii supreme a universului pătrunde în centru, îl luminează şi conduce totul. Grindina poate distruge fructele pământului, influențele planetare malefice pot fi atrase de sufletul pământului provocând boli cu caracter epidemic, iar centrul spiritual din om poate fi lipsit de înțelepciune, şi, în locul ei, întunericul va prelua conducerea.

Pământul, regnul animal, şi omul fizic sunt guvernați de stele, dar omul spiritual este stăpân peste stele şi peste elemente, şi cucereşte lumile din afară şi lumea dinăuntru prin înțelepciunea venită de la Dumnezeu. Pietrele, plantele şi animalele se supun stăpânirii minții, dar omul trebuie să se supună voinței şi înțelepciunii lui Dumnezeu.

Viața individuală de pe pământ trebuie să se conformeze legilor ce guvernează universul; aspirațiile spirituale ale omului trebuie dirijate în aşa fel, încât să se armonizeze cu înțelepciunea lui Dumnezeu. Dacă omul va reuşi să facă lucrul acesta, conştiința lui interioară se va trezi; atunci el va înțelege influențele stelelor, iar tainele Naturii vor fi revelate percepției lui spirituale".

[**Notă.** Lui Paracelsus i s-a reproşat convingerea în posibilitatea creării homunculilor, dar o înțelegere mai profundă a proceselor din Natură va arăta că un asemenea fenomen nu este neapărat imposibil. Oamenii de ştiință moderni cred că acest lucru nu este imposibil. Moleschott afirmă că noi putem stabili condițiile în care pot fi create forme organice; Lievig susține că este posibil ca substanțele organice să fie create de chimie prin mijloace artificiale. Goethe spune în *Faust:*

Şi-un astfel de creier, având puterea de a gândi,

Va fi creat, cândva, de-un gânditor.

Fără îndoială, acolo unde nu există un germene de viață, o asemenea creație va fi imposibilă; puii păsărilor pot fi clociți artificial, şi poate că aşa pot creşte şi homunculii.

În cartea intitulată *Sfinxul,* editată de Dr. Emil Besetzni, şi publicată la Viena în anul 1873, de către L. Rosner, găsim interesante relatări despre nişte „spirite", generate de un anume Joh. Fercl., conte de Kueffstein, în anul 1775. Sursele acestor relatări au fost unele manuscrise şi tipărituri masonice, dar cea mai importantă a constituit-o un jurnal ținut de un anume J. Kammerer care era majordomul şi asistentul aşa-zisului conte. Acolo se aflau zece homunculi – sau, aşa cum îi numea el, „spirite prezicătoare" – păstrați în nişte borcane foarte rezistente umplute cu apă. Aceste „spirite" constituiau roadele muncii contelui J. F. von Kueffstein şi a unui italian mistic şi rosicrucian, abatele Geloni. Spiritele au fost create în decursul a cinci săptămâni, şi constau dintr-un rege, o regină, un cavaler, un călugăr, o călugăriță, un arhitect, un miner, un serafim şi, la urmă, un spirit albastru şi unul roşu:

„Aceste borcane erau acoperite cu băşici de bou, şi etanşate cu un mare sigiliu magic (pecetea lui Solomon?). Spiritele înotau de jur împrejurul acestor vase de sticlă, şi aveau o

lungime cam de o palmă (aprox. 20 cm.); contele era îngrijorat că acestea vor creşte prea mult. Aşadar, au fost îngropate sub două grămezi mari de balegă de cal, stropite zilnic cu un lichid preparat cu multă dificultate din nişte „substanțe foarte scârboase”. Grămezile de balegă au început să fermenteze după atâta stropit, şi să scoată aburi ca şi cum ar fi fost încălzite de un foc subteran. Apoi, cel puțin-o dată la fiecare trei zile, când totul se liniştea la apropierea nopții, cei doi domni obişnuiau să părăsească mănăstirea, să se roage, şi să tămâieze grămezile.

După ce borcanele au fost luate de acolo, s-a constatat că „spiritele” crescuseră, ajungând fiecare la mărimea de o palmă şi jumătate, astfel că vasele erau acum prea mici pentru ca aceste „spirite” să încapă în ele, iar homunculii masculini aveau acum bărbi impresionante, iar unghiile de la degetele mâinilor şi picioarelor crescuseră foarte mult. Abatele Schilani le-a procurat o îmbrăcăminte corespunzătoare, în funcție de rangul şi demnitatea fiecăruia. În vasul spiritului roşu şi în cel al spiritului albastru, nu putea fi văzută decât „apă limpede”, dar ori de câte ori abatele lovea de trei ori sigiliul de la gura vasului, pronunțând în acelaşi timp câteva cuvinte evreieşti, apa din vas începea să devină albastră (respectiv roşie), iar spiritul roşu şi cel albastru îşi arătau fețele, la început foarte mici, după care se măreau, până când ajungeau de mărimea feței unui om obişnuit. Fața spiritului albastru era frumoasă ca a unui înger, dar fața celui roşu avea o expresie îngrozitoare. Aceste ființe erau hrănite de conte cam o dată la fiecare trei sau patru zile cu o substanță de culoare trandafirie, pe care o ținea într-o cutie de argint, şi din care dădea fiecărui spirit o pilulă cam de mărimea unui bob de mazăre.

O dată pe săptămână, apa era schimbată şi vasele umplute din nou cu apă de ploaie curată. Această operație trebuia făcută foarte repede, fiindcă în timpul celor câteva minute, spiritele erau expuse la aer, şi îşi închideau ochii, părând că îşi pierd puterea şi cunoştința, ca şi cum ar fi gata să moară. Dar spiritul albastru nu era niciodată hrănit, şi nici nu i se schimba apa; spiritul roşu primea, o dată pe săptămână, o înghițitură de sânge proaspăt (de pui), şi acest sânge dispărea în apă de îndată ce era turnat în vas, fără să coloreze sau să agite apa. Apa în care se afla spiritul roşu trebuia schimbată o dată la două sau trei zile. Îndată ce vasul era deschis, apa căpăta un aspect cețos, întunecat, şi emana un miros urât, ca de ou stricat.

În decursul timpului, spiritele au crescut cam de mărimea a două palme (cea. 23 cm.), iar vasele lor deveniseră acum prea mici pentru ca spiritele să poată sta în poziție verticală; de aceea contele a adăugat acestor vase nişte scaune corespunzătoare. Vasele au fost transportate în locul unde Loja masonică, al cărei maestru era contele, îşi ținea şedințele, şi după fiecare şedință erau duse îndărât. În timpul acestor întruniri, spiritele făceau preziceri în legătură cu evenimentele viitoare, preziceri care, de obicei, se adevereau. Ele cunoşteau cele mai mari taine, dar fiecare spirit vorbea numai despre domeniul pe care îl reprezenta; de exemplu, regele vorbea despre politică, călugărul despre religie, minerul despre minerale, etc; în schimb, spiritul roşu şi cel albastru păreau că ştiu totul.

În urma unei întâmplări nefericite, vasul în care era călugărul a căzut şi s-a spart. Sărmanul călugăr a murit, după câteva încercări dureroase de a respira, în ciuda eforturilor disperate ale contelui de a-i salva viața. Corpul lui a fost îngropat în grădină. O încercare a contelui de a crea un alt călugăr, fără ajutorul abatelui care plecase, s-a soldat cu un eşec, căci el a reuşit să creeze ceva care semăna cu o lipitoare, cu o foarte slabă vitalitate, care a şi murit după puțin timp.

Într-o zi, regele a scăpat din vasul lui de sticlă, care nu fusese sigilat prea bine, şi a fost găsit de Kammerer stând pe vasul în care se afla regina, zgâriind cu unghiile sigiliul şi

încercând să-l rupă, să-l dea la o parte şi s-o elibereze pe regină. La strigătele lui Kammerer, care descoperise întâmplarea, contele s-a repezit spre locul unde se aflau vasele şi, după mai multe încercări nereuşite, a reuşit să-l prindă pe rege, care, după lunga lui expunere la aer, era epuizat. Regele a fost pus din nou în vasul său cu apă, nu înainte de a fi reuşit să-l zgârie pe conte pe nas”.

Se pare că în ultimii săi ani de viață, contele von Kueffstein a început să se teamă că sufletul nu-i va fi mântuit, şi considerând că există incompatibilitate între dorința de a ține în captivitate aceste spirite şi vocea conştiinței, a renunțat la ele într-un fel care nu-i menționat de autorul acestei istorisiri.

Este greu de crezut că relatările de mai sus sunt îndoielnice, căci istorici renumiți precum Max Lamberg şi Franz Josef von Thun au văzut aceste spirite, care aveau trupuri vizibile şi tangibile, şi se pare că acestea erau, fie spirite elementale, fie, ceea ce îmi pare mai probabil, homunculi.]

IX. Filozofie şi teozofie

Filozofia modernă este un sistem al speculației teoretice bazat pe raționarea de la cunoscut la necunoscut, care trage deducții logice din opiniile acceptate. Teqzofia constă în posesia cunoaşterii căpătate prin experiență practică. Pentru a fi filozof e necesar să ai o putere de raționare remarcabilă şi să estimezi posibilitățile şi probabilitățile; pentru a fi un adevărat teozof e necesar să posezi facultatea percepției spirituale, şi să cunoşti lucrurile percepute independent de posibilitățile, probabilitățile sau opiniile acceptate. Un filozof speculativ se situează pe un punct de vedere obiectiv în privința obiectului studiat; teozoful găseşte caracterul acelui lucru în el însuşi.

Nu există ceva în Macrocosmul naturii care să nu fie conținut şi în om; deoarece omul şi Natura sunt în mod esențial una, omul care ştie că este una cu Natura va cunoaşte orice din Natură cunoscându-se pur şi simplu pe sine însuşi. Filozoful, neavând cunoaştere de sine, poate doar să speculeze asupra lucrurilor pe care nu le vede; un teozof practician, cunoscându-şi propriul sine, nu are nevoie să speculeze, fiindcă el cunoaşte ceea ce vede, şi vede ceea ce cunoaşte.

Aşadar, nu poate fi numit teozof acela care nu posedă cunoaşterea de sine, singura care permite omului să cunoască toate lucrurile prin cercetarea proprie-i sale minți. Această putere o au atât de puțini oameni, încât ceilalți indivizi se îndoiesc de existența ei; pentru ignoranți, o astfel de putere pur şi simplu nu există,

căci numai ceea ce omul poate să înțeleagă are o existență reală pentru el, iar ceea ce nu înțelege îi apare ca fiind ceva iluzoriu, indiferent de cât de reale pot fi aceste lucruri pentru alții. Este nevoie de un înalt grad de perfecțiune morală şi intelectuală pentru a realiza o perfectă cunoaştere de sine, şi este cu neputință ca cineva să atingă treapta cea mai înaltă de perfecțiune atât timp cât trăieşte într-o formă fizică imperfectă; şi asta pentru că imperfecțiunile formei stânjenesc spiritul, şi numai despre un spirit care a depăşit nevoia de a trăi într-o formă fizică se poate spune că a atins acel înalt grad de perfecțiune la care se dobândeşte o cunoaştere de sine desăvârşită, şi, în consecință, o desăvârşită cunoaştere a universului. Asemenea ființe se numesc „spirite planetare"; altele, de un rang inferior, care continuă să trăiască sub diferite forme, se numesc Inițiați.[135]

Oricât de învățat şi de înzestrat intelectual ar fi omul, cunoaşterea lui în privința adevărului rămâne doar o simplă prejudecată, câtă vreme el n-a cunoscut adevărul în sine însuşi. Dacă dăm crezare şi acceptăm învățătura unei alte persoane care a perceput adevărul, nu rezultă de aici că noi recunoaştem acest adevăr ca fiind al nostru; înseamnă pur şi simplu că îi considerăm părerea demnă de încrederea noastră. Cunoaşterea opiniilor altora ne poate ajuta în

[135] Vezi *Anexa.*

cercetările noastre doar atât timp cât nu putem descoperi adevărul în noi înşine; însă nu trebuie uitat că o astfel de cunoaştere este cu dublu tăiş: ne poate îndruma corect, sau ne poate duce în eroare. Singura cale care ne poate duce la cunoaşterea şi înțelegerea adevărului este cunoaşterea de sine. Opiniile se schimbă, crezurile şi credințele se schimbă şi ele în mod corespunzător, dar cunoaşterea pe care o găsim în noi înşine rămâne tot atât de trainică ca o stâncă.

Cunoaştere teoretică a lucrurilor este ceva fals, căci adevărata cunoaşterea poate fi dobândită doar prin practică. Pentru a cunoaşte un lucru, trebuie să-l vedem şi să-l simțim în noi înşine. Lucrurile care trec dincolo de puterea fizică a vederii pot fi cunoscute doar dacă sunt trăite şi simțite de către suflet. Lucrurile care transcend capacitatea intelectului de a le înțelege nu pot fi demonstrate ştiințific celor care nu posedă această capacitate. Iubirea şi ura, rațiunea şi conştiința sunt lucruri necunoscute celor care nu realizează existența lor. Atributele spiritului nu se află doar dincolo de puterea percepției senzoriale, ci şi dincolo de puterea înțelegerii intelectuale; ele pot fi cunoscute doar de către spirit, şi sunt numite oculte fiindcă nu pot fi înțelese în absența luminii spiritului.

Pentru a dobândi cunoaştere, noi trebuie să fi trecut prin experiența binelui şi a răului, căci dacă nu cunoaştem răul, nu vom putea şti ce este binele. De îndată ce începem să înțelegem ce este binele, binele devine pentru noi o realitate, şi întrucât cea mai înălțătoare fericire nu poate fi atinsă decât prin înțelegerea acestui bine suprem, trebuie să fim în stare să-l realizăm, dacă dorim să fim fericiți şi înțelepți. Noi putem să realizăm prezența răului fără ca să-l dorim, dar nu putem realiza existența binelui suprem fără să-l dorim, şi nu-l putem dori cu ardoare dacă nu credem că el există. Prima şi absolut necesara condiție pentru a dobândi cunoaşterea şi a cunoaşte fericirea este credința în existența binelui şi dorința puternică de a realiza existența lui – însă nicicând nu vom fi capabili să-l descoperim şi să-l înțelegem altundeva decât în propriile noastre inimi.

Dumnezeu nu trăieşte în afara templului spiritual al omului, ci numai înăuntru său.

Ajutată de intuiție, cugetarea intelectuală poate ajunge până la uşa templului spiritual, dar nu poate intra înăuntru (chiar dacă are destulă putere pentru asta) până când nu află că templul acesta există. Această cunoaştere se numeşte credință, dar credința nu vine la cei care n-o doresc, iar dorința pentru tot ce este înălțător nu e creată de om. Dorințele omului depind de puterea atracțiilor sale, şi ceea ce îl atrage mai puternic este lucrul pentru care nutreşte cea mai intensă dorință. Nu stă în puterea naturii animale sau intelectuale a omului să dorească sau să iubească ceea ce el nu cunoaşte. Poate să aibă curiozitatea de a-L vedea pe Dumnezeu cel inefabil, dar el poate iubi din toată inima doar ceea ce îl atrage, ceea ce simte şi ceea ce ştie că există. El trebuie să realizeze prezența a ceea ce este înălțător în propria-i inimă, înainte de a putea cunoaşte acest lucru cu ajutorul intelectului; uşa adevărului tainic – adică a

templului spiritual – este zăvorâtă cu multe lacăte, iar cei care socotesc că o vor putea deschide doar cu puterile lor, vor încerca zadarnic.

Înțelepciunea nu este ceva creat de om; ea nu poate fi cumpărată cu bani, nici momită cu promisiuni, ci vine doar la cei cu mintea curată şi cu inima deschisă. Se spune că cei care doresc să devină înțelepți, trebuie să fie ca nişte copii, dar există puțini printre cei învățați care ar dori să facă acest lucru. Sunt puțini cei capabili să facă aşa ceva, chiar dacă ar fi .dispuşi s-o facă, fiindcă sunt lipsiți de viață, lipsiți de cunoaştere, lipsiți de putere, şi pentru că viața şi conştiința, cunoaşterea şi puterea vin de la sursa universală a tuturor lucrurilor, iar ei nu sunt decât instrumentele imperfecte ale manifestării ei. Există puțini învățați care ar fi dispuşi să renunțe la iluzoria independență a gândirii lor, la prejudecățile acceptate şi la raționamentul lor dogmatic, şi care să se dedice slujirii speranței, credinței şi milei, cunoaşterii de sine prin introspecție şi meditație, şi să-şi facă din suflete lăcaşuri ale adevărului. Omenirea se aseamănă cu un lan de grâu, unde fiecare individ este reprezentat de un fir, fiecare încercând să crească mai înalt decât altul şi să dea rod mai îmbelşugat; dar există puține fire care doresc să devină flori frumoase, căci ar fi considerate de celelalte ca nefiind de vreun „folos practic", dar se uită faptul că cei care vor dobândi împărăția lui Dumnezeu, vor primi pe deasupra toate celelalte lucruri.[136]

Scopul existenței omului este de a fi deplin fericit, şi calea cea mai scurtă pentru a deveni fericit este de a fi perfect şi fericit *acum,* fără a aştepta ocazia de a deveni astfel într-o viață viitoare. Tot ce există poate fi o fericire, dar numai fericirea cea mai înaltă dăinuie, iar fericirea permanentă poate fi dobândită numai prin atingerea binelui permanent. Cel mai înălțător lucru pe care un om îl poate simți şi gândi este idealul lui cel mai înalt, şi cu cât ne înălțăm mai sus

---

[136] Dumnezeu este cea mai mare putere din univers, fiindcă EI este izvorul şi suma tuturor puterilor în modul lor cel mai înalt de manifestare. Dumnezeu este aşadar conştiința absolută, iubirea absolută şi înțelepciunea absolută. Dacă dorim să îndeplinim ceva măreț, prima cerință este prezența lui Dumnezeu, fiindcă El este înțelegerea şi puterea omului, şi El sălăşluieşte în om. Dar noi nu ni–L putem apropia pe Dumnezeu printr–un intelect lipsit de iubire. Dumnezeu este iubire şi ni–L putem apropia numai prin iubire. Noi nu putem cunoaşte principiul oricărui bine pe cale intelectuală, decât dacă îl iubim cu toată inima; şi cu cât îl dorim mai mult, cu atât mai mult vom fi capabili să înțelegem intelectual ce este acest principiu. Aşadar, iubirea lui Dumnezeu este puterea care transcende natura inferioară a omului; ea nu se poate dezvolta din elementele animale ale omului, căci ea este un dar al sursei universale a iubirii, în acelaşi sens în care strălucirea soarelui nu se iveşte din pământ, ci vine de sus. Dumnezeu trăieşte în inimile oamenilor, şi dacă dorim să–L iubim, noi trebuie să iubim tot e este bun în umanitate. Iubirea de oameni este începutul cunoaşterii lui Dumnezeu. Intelectul este cea mai însemnată avere a omului muritor, iar un intelect care se înalță la sursa întregii cunoaşteri prin puterea iubirii, îl poate cunoaşte pe Dumnezeu şi toate misterele Naturii, şi poate deveni el însuşi divin; dar un intelect lipsit de iubire ne înşeală, ne afundă în întuneric şi ne duce la pieire. Un intelect împletit cu iubirea pentru binele suprem ne duce spre înțelepciune; un intelect lipsit de iubire ne împinge în puterea răului.

pe scara existenței, şi cu cât cunoaşterea noastră devine mai cuprinzătoare, cu atât idealul nostru va fi mai înalt. Câtă vreme rămânem fideli celui mai înalt ideal al nostru, vom fi fericiți, în ciuda suferințelor şi vicisitudinilor vieții; idealul cel mai înalt ne conferă fericirea cea mai înaltă şi mai durabilă. Întreaga teozofie constă în cunoaşterea celui mai înalt ideal şi în constanta adeziune la el, care nu poate fi pierdută din cauza iluziilor simțurilor, şi nici slăbită de îndoielile pe care un intelect îngust şi mărginit încearcă să le creeze, ci care poate fi întărită printr-o neîncetată căutare a adevărului şi printr-o neostoită atenție acordată datoriei.

Paracelsus şi-a depăşit contemporanii prin puterea rațiunii sale şi, mai ales, prin spiritualitatea naturii lui. Aceste calități i-au permis să introducă în ştiință reforme asemănătoare celor pe care Luther le-a introdus în teologie. Timp de aproape două mii de ani, sistemul aristotelic de învățătură a ținut încătuşate spiritele omeneşti. Cercetările independente, mințile inventive şi puterile creatoare erau desconsiderate, iar studenții într-ale filozofiei, ştiinței şi medicinei nu făceau decât să repete teoriile ținute la preț de autorităților din acea vreme. Teologii scolastici erau autocrați în şcolile lor; filozofia lui Aristotel forma un întreg finisat şi oferit de-a gata, în care nu era nimic de contrazis sau de contestat, şi orice încercare făcută de un spirit independent pentru a da viață sistemului revolut a fost considerată erezie, aroganță şi idee smintită, iar cei care încercau să schimbe lucrurile erau luați în râs. Nu a fost admisă nici o schimbare, iar ceea ce exista deja prilejuia dispute sterile şi certuri nesfârşite între profesori şi doctori.

Chiar şi civilizațiile alexandrină şi romană au contribuit prea puțin la introducerea noilor idei; dar chiar şi această contribuție n-a fost apreciată la adevărata ei valoare, fiind analizată doar la nivel empiric. Activitatea minților studioase a fost limitată la colectarea opiniilor şi la încercarea de a le adapta cât mai bine la tiparul teoriilor aristotelice, iar lucrurile care nu se potriveau concepțiilor epocii erau respinse în mod hotărât, aşa cum se face adesea în zilele noastre.

Dar frazele fără conținut, dogmatismul şi cuvintele lipsite de înțeles îl interesau prea puțin pe Paracelsus, şi mintea lui scrutătoare le respingea. El era un căutător al adevărului, nu un negustor de termeni ştiințifici. Pentru el, faptele erau mai valoroase decât vorbele, fenomenele Naturii erau mai instructive decât ceasloavele care conțineau sofisme complicate. De aceea Paracelsus a devenit reprezentantul unei noi ere şi un focar intelectual ce a atras toate mințile care urau întunericul şi doreau lumina. Despre sursa şi temeiurile înțelepciunii, el spune:

> „Toate numerele sunt multipli ai lui unu, toate ştiințele converg spre un punct comun, toată înțelepciunea pleacă dintr-un centru, iar numărul înțelepciunii este unu. Lumina înțelepciunii radiază în lume şi se manifestă în diferite feluri, în funcție de substanța în care se manifestă. Prin urmare, omul trebuie să-şi manifeste rațiunea sub un triplu aspect: ca instinct, ca rațiune animală, şi ca inteligență spirituală.

Cunoaşterea pe care sufletul nostru o capătă de la elementele fizice şi animale este vremelnică; aceea pe care o capătă de la spirit este veşnică. Dumnezeu este Tatăl înțelepciunii şi toată înțelepciunea provine din El. Noi putem căpăta mai multă înțelepciune, dar nu prin noi înşine, fiindcă în noi nu există nimic în afară de ce a fost pus de Dumnezeu. Aceia care cred că pot învăța fără ajutorul lui Dumnezeu vor cădea în idolatrie, superstiție şi eroare. Ei îşi pot crea o bună reputație în lume şi vor fi admirați de către ignoranți, dar mintea lor se va depărta de lumină şi în cele din urmă va ajunge în beznă. Însă aceia care iubesc centrul luminii vor fi atraşi spre el, şi cunoaşterea lor va veni de la Dumnezeu. Dumnezeu este Tatăl înțelepciunii, şi omul este fiul. Dacă dorim cunoaşterea, trebuie s-o cerem de la Tatăl şi nu de la fiul. Şi dacă fiul doreşte să învețe înțelepciunea, el trebuie să învețe înțelepciunea care vine de la Tatăl. Cunoaşterea pe care clericii o posedă nu au căpătat-o direct de la Tatăl, ci au învățat-o unii de la alții. Ei nu sunt siguri de adevărul pe care-l propovăduiesc altora, şi de aceea se folosesc de vicleşuguri şi ocolesc adevărul; ei cad în eroare şi, datorită trufiei lor, îşi iau propriile opinii drept înțelepciune venită de la Dumnezeu. Arta amăgirii, a minciunii, a denaturării, a incorectitudinii, a falsificării adevărului putea fi învățată în şcolile lor, dar capacitatea de a cunoaşte şi urma adevărul nu putea fi conferită de gradele academice; această putere vine doar de la Dumnezeu.

Cel care doreşte să cunoască adevărul trebuie să fie capabil să-l vadă, şi nu doar să se mulțumească cu descrierea lui făcută de alții. Puterea cea mai înaltă a intelectului, dacă nu este luminată de iubire, nu-i decât un alt grad al intelectului animal, şi va pieri; însă intelectul aprins de iubirea pentru Cel Preaînalt este intelectul îngerilor, şi va trăi veşnic”. *(De Fundamente Sapientiae)* în mai multe tratate, făcând referire la adevărata şi la falsa credință, Paracelsus afirmă:

„Nu credința în existența istorică a Iui Isus Christos este cea care are puterea să salveze omenirea de rău, ci credința în Puterea Supremă (Dumnezeu) prin care omul Isus a putut sâ acționeze. Prima „credință” este doar un îndemn, o convingere şi un efect al educației; cea de-a doua este o credință ce ține de natura omului. Christos nu spune că dacă vom crede în puterea Lui personală de a săvârşi minuni, noi vom fi în stare să prăvălim munții în mare. El vorbeşte despre propria noastră credința, care înseamnă puterea lui Dumnezeu, lucrând prin noi înşine la fel de puternic cum a lucrat prin Christos – dar numai dacă vom deveni asemenea Lui. Această putere vine de la Dumnezeu şi se întoarce la Dumnezeu. Dacă un om vindecă un bolnav în numele lui Christos, el îl vindecă prin puterea lui Dumnezeu şi prin propria lui credință. Această putere devine activă în el şi prin el datorită credinței lui statornice, şi nu ca o răsplată pentru credința bolnavului că Isus a existat odată pe pământ.

Puterea adevăratei credințe se răspândeşte tot atât de departe ca şi puterea lui Dumnezeu. Omul nu poate face nimic prin propria-i putere, ci totul poate fi îndeplinit, prin om, de către puterea credinței. Dacă nu am crede în

capacitatea noastră de a umbla, noi nu am putea merge. Dacă dorim să facem un lucru, credința îl va împlini prin intermediul nostru. Dacă am avea credință cât „mărimea unui bob de muştar”, noi am putea arunca un munte în mare; dar dacă am încerca să facem acest lucru doar pentru a arăta oamenilor cât suntem de puternici, n-am face decât să ne arătăm vanitatea, iar puterea credinței ne-ar părăsi.

Credința nu vine din om, şi nici un om nu poate să creeze credință, căci credința este o putere care vine din sursa a tot ce este bun. Germenele ei se află înăuntru nostru, şi poate fi cultivat sau neglijat de noi. Omul poate folosi această putere pentru a face bine sau rău, dar ea se manifestă efectiv doar când este puternică şi pură, şi nicidecum atunci când este slăbită din pricina îndoielii şi risipită pentru scopuri mai puțin însemnate. Cel care doreşte s-o folosească, trebuie să aibă în vedere doar *un singur* țel. Bolile pot fi provocate şi vindecate prin credință, şi dacă oamenii ar cunoaşte puterea credinței, *ța* avea mai multă încredere şi ar alunga superstițiile. Nu avem dreptul să spunem că o boală este incurabilă, avem dreptul să spunem doar că nu o putem vindeca. Un medic care are încredere numai în propriile lui cunoştințe va realiza puțin, dar acela care crede în puterea lui Dumnezeu ce acționează prin el, şi care foloseşte această putere în mod inteligent, va obține rezultate bune. Dacă cineva crede că poate să vindece o boală, sau să realizeze orice altceva, fiindcă este încredințat că este capabil să facă acel lucru, acela crede de fapt într-o superstiție; dar dacă ştie că poate face un asemenea lucru fiindcă este conştient că are puterea de a-l face, el va fi în stare să-l facă prin puterea acelei conştiințe, care este adevărata credință. O asemenea credință este cunoaştere şi dă putere. Adevărata credință este conştiință spirituală, însă o credință bazată doar pe păreri şi pe crezuri este produsul ignoranței, şi, de fapt, o superstiție. Corpul pe care îl primim de la părinții noştri, şi care este alcătuit din hrana pe care el şi-o extrage direct şi indirect din pământ, nu posedă puteri spirituale, pentru că înțelepciunea şi virtutea, speranța şi generozitatea nu ne vin din pământ. Ele nu sunt produsul organizării fizice a omului, ci atributele invizibilului corp de glorie, ai cărui germeni se află înăuntru omului.

Corpul fizic se schimbă şi moare, corpul de glorie este veşnic. Acest om veşnic este omul real, şi el nu este creat de părinți pământeni. El nu-şi extrage hrana din pământ, ci din sursa eternă şi invizibilă din care provine. Şi totuşi cele două corpuri sunt unul singur, iar omul poate fi comparat cu un pom ce îşi procură hrana din pământ şi din aerul înconjurător. Rădăcinile se întind în pământ şi caută hrana în întuneric, dar frunzele îşi capătă hrana de la lumină.

Corpul vremelnic este casa corpului etern, şi de aceea trebuie să avem grijă de primul, pentru că cel care distruge corpul vremelnic, distruge lăcaşul celui etern. Deşi omul veşnic este invizibil, el există totuşi şi, cu timpul, va deveni vizibil, asemenea unui copil care este invizibil în pântecele mamei lui înainte de naştere, dar care, după ce s-a născut, poate fi văzut de toți cei

care erau orbi până atunci. Şi după cum orice lucru se întoarce după un timp la sursa de unde a venit, tot aşa şi trupul se întoarce în pământ, iar spiritul în rai sau în iad. Unii copii se nasc din rai, alții se nasc din iad, întrucât fiecare ființă umană îşi are tendințele sale inerente, şi aceste tendințe aparțin spiritului ei, şi arată condițiile în care ea a existat înainte de a se fi născut. Vrăjitorii şi cei care fac farmece nu au devenit aşa dintr-o dată; ei s-au născut cu puteri malefice. Corpul este doar un instrument; dacă veți căuta omul (real) în trupul său mort, îl veți căuta în zadar".

Paracelsus nu credea că vreun lucru care să fie împotriva legilor Naturii s-ar putea întâmpla; în schimb, el nu a pretins nicicând că toate legile Naturii sunt deja cunoscute. El a respins bigotismul orb şi credulitatea clerului ignorant din epoca sa, şi a susținut dreptul de a citi Biblia în lumina propriei rațiuni şi de a respinge opiniile dovedite greşite, chiar dacă asemenea opinii au fost proclamate legitime de cei înstăpâniți peste ştiința sau religia vremii. Formal, el a rămas un catolic, însă a sprijinit şi a apărat ideile de reformare a Bisericii; de aceea mulți l-au privit ca pe un eretic.

Nu este deloc surprinzător că o minte pătrunzătoare şi liber-cugetătoare ca aceea a lui Paracelsus i-a adus mulți duşmani printre cei ignoranți şi bigoți; el şi-a atras ura lor înverşunată prin critica necruțătoare pe care a făcut-o superstițiilor populare şi absurdităților ştiințifice, şi prin modul îndrăzneț în care a înfruntat, atacat, şi răsturnat vechile forme şi abuzuri ce deveniseră rigide şi osificate.

El a condamnat excesul de ceremonii şi idolatria practicată prin imagini şi moaşte ale sfinților, spunând că acela care doreşte să capete adevărata credință a lui Christos, nu ar trebui s-o caute în forme, în ceremonii şi în picturi, ci în Christos cel viu care trăieşte în noi.

„Ar trebui să învățăm doar din cuvântul înțelepciunii, şi în acest cuvânt nu vom găsi nici statui, nici picturi, ci numai spiritul universal. Dacă vă este predicată credința, aceasta se face pentru a o planta în inimile voastre, unde poate prinde rădăcini, se poate dezvolta şi astfel veți ajunge să o cunoaşteți. Dacă însă credința nu este în inimile voastre ci în forme şi ceremonii, şi dacă rămâneți ataşați de aceste forme, aflați că inimile voastre nu sunt pregătite s-o primească, căci deşi formele şi ceremoniile ne pot face să plângem şi să suspinăm, plânsul şi suspinul vor fi zadarnice, fiindcă aceste simțăminte vin de la acele imagini şi se vor întoarce tot la acele imagini, în cele din urmă, toate lucrurile se întorc în locul de unde s-au ivit, şi cum toate aceste lucruri sunt pieritoare, simțămintele pe care acestea le provoacă vor pieri odată cu ele. Dumnezeu doreşte doar inima noastră, nu ceremonii. Dacă nu vom mai recurge la ceremonii, ele se vor dovedi nefolositoare atât în materie de credință cât şi în arta magiei. Ceremoniile nu fac decât să sporească starea de credulitate şi de superstiție."

În legătură cu adorarea imaginilor şi a sfinților, el spune:

„Sfinții sunt în cer, nicidecum în lemnul din care este sculptată imaginea

lor. Fiecare om este cel mai aproape de dumnezeul său. Eu îi contrazic pe vechii părinți.

Pentru că ei au scris pentru trup, nicidecum pentru suflet; au scris poezie, nu teologie; vorbeau despre fleacuri, în loc să spună adevărul. Ei au fost învățătorii vremurilor lor, nu învățătorii vieții veşnice. Doar simpla imitare a obiceiurilor sfinților nu serveşte la nimic. Purtarea veşmintelor de culoare neagră, sau posesia unei bucăți de hârtie semnată de vreo autoritate omenească, nu face din om o ființă divină. Sunt divini doar aceia care se poartă cu înțelepciune, căci înțelepciunea este Dumnezeu însuşi.

Ziceți că un cleric este un îndrumător spiritual pentru alții; dar cum poate un om să fie un îndrumător spiritual doar pentru că vorbeşte despre lucrurile spirituale, fără ca el însuşi să le cunoască? Se mai spune că modul de comportare al unui cleric nu afectează adevărul pe care el îl propovăduieşte; însă un cleric care nu se poartă cu dreptate nu posedă adevărul, şi deci nu poate să-l propovăduiască. El poate doar să repete ca un papagal cuvinte şi propoziții, al căror conținut va fi de neînțeles pentru cei care-l ascultă, fiindcă nici măcar el însuşi nu pricepe semnificația lor.

Convingerea în opinii nu înseamnă credință. Acela care crede prosteşte este un smintit. Nebunul care crede în lucruri lipsite de rațiune este mort pentru credință, din simplul motiv că îi lipseşte cunoaşterea; iar unde nu există cunoaştere, acolo nu poate fi credință. Acela care doreşte să dobândească adevărata credință, trebuie să cunoască, deoarece credința vine din cunoaştere. Credința care vine din cunoaştere este înrădăcinată în minte; cel care crede fără să cunoască nu posedă, nici cunoaştere, nici credința, nici putere.

Dumnezeu nu doreşte ca noi să rămânem în beznă şi ignoranță; dimpotrivă, cunoaşterea noastră trebuie să fie de la Dumnezeu, şi va trebui ca noi să devenim recipientele înțelepciunii divine. Dumnezeu nu se bucură văzând proşti, nătărăi şi smintiți care sunt gata să creadă orice, oricât de absurd ar putea fi acel lucru, după cum

El nu doreşte ca doar un singur bărbat învățat şi înțelept să existe în fiecare țară, iar ceilalți să-l urmeze orbeşte, aşa cum fac oile care se iau după berbec. Ar trebui ca toți să posedăm această cunoaştere a lui Dumnezeu, pe care s-o căpătăm din universala sursă a înțelepciunii. Noi ar trebui, de asemenea, să învățăm cine şi ce este Dumnezeu, şi vom putea învăța să-L cunoaştem pe Dumnezeu doar dacă vom deveni înțelepți. Lucrările lui Dumnezeu vor fi făcute cunoscute nouă grație înțelepciunii, şi Dumnezeu, care trăieşte în noi înşine, se va bucura nespus dacă devenim asemenea Lui. Dar ca să ajungem asemenea lui Dumnezeu, noi trebuie să fim atraşi de Dumnezeu, sursa universală a tuturor lucrurilor, iar puterea care ne atrage spre El este iubirea. Iubirea de Dumnezeu se va aprinde în inimile noastre prin iubirea înflăcărată pentru omenire, iar iubirea de oameni se va manifesta prin iubirea lui Dumnezeu, în felul acesta, Dumnezeul Macrocosmului şi Dumnezeul Microcosmului lucrează unul

asupra celuilalt şi amândoi sunt esenţial Unul, căci există doar un singur Dumnezeu, o singură Lege, şi o singură Natură prin care înţelepciunea se face cunoscută". *{De Fundamento Sapientiae)*

Există un soare pământesc, care este sursa întregii călduri, şi toţi cei care sunt în stare să vadă pot să vadă soarele, iar cei care sunt orbi şi nu-l pot vedea, îi pot simţi căldura. Există un soare veşnic, care e sursa întregii înţelepciuni, şi toţi cei ale căror simţuri spirituale s-au trezit la viaţă vor vedea acel soare şi vor fi conştienţi de existenţa lui; însă cei care nu posedă conştiinţa spirituală pot totuşi să-I simtă puterea printr-o facultate interioară numită intuiţie. Raţiunea animală este activă în sufletul animal, iar înţelepciunea angelică (este activă) în sufletul spiritual. Raţiunea animală vede cu ajutorul luminii Naturii produsă de reflectarea razelor de lumină divină ce acţionează în Natură; lumina spiritului nu este un produs al Naturii, ci cauza supremă a tot ceea ce se manifestă în Natură.

Natura nu creează un înţelept, ea oferă doar o formă naturală pentru un înţelept. Natura nu este încă perfectă, căci dă naştere la anomalii şi monstruozităţi, la boli şi infirmităţi, la orbiri şi mutilări, dar ceea ce ne vine de la Dumnezeu este perfect. E un germene care-i sădit în sufletul omului, şi omul este grădinarul care se îngrijeşte de cele necesare dezvoltării lui. Iar când tabernacolul pământesc este distrus, spiritul, atras de iubirea pentru Dumnezeu care-i căminul Lui veşnic, poate să se întoarcă la El, după ce a sporit în cunoaştere, purtând veşmintele purităţii şi fiind luminat de propria sa înţelepciune.

Spiritul trece în trup, şi în afara lui, ca o adiere de vânt ce struneşte corzile unei harpe eoliene. Dacă vom reuşi să-l păstrăm acolo, vom crea o sursă de armonie veşnică şi vom face să se ivească o fiinţă nemuritoare. Dar pentru a face spiritul să rămână pe loc, trebuie să fim capabili să legăm cugetarea. Omul este un gând materializat; el este ceea ce gândeşte. Pentru a-şi schimba natura, pentru a trece de la starea muritoare la cea nemuritoare, el trebuie să-şi schimbe modul de a gândi; el trebuie să înceteze de a mai păstra, în gândurile lui, tot ce este iluzoriu şi pieritor, şi să păstreze doar ce este veşnic.

Universul vizibil este un gând al Minţii eterne, zvârlit în obiectivitate de voinţa ei şi cristalizat în materie prin puterea ei. Uitaţi-vă la piscurile munţilor de neclintit, priviţi la stelele veşnice! Toate acestea sunt gânduri ale minţii universale, şi vor rămâne aşa câtă vreme gândurile acestei minţi nu se vor schimba. Dacă vom putea păstra gândul, vom fi în stare să creăm. Dar cine, în afară de omul iluminat, poate să reţină gândul?

Oare nu iluziile simţurilor sunt acelea care distrug neîncetat ceea ce încercăm noi să creăm? Oamenii nu gândesc ceea ce aleg ei înşişi (să gândească), ci ceea ce vine în mintea lor. Dacă oamenii ar putea să controleze acţiunile minţii lor, ei ar fi în stare să-şi controleze atât propria lor natură cât şi natura care înconjoară forma lor (omenească).

Dar omul muritor nu are puterea să-şi controleze mintea, în afară de cazul când puterea aceasta îi este dată de spirit. Omul muritor este atins de orbire

când trebuie să recunoască adevărul, şi nu poate percepe splendoarea adevărurilor veşnice câtă vreme este supus atracţiei simţurilor. Numai când se eliberează de toate atracţiile pământeşti, el va fi capabil să se înalţe pe tărâmurile unde frumuseţea şi gloria spiritului pot fi contemplate. Cel care se încrede în propria-i putere va da greş şi va deveni victima trufiei sale; cel care aşteaptă mântuirea din partea altora, va fi dezamăgit. Nu există zeu, sfânt, sau om în mâinile căruia să ne punem credinţa pentru mântuirea noastră, ci doar în puterea principiului divin care acţionează în noi înşine. Numai când va realiza acest adevăr, omul îşi va începe viaţa infinită, şi va păşi din planul iluziilor evanescente în cel al adevărului etern.

Anexă

INIȚIAȚI

Există Inițiați de diferite grade. Sunt unii care trăiesc asemenea oamenilor obişnuiți, în corpuri lor fizice, şi care, în timpul somnului, îşi pot trimite spiritul astral (în afara corpurile lor fizice) oriunde doresc, iar la trezire îşi aduc din nou spiritul astral în corp. Există alții care nu au trupuri fizice, deoarece au atins un asemenea grad de perfecțiune încât asemenea corpuri nu le mai sunt de folos pentru misiunea pe care o au.

> „Există persoane care au fost înălțate la Dumnezeu, şi care, rămânând în aceeaşi stare de glorie, nu au cunoscut moartea. Corpurile lor fizice şi-au pierdut viața, dar fără ca ei să fie conştienți de acest lucru (fiind lipsiți de simțuri), şi fără să cunoască ce este boala şi suferința (având corpurile transparente). Ei au dispărut din vederea oamenilor, încât nimeni nu mai ştie de soarta lor, cu toate că ei au rămas pe pământ. Dar spiritele şi trupurile lor cereşti, neavând nici înfățişare, nici formă corporală sau culoare, au fost înălțate la cer, contopindu-se cu Mintea Universală asemeni lui Enoh şi Ilie".[137] *(Philosoph.,* cap. V)

> „Există o mare diferență între corpul fizic şi cel spiritual. Primul este vizibil şi tangibil, ultimul este invizibil şi intangibil. Corpul fizic are nevoie de hrană şi de băutură; spiritul trăieşte din credință. Corpul fizic este evanescent şi destructibil; spiritul este veşnic. Corpul moare, spiritul trăieşte. Corpul fizic este cucerit de spirit; spiritul este biruitor. Corpul fizic este opac şi încețoşat, spiritul este transparent şi clar. Corpul fizic se îmbolnăveşte mereu, spiritul nu cunoaşte boala. Corpul fizic este întunecat, dar spiritul este luminos şi poate vedea în miezul munților şi în adâncurile pământului. Corpul fizic împlineşte ceea ce spiritul îi porunceşte. Corpul fizic este mumia; substanța spiritului este balsamul vieții. Corpul fizic vine din pământ, spiritul vine din cer".[138] *(Philosophia,* cap. IV)

[137] Vezi *Nota 1* de la sfârşitul acestui subcapitol.

[138] Vezi *Nota 2* de la sfârşitul acestui subcapitol.

[**Nota 1.** În lucrarea *Revelațiile Magiei,* publicată în anul 1870, C. von Eckartshausen se referă la Inițiați în următorii termeni: „Aceşti înțelepți sunt fii ai luminii, care se împotrivesc întunericului. Ei urăsc minciuna şi prefăcătoria; sunt deschişi, sinceri, şi nu au nici un fel de legături cu societățile secrete şi cu ceremoniile de paradă. În templul lor spiritual, numai Dumnezeu prezidează. Ei trăiesc în diferite ținuturi ale pământului şi nu se amestecă în politică; misiunea lor este să facă bine omenirii, atât cât le stă în putință, şi să soarbă înțelepciune de la sursa adevărului nepieritor. Ei nu se contrazic niciodată în ceea ce spun, deoarece ei cunosc adevărul. Numărul lor este mic. Unii trăiesc în Europa, alții în Africa, dar sunt legați sufleteşte grație armoniei care domneşte între ei, şi care face ca toți să fie unul. Ei sunt atât de legați între ei, încât distanțele de mii de kilometri care îi despart nu constituie o piedică. Ei se înțeleg perfect, deşi vorbesc limbi diferite, căci limbajul înțelepților este percepția spirituală.

Nici unui om rău nu i-ar fi cu putință să trăiască în mijlocul lor, căci ar fi recunoscut imediat, nefiind capabil să primească lumina înțelepciunii; şi după cum o oglindă murdară nu poate reflecta lumina, tot aşa nici sufletul unui om rău nu poate reflecta adevărul. Dar cu cât sufletul unui om se apropie de perfecțiune, cu atât mai aproape este de Dumnezeu, şi cu atât mai uşor va înțelege aceste lucruri, iar iubirea îi va fi glorificată. Astfel poate omul să se înalțe pe sine în opera de purificare; el va putea să comunice cu spiritele perfecte în împărăția spiritului, şi să fie instruit şi îndrumat de către acestea. El va fi un adevărat fiu al lui Dumnezeu. Întreaga Natură i se va supune, pentru că el va deveni un instrument prin care se împlineşte voința Creatorului Naturii. El cunoaşte gândurile şi simțămintele oamenilor, el cunoaşte viitorul fiindcă misterele veşniciei sunt deschise înaintea lui".

Nota 2. Există trei feluri de cunoaştere:

1) Cunoaştere exterioară, sau opinii ştiințifice, care se referă la lucrurile exterioare *(Galateni VI, 3).* Această cunoaştere ne poate înşela, fiindcă îşi concentrează toată atenția asupra exteriorului iluzoriu al lucrurilor, şi menține mintea în ignoranță cu privire la adevărurile interioare.

2) Cunoaştere căpătată prin dezvăluirea tainelor Naturii; înțelegerea adevărurilor, independent de părerile altora. Aceasta este începutul înțelepciunii *(Sirah 1,16);*

3) înțelepciunea, sau cunoaşterea Cauzei Supreme a tuturor efec telor, căpătată prin cunoaşterea de sine *(Cartea înțelepciunii, VII. 17-27).* Aceasta este înțelepciunea lui Solomon.

Există trei feluri de cunoscători:

1) „Oamenii de ştiință", care se ocupă de păreri şi de aspecte exterioare iluzorii; doctrinarii, dogmaticii, scepticii, materialiştii etc, care se ciorovăiesc tot timpul din pricina părerilor lor diferite.

2) Cei care sunt capabili să recunoască adevăruri interioare prin puterea percepției lor interioare.

3) Inițiații, care sunt una cu adevărul şi cunosc orice lucru, fiindcă se cunosc pe ei înşişi prin puterea Sfântului Duh manifestat în ei înşişi. *(Proverbe IX, 7).*]

CREAŢIA

Absolutul nemanifestat nu poate fi conceput altfel decât ca un punct matematic fără dimensiune, şi un asemenea punct, în procesul lui de manifestare în toate direcţiile, va deveni o sferă. Dacă ne imaginăm un punct matematic conştient de sine, cugetător, capabil de acţiune, şi dornic să se manifeste pe sine însuşi, singurul mod imaginabil în care ar putea face lucrul acesta, ar fi să iradieze propria lui substanţă şi conştiinţă de la centru înspre periferie. Centrul este Tatăl, sursa veşnică a toate *(Ioan,* I, 4); raza este Fiul (Logosul), care a fost conţinut în Tatăl din veşnicie *(Ioan,* I, 1); substanţa Tatălui şi a Fiului, de la centrul inefabil spre periferia fără de margini, este Sfântul Duh, duhul adevărului *(Ioan* XV, 26.)

Noi nu putem concepe un corp fără lungime, lăţime şi grosime; un cerc sau o sferă constă întotdeauna dintr-un centru, o rază şi o periferie. Ele sunt trei şi, totuşi, una singură, şi nici una dintre ele nu poate exista fără celelalte două.[139] Dumnezeu trimite gândul Său prin puterea voinţei Sale (Ilyasterul se împarte pe sine însuşi). El păstrează gândul şi totodată îl exprimă în Cuvânt, în care este conţinută puterea lui creatoare şi conservatoare, iar gândul Lui capătă trup, care dă naştere lumilor şi fiinţelor şi formează, ca să spunem aşa, corpul vizibil al Dumnezeului invizibil.

Astfel au fost create, la început, lumile de puterea gândului lui Dumnezeu care lucrează în Macrocosm (Mintea Universală), şi în acelaşi fel sunt create formele în sfera individuală a minţii omului. Dacă ne concentrăm asupra unui gând, noi creăm o formă în lumea noastră interioară. Un gând bun creează o formă bună, iar un gând rău creează o formă rea, şi ele se dezvoltă pe măsură ce sunt hrănite de gând sau de „imaginaţie”.

NAŞTEREA

Toate fiinţele sunt produsul puterii creatoare a imaginaţiei.[140] Această imaginaţie poate să-şi aibă originea: (1) în Natură; (2) în om; (3) în Dumnezeu. Există, prin urmare, trei categorii de oameni în funcţie de modul în care capătă viaţă:

1. Oameni naturali, ca rezultat al relaţiilor sexuale dintre bărbaţi şi femei.

---

[139] Doctrina Treimii o găsim în toate sistemele religioase importante: în religia creştină ca Tată, Fiu, şi Spirit; la hinduşi ca Brahma, Vişnu, şi Siva; budiştii o numesc Mulaprakriti, Prakriti, şi Purusha; persanii ne învaţă că Ormuzd crea lumină din el însuşi prin puterea cuvântului său. Egiptenii au numit cauza primă Ammon, din care au fost create toate lucrurile prin puterea voinţei lui. La chinezi, Kwan–shai–gin este Cuvântul manifestat universal; care provine din Absolutul nemanifestat prin puterea propriei lui voinţe, fiind identic cu primul. Grecii aveau pe Zeus (Puterea), Athena (înţelepciunea), şi Apollo (Frumuseţea). Germanii aveau pe Wodan (Cauza Supremă), Thor (Puterea) şi Freia (Frumuseţea). Iehovah şi Allah sunt treimi ale Voinţei, Cunoaşterii şi Puterii; şi chiar mate–rialiştii cred în Cauzalitate, Materie şi Energie.

[140] Există trei feluri de imaginaţie: imaginaţie pasivă, gândire activă, gând creator.

Imaginația părinților creează sperma, iar uterul creează condițiile pentru dezvoltarea ei. „Ei sunt născuți din carne şi soarta lor este să renască în duh".[141] *(Ioan* III, 6)

2. Oameni-Dumnezeu, produşi din imaginația şi prin voința Logosului divin, dezvoltați în trupurile virginelor *(Matei* I, 23; *Luca* I, 35). „Ei sunt deja născuți din Duh".[142] *(Ioan* 1,14)
3. Oameni primordiali, fără tați sau mame, şi fără sex; ei sunt creați de gândul lui Dumnezeu în matricea Naturii *(Evrei* VII, 3). Ei sunt adevăratele imagini ale Creatorului, fii ai lui Dumnezeu, fără de păcat şi fără elemente materiale" *(Luca* III, 38). Fiind atraşi de mate rie şi dornici de a se bucura de plăcerile materiale, ei se cufundă treptat în materie şi devin materiali.

INIȚIEREA

„Inițierea" sau „botezul" reprezintă creşterea principiului spiritual din om, principiu care există în germene în fiecare ființă omenească.

„Doi germeni se dezvoltă în om: unul provine din spirit, celălalt îşi are originea în Natură, dar amândoi nu sunt decât unul singur. Unul devine conştient de Natură, celălalt poate deveni conştient de spirit. Unul este fiul lui Adam, celălalt fiul lui Christos. Puțini sunt aceia a căror conştiință spirituală se trezeşte la viață – cei care au murit în Adam şi s-au născut din nou în Christos[143]; cei care se nasc din nou, cunosc aceasta şi sunt inițiați în împărăția spiritului.

Aşadar, inițierea este o chestiune de creştere şi nu poate fi căpătată în dar. Ceremoniile sunt doar forme exterioare. Adevăratul botez este botezul focului, creşterea în duhul înțelepciunii, izbânda spiritului asupra naturii

[141] Există trei feluri de naşteri: naştere din carne, din suflet şi din spirit, şi fiecare naştere are trei faze: procrearea, dezvoltarea şi apariția fructului. Prima naştere este naşterea naturală a omului, a doua este trezirea sufletului şi manifestarea puterii lui în controlul dorințelor şi pasiunilor; este, ca să spunem aşa, un foc invizibil ce cuprinde întregul corp *(Efes. IV, 13).* A treia naştere este regenerarea spiritului, trezirea lui la conştiința spirituală. Acest ultim stadiu este atins de foarte puțini oameni. *(Cor. XV. 47; Ioan UI, 6).*

[142] Krishna, Buddha, Christos.

[143] „Carnea lui Adam" formează elementele animale ale sufletului, dar carnea lui Christos este spiritul (cel de–al şaselea principiu). Toate principiile animale care există în Natură, există în germene în sufletul–esență al omului, şi se pot dezvolta acolo devenind entități, în sufletul omului poate fi reprezentat întregul creației animale, deoarece dezvoltarea unei patimi animalice înseamnă dezvoltarea unui principiu animal în suflet. Dacă aceste patimi sunt biruite de puterea spiritului, „creaturile" animale vor muri şi vor fi eliminate din organismul sufletului, în acelaşi fel în care o parte alterată a corpului fizic începe să se despartă de organismul fizic. Şi după cum asemenea procese, care se petrec în forma fizică, pot fi observate în timpul stării de trezie, procesele care au loc în organismul sufle tului pot fi observate în timpul somnului.

animale a omului."[144]

MEDIUMITATEA

Există trei clase distincte de mediumitate: a) mediumitate mecanică, în care forțele fizice ale mediumului sunt folosite de unele influențe străine (obsesii, manifestări fizice, etc; b) mediumitate emoțională, prin care energiile sufleteşti ale mediumului sunt trezite (vorbirea şi scrierea în stare de transă); c) mediumitate spirituală, în care înțelepciunea se manifestă prin conştiința transcendentală a omului (extaz, iluminări).

„Natura învață orice, ea îşi extrage cunoştințele din Spirit. Dar Spiritul şi Natura sunt una, fiindcă Natura este o lumină care vine din Spirit. Dacă natura învață de la Spirit, unu începe să se împartă în două: discipolul pune întrebări, şi tot el răspunde. Într-un vis, visătorul şi persoana visată sunt una; în ispită, ispititorul şi cel ispitit sunt una.

Lumina Naturii este o lumină care vine din Spirit. Ea se află în om, se naşte odată cu el, şi se dezvoltă odată cu el. Există unele persoane care trăiesc în această lumină interioară, dar viața altora este centrată în instinctele lor animalice şi de aceea ultimele bâjbâie în întuneric şi merg într-o direcție greşită. Sunt unii care scriu la un nivel superior cunoştințelor lor, dar înțelepciunea este aceea care scrie prin ei, fiindcă omul nu posedă o înțelepciune proprie; el poate intra doar în contact cu înțelepciunea prin lumina Naturii aflată în el.

Aceia care trăiesc în instinctele lor animale nu sunt înțelepți, şi ceea ce scriu ei este inspirat de rațiunea lor animală. Unele animale sunt ucigaşe şi altele sunt lacome, unele sunt hoațe şi altele sunt rele. Toate elementele regnului animal se află în sufletul omului, şi ori de câte ori aceste elemente devin active, ele îi subjugă rațiunea, şi astfel omul ajunge să fie asemenea unui animal rațional, şi scrie aşa cum îi dictează rațiunea lui animală. Tot ce scrie un om nu este o creație a lui, căci totul exista înainte de el, şi va exista şi după el; omul nu face altceva decât să dea formă. Prin urmare, ceea ce scrie el nu îi aparține, ci aparține altcuiva; el este doar instrumentul prin care se exprimă adevărul sau neadevărul. (De *Fundamente Sapientiae)*

---

[144] Există trei feluri de botezuri, prin care omul capătă trei nume diferite. Primul botez este doar o formă exterioară, şi numele este opțional; cel de–al doilea este botezul cu „apa adevărului", sau trezirea sufletului la cunoaşterea adevărului, prin care este primit un nume nou ce exprimă calitatea şi destinația individului *(I Moise XVII, 5);* cel de–al treilea este botezul cu „focul duhului ", şi numele pe care el îl conferă exprimă puterea omului divin, perfect şi nemuritor *(Apocalipsa II, 17)*

FENOMENELE OCULTE

Dispariţia obiectelor

„Corpurile vizibile pot fi făcute invizibile în acelaşi fel în care noaptea îl învăluie pe om făcându-l invizibil, sau aşa cum s-ar face nevăzut dacă ar sta în spatele unui perete. Şi întocmai cum Natura poate face ceva vizibil sau invizibil prin asemenea mijloace, tot astfel o substanță vizibilă poate fi acoperită cu o substanță invizibilă şi făcută invizibilă cu multă măiestrie.[145] *(Philosoph. Sag.,)*

Palingeneză

„Dacă un lucru îşi pierde substanța lui materială, forma vizibilă continuă să rămână în lumina Naturii (lumina astrală); şi dacă vom reuşi să îmbrăcăm din nou această formă cu materie vizibilă, vom putea face această formă iarăşi vizibilă. Întreaga materie este alcătuită din trei elemente: sulf, mercur şi sare. Prin mijloace alchimice putem face să se manifeste o atracție magnetică în forma astrală, în aşa fel încât aceasta să poată atrage din elemente acele principii pe care le poseda înaintea morții ei, şi să le încorporeze pentru a deveni vizibilă din nou".[146] *(De Resuscitationibus)*

Scrisori oculte

„Dacă corpul elementar poate să scrie o scrisoare şi s-o expedieze cuiva, printr-un mesager, în decurs de o lună, de ce n-ar fi în stare corpul eteric al unui Inițiat să scrie o scrisoare şi s-o trimită la destinație (printr-un spirit elemental) într-o oră?" *(Philos. Sag.,* cap. 6)

Transformări

„Există un gen de magie prin care pot fi create corpuri vii, şi prin care un corp poate fi transformat în alt corp, aşa cum a făcut Moise".[147] *(Philos. Sag.).*

---

[145] Se spune că „întunericul este absența luminii". Putem exprima acelaşi adevăr, spunând că „lumina este absența întunericului". Lumina şi întunericul sunt stări ale eterului cosmic (A'kasa). Lumina este „spirit", întunericul este „materie". Ambele posedă proprietăți pozitive. *(Geneza I, 4)*

[146] Platon, Seneca, Erastus, Avicenna, Averroes, Albertus Magnus, Cardanus, Cornelius Agrippa, Echartshausen, şi mulți alții au scris despre palingeneza plantelor şi animalelor. Kircher a creat un tran dafir din cenuşa acestuia în prezența reginei Christina a Suediei, în anul 1687. Corpul astral al formei unui individ rămâne lângă rămă şițele acestuia până când aceste rămăşițe se descompun complet, şi cu ajutorul anumitor metode cunoscute de alchimist, acest corp astral poate fi înzestrat din nou cu materie, devenind vizibil.

[147] *Exodul VII. 10*

Trecerea materiei prin materie

„Lucruri care sunt făcute prin mijloace vizibile într-un mod obişnuit, pot fi făcute prin mijloace invizibile pe o cale cu totul neobişnuită. De exemplu, broasca unei uşi poate fi deschisă cu ajutorul unei chei; o tăietură poate fi făcută cu o sabie; corpul poate fi protejat printr-o cămaşă de zale. Toate aceste lucruri pot fi făcute prin mijloace vizibile. Puteţi apuca un om cu mâna, fără să faceţi o gaură în el; puteţi scoate un peşte din apă, fără să lăsaţi o gaură în apă; sau puteţi pune ceva în apă, şi, după ce scoateţi mâna, nu va rămâne vreo gaură în apă. Cu ajutorul artei necromantice, ceva poate fi pus într-un corp, sau trecut printr-un corp, fără ca în corpul respectiv să rămână vreo gaură."[148]

TRANSFERUL GÂNDULUI

„Prin puterea magică a voinţei unei persoane aflată pe un ţărm al oceanului, se poate face ca o persoană de pe celălalt ţărm să audă ce se spune pe acel ţărm, şi o persoană aflată la răsărit poate conversa în acest fel cu o altă persoană aflată la apus. Omul fizic poate auzi şi înţelege vocea unui alt om la o distanţă de o sută de paşi, iar corpul eteric al omului poate auzi ce gândeşte un alt om la o distanţă de o sută de mile, şi chiar mai mult. Ceea ce poate fi săvârşit, prin mijloace obişnuite, într-o lună (de pildă, trimiterea de mesaje), poate fi făcut, prin această artă, într-o singură zi. Dacă aveţi un tub lung de o milă, şi vorbiţi la un capăt al lui, o persoană aflată la celălalt capăt al tubului poate auzi ce vorbiţi. Dacă un corp elementar poate face acest lucru, cu atât mai uşor va fi pentru corpul eteric, care este cu mult mai puternic decât primul".[149] *(Philos. Sag.* I. cap. 60)

SPIRITELE CELOR PLECAŢI DINTRE NOI

„Când o persoană moare, ceea ce moare de fapt este corpul ei fizic; sufletul omului nu moare[150], nu poate fi îngropat, ci rămâne viu şi cunoaşte tot ce cunoştea înainte de a se despărţi de corp. El rămâne acelaşi, aşa cum era înainte de a muri. Dacă cineva a fost mincinos în timpul vieţii, va rămâne

---

[148] Asemenea manifestări ale puterilor oculte pot fi confirmate de cei care asistă frecvent la şedinţele de spiritism. Motivul pentru care ele par de neînţeles, este că noi considerăm forma ca fiind ceva real, în loc să vedem în ea o iluzie, şi fiindcă prejudecăţile noastre sunt fundamental greşite.

[149] Atmosfera pământului poate fi străpunsă de un conductor prin care străbate un curent electric, iar eterul (A'kasa) poate fi „străpuns" în mod asemănător de un curent de forţă spirituală. Un curent electric trece nestingherit prin pământ, un curent de gândire trece nestingherit prin A'kasa.

[150] Sufletul omenesc este triplu: animal, intelectual, spiritual. Elemen tele imperfecte ale sufletului mor, iar ce este perfect rămâne viu. Viaţa este triplă: organică, sufletească, spirituală.

mincinos şi după moarte, şi dacă a fost un om de ştiință sau un artist valoros, atunci el va păstra aptitudinile ştiințifice sau artistice avute în timpul vieții. Însă sufletul care n-a ştiut nimic despre această artă în timpul vieții (omului), nu va fi în stare să învețe ceva despre ea după moarte. Dacă dorim să comunicăm cu spiritul unei persoane decedate, trebuie să facem un desen reprezentând acea persoană, şi să-i scriem numele împreună cu întrebările pe care dorim să i le punem; după aceasta, punem fotografia sub cap, înainte de a ne culca. În timp ce dormim, persoana respectivă poate să ne apară în vis şi să răspundă la întrebările pe care i le-am pus. Dar pentru aceasta este nevoie de o credință profundă, şi de convingerea că vom reuşi. In caz de nereuşită, nu fotografia este cauza eşecului, fiindcă ea nu poate să aducă spiritul, ci credința noastră; desenul este făcut doar pentru a ne stimula imaginația şi a o face mai puternică".[151] *(Philosoph.)*

„Oamenii au în ei două spirite: un spirit animal şi un spirit uman.[152] Un om care trăieşte în spiritul animal, este asemănător unui animal în timpul vieții, şi va rămâne un animal şi după moartea sa, dar omul care trăieşte în spiritul său uman, va rămâne om. Animalele posedă conştiință şi rațiune, dar nu au inteligență spirituală. Prezența acestei inteligențe îl situează pe om deasupra animalului, iar absența ei este face un animal din ceea ce a fost cândva un om.

Un om în care doar rațiunea animală e activă, este un lunatic, iar caracterul lui seamănă cu cel al unui animal. Un om acționează ca un lup, altul ca un câine, altul ca un şarpe, sau ca o vulpe, etc; principiul lor animal îi face să se comporte aşa cum se comportă, însă principiul lor animal va pieri ca şi animalele. Rațiunea omului nu este de natură animală, ci vine de la Dumnezeu, şi, fiind o parte din Dumnezeu, înseamnă că e nemuritoare". *(De Lunaticis)*

---

[151] Există trei surse ale credinței: părerea, convingerea, cunoaşterea.

[152] Spiritul uman prezintă un dublu aspect: uman şi divin.